

Leidimas
lietuvių kalba

Teisės aktai

62 metai

2019 m. rugsėjo 4 d.

Turinys

II *Ne teisėkūros procedūra priimami aktai*

REGLAMENTAI

- ★ 2019 m. liepos 8 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2019/1383, kuriuo dėl nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti užtikrinančių organizacijų saugos valdymo sistemų ir dėl bendrosios aviacijos orlaivių techninės priežiūros ir nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo reikalavimų sušvelninimo iš dalies keičiamas ir ištaisomas Reglamentas (ES) Nr. 1321/2014 ⁽¹⁾ 1
- ★ 2019 m. liepos 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2019/1384, kuriuo dėl oro vežėjo pažymėjime išvardytų orlaivių naudojimo nekomerciniams ir specialiesiems skrydžiams, su technine priežiūra susijusių bandomųjų skrydžių veiklos reikalavimų nustatymo, nekomercinių skrydžių su mažesne keleivių salono įgula taisyklių nustatymo ir skrydžių vykdymo reikalavimų redakcinio atnaujinimo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 965/2012 ir (ES) Nr. 1321/2014 ⁽¹⁾ 106

SPRENDIMAI

- ★ 2019 m. rugsėjo 3 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2019/1385, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimo 2014/709/ES dėl gyvūnų sveikatos kontrolės priemonių, susijusių su afrikiniu kiaulių maru tam tikrose valstybėse narėse, priedas (*pranešta dokumentu* Nr. C(2019) 6432) ⁽¹⁾ 141

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE.

II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

REGLAMENTAI

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2019/1383

2019 m. liepos 8 d.

kuriuo dėl nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti užtikrinančių organizacijų saugos valdymo sistemų ir dėl bendrosios aviacijos orlaivių techninės priežiūros ir nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo reikalavimų sušvelninimo iš dalies keičiamas ir ištaisomas Reglamentas (ES) Nr. 1321/2014

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2018 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1139 dėl bendrųjų civilinės aviacijos taisyklių, ir kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra, iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2111/2005, (EB) Nr. 1008/2008, (ES) Nr. 996/2010, (ES) Nr. 376/2014 ir direktyvos 2014/30/ES ir 2014/53/ES bei panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 552/2004 ir (EB) Nr. 216/2008 bei Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3922/91 ⁽¹⁾, ypač į jo 17 straipsnio 1 dalį ir 62 straipsnio 14 ir 15 dalis,

kadangi:

- (1) Komisijos reglamente (ES) Nr. 1321/2014 ⁽²⁾ nustatytos taisyklės, susijusios su tam tikrų orlaivių technine priežiūra ir nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimu. Siekiant proporcingumo, šias taisykles būtina pritaikyti – nustatyti supaprastintus reikalavimus, atitinkančius mažesnę riziką, susijusią su lengvaisiais bendrosios aviacijos orlaiviais, neįtrauktais į oro vežėjui, turinčiam pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 ⁽³⁾ išduotą licenciją, priklausantį oro vežėjo pažymėjimą. Todėl reikėtų nustatyti naują reikalavimų rinkinį, kuriuo būtų užtikrintas tokių orlaivių tinkamumas skraidyti. Šie reikalavimai turėtų būti ne tokie griežti kaip dabartiniai reikalavimai, susiję su orlaivių techninės priežiūros programomis, tinkamumo skraidyti patikromis ir defektų šalinimo atidėjimu. Kai tokie techninės priežiūros reikalavimai būtų taikomi kitiems nei sudėtingiems varikliu varomiems orlaiviams, tokių orlaivių savininkui neturėtų būti kliudoma techninės priežiūros darbus pavesti atlikti pagal Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 II priedą (145 dalį) patvirtintoms techninės priežiūros organizacijoms;
- (2) orlaiviams, kurie nėra sudėtingi varikliu varomi orlaiviai ir nėra įtraukti į oro vežėjui, turinčiam pagal Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 išduotą licenciją, priklausantį oro vežėjo pažymėjimą, turėtų būti nustatytas naujas taisyklių rinkinys, kuriuo būtų užtikrintas didesnis orlaivių techninės priežiūros programos rengimo ir įgyvendinimo lankstumas. Todėl turėtų būti nustatyta nauja organizacijų tvirtinimo tvarka, pagal kurią būtų taikomi ne tokie griežti reikalavimai ir suteikiamos bendros teisės atlikti techninę priežiūrą, užtikrinti nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti, atlikti tinkamumo skraidyti patikras ir išduoti skrydžio leidimus;

⁽¹⁾ OL L 212, 2018 8 22, p. 1.

⁽²⁾ 2014 m. lapkričio 26 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1321/2014 dėl orlaivių nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti ir aviacijos produktų, dalių bei prietaisų tinkamumo naudoti ir šias užduotis atliekančių organizacijų bei darbuotojų patvirtinimo (OL L 362, 2014 12 17, p. 1).

⁽³⁾ 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisiekimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių (OL L 293, 2008 10 31, p. 3).

- (3) pagal Komisijos reglamentą (ES) Nr. 965/2012 ⁽⁴⁾ šiuo metu reikalaujama, kad oro vežėjo pažymėjimo turėtojai taikytų valdymo sistemą, apimančią ir jų veiklos saugos rizikos valdymą. Viena iš tokių veiklos rūšių – jų orlaivių parko nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimas, kurį atlieka jų pačių nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti užtikrinanti organizacija (toliau – CAMO), patvirtinta pagal Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 I priedo G poskyrį. Tačiau šiuo metu I priedo G poskyryje nėra jokių CAMO taikomo saugos rizikos valdymo reikalavimų. Todėl turėtų būti nustatyta CAMO taikoma valdymo sistema, įskaitant organizacijų, kurios užtikrina oro vežėjo pažymėjimo turėtojų naudojamų orlaivių nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti, taikomą saugos rizikos valdymą. Ta valdymo sistema turėtų būti taikoma visoms CAMO, kurios užtikrina nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti;
- (4) siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi šiuo reglamentu nustatytų naujų taisyklių ir procedūrų, orlaivių nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti ir jų komponentų nepertraukiamąjį tinkamumą naudoti užtikrinančioms organizacijoms turėtų būti suteiktas pakankamas pereinamasis laikotarpis;
- (5) siekiant užtikrinti, kad orlaiviams, kurie nėra sudėtingi varikliu varomi orlaiviai ir kurie nėra įtraukti į oro vežėjui, turinčiam pagal Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 išduotą licenciją, priklausančių oro vežėjo pažymėjimą, būtų taikomos proporcingos taisyklės, saugos valdymo principai neturėtų būti taikomi išplėstinių teisių tinkamumą skraidyti užtikrinančioms organizacijoms;
- (6) be to, reikalavimus kompetentingoms institucijoms, visų pirma dėl institucijų taikomos valdymo sistemos nustatymo, valstybinės saugos programos įgyvendinimo ir institucijų veiklos tarpusavio koordinavimo užtikrinimo, tikslinga suderinti su Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos taikomų saugos valdymo koncepcijų pokyčiais;
- (7) netinkamas orlaivio tinkamumo skraidyti vertinimas dėl neišsamių nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užrašų gali kelti pavojų skrydžio saugai. Todėl reikėtų iš dalies pakeisti galiojančias taisykles, susijusias su nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užrašais;
- (8) reikėtų ištaisyti kai kurias redakcinio pobūdžio klaidas, dėl kurių kyla tam tikrų Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 III priedo nuostatų aiškinimo sunkumų;
- (9) todėl Reglamentas (ES) Nr. 1321/2014 turėtų būti iš dalies pakeistas;
- (10) šiame reglamente nustatytos priemonės pagrįstos Agentūros pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1139 ⁽⁵⁾ 76 straipsnio 1 dalį paskelbtomis nuomonėmis Nr. 05/2016 ⁽⁶⁾, Nr. 06/2016 ⁽⁷⁾ ir Nr. 13/2016 ⁽⁸⁾;
- (11) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka pagal Reglamento (ES) 2018/1139 127 straipsnio 3 dalį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (ES) Nr. 1321/2014 iš dalies keičiamas taip:

- 1) 3 straipsnis pakeičiamas taip:

„3 straipsnis

Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti reikalavimai

1. 1 straipsnio a punkte nurodytų orlaivių, išskyrus šio straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje nurodytus orlaivius, kuriems taikomi Vb priedo (ML dalies) reikalavimai, nepertraukiamasis tinkamumas skraidyti ir į juos įmontuoti skirtų komponentų nepertraukiamasis tinkamumas naudoti užtikrinami pagal I priedo (M dalies) reikalavimus.

⁽⁴⁾ 2012 m. spalio 5 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 965/2012, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su orlaivių naudojimu skrydžiams susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros (OL L 296, 2012 10 25, p. 1).

⁽⁵⁾ 2018 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1139 dėl bendrųjų civilinės aviacijos taisyklių, ir kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra, iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2111/2005, (EB) Nr. 1008/2008, (ES) Nr. 996/2010, (ES) Nr. 376/2014 ir direktyvos 2014/30/ES ir 2014/53/ES bei panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 552/2004 ir (EB) Nr. 216/2008 bei Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3922/91 (OL L 212, 2018 8 22, p. 1).

⁽⁶⁾ Nuomonė Nr. 05/2016 „Task force for the review of Part-M for General Aviation“.

⁽⁷⁾ Nuomonė Nr. 06/2016 „Embodiment of safety management system (SMS) requirements into Commission Regulation (EU) No 1321/2014 – SMS in Part-M“.

⁽⁸⁾ Nuomonė Nr. 13/2016 „Technical records“.

2. Vb priedo (ML dalies) reikalavimai taikomi šiems kitiems nei sudėtingiems varikliu varomiems orlaiviams:

- a) lėktuvams, kurių didžiausia kilimo masė (MTOM) yra ne didesnė kaip 2 730 kg;
- b) sukasparniams, kurių didžiausia kilimo masė yra ne didesnė kaip 1 200 kg ir kurie yra sertifikuoti vežti ne daugiau kaip 4 žmones;
- c) kitiems orlaiviams ELA2.

Kai pirmos pastraipos a, b ir c punktuose nurodyti orlaiviai yra įtraukti į oro vežėjui, turinčiam pagal Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 išduotą licenciją, priklausantį oro vežėjo pažymėjimą, taikomi I priedo (M dalies) reikalavimai.

3. Kad būtų įtraukti į oro vežėjui, turinčiam pagal Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 išduotą licenciją, priklausantį oro vežėjo pažymėjimą, 2 dalies pirmos pastraipos a, b ir c punktuose nurodyti orlaiviai turi atitikti visus šiuos reikalavimus:

- a) jo techninės priežiūros programą pagal I priedo (M dalies) M.A.302 dalį turi būti patvirtinusi kompetentinga institucija;
- b) turi būti atlikta tinkama techninė priežiūra, kurios reikalaujama pagal a punkte nurodytą techninės priežiūros programą, ir ji turi būti sertifikuota pagal II priedo (145 dalies) 145.A.48 ir 145.A.50 dalis;
- c) turi būti atlikta tinkamumo skraidyti patikra ir pagal I priedo (M dalies) M.A.901 dalį išduotas naujas tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimas.

4. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalies, skrydžio leidimą turinčių 1 straipsnio a punkte nurodytų orlaivių nepertraukiamasis tinkamumas skraidyti užtikrinamas konkrečiomis nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti priemonėmis, nustatytomis skrydžio leidime, kuris išduotas pagal Komisijos reglamento (ES) Nr. 748/2012 (*) I priedą (21 dalį).

5. 1 straipsnio a punkte nurodytų orlaivių techninės priežiūros programos, atitinkančios I priedo (M dalies) M.A.302 dalies reikalavimus, kurie buvo taikomi iki 2019 m. rugpjūčio 20 d., laikomos atitinkančiomis I priedo (M dalies) M.A.302 dalies arba Vb priedo (ML dalies) ML.A.302 dalies reikalavimus, atsižvelgiant į tai, kas taikoma pagal 1 ir 2 dalis.

6. Operatoriai užtikrina 1 straipsnio b punkte nurodytų orlaivių nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti ir į juos įmontuoti skirtų komponentų nepertraukiamąjį tinkamumą naudoti pagal Va priedo (T dalies) reikalavimus.

7. Lėktuvų, kurių didžiausia sertifikuota kilimo masė yra ne didesnė kaip 5 700 kg ir kuriuose įmontuoti keli turbosraigtiniai varikliai, nepertraukiamasis tinkamumas skraidyti užtikrinamas pagal kitiems nei sudėtingiems varikliu varomiems orlaiviams taikomus reikalavimus, nustatytus I priedo (M dalies) M.A.201, M.A.301, M.A.302, M.A.601 ir M.A.803 dalyse, II priedo (145 dalies) 145.A.30 dalyje, III priedo (66 dalies) 66.A.5, 66.A.30, 66.A.70 dalyse ir V bei VI priedėliuose, Vc priedo (CAMO dalies) CAMO.A.315 dalyje, Vd priedo (CAO dalies) CAO.A.010 dalyje ir I priedėlyje, tiek, kiek tie reikalavimai taikomi kitiems nei sudėtingiems varikliu varomiems orlaiviams.

(*) 2012 m. rugpjūčio 3 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 748/2012, kuriuo nustatomos orlaivio tinkamumo skraidyti sertifikavimo, orlaivio ir susijusių gaminių, dalių bei prietaisų aplinkosauginio sertifikavimo, taip pat projektavimo ir gamybinių organizacijų sertifikavimo įgyvendinimo taisyklės (OL L 224, 2012 8 21, p. 1).“;

2) 4 straipsnis pakeičiamas taip:

„4 straipsnis

Nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti užtikrinančių organizacijų patvirtinimas

1. Orlaivių nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti ir į juos įmontuoti skirtų komponentų nepertraukiamąjį tinkamumą naudoti, įskaitant techninę priežiūrą, užtikrinančias organizacijas jų prašymu tvirtina kompetentinga institucija pagal II priedo (145 dalies), Vc priedo (CAMO dalies) arba Vd priedo (CAO dalies) reikalavimus, taikomus atitinkamoms organizacijoms.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, iki 2020 m. rugpjūčio 20 d. kompetentinga institucija gali organizacijoms jų prašymu suteikti patvirtinimą pagal I priedo (M dalies) F ir G poskyrių reikalavimus. Tas patvirtinimas galioja iki 2021 m. rugpjūčio 20 d.

3. Pagal Tarybos reglamento (EEB) Nr. 3922/91 (*) II priede nurodytą sertifikavimo specifikaciją JAR-145, kuri nustojo galioti 2003 m. lapkričio 29 d., valstybės narės suteiktas arba pripažintas techninės priežiūros patvirtinimas laikomas suteiktu pagal šio reglamento II priedo (145 dalies) reikalavimus.

4. Galiojantį patvirtinimą, suteiktą pagal I priedo (M dalies) F ar G poskyrį arba II priedą (145 dalį), turinčioms organizacijoms kompetentinga institucija jų prašymu išduoda 3-CAO formos, nustatytos Vd priedo (CAO dalies) 1 priedėlyje, pažymėjimą.

Tokios organizacijos teisės, kurias ji įgyja gavusi pagal Vd priedą (CAO dalį) suteiktą patvirtinimą, yra tokios pat kaip ir teisės, kurias ji įgyja gavusi pagal I priedo (M dalies) F ar G poskyrį arba II priedą (145 dalį) suteiktą patvirtinimą. Tačiau tos teisės negali viršyti Vd priedo (CAO dalies) A skyriuje nurodytų organizacijos teisių.

Pažeidimus, susijusius su Vd priedo (CAO dalies) reikalavimų nesilaikymu, organizacija gali ištaisyti iki 2021 m. rugpjūčio 20 d. Jei po tos datos pažeidimai nėra ištaisyti, patvirtinimas panaikinamas.

Kol organizacija nepradeda laikytis Vd priedo (CAO dalies) reikalavimų arba iki 2021 m. rugpjūčio 20 d. (priklausomai nuo to, kuri data yra ankstesnė), ji yra sertifikuojama ir prižiūrima pagal atitinkamai I priedo (M dalies) F ar G poskyrį arba II priedą (145 dalį).

5. Pagal I priedo (M dalies) G poskyrį suteikti galiojantys nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo organizacijų patvirtinimai laikomi suteiktais pagal Vc priedą (CAMO dalį).

Pažeidimus, susijusius su Vc priedo (CAMO dalies) reikalavimų nesilaikymu, organizacija gali ištaisyti iki 2021 m. rugpjūčio 20 d.

Jei iki tos datos organizacija pažeidimus ištaiso, kompetentinga institucija pagal Vc priedą (CAMO dalį) išduoda naują 14 formos patvirtinimo pažymėjimą. Jei po tos datos pažeidimai nėra ištaisyti, patvirtinimas panaikinamas.

Kol organizacija nepradeda laikytis Vc priedo (CAMO dalies) reikalavimų arba iki 2021 m. rugpjūčio 20 d. (priklausomai nuo to, kuri data yra ankstesnė), ji sertifikuojama ir prižiūrima pagal I priedo (M dalies) G poskyrį.

6. Pagal valstybės narės, kurioje įsisteigusi patvirtinta techninės priežiūros organizacija, nacionalinės teisės aktuose nustatytus reikalavimus tos organizacijos anksčiau nei 2008 m. spalio 28 d. išduoti kitų nei sudėtingų varikliu varomų orlaivių, nenaudojamų komerciniam vežimui oro transportu, įskaitant visus į juos įmontuoti skirtus komponentus, išleidimo eksploatuoti pažymėjimai ir oficialūs išleidimo pažymėjimai laikomi išduotais pagal I priedo (M dalies) M.A.801 ir M.A.802 dalis ir II priedo (145 dalies) 145.A.50 dalį.

(*) 1991 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3922/91 dėl techninių reikalavimų ir administracinės tvarkos suderinimo civilinės aviacijos srityje (OL L 373, 1991 12 31, p. 4).“;

3) 5 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Už išleidimą atsakingi darbuotojai turi turėti III priedo (66 dalies) reikalavimus atitinkančią kvalifikaciją, išskyrus I priedo (M dalies) M.A.606 dalies h punkte, M.A.607 dalies b punkte, M.A.801 dalies d punkte ir M.A.803 dalyje, Vb priedo (ML dalies) M.L.A.801 dalies c punkte ir M.L.A.803 dalyje, Vd priedo (CAO dalies) CAO.A.035 dalies d punkte ir CAO.A.040 dalies b punkte ir II priedo (145 dalies) 145.A.30 dalies j punkte ir IV priedėlyje numatytus atvejus.“;

4) įterpiamas 7a straipsnis:

„7a straipsnis

Kompetentingos institucijos

1. Jei valstybė narė paskiria daugiau kaip vieną kompetentingą instituciją, turinčią būtinus įgaliojimus ir pareigas, susijusius su asmenų ir organizacijų, kuriems taikomas šis reglamentas, sertifikavimu ir priežiūra, laikomasi šių reikalavimų:

- a) aiškiai apibrėžiamos kiekvienos kompetentingos institucijos kompetencijos sritys, visų pirma jos pareigos ir kompetencijos srities geografinės ribos;
- b) šios institucijos tarpusavyje koordinuoja savo veiklą, kad atitinkamose savo kompetencijos srityse užtikrintų veiksmingą visų asmenų ir organizacijų, kuriems taikomas šis reglamentas, sertifikavimą ir priežiūrą.

2. Valstybės narės užtikrina, kad jų kompetentingų institucijų darbuotojai nevykdytų sertifikavimo ir priežiūros veiklos, kai yra požymių, kad dėl to galėtų kilti tiesioginis arba netiesioginis interesų konfliktas, ypač susijęs su šeimos arba finansiniais interesais.

3. Jei reikia vykdyti sertifikavimo arba priežiūros užduotis pagal šį reglamentą, kompetentingos institucijos turi teisę:

- a) tikrinti užrašus, duomenis, darbo tvarkos aprašą ir visus kitus su sertifikavimo ir (arba) priežiūros užduočių vykdymu susijusius dokumentus;
- b) daryti šių užrašų, duomenų, darbo tvarkos aprašo ir kitų dokumentų kopijas arba išrašus;
- c) bet kurio tų organizacijų darbuotojo prašyti pateikti žodinį paaiškinimą;
- d) pateikti į atitinkamas tų asmenų turimas ar jų naudojamas patalpas, skrydžių erdvės dalis ar transporto priemones;
- e) atlikti tų organizacijų auditus, tyrimus, vertinimus ir patikrinimus, įskaitant patikrinimus, apie kuriuos neįspėjama;
- f) prireikus imtis vykdymo užtikrinimo priemonių arba jas inicijuoti.

4. 3 dalyje nurodytais įgaliojimais naudojama laikantis atitinkamos valstybės narės teisinių nuostatų.“;

- 5) 9 straipsnis išbraukiamas.
- 6) I priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento I priedo nuostatas;
- 7) II priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento II priedo nuostatas;
- 8) III priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento III priedo nuostatas;
- 9) IV priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento IV priedo nuostatas;
- 10) Va priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento V priedo nuostatas;
- 11) šio reglamento VI priede išdėstytas tekstas įterpiamas kaip Vb priedas;
- 12) šio reglamento VII priede išdėstytas tekstas įterpiamas kaip Vc priedas;
- 13) šio reglamento VIII priede išdėstytas tekstas įterpiamas kaip Vd priedas.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2020 m. vasario 20 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2019 m. liepos 8 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
Jean-Claude JUNCKER

I PRIEDAS

Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 I priedas iš dalies keičiamas taip:

(1) turinys pakeičiamas taip:

„TURINYS

M.1

A SKYRIUS. TECHNINIAI REIKALAVIMAI

A POSKYRIS. BENDROSIOS NUOSTATOS

M.A.101 Taikymo sritis

B POSKYRIS. ATSAKOMYBĖ

M.A.201 Įsipareigojimai

M.A.202 Pranešimas apie įvykį

C POSKYRIS. NEPERTRAUKIAMASIS TINKAMUMAS SKRAIDYTI

M.A.301 Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užduotys

M.A.302 Orlaivių techninės priežiūros programa

M.A.303 Tinkamumo skraidyti nurodymai

M.A.304 Keitimų ir remonto duomenys

M.A.305 Orlaivio nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užrašų sistema

M.A.306 Orlaivio techninių užrašų sistema

M.A.307 Orlaivio nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užrašų perdavimas

D POSKYRIS. TECHNINĖS PRIEŽIŪROS STANDARTAI

M.A.401 Techninės priežiūros duomenys

M.A.402 Techninės priežiūros atlikimas

M.A.403 Orlaivio defektai

E POSKYRIS. KOMPONENTAI

M.A.501 Klasifikavimas ir montavimas

M.A.502 Komponento techninė priežiūra

M.A.503 Ribotos eksploataavimo trukmės dalys ir reguliariai tikrinami komponentai

M.A.504 Komponentų atskyrimas

F POSKYRIS. TECHNINĖS PRIEŽIŪROS ORGANIZACIJA

M.A.601 Taikymo sritis

M.A.602 Paraiška

M.A.603 Patvirtinimo apimtis

M.A.604 Techninės priežiūros organizacijos žinynas

M.A.605 Įrenginiai

M.A.606 Reikalavimai darbuotojams

M.A.607 Už išleidimą atsakingi darbuotojai ir tinkamumo skraidyti patikros darbuotojai

M.A.608 Komponentai, įranga ir įrankiai

M.A.609 Techninės priežiūros duomenys

M.A.610 Techninės priežiūros darbų pavedimai

M.A.611 Techninė priežiūros standartai

M.A.612 Orlaivio išleidimo eksploatuoti pažymėjimas

M.A.613 Komponento išleidimo eksploatuoti pažymėjimas

M.A.614 Techninės priežiūros ir tinkamumo skraidyti patikros užrašai

M.A.615 Organizacijos teisės

M.A.616 Vidinis organizacijos patikrinimas

M.A.617 Patvirtintos techninės priežiūros organizacijos pakeitimai

M.A.618 Patvirtinimo galiojimo trukmė

M.A.619 Pažeidimai

G POSKYRIS. NEPERTRAUKIAMĄJĮ TINKAMUMĄ SKRAIDYTI UŽTIKRINANTI ORGANIZACIJA

M.A.701 Taikymo sritis

M.A.702 Paraiška

M.A.703 Patvirtinimo apimtis

M.A.704 Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinynas

M.A.705 Įrenginiai

M.A.706 Reikalavimai darbuotojams

M.A.707 Tinkamumo skraidyti patikros darbuotojai

M.A.708 Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimas

M.A.709 Dokumentai

M.A.710 Tinkamumo skraidyti patikra

M.A.711 Organizacijos teisės

M.A.712 Kokybės užtikrinimo sistema

M.A.713 Patvirtintos nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti užtikrinančios organizacijos pakeitimai

M.A.714 Užrašų tvarkymas

M.A.715 Patvirtinimo galiojimo trukmė

M.A.716 Pažeidimai

H POSKYRIS. IŠLEIDIMO EKSPLOATUOTI PAŽYMĖJIMAS (IEP)

M.A.801 Orlaivio išleidimo eksploatuoti pažymėjimas

M.A.802 Komponento išleidimo eksploatuoti pažymėjimas

M.A.803 Pilotų savininko leidimas

I POSKYRIS. TINKAMUMO SKRAIDYTI PATIKROS PAŽYMĖJIMAS

M.A.901 Orlaivio tinkamumo skraidyti patikra

M.A.902 Tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimo galiojimas

M.A.903 Orlaivio registracijos perleidimas Europos Sąjungoje

M.A.904 Į Europos Sąjungą importuoto orlaivio tinkamumo skraidyti patikra

M.A.905 Pažeidimai

B SKYRIUS. KOMPETENTINGŲ INSTITUCIJŲ DARBO TVARKA

A POSKYRIS. BENDROSIOS NUOSTATOS

- M.B.101 Taikymo sritis
- M.B.102 Kompetentinga institucija
- M.B.103 Pažeidimai ir vykdymo užtikrinimo priemonės. Asmenys
- M.B.104 Užrašų tvarkymas
- M.B.105 Abipusis keitimasis informacija

B POSKYRIS. ATSAKOMYBĖ

- M.B.201 Įsipareigojimai
- M.B.202 Agentūros informavimas

C POSKYRIS. NEPERTRAUKIAMASIS TINKAMUMAS SKRAIDYTI

- M.B.301 Orlaivių techninės priežiūros programa
- M.B.302 Išlygos
- M.B.303 Nepertraukiamoji orlaivio tinkamumo skraidyti kontrolė
- M.B.304 Atšaukimas, galiojimo sustabdymas ir apribojimas
- M.B.305 Orlaivio techninių užrašų sistema

D POSKYRIS. TECHNINĖS PRIEŽIŪROS STANDARTAI

E POSKYRIS. KOMPONENTAI

F POSKYRIS. TECHNINĖS PRIEŽIŪROS ORGANIZACIJA

- M.B.601 Paraiška
- M.B.602 Pradinis patvirtinimas
- M.B.603 Patvirtinimo suteikimas
- M.B.604 Nepertraukiamoji priežiūra
- M.B.605 Pažeidimai
- M.B.606 Pakeitimai
- M.B.607 Patvirtinimo atšaukimas, galiojimo sustabdymas ir apribojimas

G POSKYRIS. NEPERTRAUKIAMĄJĮ TINKAMUMĄ SKRAIDYTI UŽTIKRINANTI ORGANIZACIJA

- M.B.701 Paraiška
- M.B.702 Pradinis patvirtinimas
- M.B.703 Patvirtinimo suteikimas
- M.B.704 Nepertraukiamoji priežiūra
- M.B.705 Pažeidimai
- M.B.706 Pakeitimai
- M.B.707 Patvirtinimo atšaukimas, galiojimo sustabdymas ir apribojimas

H POSKYRIS. IŠLEIDIMO EKSPLOATUOTI PAŽYMĖJIMAS (IEP)

I POSKYRIS. TINKAMUMO SKRAIDYTI PATIKROS PAŽYMĖJIMAS

- M.B.901 Rekomendacijų įvertinimas
- M.B.902 Kompetentingos institucijos atliekama tinkamumo skraidyti patikra
- M.B.903 Pažeidimai
- M.B.904 Keitimasis informacija

I priedėlis. Nepertraukiamąjį tinkamumo skraidyti užtikrinimo sutartis

II priedėlis. Oficialus išleidimo pažymėjimas – EASA 1 forma

III priedėlis. Tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimas – EASA 15 forma

IV priedėlis. Klasių ir kategorijų sistema, taikytina patvirtinant techninės priežiūros organizacijas pagal I priedo (M dalies) F poskyrį ir II priedą (145 dalį)

V priedėlis. I priedo (M dalies) F poskyryje nurodytas techninės priežiūros organizacijos patvirtinimas

VII priedėlis. Sudėtingos techninės priežiūros užduotys

VIII priedėlis. Ribota pilotui savininkui priklausanti techninė priežiūra“;

(2) M.1 dalis keičiama taip:

(a) 3 punktas pakeičiamas taip:

„3) orlaivių techninės priežiūros programoms (toliau – OTPP) tvirtinti:

i) orlaivio registravimo valstybės narės paskirta institucija arba

ii) jei iki OTPP patvirtinimo susitarta su registravimo valstybe nare:

a) valstybės narės, kurioje yra pagrindinė operatoriaus verslo vieta, paskirta institucija arba, jei operatorius pagrindinės verslo vietos neturi, valstybės narės, kurioje operatorius yra įsisteigęs ar gyvena, paskirta institucija, arba

b) institucija, atsakinga už organizacijos, kuri užtikrina orlaivio nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti arba su kuria savininkas pagal M.A.201 dalies i punkto 1 papunktį sudarė terminuotą sutartį, priežiūrą.“

(b) 4 punktas išbraukiamas;

(3) M.A.101 dalis pakeičiama taip:

„M.A.101 Taikymo sritis

Šiame skyriuje nustatomos priemonės, kurių reikia imtis siekiant, kad būtų užtikrintas orlaivių tinkamumas skraidyti, įskaitant jų techninę priežiūrą. Jame taip pat nustatomos sąlygos, kurių turi laikytis tokia veikla užsiimantys asmenys arba organizacijos.“;

(4) M.A.201 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) Orlaivio savininkas yra atsakingas už orlaivio nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti ir užtikrina, kad orlaiviui nebūtų leista skristi, jei neįvykdomi visi šie reikalavimai:

1) orlaivis yra tinkamas skraidyti;

2) visa pritaikyta eksploatacinė bei avarinė įranga yra įmontuota laikantis nustatytų reikalavimų ir tinkama naudoti arba yra aiškiai pažymėta kaip netinkama eksploatuoti;

3) tinkamumo skraidyti pažymėjimas galioja;

4) orlaivio techninė priežiūra atliekama pagal M.A.302 dalyje nurodytą OTPP.“;

(5) M.A.201 dalies d–i punktai pakeičiami taip:

„d) Įgulos vadas arba, jei orlaivį naudoja pagal Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 išduotas licencijas turintys oro vežėjai, operatorius yra atsakingas už tai, kad pagal nustatytus reikalavimus būtų atliktas priešskrydinis tikrinimas. Tokį tikrinimą atlieka pilotas arba kitas kvalifikuotas asmuo, tačiau jį nebūtinai turi atlikti patvirtinta techninės priežiūros organizacija arba už išleidimą atsakingi darbuotojai.

e) Jei orlaivį naudoja pagal Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 išduotas licencijas turintys oro vežėjai, operatorius yra atsakingas už orlaivio, kurį jis eksploatuoja, nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti ir:

1) užtikrina, kad orlaiviui nebūtų leista skristi, jei neįvykdytos a punkte nustatytos sąlygos,

2) imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad jo eksploatuojamam orlaiviui skirtame oro vežėjo pažymėjime būtų nurodyta, kad jis yra pagal Vc priedą (CAMO dalį) patvirtintas nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti užtikrinančia organizacija (CAMO);

3) imasi reikiamų veiksmų užtikrinti, kad jis būtų patvirtintas pagal II priedą (145 dalį) arba sudaro rašytinį susitarimą pagal Vc priedo (CAMO dalies) CAMO.A.315 dalies c punktą su organizacija, patvirtinta pagal II priedą (145 dalį).

f) Jei sudėtingas varikliu varomas orlaivis naudojamas komerciniams specializuotiems skrydžiams arba komerciniam vežimui oro transportu, išskyrus komercinį vežimą oro transportu, kurį vykdo vežėjai, turintys pagal Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 išduotas licencijas, arba komercinės patvirtintos mokymo organizacijos (ATO) ir deklaruotosios mokymo organizacijos (DTO), nurodytos Reglamento (ES) Nr. 1178/2011 10a straipsnyje, operatorius užtikrina, kad:

1) orlaiviui nebūtų leista skristi, jei neįvykdytos a punkte nustatytos sąlygos;

- 2) užduotis, susijusias su nepertraukiamuoju tinkamumu skraidyti, atliktų pagal Vc priedą (CAMO dalį) patvirtinta CAMO; jei pats operatorius nėra patvirtintas remiantis minėtu skyriumi, jis pagal šio priedo I priedėlį sudaro rašytinę sutartį dėl tų užduočių atlikimo su organizacija, patvirtinta pagal Vc priedą (CAMO dalį);
  - 3) 2 punkte nurodyta CAMO būtų patvirtinta pagal II priedą (145 dalį) kaip organizacija, kvalifikuota suteikti orlaivio ir į jį įmontuojamų komponentų techninės priežiūros patvirtinimą, arba kad CAMO pagal Vc priedo (CAMO dalies) CAMO.A.315 dalies c punktą būtų sudariusi rašytinę sutartį su organizacijomis, patvirtintomis pagal II priedą (145 dalį).
- g) Į e ir f punktus neįtrauktų sudėtingų varikliu varomų orlaivių savininkai užtikrina, kad:
- 1) orlaiviui nebūtų leista skristi, jei neįvykdytos a punkte nustatytos sąlygos;
  - 2) užduotis, susijusias su nepertraukiamuoju tinkamumu skraidyti, atliktų pagal Vc priedą (CAMO dalį) patvirtinta CAMO; jei savininkas nėra CAMO, patvirtinta pagal Vc priedą (CAMO dalį), jis pagal šio priedo I priedėlį sudaro rašytinę sutartį dėl tų užduočių atlikimo su organizacija, patvirtinta pagal Vc priedą (CAMO dalį);
  - 3) 2 punkte nurodyta CAMO būtų patvirtinta pagal II priedą (145 dalį) kaip organizacija, kvalifikuota suteikti orlaivio ir į jį įmontuojamų komponentų techninės priežiūros patvirtinimą, arba kad CAMO pagal Vc priedo (CAMO dalies) CAMO.A.315 dalies c punktą būtų sudariusi rašytinę sutartį su organizacijomis, patvirtintomis pagal II priedą (145 dalį).
- h) Jei kitas nei sudėtingas varikliu varomas orlaivis naudojamas komerciniams specializuotiems skrydžiams arba komerciniam vežimui oro transportu, išskyrus komercinį vežimą oro transportu, kurį vykdo oro vežėjai, turintys pagal Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 išduotas licencijas, arba komercinės ATO ir komercinės DTO, nurodytos Reglamento (ES) Nr. 1178/2011 10a straipsnyje, operatorius užtikrina, kad:
- 1) orlaiviui nebūtų leista skristi, jei neįvykdytos a punkte nustatytos sąlygos;
  - 2) užduotis, susijusias su nepertraukiamuoju tinkamumu skraidyti, atliktų pagal Vc priedą (CAMO dalį) patvirtinta CAMO arba pagal Vd priedą (CAO dalį) patvirtinta išplėstinių teisių tinkamumą skraidyti užtikrinanti organizacija (CAO); jei operatorius nėra nei pagal Vc priedą (CAMO dalį) patvirtinta CAMO, nei pagal Vd priedą (CAO dalį) patvirtinta CAO, jis sudaro rašytinę sutartį pagal šio priedo I priedėlį su CAMO, patvirtinta pagal Vc priedą (CAMO dalį) arba su CAO, patvirtinta pagal Vd priedą (CAO dalį);
  - 3) 2 papunktyje nurodyta CAMO arba CAO būtų patvirtinta pagal II priedą (145 dalį) arba šio priedo M dalies F poskyrį arba kaip CAO, turinti teisę atlikti techninę priežiūrą, arba kad CAMO pagal Vc priedo (CAMO dalies) CAMO.A.315 dalies c punktą būtų sudariusi rašytinę sutartį su organizacijomis, patvirtintomis pagal II priedą (145 dalį) arba šio priedo M dalies F poskyrį ar Vd priedą (CAO dalį), suteikiant teisę atlikti techninę priežiūrą,
- i) Jei tai kitas nei sudėtingas varikliu varomas orlaivis, neįrašytas į e ir h punktus arba skirtas naudoti ribotai, savininkas užtikrina, kad orlaiviui nebūtų leista skristi, jei neįvykdytos a punkte nustatytos sąlygos. Šiuo tikslu savininkas:
- 1) paskiria M.A.301 dalyje nurodytas nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užduotis CAMO arba CAO pagal rašytinę sutartį, sudarytą pagal I priedėlį, arba
  - 2) šias užduotis atlieka pats.
- Jei savininkas nusprendžia minėtas užduotis atlikti pats, jis gali nuspręsti neatlikti OTTP rengimo ir patvirtinimo įforminimo užduočių tik tuo atveju, jei šias užduotis atlieka CAMO arba CAO pagal rašytinę sutartį, sudarytą pagal M.A.302 dalį.“;

(6) M.A.202 dalis pakeičiama taip:

„M.A.202 Pranešimas apie įvykį

- a) Nepažeidžiant II priede (145 dalyje) ir Vc priede (CAMO dalyje) išdėstytų ataskaitų teikimo reikalavimų, bet koks pagal M.A.201 dalį atsakingas asmuo ar organizacija apie bet kokią nustatytą skrydžio saugai pavojų keliančią orlaivio arba komponento būklę praneša:
  - 1) orlaivio registravimo valstybės narės paskirtai kompetentingai institucijai, taip pat operatoriaus valstybės narės paskirtai kompetentingai institucijai, jei operatoriaus valstybė narė skiriasi nuo registravimo valstybės narės;

- 2) už tipo projektą ar papildomą tipo projektą atsakingai organizacijai.
- b) A punkte nurodyti pranešimai teikiami a punkte nurodytos kompetentingos institucijos nustatytu būdu ir juose turi būti nurodoma visa pranešimą teikiančiam asmeniui arba organizacijai žinoma su būkle susijusi informacija.
- c) Jei orlaivio techninė priežiūra ar tinkamumo skraidyti patikra atliekama remiantis rašytine sutartimi, už tą veiklą atsakingas asmuo ar organizacija apie bet kokią a punkte nurodytą būklę praneša ir orlaivio savininkui bei operatoriui, kitu atveju – atitinkamai CAMO ar CAO.
- d) Asmuo ar organizacija a ir c punktuose nurodytus pranešimus pateikia kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per 72 valandas nuo to laiko, kai asmuo ar organizacija nustato būklę, dėl kurios teikiamas pranešimas, nebent tai neįmanoma dėl išskirtinių aplinkybių.
- e) Asmuo ar organizacija pateikia pranešimą dėl tolesnių veiksmų, kurių jis (ji) ketina imtis, kad išvengtų panašių įvykių ateityje; ši informacija teikiama iš karto, kai tik tokie veiksmai nustatomi. Šis pranešimas dėl tolesnių veiksmų teikiamas kompetentingos institucijos nustatyta forma ir būdu.“;
- (7) M.A.301 ir M.A.302 dalys pakeičiamos taip:

„M.A.301 Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užduotys

Orlaivio nepertraukiamasis tinkamumas skraidyti ir eksploatacinės bei avarinės įrangos tinkamumas naudoti turi būti užtikrinami:

- a) atliekant priešskrydinį tikrinimą;
- b) pašalinant saugiam eksploatavimui turinčius įtakos visus defektus ir pažeidimus pagal M.A.304 ir M.A.401 dalyse (atsižvelgiant į tai, kas taikoma) nurodytus duomenis, kartu atsižvelgiant į minimalios įrangos sąrašą ir nuokrypių nuo konfigūracijos sąrašą, jeigu jie sudaryti;
- c) atliekant visą techninę priežiūrą pagal M.A.302 dalyje nurodytą OTTP;
- d) pagal H poskyrį išleidžiant eksploatuoti atlikus visą techninę priežiūrą;
- e) visų sudėtingų varikliu varomų orlaivių arba pagal Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 išduotas licencijas turinčių oro vežėjų naudojamų orlaivių atveju – analizuojant patvirtintos OTTP, nurodytos M.A.302 dalyje, veiksmingumą;
- f) įgyvendinant bet kurią iš šių taikytinų priemonių:
- 1) tinkamumo skraidyti nurodymus;
  - 2) eksploatavimą užtikrinančius nurodymus, turinčius įtakos nepertraukiamajam tinkamumui skraidyti;
  - 3) Agentūros nustatytus nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti reikalavimus;
  - 4) priemones, kurias kompetentinga institucija pareikalavo taikyti, kad būtų nedelsiant ištaisyti su sauga susiję pažeidimai;
- g) atliekant keitimą ir remontą pagal M.A.304 dalį;
- h) įgulos vadui arba, jei tai – pagal Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 išduotas licencijas turintys oro vežėjai, operatoriui pateikiant pareiškimą dėl masės ir sunkio centro nustatymo, atitinkantį esamą orlaivio konfigūraciją;
- i) atliekant su technine priežiūra susijusius bandomuosius skrydžius, jeigu būtina.

M.A.302 Orlaivių techninės priežiūros programa

- a) Kiekvieno orlaivio techninė priežiūra organizuojama pagal OTTP.
- b) OTTP ir visus jos vėlesnius pakeitimus tvirtina kompetentinga institucija.
- c) Jei orlaivių nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti užtikrina CAMO arba CAO arba jei pagal M.A.201 dalies 1 punkto i papunktį yra sudaryta savininko ir CAMO ar CAO sutartis, OTTP ir jos pakeitimus galima tvirtinti pagal netiesioginio tvirtinimo procedūrą.

Tokiu atveju netiesioginio tvirtinimo procedūrą atitinkama CAMO ar CAO nustato Vc priedo CAMO. A.300 dalyje nurodytame nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyne (CAME) arba Vd priedo CAO.A.025 dalyje nurodytame išplėstiniame tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyne (CAE) ir ją patvirtina už atitinkamą CAMO ar CAO atsakinga kompetentinga institucija.

Netiesioginio tvirtinimo procedūra taikoma tik tuo atveju, jei atitinkamą CAMO ar CAO prižiūri orlaivio registravimo valstybė narė, išskyrus atvejus, kai pagal M.1 dalies 3 punktą sudaryta rašytinė sutartis, pagal kurią atsakomybė už OTTP tvirtinimą perduodama kompetentingai institucijai, atsakingai už CAMO ar CAO.

d) Iš OTTP turi būti matoma, kad laikomasi:

1) kompetentingos institucijos nurodymų;

2) nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti nurodymų:

i) kuriuos parengė tipo pažymėjimų, riboto galiojimo tipo pažymėjimų, papildomų tipo pažymėjimų, esminio remonto projekto patvirtinimo, taikant Europos techninio standarto specifikaciją (ETSO) suteikto leidimo ar kito atitinkamo patvirtinimo, suteikto pagal Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedą (21 dalį), turėtojai;

ii) kurie įtraukti į Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedo (21 dalies) 21.A.90B arba 21.A.431B dalyje nurodytas sertifikavimo specifikacijas (jei taikoma);

e) nukrypstant nuo d punkto, savininkas arba orlaivių nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti užtikrinanti organizacija gali nukrypti nuo d punkto 2 papunkčio nurodymų ir OTTP pasiūlyti pailginti intervalus, remdamiesi duomenimis, surinktais pagal h punktą atliekant tinkamas peržiūras. Su sauga susijusių užduočių intervalo ilginimas negali būti tvirtinamas netiesiogiai. Be to, savininkas arba nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti užtikrinanti organizacija gali OTTP pateikti papildomų nurodymų.

f) OTTP turi būti pateikiama išsami informacija apie visą atliekiną techninę priežiūrą, įskaitant jos dažnumą ir visas konkrečias užduotis, susijusias su veiklos tipu ir specifika.

g) Sudėtingo varikliu varomo orlaivio atveju, jeigu OTTP yra pagrįsta techninės priežiūros iniciatyvinės grupės logika arba būklės stebėseną, į OTTP turi būti įtraukta patikimumo programa.

h) OTTP turi būti periodiškai peržiūrima ir, kai būtina, iš dalies keičiama. Šia peržiūra užtikrinama, kad OTTP ir toliau būtų nuolat atnaujinama ir veiksminga, atsižvelgiant į veiklos patirtį, kompetentingos institucijos nurodymus ir į naujus arba pakeistus techninės priežiūros nurodymus, kuriuos paskelbė tipo pažymėjimo bei papildomo tipo pažymėjimo turėtojai ir bet kuri kita tokius duomenis pagal Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedą (21 dalį) skelbianči organizacija.“;

(8) M.A.304 dalis pakeičiama taip:

„M.A.304 Keitimų ir remonto duomenys

Orlaivį ar komponentą remontuojantis asmuo ar organizacija įvertina visus pažeidimus. Keitimai ir remontas atliekami, pasinaudojant, jei reikia:

a) Agentūros patvirtintais duomenimis;

b) Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedo (21 dalies) reikalavimus atitinkančios projektavimo organizacijos patvirtintais duomenimis;

c) Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedo (21 dalies) 21.A.90B arba 21.A.431B dalyje nurodytuose reikalavimuose pateiktais duomenimis.“;

(9) M.A.305 dalis pakeičiama taip:

„M.A.305 Orlaivio nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užrašų sistema

a) Užbaigus bet kokią techninę priežiūrą, kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo techninės priežiūros pabaigos dienos orlaivio nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užrašų sistemoje daromas įrašas apie išleidimo eksploatuoti pažymėjimą (IEP), kurio reikalaujama pagal M.A.801 dalį arba 145.A.50 dalį, atsižvelgiant į tai, kas taikoma.

- b) Orlaivio nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užrašų sistemoje pateikiama ši informacija:
1. įrašo data, bendra orlaivio, variklio (-ių) ir (arba) oro sraigto (-ų) eksploataavimo pagal taikytinus parametrus trukmė;
  2. c ir d punktuose aprašyti orlaivio nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užrašai, taip pat e punkte aprašyti papildomi išsamūs techninės priežiūros užrašai;
  3. orlaivio techniniai užrašai, jei būtini pagal M.A.306 dalį.
- c) Orlaivio nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užrašuose pateikiamas einamasis pranešimas dėl masės ir sunkio centro nustatymo ir aprašoma su toliau nurodytais elementais susijusi padėtis:
1. tinkamumo skraidyti nurodymais ir priemonėmis, kurias kompetentinga institucija įpareigojo taikyti, kad būtų nedelsiant ištaisyti su sauga susiję pažeidimai;
  2. pakeitimais ir remontu;
  3. OTPP laikymusi;
  4. atidėtomis techninės priežiūros užduotimis ir atidėtu defektų šalinimu.
- d) Orlaivio nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užrašuose nurodoma dabartinė šių komponentų būklė:
1. ribotos eksploataavimo trukmės dalių, nurodant ir kiekvienos susijusios dalies bendrą eksploataavimo trukmę, palyginti su taikytinu tinkamumo skraidyti apribojimo parametru;
  2. reguliariai tikrinamų komponentų, nurodant bendrą susijusių komponentų eksploataavimo pagal taikytiną parametru trukmę, skaičiuojamą nuo paskutinės planinės techninės priežiūros, nurodytos OTPP, atlikimo dienos.
- e) Savininkas ar operatorius nustato sistemą, pagal kurią kompetentingai institucijai priimtina forma toliau nurodytus laikotarpius saugomi šie dokumentai bei duomenys:
1. orlaivių techninių užrašų sistemoje techniniai užrašai ar kiti lygiavertės taikymo srities ir vienodo išsamumo duomenys saugomi 36 mėnesius, skaičiuojant nuo paskutinio įrašo;
  2. IEP ir išsamūs techninės priežiūros užrašai:
    - (i) parodantys atitiktą tinkamumo skraidyti nurodymams ir kompetentingos institucijos įpareigotoms taikyti priemonėms, kad būtų nedelsiant ištaisyti su atitinkamo orlaivio, variklio (-ių), oro sraigto (-ų) ir juose įmontuotų komponentų sauga susiję pažeidimai, – tol, kol juose įrašyta informacija pakeičiama nauja lygiavertės taikymo srities ir vienodo išsamumo informacija, tačiau ne trumpiau kaip 36 mėnesius;
    - (ii) parodantys atitiktą pagal M.A.304 dalį taikytiniems orlaivio, variklio (-ių), oro sraigto (-ų) ir bet kokių kitų komponentų, kuriems taikytini tinkamumo skraidyti apribojimai, einamųjų keitimų ir remonto duomenims;
    - (iii) visos planinės techninės priežiūros ar kitos techninės priežiūros, reikalingos atitinkamo orlaivio, variklio (-ių), oro sraigto (-ų) nepertraukiamam tinkamumui skraidyti užtikrinti, – tol, kol juose įrašyta informacija pakeičiama nauja lygiavertės taikymo srities ir vienodo išsamumo informacija, tačiau ne trumpiau kaip 36 mėnesius;
  3. duomenys, susiję su tam tikrais komponentais:
    - (i) kiekvienos ribotos eksploataavimo trukmės dalies eksploataavimo laikotarpio užrašai, kuriais remiantis nustatoma dabartinė atitiktis tinkamumo skraidyti apribojimams;
    - (ii) IEP ir išsamūs techninės priežiūros užrašai, susiję su atlikta paskutine planine ar vėlesne neplanine visų ribotos eksploataavimo trukmės dalių ir reguliariai tikrinamų komponentų technine priežiūra, – tol, kol po planinės techninės priežiūros atliekama kita lygiavertės aprėpties ir išsamumo planinė techninė priežiūra, tačiau ne trumpiau kaip 36 mėnesius;
    - (iii) IEP ir savininko pateiktas priėmimo pareiškimas, susiję su bet koku komponentu, montuojamu į ELA2 orlaivį nenaudojant EASA 1 formos, remiantis Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedo (21 dalies) 21. A.307 dalies c punktu, ir skirtas ne trumpesniai nei 36 mėnesių laikotarpiui.
  4. Užrašų tvarkymo laikotarpiai, kai orlaivį nustota eksploatuoti visam laikui:
    - (i) M.A.305 dalies b punkto 1 papunktyje nurodyti duomenys, susiję su orlaiviu, varikliu (-iais) ir oro sraigtau (-ais), saugomi bent 12 mėnesių;

- (ii) paskutinės galiojančios būklės įrašai ir pranešimai, nurodyti M.A.305 dalies c ir d punktuose, saugomi bent 12 mėnesių;
  - (iii) naujausias (-i) IEP ir išsamūs techninės priežiūros užrašai, nurodyti M.A.305 dalies e punkto 2 papunkčio ii dalyje ir e punkto 3 papunkčio i dalyje, saugomi bent 12 mėnesių.
- f) Už nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užduočių atlikimą pagal M.A.201 dalį atsakingas asmuo ar organizacija turi atitikti nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užrašų sistemai keliamus reikalavimus ir, gavęs prašymą, šiuos užrašus pateikti kompetentingai institucijai.
- g) Visi įrašai, daromi orlaivio nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užrašų sistemoje, turi būti aiškūs ir tikslūs. Jeigu būtina ištaisyti įrašą, jis ištaisomas taip, kad būtų galima aiškiai matyti pradinį įrašą.“
- (10) M.A.306 dalies a punkto įvadinis sakiny s pakeičiamas taip:
- „a) Komerčinį vežimą oro transportu, komercinius specializuotus skrydžius, komercinės ATO skrydžius ar komercinės DTO skrydžius vykdančias operatorius, be M.A.305 dalyje nurodytų reikalavimų, naudoja techninių užrašų sistemą, kurioje pateikiama ši informacija apie kiekvieną orlaivį:“;
- (11) M.A.306 dalies b punktas pakeičiamas taip:
- „b) Pradinę orlaivio techninių užrašų sistemos redakciją patvirtina kompetentinga institucija, vadovaudamasi Vc priedo (CAMO dalies) CAMO.A.105 dalimi arba Vd priedo (CAO dalies) CAO.1 dalies 1 punktu, atsižvelgiant į tai, kas taikoma. Bet kokie vėlesni sistemos pakeitimai atliekami pagal CAMO.A.300 dalies c punktą arba CAO.A.025 dalies c punktą.“;
- (12) M.A.306 dalies c punktas išbraukiamas;
- (13) M.A.307 dalis pakeičiama taip:
- „a) „Orlaivį iš vieno savininko arba operatoriaus visam laikui perleidžiant kitam savininkui ar operatoriui, perduodantis savininkas ar operatorius užtikrina, kad kartu būtų perduoti M.A.305 dalyje nurodyti nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užrašai ir, jei taikoma, M.A.306 dalyje nurodyta techninių užrašų sistema.
- b) Savininkas, sudarydamas sutartį su CAMO ar CAO dėl nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užduočių atlikimo, užtikrina, kad organizacijai, su kuria sudaroma sutartis, būtų perduoti M.A.305 dalyje nurodyti nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užrašai.
- c) M.A.305 dalies e punkte nustatyti užrašų laikymo laikotarpiai toliau taikomi naujam savininkui, operatoriui, CAMO ar CAO.“;
- (14) M.A.403 dalies d punktas pakeičiamas taip:
- „d) Visi prieš skrydį nepašalinti defektai turi būti užregistruoti M.A.305 dalyje nurodytoje orlaivio nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užrašų sistemoje arba, jei taikytina, M.A.306 dalyje nurodytoje orlaivio techninių užrašų sistemoje.“;
- (15) M.A.501 dalies a punkto 1 papunktis pakeičiamas taip:
- „1) komponentai, kurių būklė atitinka nustatytus reikalavimus ir kurie išleisti eksploatuoti išdavus EASA 1 formą ar lygiavertį dokumentą ir paženklinėti pagal Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedo (21 dalies) Q poskyrį, jeigu Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priede (21 dalyje), šiame priede (M dalyje) arba Vd priede (CAO dalyje) nenustatyta kitaip.“;
- (16) M.A.501 dalies a punkto 3 papunktis pakeičiamas taip:
- „3) komponentai, priskiriami prie pakartotinai naudoti netinkamų komponentų kategorijos, nes pasiekta privaloma jų eksploatavimo trukmės riba arba jie yra nepataisomai sugadinti.“;
- (17) M.A.502 dalis pakeičiama taip:

„M.A.502 Komponento techninė priežiūra

- a) „Komponentų techninę priežiūrą atlieka techninės priežiūros organizacijos, patvirtintos pagal šio priedo F poskyrį, II priedą (145 dalį) arba Vd priedą (CAO dalį), atsižvelgiant į tai, kas taikoma.

- b) Nukrypstant nuo a punkto, tais atvejais, kai komponentas įmontuotas orlaivyje, tokio komponento techninę priežiūrą gali atlikti pagal šio priedo F poskyrį, II priedą (145 dalį) arba Vd priedą (CAO dalį) patvirtinta orlaivių techninės priežiūros organizacija arba M.A.801 dalies b punkto 2 papunktyje nurodyti už išleidimą atsakingi darbuotojai. Ši techninė priežiūra atliekama remiantis orlaivio techninės priežiūros duomenimis arba, jei tam pritarė kompetentinga institucija, remiantis komponento techninės priežiūros duomenimis. Tokia orlaivio techninės priežiūros organizacija arba už išleidimą atsakingi darbuotojai gali laikinai išmontuoti komponentą techninei priežiūrai atlikti, jei tai būtina, kad būtų lengviau jį pasiekti, išskyrus atvejus, kai dėl tokio išmontavimo prireikia atlikti papildomą techninę priežiūrą. Atlikus komponento techninę priežiūrą pagal šį punktą EASA 1 forma neišduodama ir orlaiviui taikomi M.A.801 dalyje nurodyti išleidimo eksploatauoti reikalavimai.
- c) Nukrypstant nuo a punkto, tais atvejais, kai komponentas yra įmontuotas variklyje arba pagalbinėje jėgainėje (APU), tokio komponento techninę priežiūrą gali atlikti pagal šio priedo F poskyrį, II priedą (145 dalį) arba Vd priedą (CAO dalį) patvirtinta variklių techninės priežiūros organizacija. Ši techninė priežiūra atliekama remiantis variklio ar pagalbinės jėgainės techninės priežiūros duomenimis arba, jei tam pritarė kompetentinga institucija, remiantis komponento techninės priežiūros duomenimis. Tokia B kategorijos organizacija gali laikinai išmontuoti komponentą techninei priežiūrai atlikti, jei tai būtina, kad būtų lengviau jį pasiekti, išskyrus tuos atvejus, kai dėl tokio išmontavimo prireikia atlikti papildomą techninę priežiūrą.

A ir c punktai netaikomi Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedo (21 dalies) 21.A.307 dalies c punkte nurodytiems komponentams.

- d) Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedo (21 dalies) 21.A.307 dalies c punkte nurodytų komponentų techninę priežiūrą, kai komponentai yra sumontuoti orlaivyje arba laikinai išmontuoti, kad būtų lengviau juos pasiekti, atlieka pagal šio priedo F poskyrį, II priedą (145 dalį) arba Vd priedą (CAO dalį) (atsižvelgiant į tai, kas taikoma) patvirtinta orlaivio techninės priežiūros organizacija, M.A.801 dalies b punkto 2 papunktyje nurodyti už išleidimą atsakingi darbuotojai arba M.A.801 dalies b punkto 3 papunktyje nurodytas pilotas savininkas. Atlikus komponento techninę priežiūrą pagal šį punktą EASA 1 forma neišduodama ir orlaiviui taikomi M.A.801 dalyje nurodyti išleidimo eksploatauoti reikalavimai.“;

(18) M.A.503 dalis pakeičiama taip:

„M.A.503 Ribotos eksploataavimo trukmės dalys ir reguliariai tikrinami komponentai

- „a) Įmontuotos ribotos eksploataavimo trukmės dalys ir reguliariai tikrinami komponentai neeksploatuojami ilgiau nei patvirtintą ribotą eksploataavimo laiką, nurodytą OTTP bei tinkamumo skraidyti nurodymuose, išskyrus M. A.504 dalies c punkte numatytus atvejus.
- b) Pasibaigus patvirtintam ribotam eksploataavimo laikui, komponentas išimamas iš orlaivio ir atliekama jo techninė priežiūra arba, jeigu tai – ribotos eksploataavimo trukmės dalis, jis pašalinamas.“;

(19) M.A.504 dalies b punktas pakeičiamas taip:

- „b) Pakartotinai naudoti netinkami komponentai neturi vėl patekti į komponentų tiekimo sistemą, jei nebuvo išplėsta privaloma jų eksploataavimo trukmės riba arba jei pagal Reglamentą (ES) Nr. 748/2012 nebuvo patvirtintas sprendimas dėl remonto.“;

(20) M.A.603 dalies a ir b punktai pakeičiami taip:

- „a) Organizacijai, kuri dalyvauja vykdant veiklą pagal šį poskyrį, neleidžiama vykdyti veiklos, jeigu kompetentinga institucija nėra suteikusi šiai organizacijai patvirtinimo. Šiuo tikslu kompetentinga institucija naudoja V priedėlyje pateiktą šabloną.
- b) Tvirtinama darbo apimtis nurodoma techninės priežiūros organizavimo žinyne, kaip numatyta M.A.604 dalyje. Klasės bei kategorijos, kuriomis turi būti remiamasi tvirtinant techninės priežiūros organizacijas, išvardytos šios dalies IV priedėlyje.“;

(21) M.A.604 dalies a punkto 1 papunktis pakeičiamas taip:

- „1. pagal M.A.606 dalies a punktą paskirto atsakingo vadovo pasirašytą pareiškimą, kuriuo patvirtinama, kad organizacija visą laiką dirbs pagal šio priedo (M dalies) arba Vb priedo (ML dalies), atsižvelgiant į tai, kas taikoma, ir žinyno reikalavimus;“;

(22) M.A.606 dalies i punktas pakeičiamas taip:

„i) Jei organizacija pagal Vb priedo (ML dalies) ML.A.901 dalį atlieka ELA1 orlaivių, nenaudojamų komerciniais tikslais, tinkamumo skraidyti patikras ir išduoda atitinkamus tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimus, ji turi turėti tinkamumo skraidyti patikros darbuotojus, kurių kvalifikacija ir leidimai atitinka Vb priedo (ML dalies) ML.A.904 dalies reikalavimus.“;

(23) M.A.606 dalies j punktas išbraukiamas;

(24) M.A.607 dalies a punkto 1 papunktis pakeičiamas taip:

„1. gali įrodyti, kad atitinka III priedo (66 dalies) 66.A.20 dalies b punkto reikalavimus arba, jei tame priede to reikalaujama – valstybės narės teisės aktų reikalavimus;“;

(25) M.A.609 dalis pakeičiama taip:

„M.A.609 Techninės priežiūros duomenys

Patvirtinta techninės priežiūros organizacija, atlikdama techninę priežiūrą, įskaitant keitimus ir remontą, turi turėti ir naudoti taikytinus galiojančius šio priedo M.A.401 dalyje arba Vb priedo (ML dalies) ML.A.401 dalyje, atsižvelgiant į tai, kas taikoma, nurodytus techninės priežiūros duomenis. Tačiau, jeigu techninės priežiūros duomenis pateikia užsakovas, organizacija tokius duomenis turi turėti ir naudoti tik tuo metu, kai atliekamas techninės priežiūros darbas.“;

(26) M.A.611 , M.A.612 ir M.A.613 dalys pakeičiamos taip:

„M.A.611 Techninės priežiūros standartai

Visa techninė priežiūra atliekama pagal šio priedo A skyriaus D poskyrio reikalavimus arba Vb priedo (ML dalies) A skyriaus D poskyrio reikalavimus, kaip nustatyta 3 straipsnio 1 dalyje.

M.A.612 Orlaivio išleidimo eksploatuoti pažymėjimas

Pagal šį poskyrį atlikus visą reikiamą orlaivio techninę priežiūrą, pagal šio priedo M.A.801 dalį arba Vb priedo (ML dalies) ML.A.801 dalį išduodamas orlaivio IEP, kaip nustatyta 3 straipsnio 1 dalyje.

M.A.613 Komponento išleidimo eksploatuoti pažymėjimas

a) Pagal šį poskyrį atlikus visą reikiamą komponento techninę priežiūrą, pagal šio priedo M.A.802 dalį arba Vb priedo (ML dalies) ML.A.802 dalį (atsižvelgiant į tai, kas taikoma) išduodamas komponento IEP. EASA 1 forma išduodama komponentams, kurie pagaminti pagal šio priedo M.A.603 dalies c punktą, ir komponentams, dėl kurių Vb priedo (ML dalies) ML.A.502 dalyje nurodyta priešingai, tačiau neišduodama komponentams, kurių techninė priežiūra atliekama pagal M.A.502 dalies b arba d punktus.

b) Komponento IEP dokumentas, EASA 1 forma gali būti parengti kompiuterinėje sistemoje.“;

(27) M.A.614 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) Patvirtinta techninės priežiūros organizacija orlaivio savininkui ar operatoriui pateikia kiekvieno IEP kopiją ir išsamių techninės priežiūros užrašų, susijusių su atliktu darbu ir būtinų siekiant įrodyti atitiktį M.A.305 daliai, kopiją.“;

(28) M.A.615 dalis pakeičiama taip:

„M.A.615 Organizacijos teisės

Techninės priežiūros organizacija, patvirtinta remiantis šio priedo A skyriaus F poskyriu, gali:

- a) patvirtinimo pažymėjime ir techninės priežiūros organizacijos žinyne nustatytose vietose atlikti visų orlaivių ir (arba) komponentų, kuriuos prižiūrėti ji yra patvirtinta, techninę priežiūrą;
- b) organizuoti specializuotų paslaugų teikimą prižiūrint techninės priežiūros organizacijai kitoje atitinkamą kvalifikaciją turinčioje organizacijoje, kaip aprašyta techninės priežiūros organizacijos žinyne;

- c) atlikti visų orlaivių arba komponentų, kuriuos prižiūrėti ji yra patvirtinta, techninę priežiūrą bet kurioje vietoje, atsižvelgiant į atsiradusią būtinybę atlikti tą priežiūrą, jeigu orlaivis laikomas netinkamu eksploatuoti ar jeigu privaloma atlikti atsitiktinę priešskrydinę orlaivio techninę priežiūrą, laikantis techninės priežiūros organizacijos žinyne nustatytų sąlygų;
- d) užbaigus techninę priežiūrą, pagal šio priedo M.A.612 arba M.A.613 dalį išduoti išleidimo eksploatuoti pažymėjimus;
- e) jei yra konkrečiai patvirtinta atlikti su ELA1 orlaiviais, nenaudojamais komerciniais tikslais, susijusias užduotis – atlikti tinkamumo skraidyti patikras ir išduoti atitinkamą tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimą pagal Vb priedo (ML dalies) M.A.903 dalyje nustatytas sąlygas.

Organizacija atlieka tik tų orlaivių arba komponentų techninę priežiūrą, kuriuos prižiūrėti ji yra patvirtinta, jeigu yra prieinami visi būtini įrenginiai, įranga, įrankiai, medžiagos ir techninės priežiūros duomenys ir ji turi už išleidimą atsakingus darbuotojus.“;

(29) M.A.619 dalies ar ir b punktai pakeičiami taip:

- „a) Pirmo lygio pažeidimas – nustatytas bet koks esminis šiame priede ir Vb priede (ML dalyje) išdėstytų reikalavimų nesilaikymas, dėl kurio sumažėja saugos standartas ir kyla didelis pavojus skrydžio saugai.
- b) Antro lygio pažeidimas – bet koks šiame priede ir Vb priede (ML dalyje) nustatytų reikalavimų nesilaikymas, dėl kurio gali sumažėti saugos standartas ir gali kilti didelis pavojus skrydžio saugai.“;

(30) M.A.801 dalis pakeičiama taip:

„M.A.801 Orlaivio išleidimo eksploatuoti pažymėjimas

- a) IEP išduodamas pagal šį poskyrį, išskyrus orlaivius, kuriuos eksploatuoti išleidžia pagal II priedą (145 dalį) patvirtinta techninės priežiūros organizacija,.
- b) Orlaivis išleidžiamas eksploatuoti tik išdavus IEP, kai yra tinkamai atliktos visos užsakytos techninės priežiūros užduotys. IEP išduoda pagal šio priedo F poskyrį arba Vd priedą (CAO dalį) patvirtintos techninės priežiūros organizacijos įgaliojimą už išleidimą atsakingi darbuotojai; jei atliekamos techninės priežiūros užduotys, kurios nėra šio priedo VII priedėlyje išvardytos sudėtingos techninės priežiūros užduotys, IEP išduoda:
  - 1) nepriklausomi už išleidimą atsakingi darbuotojai, laikydamiesi šio reglamento 5 straipsnyje nustatytų reikalavimų, arba
  - 2) pilotas savininkas, remdamasis šio priedo M.A.803 dalimi.
- c) Nukrypstant nuo b punkto, jeigu nenumatytais atvejais orlaiviui draudžiama pakilti iš vietos, kurioje nėra pagal šį priedą, II priedą (145 dalį) arba Vd priedą (CAO dalį) patvirtintos techninės priežiūros organizacijos ir nėra nepriklausomų už išleidimą atsakingų darbuotojų, savininkas gali leisti bet kokiam asmeniui, turinčiam ne trumpesnę nei trejų metų atitinkamos techninės priežiūros patirtį ir ICAO 1 priedo reikalavimus atitinkančią galiojančią techninės priežiūros licenciją, skirtą orlaivio, kurį būtina išleisti eksploatuoti, tipui, arba už išleidimą atsakingo darbuotojo įgaliojimą, suteikiantį teisę atlikti darbą, kuriam būtinas pagal ICAO 6 priedą patvirtintos techninės priežiūros organizacijos išduotas pažymėjimas, atlikti orlaivio techninę priežiūrą pagal šio priedo D poskyryje išdėstytus standartus ir išleisti jį eksploatuoti. Tokiu atveju savininkas turi:
  - 1) turėti bei orlaivyje laikyti užrašus su išsamia informacija apie visą atliktą techninę priežiūrą ir IEP išdavusio asmens kvalifikaciją;
  - 2) užtikrinti, kad vėliau tokia techninė priežiūra būtų patvirtinta ir tinkamai įgaliotas b punkte nurodytas asmuo arba pagal šio priedo F poskyrį, II priedą (145 dalį) arba Vb priedą (CAO dalį) patvirtinta organizacija išduotų naują IEP; tai turi būti padaryta kuo greičiau ir bet koku atveju per septynias kalendorines dienas po to, kai IEP išdavė savininko leidimą atlikti techninę priežiūrą gavęs asmuo;
  - 3) per septynias dienas nuo tokio pažymėjimo išdavimo apie tai pranešti už orlaivio nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimą atsakingai organizacijai, jeigu su ja sudaryta sutartis, arba, jeigu tokia sutartis nesudaryta, kompetentingai institucijai.

- d) Jeigu eksploatuoti išleidžiama pagal b punkto 2 papunktį, už išleidimą atsakingiems darbuotojams techninės priežiūros užduotis atlikti gali padėti už išleidimą atsakingų darbuotojų nuolatos tiesiogiai prižiūrimas vienas arba daugiau asmenų.
- e) IEP turi būti bent šie duomenys:
- 1) pagrindinė informacija apie atliktą techninę priežiūrą;
  - 2) techninės priežiūros darbų baigimo data;
  - 3) IEP išdavusios organizacijos ar asmens tapatybė, taip pat:
    - i) techninės priežiūros organizacijos ir IEP išdavusių už išleidimą atsakingų darbuotojų patvirtinimo nuoroda arba;
    - ii) b punkto 2 papunktyje nurodytu atveju – IEP išdavusių už išleidimą atsakingų darbuotojų tapatybė ir, jei taikoma, licencijos numeris;
  - 4) tinkamumo skraidyti ar eksploatacijos apribojimai, jei yra.
- f) Nukrypstant nuo b punkto ir neatsižvelgiant į g punktą, kai reikiamos techninės priežiūros baigti neįmanoma, IEP gali būti išduodamas su patvirtintais orlaivio apribojimais. Tokiu atveju pažymėjime nurodoma, kad techninė priežiūra negalėjo būti baigta, taip pat nurodomi visi taikytini tinkamumo skraidyti ar eksploataavimo apribojimai, apie kuriuos informuoti reikalaujama pagal e punkto 4 papunktį.
- g) IEP neišduodamas, jeigu žinoma apie kokį nors pavojų skrydžio saugai keliantį reikalavimų nesilaikymą.“;

(31) M.A.802 dalis pakeičiama taip:

„M.A.802 Komponento išleidimo eksploatuoti pažymėjimas

- a) Išskyrus orlaivius, kuriuos eksploatuoti išleidžia pagal II priedą (145 dalį) patvirtinta techninės priežiūros organizacija, IEP išduodamas užbaigus bet kokią pagal M.A.502 dalį atliekamą orlaivio komponento techninę priežiūrą.
- b) Oficialus išleidimo pažymėjimas, t. y. EASA 1 forma – komponento IEP, išskyrus atvejus, kai tokia orlaivio komponentų techninė priežiūra atliekama pagal M.A.502 dalies b arba d punktus ir techninei priežiūrai pagal M.A.801 dalį taikomos orlaivio išleidimo eksploatuoti procedūros.“;

(32) M.A.803 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) Jei tai nėra sudėtingas variklio varomas orlaivis, kurio didžiausia kilimo masė (MTOM) yra 2 730 kg arba mažesnė, ir jis nenaudojamas komerciniam vežimui oro transportu, komerciniams specializuotiems skrydžiams arba komerciniams ATO ar DTO vykdomiems skrydžiams, pilotas savininkas gali išduoti IEP, atlikęs šio priedo VIII priedėlyje nurodytą pilotui savininkui priklausantią ribotą techninę priežiūrą.“;

(33) M.A.803 dalies d punktas pakeičiamas taip:

„d) Įrašas apie IEP įtraukiamas į orlaivio nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užrašų sistemą ir jame pateikiama pagrindinė informacija apie atliktą techninę priežiūrą bei naudotus techninės priežiūros duomenis, techninės priežiūros užbaigimo data ir pažymėjimą išdavusio piloto savininko tapatybę, parašas bei piloto licencijos numeris.“;

(34) M.A.901 dalis pakeičiama taip:

„M.A.901 Orlaivio tinkamumo skraidyti patikra

Kad orlaivio tinkamumo skraidyti pažymėjimas galiotų, turi būti periodiškai atliekama orlaivio tinkamumo skraidyti patikra ir pildomi orlaivio nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užrašai.

- a) Tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimas išduodamas pagal šio priedo III priedėlį (EASA 15a arba 15b formą), sėkmingai užbaigus tinkamumo skraidyti patikrą. Tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimas galioja vienus metus.
- b) Nepertraukiamai prižiūrimas orlaivis – orlaivis:
- 1) kurio tinkamumą skraidyti paskutinius 12 mėnesių nuolat užtikrino speciali CAMO arba CAO;

- 2) kurio techninę priežiūrą paskutinius 12 mėnesių atliko pagal šio priedo F poskyrį, II priedą (145 dalį) arba Vb priedą (CAO dalį) patvirtinta techninės priežiūros organizacija, įskaitant atvejus, kai M.A.803 dalies b punkte nurodytos techninės priežiūros užduotys atliekamos ir išleidimas eksploatuoti suteikiamas pagal šio priedo M.A.801 dalies b punkto 1 ar 2 papunktį.
- c) Bet kuriam orlaiviui, kurį naudoja pagal Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 išduotas licencijas turintys oro vežėjai, ir nepertraukiamai prižiūrimam orlaiviui, kurio MTOM yra didesnė nei 2 730 kg, b punkte 1 papunktyje nurodyta organizacija, užtikrinanti orlaivio nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti pagal CAMO.A.125 dalį ir CAO.A.095 dalies c punkto 1 papunktį, laikydamasi j punkto reikalavimų, gali:
- 1) pagal M.A.901 dalį išduoti tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimą;
  - 2) ne daugiau kaip du kartus pratęsti tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimo, kurį yra išdavusi, galiojimą (kiekvieną kartą vieniems metams), jeigu susijęs orlaivis tebėra nepertraukiamai prižiūrimas.
- d) Tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimą kompetentinga institucija išduoda atlikusi vertinimą, kurio rezultatai atitinka nustatytuosius, ir remdamasi kartu su savininko arba operatoriaus paraiška atsiųsta CAMO ar CAO rekomendacija, dėl visų orlaivių, kuriuos naudoja pagal Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 licencijuoti oro vežėjai, ir visų orlaivių, kurių MTOM yra didesnė kaip 2 730 kg ir kurie atitinka šias alternatyvias sąlygas:
- 1) jie nėra nepertraukiamai prižiūrimi;
  - 2) jų nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti užtikrina organizacija, neturinti teisės atlikti tinkamumo skraidyti patikrų.
- Pirmoje pastraipoje nurodyta rekomendacija grindžiama pagal M.A.901 dalį atlikta tinkamumo skraidyti patikra.
- e) Jei orlaivio nenaudoja pagal Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 licencijuoti oro vežėjai, taip pat jei orlaivio MTOM yra 2 730 kg ar mažesnė, bet kokia savininko ar operatoriaus pasirinkta CAMO ar CAO, remdamasi CAMO.A.125 ar CAO.A.095 dalimi ir laikydamasi j punkto reikalavimų, gali:
- 1) pagal M.A.901 dalį išduoti tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimą;
  - 2) ne daugiau kaip du kartus pratęsti tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimo, kurį yra išdavusi, galiojimą (kiekvieną kartą vieniems metams), jeigu ji užtikrina tolesnę nepertraukiamą orlaivio priežiūrą.
- f) Nukrypstant nuo M.A.901 dalies c punkto 2 papunkčio ir e punkto 2 papunkčio, orlaivio nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti užtikrinanti b punkto 1 papunktyje nurodyta organizacija, laikydamasi j punkto, gali ne daugiau kaip du kartus (kiekvieną kartą vieniems metams) pratęsti nepertraukiamai prižiūrimo orlaivio tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimo, kurį išdavė kompetentinga institucija arba kita CAMO ar CAO, galiojimą.
- g) Jei dėl tam tikrų aplinkybių kyla galimas pavojus aviacijos saugai, kompetentinga institucija atlieka tinkamumo skraidyti patikrą ir pati išduoda tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimą.
- h) Nepažeidžiant g punkto, kompetentinga institucija gali atlikti tinkamumo skraidyti patikrą ir pati išduoti tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimą šiais atvejais:
- 1) jei orlaivio nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti užtikrina CAMO arba CAO, kurios pagrindinė veiklos vieta yra trečiojoje šalyje;
  - 2) savininko prašymu – dėl bet kokio kito orlaivio, kurio MTOM yra 2 730 kg ar mažesnė.
- i) Jei kompetentinga institucija pati išduoda tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimą pagal g ar h punktą arba įvertinusi rekomendaciją pagal M.B.901 dalį, orlaivio savininkas ar operatorius, jei reikia minėtiems tikslams, kompetentingai institucijai:
- 1) pateikia bet kokius kompetentingos institucijos prašomus dokumentus;
  - 2) suteikia tinkamas patalpas jos darbuotojams tinkamoje vietoje;
  - 3) užtikrina už išleidimą atsakingų darbuotojų pagalbą.
- j) Tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimas neišduodamas ir nepratęsiamas, jei yra įrodymų ar požymių, kad orlaivis netinkamas skraidyti.

- k) Per orlaivio tinkamumo skraidyti patikrą atliekamas išsamus dokumentais pagrįstas orlaivio užrašų patikrinimas ir įvertinama, ar įvykdyti šie reikalavimai:
- 1) orlaivio sklandmens, variklio ir oro sraigto skraidytų valandų skaičius ir susiję skrydžio ciklai yra tinkamai užregistruoti;
  - 2) orlaivio konfigūracijai yra taikomas orlaivio naudojimo vadovas ir jame atspindi padėtis po paskutinio patikrinimo;
  - 3) orlaivyje buvo atlikti visi pagal patvirtintą OTTP privalomi techninės priežiūros darbai;
  - 4) visi žinomi defektai buvo pašalinti arba, jeigu taikoma, apie juos buvo pranešta nustatytu būdu, remiantis M.A.403 dalimi;
  - 5) visi galiojantys tinkamumo skraidyti nurodymai taikyti ir tinkamai užregistruoti;
  - 6) visi orlaivio pakeitimai ir remonto darbai užregistruoti ir atlikti pagal M.A.304 dalį;
  - 7) visos orlaivyje įmontuotos ribotos eksploatavimo trukmės dalys ir reguliariai tikrinami komponentai yra tinkamai paženklininti, užregistruoti ir nėra viršyti jiems nustatyti apribojimai;
  - 8) visi techninės priežiūros darbai atlikti pagal šio priedo reikalavimus;
  - 9) einamasis pareiškimas apie masės ir sunkio centro nustatymą atitinka esamą orlaivio konfigūraciją ir yra galiojantis;
  - 10) orlaisis atitinka paskutinius Agentūros patvirtintus jo konstrukcijos tipo pakeitimus;
  - 11) jeigu reikia, orlaisis turi esamą jo konfigūraciją atitinkantį triukšmo pažymėjimą pagal Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedo (21 dalies) I poskyrį.
- l) Per orlaivio tinkamumo skraidyti patikrą atliekama fizinė orlaivio patikra. Fizinę orlaivio patikrą atliekantiems tinkamumo skraidyti patikros darbuotojams, kurie neturi tinkamos kvalifikacijos pagal III priedą (66 dalį), turi padėti tokią kvalifikaciją turintys darbuotojai.
- m) Atlikdami fizinę orlaivio patikrą, tinkamumo skraidyti patikros darbuotojai turi užtikrinti, kad:
- 1) visi privalomi ženklai ir nurodomieji užrašai būtų tinkamose vietose;
  - 2) orlaisis atitiktų patvirtinto orlaivio naudojimo vadovo reikalavimus;
  - 3) orlaivio konfigūracija atitiktų patvirtintus dokumentus;
  - 4) nebūtų jokių akivaizdžių defektų, dėl kurių nebūtų imtasi veiksmų pagal M.A.403 dalį;
  - 5) per dokumentais pagrįstą k punkte nurodytą užrašų patikrinimą nebūtų nustatyta jokių orlaivio ir užrašų neatitikties atvejų.
- n) Nukrypstant nuo a punkto, tinkamumo skraidyti patikra gali būti paankstinta ne daugiau nei 90 dienų, užtikrinant tinkamumo skraidyti patikros procedūrų tęstinumą, taip sudarant sąlygas per techninės priežiūros darbų patikrą atlikti fizinį patikrinimą.
- o) Šio priedo III priedėlyje nurodytą tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimą (EASA 15b formą) arba rekomendaciją išduoti tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimą (EASA 15a formą) gali išduoti tik:
- 1) tinkamumo skraidyti patikros darbuotojai patvirtintos organizacijos vardu;
  - 2) jei atlikta visa tinkamumo skraidyti patikra.
- p) Visų orlaiviui išduotų tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimų arba pažymėjimų, kurių galiojimas buvo pratęstas, kopija per 10 dienų turi būti nusiųsta to orlaivio registravimo valstybei narei.
- q) Tinkamumo skraidyti patikros užduočių negalima pavesti atlikti pagal subrangos sutartis.
- r) Jeigu tinkamumo skraidyti patikros išvados negalutinės, patikrą atlikusi organizacija apie tai pranešta kompetentingai institucijai kuo greičiau ir bet kuriuo atveju per 72 valandas nuo to momento, kai organizacija nustatė priežastį dėl kurios tinkamumo skraidyti patikros išvados yra negalutinės.
- s) Tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimas neišduodamas, kol nepašalinami visi nustatyti pažeidimai“;

(35) M.A.902 dalies b punkto 5 papunktis pakeičiamas taip:

„5) pakeitimas arba remontas neatitinka M.A.304 dalies reikalavimų.“;

(36) M.A.904 dalis pakeičiama taip:

„M.A.904 Į ES importuoto orlaivio tinkamumo skraidyti patikra

a) Įtraukdamas į valstybės narės registrą orlaivį, importuotą iš trečiosios šalies arba perkeltą iš reguliavimo sistemos, kurioje netaikomas Reglamentas (ES) 2018/1139, pareiškėjas:

- 1) registravimo valstybės narės kompetentingai institucijai pateikia paraišką pagal Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedą (21 dalį) išduoti naują tinkamumo skraidyti pažymėjimą;
- 2) pasirūpina, kad nenaujiems orlaiviams pagal M.A.901 dalį būtų atlikta tinkamumo skraidyti patikra;
- 3) pasirūpina, kad, siekiant laikytis pagal M.A.302 patvirtintos OTTP, būtų atlikta visa techninė priežiūra.

b) Įsitikinusi, kad orlaivis atitinka atitinkamus reikalavimus, tinkamumo skraidyti patikrą atliekanti organizacija registravimo valstybės narės kompetentingai institucijai išsiunčia dokumentais pagrįstą rekomendaciją išduoti tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimą.

c) Orlaivio savininkas registravimo valstybės narės kompetentingai institucijai užtikrina prieigą prie orlaivio, kad ši galėtų atlikti patikrą.

d) Registravimo valstybės narės kompetentinga institucija tinkamumo skraidyti pažymėjimą išduoda įsitikinusi, kad orlaivis atitinka Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedo (21 dalies) reikalavimus.

e) Minėta valstybės narės kompetentinga institucija taip pat išduoda tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimą. Pažymėjimas galioja vienus metus, nebent kompetentinga institucija nusprendžia sutrumpinti galiojimo laikotarpį dėl su aviacijos sauga susijusių priežasčių.“;

(37) M.A.905 dalies a ir b punktai pakeičiami taip:

„a) Pirmo lygio pažeidimas – nustatytas bet koks esminis šiame priede išdėstytų reikalavimų nesilaikymas, dėl kurio sumažėja saugos standartas ir kyla didelis pavojus skrydžio saugai.

b) Antro lygio pažeidimas – nustatytas bet koks šiame priede išdėstytų reikalavimų nesilaikymas, dėl kurio gali sumažėti saugos standartas ir kilti didelis pavojus skrydžio saugai.“;

(38) įrašoma ši M.B.103 dalis:

„M.B.103 Pažeidimai ir vykdymo užtikrinimo priemonės. Asmenys

Jei vykdydama priežiūrą arba kitomis priemonėmis pagal šią dalį už priežiūrą atsakinga kompetentinga institucija nustato įrodymų, patvirtinančių, kad pagal Reglamentą (ES) 2018/1139 išduotą licenciją, pažymėjimą ar liudijimą arba suteiktą reitingą turintis asmuo nesilaiko taikytinų Reglamento (ES) 2018/1139 reikalavimų, neatitiktį nustatčiusi kompetentinga institucija imasi visų reikiamų vykdymo užtikrinimo priemonių, būtinų siekiant užkirsti kelią tolesnėms neatitiktims.“;

(39) M.B.104 dalis pakeičiama taip:

„M.B.104 Užrašų tvarkymas

a) Kompetentingos institucijos nustato užrašų tvarkymo sistemą, leidžiančią tinkamai sekti kiekvieno pažymėjimo išdavimo, galiojimo pratęsimo, keitimo, galiojimo sustabdymo arba atšaukimo procesą.

b) Užrašai, vedami atliekant pagal šį priedą patvirtintų organizacijų priežiūrą, apima bent:

- 1) paraišką suteikti organizacijai patvirtinimą;
- 2) organizacijos patvirtinimo pažymėjimą, įskaitant visus jo pakeitimus;
- 3) audito programos, kurioje nurodytos numatyto atlikti ir atlikto audito datos, kopiją;
- 4) kompetentingos institucijos vykdomos nepertraukiamosios priežiūros užrašus, įskaitant visus audito užrašus;
- 5) visos svarbios korespondencijos kopijas;

- 6) išsamią informaciją apie visas išlygas ir vykdymo užtikrinimo veiksmus;
  - 7) visas su organizacijos priežiūra susijusias kitų kompetentingų institucijų ataskaitas;
  - 8) organizacijos žinyną ir pakeitimus;
  - 9) visų kompetentingos institucijos tiesiogiai patvirtintų dokumentų kopijas.
- c) B punkte nurodyti užrašai laikomi ne trumpiau nei penkerius metus.
- d) Minimalūs kiekvieno orlaivio priežiūros užrašai – bent šių dokumentų kopijos:
- 1) orlaivio tinkamumo skraidyti pažymėjimo;
  - 2) tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimo;
  - 3) organizacijų, patvirtintų pagal CAO dalį ar CAMO dalį, rekomendacijų dėl tinkamumo skraidyti patikros;
  - 4) tiesiogiai kompetentingos institucijos atliktų tinkamumo skraidyti patikrų ataskaitų;
  - 5) visų svarbių su orlaiviu susijusių susirašinėjimo dokumentų;
  - 6) išsamios informacijos apie visas išlygas ir vykdymo užtikrinimo veiksmą (-us);
  - 7) visų dokumentų, kuriuos kompetentinga institucija patvirtino pagal šį priedą arba Reglamento (ES) Nr. 965/2012 II priedą (ARO dalį).
- e) D punkte nurodyti užrašai laikomi dvejus metus nuo tos dienos, kai orlaivį nustota eksploatuoti visam laikui.
- f) Gavus prašymą, visi užrašai pateikiami susipažinti kitai valstybei narei arba Agentūrai.“;
- (40) M.B.201 dalis pakeičiama taip:

„M.B.201 Įsipareigojimai

M.1 dalyje nurodytos kompetentingos institucijos yra atsakingos už audito, tikrinimų ir tyrimų atlikimą, kad būtų nustatyta, ar laikomasi šio priedo reikalavimų.“;

- (41) įrašoma ši M.B.202 dalis:

„M.B.202 Agentūros informavimas

- a) Kompetentinga institucija Agentūrai nedelsdama praneša apie visas įgyvendinant Reglamentą (ES) 2018/1139 kilusias dideles problemas.
- b) Kompetentinga institucija, remdamasi pagal M.A.202 dalį gautais pranešimais apie įvykius, Agentūrai pateikia saugos atžvilgiu svarbią informaciją.“;

- (42) M.B.301 dalis pakeičiama taip:

„M.B.301 Orlaivių techninės priežiūros programa

- a) Kompetentinga institucija tikrina, ar OTPP atitinka M.A.302 dalies nuostatas.
- b) Jei M.A.302 dalies c punkte nenurodyta kitaip, OTPP ir jos pakeitimus tiesiogiai tvirtina kompetentinga institucija. Kompetentinga institucija turi turėti prieigą prie visų M.A.302 dalies d, e, f punktuose nurodytų duomenų.
- c) Jei taikoma netiesioginio tvirtinimo procedūra, numatyta M.A.302 dalies c punkte, kompetentinga institucija CAO ar CAMO OTPP tvirtinimo tvarką patvirtina atsižvelgdama į tos organizacijos tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyną, nurodytą CAO.A.025 ir CAMO.A.300 dalyse.“;

(43) įrašoma ši M.B.305 dalis:

„M.B.305 Orlaivio techninių užrašų sistema

- a) Kompetentinga institucija patvirtina pradinę orlaivio techninių užrašų sistemą, kuri būtina pagal M.A.306 dalį.
- b) Siekdama suteikti galimybę organizacijai atlikti orlaivio techninių užrašų sistemos pakeitimus be išankstinio kompetentingos institucijos patvirtinimo, kompetentinga institucija patvirtina atitinkamą CAMO.A.300 dalies c punkte arba CAO.A.025 dalies c punkte nurodytą tvarką.“;

(44) M.B.602 dalies b ir c punktai pakeičiami taip:

- „b) „Kompetentinga institucija nustato, ar techninės priežiūros organizacijos žinyne numatytos procedūros atitinka šio priedo F poskyrio reikalavimus, ir užtikrina, kad atsakingas vadovas pasirašytų išsipareigojimų pareiškimą.
- c) Kompetentinga institucija patikrina, ar organizacija laikosi šio priedo F poskyrio reikalavimų.“;

(45) M.B.603 dalies a punktas pakeičiamas taip:

- „a) Jeigu techninės priežiūros organizacija atitinka taikytinų šio priedo punktų reikalavimus, kompetentinga institucija pareiškėjui išduoda patvirtinimo pažymėjimą (EASA 3 formą) (žr. šio priedo V priedėlį), kuriame nurodoma patvirtinimo apimtis.“;

(46) M.B.604 dalies a punktas pakeičiamas taip:

- „a) Kompetentinga institucija sudaro ir atnaujina visų pagal šio priedo B skyriaus F poskyrį patvirtintų ir jos prižiūrimų techninės priežiūros organizacijų sąrašą ir jame nurodo numatomo atlikti bei atlikto audito datas.“;

(47) M.B.605 dalies a punkto įvadinis sakinyss pakeičiamas taip:

- „a) Jeigu atliekant auditą arba kitomis priemonėmis nustatoma įrodymų, patvirtinančių, kad nesilaikoma šiame priede arba Vb priede (ML dalyje) nustatyto reikalavimo, kompetentinga institucija imasi šių veiksmų.“;

(48) M.B.606 dalies c punktas pakeičiamas taip:

- „c) Keičiant techninės priežiūros organizacijos žinyną:
  - 1) jei pakeitimai tvirtinami tiesiogiai pagal M.A.604 dalies b punktą, kompetentinga institucija, prieš patvirtintai organizacijai oficialiai pranešdama apie patvirtinimą, patikrina, ar žinyne nustatytos procedūros atitinka šio priedo reikalavimus;
  - 2) jei tvirtinant pakeitimus taikoma netiesioginio tvirtinimo procedūra pagal M.A.604 dalies c punktą, kompetentinga institucija užtikrina, kad:
    - i) pakeitimai nebūtų dideli;
    - ii) ji tinkamai kontroliuotų pakeitimų tvirtinimą, kad jie ir toliau atitiktų šio priedo reikalavimus.“;

(49) M.B.901 dalies 1 punktas pakeičiamas taip:

- „1. Tinkamą kvalifikaciją turintys kompetentingos institucijos darbuotojai tikrina, ar iš rekomendacijoje pateikiamo atitikties pareiškimo matyti, kad buvo atlikta išsami tinkamumo skraidyti patikra pagal M.A.901 dalies reikalavimus.“;

(50) M.B.902 dalies a ir b punktai pakeičiami taip:

- „a) „Jeigu kompetentinga institucija atlieka tinkamumo skraidyti patikrą ir išduoda tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimą (šio priedo III priedėlis (EASA 15a forma)), kompetentinga institucija tinkamumo skraidyti patikrą atlieka pagal M.A.901 dalį.

b) Tinkamumo skraidyti patikros atlikti kompetentinga institucija turi turėti reikiamus tinkamumo skraidyti patikros darbuotojus.

1) Jei orlaivį naudoja pagal Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 licencijuoti oro vežėjai arba orlaivio MTOM yra didesnė nei 2 730 kg, tokie darbuotojai turi:

- a) būti įgiję ne trumpesnę nei penkerių metų patirtį užtikrinant nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti;
- b) turėti pagal III priedo (66 dalies) reikalavimus išduotą atitinkamą licenciją arba šalies pripažintą techninės priežiūros darbuotojo kvalifikaciją, atsižvelgiant į atitinkamą orlaivio kategoriją (kai 5 straipsnio 6 dalyje daroma nuoroda į nacionalines taisykles), arba aviacijos bakalauro ar lygiavertį laipsnį;
- c) būti išklause oficialų techninės orlaivių priežiūros kursą;
- d) būti ėję su atitinkama atsakomybe susijusias pareigas.

Nepaisant a–d punktų, M.B.902 dalies b punkto 1 papunkčio b dalyje nustatytą reikalavimą leidžiama pakeisti penkerių metų patirtimi užtikrinant nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti, kuri papildytų patirtį, reikalaujamą M.B.902 dalies b punkto 1 papunkčio a dalyje.

2) Jei orlaivį naudoja ne pagal Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 licencijuoti oro vežėjai arba orlaivio MTOM yra 2 730 kg ar mažesnė, tokie darbuotojai turi:

- a) turėti ne trumpesnę nei trejų metų patirtį užtikrinant nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti;
- b) turėti pagal III priedo (66 dalies) reikalavimus išduotą atitinkamą licenciją arba šalies pripažintą techninės priežiūros darbuotojo kvalifikaciją, atsižvelgiant į atitinkamą orlaivio kategoriją, kai 5 straipsnio 6 dalyje daroma nuoroda į nacionalines taisykles, arba aviacijos bakalauro ar lygiavertį laipsnį;
- c) būti išklause tinkamą techninės orlaivių priežiūros kursą;
- d) būti ėję su atitinkama atsakomybe susijusias pareigas.

Nepaisant a–d punktų, M.B.902 dalies b punkto 2 papunkčio b dalyje nustatytą reikalavimą leidžiama pakeisti ketverių metų patirtimi užtikrinant nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti, kuri papildytų patirtį, reikalaujamą M.B.902 dalies b punkto 2 papunkčio a dalyje.“;

(51) įrašoma ši M.B.904 dalis:

„M.B.904 Keitimasis informacija

Gavusi pranešimą apie vienoje valstybėje narėje registruoto orlaivio perleidimą kitai valstybei narei pagal M. A.903 dalį, valstybės narės, kurioje orlaivis šiuo metu registruotas, kompetentinga institucija informuoja valstybės narės, kurioje orlaivis bus užregistruotas, kompetentingą instituciją apie bet kokias žinomas problemas, susijusias su perleidžiamu orlaiviu. Valstybės narės, kurioje orlaivis bus užregistruotas, kompetentinga institucija užtikrina, kad valstybės narės, kurioje orlaivis šiuo metu registruotas, kompetentinga institucija būtų tinkama informuota apie perleidimą.“;

(52) I priedėlis pakeičiamas taip:

„I priedėlis.

Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo sutartis

1. Kai savininkas ar operatorius pagal M.A.201 dalį sudaro nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo užduočių atlikimo sutartį su CAMO ar CAO, abiejų sutarties šalių pasirašytos sutarties kopiją kompetentingos institucijos prašymu savininkas ar operatorius nusiunčia registravimo valstybės narės kompetentingai institucijai.
2. Rengiant sutartį atsižvelgiama į šio priedo reikalavimus ir joje nustatomi sutarties šalių įsipareigojimai orlaivio nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti atžvilgiu.

3. Joje nurodoma bent ši informacija:
- orlaivio registracijos duomenys, tipas ir serijos numeris;
  - orlaivio savininko arba registruoto nuomininko pavadinimas arba išsami informacija apie įmonę, įskaitant adresą;
  - išsami informacija apie CAMO ar CAO, su kuria sudaryta sutartis, įskaitant adresą;
  - operacijos rūšis.
4. Joje nustatoma:

„Savininkas arba operatorius paveda CAMO arba CAO užtikrinti orlaivio nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti, parengti OTTP, kurią tvirtina kompetentinga institucija, kaip nustatyta M.1 dalyje, ir orlaivio techninės priežiūros organizacija pagal minėtą OTTP.

Pagal šią sutartį abi šalys įsipareigoja vykdyti atitinkamus šia sutartimi nustatytus įpareigojimus.

Savininkas ar operatorius pareiškia, kad jo turimomis žiniomis CAMO ar CAO teikiama visa informacija apie orlaivio nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti yra bei ateityje bus tiksli ir kad orlaivis nebus keičiamas be išankstinio CAMO ar CAO patvirtinimo.

Jeigu viena iš sutartį pasirašiusių šalių kaip nors pažeistų šios sutarties nuostatas, sutartis taptų niekine. Tokiu atveju savininkas arba operatorius prisiima visą atsakomybę už visas su orlaivio nepertraukiamuoju tinkamumu skraidyti susijusias užduotis ir savininkas per dvi savaites informuoja registravimo valstybės narės kompetentingas institucijas apie tokį sutarties nuostatų pažeidimą.“

5. Jeigu savininkas / operatorius su CAMO ar CAO sudaro sutartį pagal M.A.201 dalį, kiekviena sutarties šalis prisiima šiuos įsipareigojimus:

5.1. CAMO ar CAO įsipareigojimai:

- 1) į savo patvirtinimo sąlygas įtraukti orlaivio tipą;
- 2) laikytis toliau išvardytų su orlaivio nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimu susijusių sąlygų:
  - a) parengti orlaivio OTTP, įskaitant, jeigu taikoma, visas parengtas patikimumo programas;
  - b) OTTP nurodyti techninės priežiūros užduotis, kurias pilotas savininkas gali atlikti pagal M. A.803 dalies c punktą;
  - c) pasirūpinti OTTP patvirtinimu;
  - d) patvirtinus OTTP, jos kopiją pateikti savininkui ar operatoriui;
  - e) surengti su ankstesne orlaivio techninės priežiūros programa susijusį patikrinimą;
  - f) užtikrinti, kad visą techninę priežiūrą atliktų patvirtinta techninės priežiūros organizacija;
  - g) užtikrinti, kad būtų taikomi visi taikytini tinkamumo skraidyti nurodymai;
  - h) užtikrinti, kad visus atliekant planinę techninę priežiūrą arba tinkamumo skraidyti patikras nustatytus arba savininko praneštus defektus pašalintų patvirtinta techninės priežiūros organizacija;
  - i) derinti planinę techninę priežiūrą, tinkamumo skraidyti nurodymų taikymą, ribotos eksploataavimo trukmės dalių keitimą ir komponentų tikrinimo reikalavimus;
  - j) kiekvieną kartą orlaivio savininkui pranešti apie tai, kad orlaivis turi būti pristatytas patvirtintai techninės priežiūros organizacijai;
  - k) tvarkyti visus techninius užrašus;
  - l) archyvuoti visus techninius užrašus;

- 3) užtikrinti, kad visi orlaivio pakeitimai prieš juos įdiegiant būtų patvirtinti pagal Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedą (21 dalį);
- 4) užtikrinti, kad orlaivio remontas prieš jį atliekant būtų patvirtintas pagal Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedą (21 dalį);
- 5) registravimo valstybės narės kompetentingai institucijai kas kartą pranešti, jeigu savininkas nepristato orlaivio patvirtintai techninės priežiūros organizacijai, kai ji to paprašo;
- 6) registravimo valstybės narės kompetentingai institucijai kas kartą pranešti, jeigu nesilaikoma sutarties;
- 7) užtikrinti, kad orlaivio tinkamumo skraidyti patikra būtų atlikta, kai būtina, ir užtikrinti, kad būtų išduotas tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimas arba kad registravimo valstybės narės kompetentingai institucijai būtų nusiųsta rekomendacija;
- 8) išduoto arba pratęsto galiojimo tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimo kopiją per 10 dienų išsiųsti registravimo valstybės narės kompetentingai institucijai;
- 9) teikti pranešimus apie visus įvykius, apie kuriuos privaloma pranešti pagal taikytinus reglamentus;
- 10) jei viena iš šalių nutraukia sutartį, apie tai pranešti registravimo valstybės narės kompetentingai institucijai.

5.2. Savininko ar operatoriaus įsipareigojimai:

- 1) bendrais bruožais suprasti patvirtintą OTTP;
  - 2) bendrais bruožais suprasti šio priedo nuostatas;
  - 3) CAMO ar CAO prašymu nustatytu laiku orlaivį pristatyti patvirtintai techninės priežiūros organizacijai, dėl kurios susitarta su CAMO ar CAO;
  - 4) nekeisti orlaivio iš anksto nepasitarus su CAMO ar CAO;
  - 5) CAMO ar CAO pranešti apie visus techninės priežiūros darbus, kurie išimties tvarka buvo atlikti nepranešus CAMO ar CAO ir be jų kontrolės;
  - 6) naudojant orlaivio žurnalą, CAMO ar CAO pranešti apie visus vykdant veiklą nustatytus defektus;
  - 7) jei viena iš šalių nutraukia šią sutartį, apie tai pranešti registravimo valstybės narės kompetentingai institucijai;
  - 8) CAMO ar CAO ir registravimo valstybės narės kompetentingai institucijai pranešti apie orlaivio pardavimą;
  - 9) pranešti apie visus įvykius, apie kuriuos privaloma pranešti pagal taikytinus reglamentus;
  - 10) CAMO ar CAO reguliariai informuoti apie orlaivio skraidymo valandas ir teikti kitą su orlaivio naudojimu susijusią informaciją, dėl kurios susitarta su CAMO ar CAO;
  - 11) kai, laikantis patvirtintoje OTTP pateikto techninės priežiūros užduočių sąrašo apribojimų (kaip nustatyta M.A.803 dalies c punkte), atliekama pilotui savininkui priklausanti techninė priežiūra, į orlaivio žurnalą įtraukti įrašą apie IEP, kaip nurodyta M.A.803 dalies d punkte;
  - 12) ne vėliau nei per 30 dienų nuo bet kokios pilotui savininkui priklausančios techninės priežiūros darbų pabaigos apie ją informuoti CAMO ar CAO pagal M.A.305 dalies a punktą.
6. Kai savininkas ar operatorius sudaro sutartį su CAMO ar CAO pagal M.A.201 dalį, turi būti aiškiai nurodyti kiekvienos šalies įsipareigojimai dėl privalomo ir savanoriško pranešimų apie įvykius teikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 376/2014 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 376/2014 dėl pranešimo apie civilinės aviacijos įvykius, jų analizės ir tolesnės veiklos, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 996/2010 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/42/EB ir Komisijos reglamentai (EB) Nr. 1321/2007 ir (EB) Nr. 1330/2007 (OL L 122, 2014 4 24, p. 18).“;

(53) II priedėlis iš dalies keičiamas taip:

a) punkto 5 papunktis iš dalies keičiamas taip:

i) 12 langelio x punktą pakeičiamas taip:

„x) pagal I priedo (M dalies) F poskyrį ar Vd priedą (CAO dalį) patvirtintoms techninės priežiūros organizacijoms – M.A.613 dalyje ir CAO.A.070 dalyje (atsižvelgiant į tai, kas taikoma) nurodytas pareiškimas dėl komponento IEP:

„Patvirtinama, kad, jeigu šiame langelyje nenurodyta kitaip, 11 langelyje nurodytas ir šiame langelyje aprašytas darbas užbaigtas pagal Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 I priedo (M dalies) A skyriaus F poskyrio arba Vd priedo (CAO dalies) reikalavimus, todėl laikoma, kad darbo objektas parengtas išleisti eksploatuoti. TAI NĖRA IŠLEIDIMAS EKSPLOATUOTI PAGAL REGLAMENTO (ES) NR. 1321/2014 II PRIEDĄ (145 DALĮ).“

Jeigu duomenys spausdinami iš elektroninės EASA 1 formos, atitinkami duomenys, kurie netelpa į kitus langelius, turėtų būti įrašomi į šį langelį.“

ii) 14a langelis pakeičiamas taip:

„14a langelis

Pažymimas (-i) atitinkamas (-i) kvadratis (-iai), t. y. nurodoma, kokios taisyklės taikomos užbaigtam darbui. Jeigu pažymimas kvadratis „Kitos taisyklės, nurodytos 12 langelyje“, 12 langelyje turi būti nurodomos kitos (-ų) tinkamumą skraidyti užtikrinančios (-ių) institucijos (-ų) taisyklės. Turi būti pažymimas bent vienas kvadratis arba, jeigu reikia, galima pažymėti abu kvadratus.

Dėl visų techninės priežiūros darbų, kuriuos atliko pagal Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 I priedo (M dalies) A skyriaus F poskyrį arba Vd priedą (CAO dalį) patvirtintos techninės priežiūros organizacijos, pažymimas kvadratis „Kitos taisyklės, nurodytos 12 langelyje“ ir į 12 langelį įrašomas pareiškimas dėl IEP. Šiuo atveju su sertifikavimu susijęs pareiškimas „jeigu šiame langelyje nenurodyta kitaip“ skirtas toliau nurodytiems atvejams:

- a) negalima užbaigti techninės priežiūros darbų;
- b) techninės priežiūros darbai neatitinka I priede (M dalyje) ar Vd priede (CAO dalyje) nustatyto standarto;
- c) techninės priežiūros darbai buvo atlikti ne pagal I priedo (M dalies) arba Vb priedo (CAO dalies) reikalavimus; tokiu atveju 12 langelyje nurodomas konkretus nacionalinės teisės aktas.

Dėl visų techninės priežiūros darbų, kuriuos atliko pagal Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 II priedo (145 dalies) A skyrių patvirtintos techninės priežiūros organizacijos, su sertifikavimu susijęs pareiškimas „jeigu 12 langelyje nenurodyta kitaip“ skirtas toliau nurodytiems atvejams:

- a) negalima užbaigti techninės priežiūros darbų;
- b) techninės priežiūros darbai neatitinka II priede (145 dalyje) nustatyto standarto;
- c) techninės priežiūros darbai buvo atlikti ne pagal II priedo (145 dalies) reikalavimus; tokiu atveju 12 langelyje nurodomas konkretus nacionalinės teisės aktas.“;

b) EASA 1 formos pirmojo puslapio poraštėje tekstas „EASA 1 forma –MF/145, 2 leidimas“ pakeičiamas taip:

„EASA 1 forma –MF/CAO/145, 3 leidimas“;

(54) III priedėlis pakeičiamas taip:

„III priedėlis

Tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimas – EASA 15 forma

[VALSTYBĖ NARĖ]	
Europos Sąjungos valstybė narė (*)	
TINKAMUMO SKRAIDYTI PATIKROS PAŽYMĖJIMAS (TSPP)	
TSPP Nr.	
Remdamasi Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2018/1139, ši pagal Komisijos reglamento (ES) Nr. 1321/2014 Vc priedo (CAMO dalies) A skyrių arba Vb priedo (CAO dalies) A skyrių patvirtinta organizacija	
[PATVIRTINTOS ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS IR ADRESAS]	
Patvirtinimo nuoroda [VALSTYBĖS NARĖS KODAS].MG.[NNNN].	
patvirtina, kad pagal Komisijos reglamento (ES) Nr. 1321/2014 I priedo (M dalies) M.A.901 dalį atliko šio orlaivio tinkamumo skraidyti patikrą:	
Orlaivio gamintojas	.....
Gamintojo žymuo	.....
Orlaivio registracijos numeris	.....
Orlaivio serijos numeris	.....
ir šis orlaivis patikros metu laikomas tinkamu skraidyti.	
Išdavimo data	Galioja iki .....
Sklandmens skrydžio valandų skaičius išdavimo dieną (**)	.....
Pasirašė	Igaliojimo Nr. ....
Pirmas galiojimo pratęsimas. Orlaivis per pastaruosius metus buvo nepertraukiamai prižiūrimas pagal Komisijos reglamento (ES) Nr. 1321/2014 I priedo (M dalies) M.A.901 dalį. Pažymėjimo išdavimo metu orlaivis laikomas tinkamu skraidyti.	
Išdavimo data	Galioja iki .....
Sklandmens skrydžio valandų skaičius išdavimo dieną (**)	.....
Pasirašė	Igaliojimo Nr. ....
Įmonės pavadinimas	Patvirtinimo nuoroda .....
Antras galiojimo pratęsimas. Orlaivis per pastaruosius metus buvo nepertraukiamai prižiūrimas pagal Komisijos reglamento (ES) Nr. 1321/2014 I priedo (M dalies) M.A.901 dalį. Pažymėjimo išdavimo metu orlaivis laikomas tinkamu skraidyti.	
Išdavimo data	Galioja iki .....
Sklandmens skrydžio valandų skaičius išdavimo dieną (**)	.....
Pasirašė	Igaliojimo Nr. ....
Įmonės pavadinimas	Patvirtinimo nuoroda .....
(*) Išbraukti, jei tai ne ES valstybė narė.	

EASA 15b forma, 5 leidimas

(*) Išbraukti, jei tai ne ES valstybė narė.

(**) Išskyrus dirižablius.

[VALSTYBĖ NARĖ]

Europos Sąjungos valstybė narė (*)

TINKAMUMO SKRAIDYTI PATIKROS PAŽYMĖJIMAS (TSPP)

TSPP Nr. ....

Remdamasi Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2018/1139, [VALSTYBĖS NARĖS KOMPETENTINGA INSTITUCIJA] patvirtina, kad šis orlaivis:

Orlaivio gamintojas .....

Gamintojo žymuo .....

Orlaivio registracijos numeris .....

Orlaivio serijos numeris .....

patikros metu laikomas tinkamu skraidyti.

Išdavimo data ..... Galioja iki .....

Sklandmens skrydžio valandų skaičius išdavimo dieną (**) .....

Pasirašė ..... Įgaliojimo Nr. ....

Pirmas galiojimo pratęsimas. Orlaivis per pastaruosius metus buvo nepertraukiamai prižiūrimas pagal Komisijos reglamento (ES) Nr. 1321/2014 I priedo (M dalies) M.A.901 dalį. Pažymėjimo išdavimo metu orlaivis laikomas tinkamu skraidyti.

Išdavimo data ..... Galioja iki .....

Sklandmens skrydžio valandų skaičius išdavimo dieną (**) .....

Pasirašė ..... Įgaliojimo Nr. ....

Įmonės pavadinimas ..... Patvirtinimo nuoroda .....

Antras galiojimo pratęsimas. Orlaivis per pastaruosius metus buvo nepertraukiamai prižiūrimas pagal Komisijos reglamento (ES) Nr. 1321/2014 I priedo (M dalies) M.A.901 dalį. Pažymėjimo išdavimo metu orlaivis laikomas tinkamu skraidyti.

Išdavimo data ..... Galioja iki: .....

Sklandmens skrydžio valandų skaičius išdavimo dieną (**) .....

Pasirašė ..... Įgaliojimo Nr. ....

Įmonės pavadinimas ..... Patvirtinimo nuoroda .....

EASA 15a forma, 5 leidimas

(*) Išbraukti, jei tai ne ES valstybė narė.

(**) Išskyrus dirizablius.“;

(55) IV priedėlis iš dalies keičiamas taip:

i) langeliai, kuriuose pateikiama su A2 kategorija susijusi informacija, pakeičiami taip:

„KLASĖ	KATEGORIJA	APRIBOJIMAS	TECHNINĖ ORLAIVIO PRIEŽIŪRA ANGARE	PRIEŠSKRYDINĖ ORLAIVIO TECHNINĖ PRIEŽIŪRA
ORLAIVIS	A2 5 700 kg ir mažesnės masės lėktuvai	[Nurodomas lėktuvo gamintojas arba grupė, serija ar tipas ir (arba) techninės priežiūros užduotys] <i>Pavyzdys. DHC-6 Twin Otter Series</i> Nurodyti, ar leidžiama išduoti tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimus (tik ELA1 orlaiviams, nenaudojamiems komerciniais tikslais)	[TAIP / NE] (*)	[TAIP / NE] (*)“

ii) langeliai, kuriuose pateikiama su A4 kategorija susijusi informacija, pakeičiami taip:

„KLASĖ	KATEGORIJA	APRIBOJIMAS	TECHNINĖ ORLAIVIO PRIEŽIŪRA ANGARE	PRIEŠSKRYDINĖ ORLAIVIO TECHNINĖ PRIEŽIŪRA
ORLAIVIS	A4 Orlaiviai, nepriskiriami A1, A2 ir A3 kategorijoms	[Nurodoma orlaivių kategorija (sklandytuvai, oro balionai, dirižablis ir t. t.), gamintojas arba grupė, serija ar tipas ir (arba) techninės priežiūros užduotis (-ys)] Nurodyti, ar leidžiama išduoti tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimus (tik ELA1 orlaiviams, nenaudojamiems komerciniais tikslais)	[TAIP / NE] (*)	[TAIP / NE] (*)“;

(56) V priedėlis pakeičiamas taip:

„V priedėlis

Techninės priežiūros organizacijos pažymėjimas – EASA 3-MF forma

1 puslapis iš 2

[VALSTYBĖ NARĖ (*)]

Europos Sąjungos valstybė narė (**)

TECHNINĖS PRIEŽIŪROS ORGANIZACIJOS PAŽYMĖJIMAS

Nuoroda [VALSTYBĖS NARĖS KODAS (*)].MF.[XXXX]

Remdamasi Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2018/1139 ir Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1321/2014 ir atsižvelgdama į toliau nustatytas sąlygas, [VALSTYBĖS NARĖS KOMPETENTINGA INSTITUCIJA (*)] patvirtina, kad:

[[MONĖS PAVADINIMAS IR ADRESAS]

kaip techninės priežiūros organizacija pagal Komisijos reglamento (ES) Nr. 1321/2014 I priedo (M dalies) A skyriaus F poskyrį yra patvirtinta atlikti produktų, dalių ir prietaisų, išvardytų pridedamose patvirtinimo sąlygose, techninę priežiūrą ir išduoti su ja susijusius išleidimo eksploatuoti pažymėjimus pagal pirmiau pateiktas nuorodas ir, jei numatyta, po tinkamumo skraidyti patikros išduoti tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimus pridedamoje patvirtinimo specifikacijoje išvardytiems orlaiviams, kaip nustatyta Komisijos reglamento (ES) Nr. 1321/2014 Vb priedo (ML dalies) ML.A.903 dalyje.

SĄLYGOS

1. Šis pažymėjimas taikomas atsižvelgiant į Komisijos reglamento (ES) Nr. 1321/2014 I priedo (M dalies) A skyriaus F poskyryje nurodyto patvirtintos techninės priežiūros organizacijos žinyno darbo apimties skyriuje nurodytus apribojimus.
2. Pagal šį pažymėjimą privaloma laikytis patvirtintos techninės priežiūros organizacijos žinyne nustatytos tvarkos.
3. Šis pažymėjimas galioja tol, kol patvirtinta techninės priežiūros organizacija atitinka Komisijos reglamento (ES) Nr. 1321/2014 I priedo (M dalies) ir Vb priedo (ML dalies) reikalavimus.
4. Šis pažymėjimas galioja iki [įrašyti datą – dveji metai nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos], jei laikomasi nurodytų sąlygų ir jei iki tos datos pažymėjimo nebuvo atsisakyta, jis nebuvo pakeistas, jo galiojimas nebuvo sustabdytas ar jis nebuvo atšauktas.

Pirmojo išdavimo data .....

Šio pakeitimo data .....

Pakeitimo Nr. ....

Pasirašė .....

Kompetentingos institucijos vardu [VALSTYBĖS NARĖS KOMPETENTINGA INSTITUCIJA (*)]

EASA 3-MF forma, 4 leidimas

(*) Arba EASA, jei EASA yra kompetentinga institucija.

(**) Išbraukti, jei tai ne ES valstybė narė arba EASA.

2 puslapis iš 2

TECHNINĖS PRIEŽIŪROS ORGANIZACIJOS PATVIRTINIMO SĄLYGOS

Nuoroda [VALSTYBĖS NARĖS KODAS (*).MF.XXXX

Organizacija [JMONĖS PAVADINIMAS IR ADRESAS]

KLASĖ	KATEGORIJA	APRIBOJIMAS
ORLAIVIAI (**)	(***)	(***)
	(***)	(***)
VARIKLIAI (**)	(***)	(***)
	(***)	(***)
KOMPONENTAI, IŠSKYRUS SUKOMPLEKTUOTUS VARIKLIUS ARBA PAGALBINES JĖGAINES (**)	(***)	(***)
	(***)	(***)
	(***)	(***)
	(***)	(***)
	(***)	(***)
	(***)	(***)
SPECIALIZUOTOS PASLAUGOS (**)	(***)	(***)
	(***)	(***)

Šios patvirtinimo sąlygos taikomos tik patvirtinto techninės priežiūros organizacijos žinyno darbo apimties skyriuje nurodytiems produktams, dalims, prietaisams ir veiklos rūšims.

Techninės priežiūros organizacijos žinyno nuoroda .....

Pirmojo leidimo data .....

Paskutinio patvirtinto pakeitimo data ..... Pakeitimo Nr. ....

Pasirašė .....

Kompetentingos institucijos vardu [VALSTYBĖS NARĖS KOMPETENTINGA INSTITUCIJA (*)]

EASA 3-MF forma, 4 leidimas

(*) Arba EASA, jei EASA yra kompetentinga institucija.

(**) Išbraukti, jei organizacija nėra patvirtinta.

(***) Įrašyti atitinkamą kategoriją ir apribojimą.

(****) Įrašyti atitinkamą apribojimą ir nurodyti, ar leidžiama teikti rekomendacijas ir išduoti tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimus (tik ELA1 orlaiviams, nenaudojamiems komerciniams tikslais, jei organizacija tinkamumo skraidyti patikrą atlieka kartu su OTTP nustatyto metiniu patikrinimu).“;

(57) VI priedėlis išbraukiamas;

(58) VII priedėlio įvadinis sakiny s pakeičiamas taip:

„Toliau išvardyti darbai priskiriami prie M.A.801 dalies b punkto 2 papunktyje ir c punkte nurodytų sudėtingų techninės priežiūros darbų.“;

(59) VIII priedėlio b punkto 9 papunktis išbraukiamas.

II PRIEDAS

Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 II priedas iš dalies keičiamas taip:

(1) 145.A.30 dalis iš dalies keičiama taip:

a) k punktas pakeičiamas taip:

„k) Jei organizacija pagal Vb priedo (ML dalies) ML.A.903 dalį atlieka tinkamumo skraidyti patikras ir išduoda atitinkamus tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimus, jos tinkamumo skraidyti patikros darbuotojų kvalifikacija ir leidimai turi atitikti Vb priedo (ML dalies) ML.A.904 dalį.“;

b) l punktas išbraukiamas;

(2) 145.A.42 dalies a punkto 3 papunktis pakeičiamas taip:

„iii) Komponentai, priskiriami prie pakartotinai naudoti netinkamų komponentų kategorijos, nes pasiekta privaloma jų eksploataavimo trukmės riba arba jie yra nepataisomai sugadinti.“;

(3) 145.A.42 dalies c punkto 2 papunktis pakeičiamas taip:

„ii) Pakartotinai naudoti netinkami komponentai neturi vėl patekti į komponentų tiekimo sistemą, jei nebuvo išplėsta privaloma jų eksploataavimo trukmės riba arba jei pagal Reglamento (ES) Nr. 748/2012 nebuvo patvirtintas sprendimas dėl remonto.“;

(4) 145.A.50 dalies d punktas pakeičiamas taip:

„d) Išleidimo eksploatuoti pažymėjimas išduodamas užbaigus reikalaujamą iš orlaivio išmontuoto komponento techninę priežiūrą. I priedo (M dalies) II priedėlyje nurodytas oficialus išleidimo pažymėjimas (EASA 1 forma) – komponento išleidimo eksploatuoti pažymėjimas, išskyrus tuo atveju, jei M.A.502 dalies b punkte nurodyta kitaip. Jeigu organizacija atlieka komponento techninę priežiūrą savo reikmėms, atsižvelgiant į organizacijos žinyne nustatytas vidaus išleidimo procedūras, EASA 1 formos gali nereikėti.“;

(5) 145.A.55 dalies b ir c punktai pakeičiami taip:

„b) Organizacija orlaivio savininkui / operatoriui pateikia kiekvieno išleidimo eksploatuoti pažymėjimo kopiją ir visų su atliktu darbu susijusių išsamių techninės priežiūros užrašų, būtinų atitikčiai M.A.305 dalies reikalavimams įrodyti, kopijas.

c) Organizacija visų išsamių techninės priežiūros užrašų ir su jais susijusių techninės priežiūros duomenų kopijas laiko trejus metus nuo dienos, kurią buvo išduotas orlaivio arba komponento, su kuriuo susijęs atliktas darbas, išleidimo eksploatuoti pažymėjimas.

1. Šiame punkte nurodyti užrašai laikomi taip, kad jie nebūtų apgadinti, pakeisti ar pavogti.

2. Visa atsarginei kopijai laikyti naudojama aparatinė įranga laikoma kitoje vietoje nei darbui naudojamų duomenų laikymo įranga ir tokioje aplinkoje, kad būtų užtikrinta gera tų duomenų būklė.

3. Jeigu pagal šį priedą patvirtinta organizacija nutraukia savo veiklą, visi laikomi paskutinių trejų metų laikotarpio iki organizacijos veiklos nutraukimo techninės priežiūros užrašai perduodami paskutiniam atitinkamo orlaivio ar komponento savininkui ar užsakovui arba laikomi kompetentingos institucijos nustatytu būdu.“;

(6) 145.A.70 dalies a punkto 6 papunktis pakeičiamas taip:

„6. už išleidimą atsakingų darbuotojų, pagalbinių darbuotojų ir, jei taikoma, tinkamumo skraidyti patikros darbuotojų sąrašas, kuriame nurodoma jų patvirtinimo taikymo sritis.“;

(7) 145.A.75 dalis iš dalies keičiama taip:

a) f punktas pakeičiamas taip:

„f) jei tai konkrečiai patvirtinta, atlikti orlaivių, kuriems taikomas Vb priedas (ML dalis), tinkamumo skraidyti patikras ir išduoti atitinkamą tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimą pagal šio reglamento Vb priedo (ML dalies) ML.A.903 dalyje nustatytas sąlygas.“;

b) g punktas išbraukiamas;

(8) 145.A.95 dalies a ir b punktai pakeičiami taip:

„a) Pirmo lygio pažeidimas – bet koks esminis šio priedo reikalavimų nesilaikymas, dėl kurio sumažėja saugos standartas ir kuris kelia didelį pavojų skrydžio saugai.

b) Antro lygio pažeidimas – bet koks šio priedo reikalavimų nesilaikymas, dėl kurio gali sumažėti saugos standartas ir kuris gali kelti pavojų skrydžio saugai.“;

(9) 145.B.60 dalis pakeičiama taip:

„145.B.60 Išlygos

Jei valstybė narė, vadovaudamasi Reglamento (ES) 2018/1139 71 straipsniu, suteikia išlygą, pagal kurią leidžiama netaikyti šio priedo reikalavimų, kompetentinga institucija šią išlygą užregistruoja. Šiuos užrašus ji laiko 145.B.55 dalies 3 punkte nurodytą laikotarpį.“;

(10) III priedėlis pakeičiamas taip:

„III priedėlis

Techninės priežiūros organizacijos pažymėjimas – EASA 3-145 forma

1 puslapis iš 2

[VALSTYBĖ NARĖ (*)]

Europos Sąjungos valstybė narė (**)

TECHNINĖS PRIEŽIŪROS ORGANIZACIJOS PAŽYMĖJIMAS

Nuoroda [VALSTYBĖS NARĖS KODAS (*)].145.XXXX

Remdamasi Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2018/1139 ir Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1321/2014 ir atsižvelgdama į toliau nustatytą sąlygą, [VALSTYBĖS NARĖS KOMPETENTINGA INSTITUCIJA (*)] patvirtina, kad:

[IMONĖS PAVADINIMAS IR ADRESAS]

kaip techninės priežiūros organizacija pagal Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 II priedo (145 dalies) A skyrių yra patvirtinta atlikti produktų, dalių ir prietaisų, išvardytų pridedamose patvirtinimo sąlygose, techninę priežiūrą ir išduoti su ja susijusius išleidimo eksploatuoti pažymėjimus pagal pirmiau pateiktas nuorodas ir, jei numatyta, po Komisijos reglamento (ES) Nr. 1321/2014 Vb priedo (ML dalies) ML.A.903 dalyje nurodytos tinkamumo skraidyti patikros išduoti tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimus pridedamoje patvirtinimo specifikacijoje išvardytiems orlaiviams.

SĄLYGOS

1. Šis patvirtinimas taikomas laikantis II priedo (145 dalies) A skyriuje nurodyto patvirtintos techninės priežiūros organizacijos žinyno darbo apimties skyriuje nurodytų apribojimų.
2. Pagal šį patvirtinimą privaloma laikytis patvirtintos techninės priežiūros organizacijos žinyne nustatytos tvarkos.
3. Šis patvirtinimas galioja tol, kol patvirtinta techninės priežiūros organizacija atitinka Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 II priedą (145 dalį).
4. Šis patvirtinimas galioja neribotą laiką, jei laikomasi nurodytų sąlygų ir jei anksčiau patvirtinimo nebuvo atsisakyta, jis nebuvo pakeistas, jo galiojimas nebuvo sustabdytas arba jis nebuvo atšauktas.

Pirmojo išdavimo data .....

Šio pakeitimo data .....

Pakeitimo Nr. ....

Pasirašė .....

Kompetentingos institucijos vardu [VALSTYBĖS NARĖS KOMPETENTINGA INSTITUCIJA (*)]

EASA 3-145 forma, 4 leidimas.

(*) Arba EASA, jeigu EASA yra kompetentinga institucija.

(**) Išbraukti, jei tai ne ES valstybė narė arba EASA.

2 puslapis iš 2

**TECHNINĖS PRIEŽIŪROS ORGANIZACIJOS
PATVIRTINIMO SĄLYGOS**

Nuoroda [VALSTYBĖS NARĖS KODAS (*)].145.[XXXX]

Organizacija [IMONĖS PAVADINIMAS IR ADRESAS]

KLASĖ	KATEGORIJA	APRIBOJIMAS	TECHNINĖ ORLAIVIO PRIEŽIŪRA ANGARE	PRIEŠSKRYDINĖ ORLAIVIO TECHNINĖ PRIEŽIŪRA
ORLAIVIAI (**)	(***)	(***)	[TAIP / NE] (**)	[TAIP / NE] (**)
	(***)	(***)	[TAIP / NE] (**)	[TAIP / NE] (**)
	(***)	(***)	[TAIP / NE] (**)	[TAIP / NE] (**)
	(***)	(***)	[TAIP / NE] (**)	[TAIP / NE] (**)
VARIKLIAI (**)	(***)	(***)		
	(***)	(***)		
KOMPONENTAI, IŠSKYRUS SUKOMPLEKTUOTUS VARIKLIUS ARBA PAGALBINES JĖGAINES (**)	(***)	(***)		
	(***)	(***)		
	(***)	(***)		
	(***)	(***)		
	(***)	(***)		
	(***)	(***)		
SPECIALIZUOTOS PASLAUGOS (**)	(***)	(***)		
	(***)	(***)		

Šios patvirtinimo sąlygos taikomos tik patvirtintos techninės priežiūros organizacijos žinyno darbo apimties skyriuje nurodytiems produktams, dalims, prietaisams ir veiklos rūšims.

Techninės priežiūros organizacijos žinyno nuoroda .....

Pirmojo išdavimo data .....

Paskutinio patvirtinto pakeitimo data ..... Pakeitimo Nr. ....

Pasirašė .....

Kompetentingos institucijos vardu [VALSTYBĖS NARĖS KOMPETENTINGA INSTITUCIJA (*)]

EASA 3-145 forma, 4 leidimas.

(*) Arba EASA, jeigu EASA yra kompetentinga institucija.

(**) Išbraukti, jei organizacija nėra patvirtinta.

(***) Įrašyti atitinkamą kvalifikaciją ir apribojimą.

(****) Įrašyti atitinkamą apribojimą ir nurodyti, ar leidžiama išduoti tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimus.“

III PRIEDAS

Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 III priedas iš dalies keičiamas taip:

(1) 66.A.45 dalies d punktas pakeičiamas taip:

„d) Nukrypstant nuo b ir c punktų, 2 ir 3 grupių orlaivio tipo kvalifikacijos licencijoje taip pat gali būti tvirtinamos įvykdžius šias sąlygas:

- pagal šio priedo (66 dalies) III priedėlio reikalavimus sėkmingai išlaikius atitinkamos B1, B2 arba C kategorijos orlaivio tipo egzaminus;
- B1 ir B2 kategorijų atveju įrodžius su orlaivio tipu susijusią praktinę patirtį. Tokiu atveju praktinė patirtis turi apimti atitinkamai licencijos kvalifikacijai tipinį techninės priežiūros užduočių rinkinį.

Jei C kategorijos kvalifikacija suteikiama asmeniui, kuris kvalifikaciją įgijo aukštojoje mokykloje, kaip nurodyta 66.A.30 dalies a punkto 5 papunktyje, pirmas laikomas orlaivio tipo egzaminas yra B1 arba B2 kategorijos lygio.“;

(2) 66.B.25 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) Kompetentingos institucijos tarpusavyje keičiasi informacija pagal Reglamento (ES) 2018/1139 72 straipsnio 1 dalį.“;

(3) 66.B.30 dalis pakeičiama taip:

„66.B.30 Išlygos

Visas pagal Reglamento (ES) 2018/1139 71 straipsnio 1 dalį suteiktas išlygas registruoja ir tuos užrašus laiko kompetentinga institucija.“;

(4) I priedėlio 10 modulio lentelė pakeičiama taip:

„LYGIS				
	A	B1	B2	B3
10.1 Reguliavimo sistema Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos vaidmuo Europos Komisijos vaidmuo EASA vaidmuo Valstybių narių ir nacionalinių aviacijos institucijų vaidmuo Reglamentas (ES) 2018/1139, Reglamentas (ES) Nr. 748/2012 ir Reglamentas (ES) Nr. 1321/2014 Įvairių Reglamento (ES) Nr. 748/2012, Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 ir Reglamento (ES) Nr. 965/2012 priedų (dalių) sąsajos.	1	1	1	1“

IV PRIEDAS

Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 IV priedas iš dalies keičiamas taip:

(1) 147.B.25 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) Visas pagal Reglamento (ES) 2018/1139 71 straipsnio 1 dalį suteiktas išlygas registruoja ir šiuos užrašus saugo kompetentinga institucija.“;

(2) II priedėlis pakeičiamas taip:

„II priedėlis

Techninės priežiūros mokymo organizacijos patvirtinimas – EASA 11 forma

1 puslapis iš 2
[VALSTYBĖ NARĖ (*)] Europos Sąjungos valstybė narė (**)
TECHNINĖS PRIEŽIŪROS MOKYMO IR EGZAMINAVIMO ORGANIZACIJOS PATVIRTINIMO PAŽYMĖJIMAS Nuoroda [VALSTYBĖS NARĖS KODAS (*)].147.[XXXX]
Remdamasi Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2018/1139 ir Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1321/2014 ir atsižvelgdama į toliau nustatytą sąlygą, [VALSTYBĖS NARĖS KOMPETENTINGA INSTITUCIJA (*)] patvirtina, kad:
[[MONĖS PAVADINIMAS IR ADRESAS]
kaip techninės priežiūros mokymo organizacija pagal Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 IV priedo (147 dalies) A skyrių yra patvirtinta rengti mokymus ir egzaminus, išvardytus pridedamoje patvirtinimo specifikacijoje, ir pagal pirmiau pateiktas nuorodas studentams išduoti atitinkamus pripažinimo pažymėjimus.
SĄLYGOS
1. Šis patvirtinimas taikomas atsižvelgiant į IV priedo (147 dalies) A skyriuje nurodyto patvirtintos techninės priežiūros mokymo organizacijos žinyno darbo apimties skyriuje nurodytus apribojimus.
2. Pagal šį patvirtinimą privaloma laikytis patvirtintos techninės priežiūros mokymo organizacijos žinyne nustatytos tvarkos.
3. Šis patvirtinimas galioja tol, kol patvirtinta techninės priežiūros mokymo organizacija atitinka Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 IV priedą (147 dalį).
4. Šis patvirtinimas galioja neribotą laiką, jei laikomasi nurodytų sąlygų ir jei anksčiau patvirtinimo nebuvo atsisakyta, jis nebuvo pakeistas, jo galiojimas nebuvo sustabdytas arba jis nebuvo atšauktas.
Pirmojo išdavimo data .....
Šio pakeitimo data .....
Pakeitimo Nr. ....
Pasirašė .....
Kompetentingos institucijos vardu [VALSTYBĖS NARĖS KOMPETENTINGA INSTITUCIJA (*)]

EASA 11 forma, 6 leidimas

(*) Arba EASA, jeigu EASA yra kompetentinga institucija.

(**) Išbraukti, jei tai ne ES valstybė narė arba EASA.

2 puslapis iš 2

TECHNINĖS PRIEŽIŪROS MOKYMO IR EGZAMINAVIMO ORGANIZACIJOS PATVIRTINIMO SPECIFIKACIJA

Nuoroda [VALSTYBĖS NARĖS KODAS (*).147.[XXXX]

Organizacija [[MONĖS PAVADINIMAS IR ADRESAS]

KLASĖ	LICENCIJOS KATEGORIJA	APRIBOJIMAS	
PAGRINDINĖ (**)	B1 (**)	TB1.1 (**)	LĖKTUVAI SU TURBININIAIS VARIKLIAIS (**)
		TB1.2 (**)	LĖKTUVAI SU STŪMOKLINIAIS VARIKLIAIS (**)
		TB1.3 (**)	SRAIGTASPARNIAI SU TURBININIAIS VARIKLIAIS (**)
		TB1.4 (**)	SRAIGTASPARNIAI SU STŪMOKLINIAIS VARIKLIAIS (**)
	B2 (**) / (****)	TB2 (**)	AVIONIKA (**)
	B2L (**)	TB2L (**)	AVIONIKA (nurodyti sistemos kvalifikaciją) (**)
	B3 (**)	TB3 (**)	NE DIDESNĖS KAIP 2 000 KG MTOM NEHERMETIZUOTIEJI LĖKTUVAI SU STŪMOKLINIAIS VARIKLIAIS (**)
	A (**)	TA.1 (**)	LĖKTUVAI SU TURBININIAIS VARIKLIAIS (**)
		TA.2 (**)	LĖKTUVAI SU STŪMOKLINIAIS VARIKLIAIS (**)
		TA.3 (**)	SRAIGTASPARNIAI SU TURBININIAIS VARIKLIAIS (**)
		TA.4 (**)	SRAIGTASPARNIAI SU STŪMOKLINIAIS VARIKLIAIS (**)
	L (**) (Tik egzaminas)	TL (**)	NURODYTI KONKREČIĄ LICENCIJOS PAKATEGORĘ (**)
	ORLAIVIO TIPO / UŽDUOČIŲ (**)	C (**)	T4 (**)
	B1 (**)	T1 (**)	[NURODYTI ORLAIVIO TIPA] (***)
	B2 (**)	T2 (**)	[NURODYTI ORLAIVIO TIPA] (***)
	A (**)	T3 (**)	[NURODYTI ORLAIVIO TIPA] (***)

Ši patvirtinimo specifikacija taikoma tik tiems mokymo kursams ir egzaminams, kurie nurodyti patvirtintos techninės priežiūros mokymo organizacijos žinyno darbo apimties skyriuje.

Nuoroda į techninės priežiūros mokymo organizacijos žinyną .....

Pirmojo išdavimo data .....

Paskutinio patvirtinto pakeitimo data ..... Pakeitimo Nr. ....

Pasirašė .....

Kompetentingos institucijos vardu [VALSTYBĖS NARĖS KOMPETENTINGA INSTITUCIJA (*)]

EASA 11 forma, 5 leidimas

(*) Arba EASA, jeigu EASA yra kompetentinga institucija.

(**) Išbraukti, jei organizacija nėra patvirtinta.

(***) Įrašyti atitinkamą kvalifikaciją ir apribojimą.

(****) Suteikiant pagrindinio B2 kurso / egzaminą patvirtinimą, patvirtinamas visų sistemos kvalifikacijų B2L kursas / egzaminas.“

3) III priedėlis pakeičiamas taip:

„1. **Pagrindinis mokymas ir egzaminas**

Pagrindinio mokymo pažymėjimo modelis naudojamas patvirtinti, kad baigtas pagrindinis mokymas, išlaikytas pagrindinis egzaminas arba tiek viena, tiek kita.

Mokymo pažymėjime turi būti aiškiai nurodytas kiekvienas atskiras modulio egzaminas, jo išlaikymo data ir atitinkama III priedo (66 dalies) I priedėlio versija.

1 puslapis iš 1
PRIPAŽINIMO PAŽYMĖJIMAS
Nuoroda [VALSTYBĖS NARĖS KODAS (*)].147.[XXXX].[YYYYY]
Pripažinimo pažymėjimą
[kam – VARDAS, PAVARDĖ] [GIMIMO DATA IR VIETA]
išdavė
[[MONĖS PAVADINIMAS IR ADRESAS] Nuoroda [VALSTYBĖS NARĖS KODAS (*)].147.[XXXX]
techninės priežiūros mokymo organizacija, pagal Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 IV priedą (147 dalį) patvirtinta rengti mokymus ir egzaminus, išvardytus patvirtinimo specifikacijoje.
Šiuo pažymėjimu patvirtinama, kad pirmiau nurodytas asmuo sėkmingai baigė toliau nurodytą patvirtintą pagrindinio mokymo kursą (**) arba išlaikė pagrindinį egzaminą (**) pagal tuo metu galiojusį Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1139 ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1321/2014.
[PAGRINDINIO MOKYMO KURSAS (**)] ir (arba) [PAGRINDINIS EGZAMINAS (**)] [66 DALIES MODULIŲ SĄRAŠAS / EGZAMINO IŠLAIKYMO DATA]
Data .....
Pasirašė .....
[monės vardu [[MONĖS PAVADINIMAS]

EASA 148 forma, 3 leidimas

(*) Arba EASA, jeigu EASA yra kompetentinga institucija.

(**) Išbraukti, kas netinka.

2. Orlaivio tipo mokymas ir egzaminas

Orlaivio tipo mokymo pažymėjimo pavyzdys naudojamas patvirtinti, kad baigti orlaivio tipo kvalifikacijos mokymo kurso teoriniai ar praktiniai elementai arba tiek viena, tiek kita.

Pažymėjime nurodomas sklandmens ir variklio derinys, kuriam buvo skirtas mokymas.

Atitinkamos nuorodos išbraukiamos, o kurso tipo langelyje nurodoma, ar tai buvo praktinis, teorinis ar abu mokymo elementai.

Mokymo pažymėjime aiškiai nurodoma, ar kursas buvo visas, dalinis (pvz., sklandmens, jėgainės ar avionikos / elektrotechnikos kursas) ar skirtumų mokymo kursas, atsižvelgiant į pareiškėjo ankstesnę patirtį, pvz., A340 (CFM) kursas, skirtas A320 technikams. Jei kursas buvo ne visas, pažymėjime nurodoma, ar sandūros sritys buvo aprėptos, ar ne.

1 puslapis iš 1

PRIPAŽINIMO PAŽYMĖJIMAS

Nuoroda [VALSTYBĖS NARĖS KODAS (*)].147.[XXXX].[YYYYY]

Pripažinimo pažymėjimą

[kam – VARDAS, PAVARDĖ]

[GIMIMO DATA IR VIETA]

išdavė

[MONĖS PAVADINIMAS IR ADRESAS]

Nuoroda [VALSTYBĖS NARĖS KODAS (*)].147.[XXXX]

techninės priežiūros mokymo organizacija, pagal Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 IV priedą (147 dalį) patvirtinta rengti mokymus ir egzaminus, išvardytus patvirtinimo specifikacijoje.

Šiuo pažymėjimu patvirtinama, kad pirmiau nurodytas asmuo sėkmingai baigė toliau nurodytus patvirtinto orlaivio tipo mokymo kurso teorinius elementus (**) ir (arba) praktinius elementus (**) ir išlaikė atitinkamus egzaminus pagal tuo metu galiojusį Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1139 ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1321/2014.

[ORLAIVIO TIPO MOKYMO KURSAS (**)]

[PRADŽIOS ir PABAIGOS DATOS]

[NURODYTI TEORINIUS IR (ARBA) PRAKTINIUS ELEMENTUS]

arba

[ORLAIVIO TIPO EGZAMINAS (**)]

[EGZAMINO DATA]

Data .....

Pasirašė .....

[monės vardu [MONĖS PAVADINIMAS]]

EASA 149 forma, 4 leidimas

(*) Arba EASA, jeigu EASA yra kompetentinga institucija.

(**) Išbraukti, kas netinka.“

V PRIEDAS

Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 Va priedas iš dalies keičiamas taip:

(1) turinys pakeičiamas taip:

„TURINYS

T.1 Kompetentinga institucija

A skyrius. Techniniai reikalavimai

A poskyris. BENDROSIOS NUOSTATOS

T.A.101 Taikymo sritis

B poskyris. REIKALAVIMAI

T.A.201 Įsipareigojimai

E poskyris. TECHNINĖS PRIEŽIŪROS ORGANIZACIJA

T.A.501 Techninės priežiūros organizacija

G poskyris. PAPILDOMI REIKALAVIMAI NEPERTRAUKIAMĄJĮ TINKAMUMĄ SKRAIDYTI UŽTIKRINANČIOMS ORGANIZACIJOMS, PATVIRTINTOMS PAGAL Vc PRIEDĄ (CAMO DALĮ)

T.A.701 Taikymo sritis

T.A.704 Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinynas

T.A.706 Reikalavimai darbuotojams

T.A.708 Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimas

T.A.709 Dokumentai

T.A.711 Teisės

T.A.712 Valdymo sistema

T.A.714 Užrašų tvarkymas

T.A.715 Nuolatinis patvirtinimo galiojimas

T.A.716 Pažeidimai

B skyrius. Papildoma kompetentingų institucijų darbo tvarka

A poskyris. BENDROSIOS NUOSTATOS

T.B.101 Taikymo sritis

T.B.104 Užrašų tvarkymas

B poskyris. ATSAKOMYBĖ

T.B.201 Įsipareigojimai

T.B.202 Pažeidimai

G poskyris. PAPILDOMI REIKALAVIMAI NEPERTRAUKIAMĄJĮ TINKAMUMĄ SKRAIDYTI UŽTIKRINANČIOMS ORGANIZACIJOMS, PATVIRTINTOMS PAGAL Vc PRIEDĄ (CAMO DALĮ)

T.B.702 Pradinio sertifikavimo procedūra

T.B.704 Nepertraukiamoji priežiūra

T.B.705 Pažeidimai ir taisomieji veiksmai“;

(2) A skyrius iš dalies keičiamas taip:

a) T.A.101 dalis pakeičiama taip:

„T.A.101 Taikymo sritis

Šiame skyriuje nustatyti reikalavimai, kuriais užtikrinama, kad 1 straipsnio b punkte nurodytų orlaidžių nepertraukiamasis tinkamumas skraidyti būtų užtikrinamas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1139 V priedo esminius reikalavimus.

Jame taip pat nustatytos sąlygos, kurių turi laikytis už tokių orlaidžių nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimą ir techninę priežiūrą atsakingi asmenys ir organizacijos.“;

- b) G poskyrio antraštė pakeičiama taip:

„PAPILDOMI REIKALAVIMAI NEPERTRAUKIAMAJI TINKAMUMĄ SKRAIDYTI UŽTIKRINANČIOMS ORGANIZACIJOMS, PATVIRTINTOMS PAGAL Vc PRIEDĄ (CAMO DALĮ)“;

- c) T.A.701 dalis pakeičiama taip:

„T.A.701 Taikymo sritis

Šiame poskyryje nustatyti reikalavimai, kurių kartu su Vc priedo (CAMO dalies) reikalavimais turi laikytis pagal tą priedą patvirtinta organizacija, kad turėtų teisę kontroliuoti, kaip vykdomos T.A.201 dalyje nustatytos užduotys.“;

- d) T.A.704 dalis pakeičiama taip:

„T.A.704 Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinynas

Be to, ko reikalaujama CAMO.A.300 dalyje, žinyne nurodomos procedūros, pagal kurias organizacija užtikrina atitiktį šiam priedui.“;

- e) T.A.706 dalis pakeičiama taip:

„T.A.706 Reikalavimai darbuotojams

Be to, ko reikalaujama CAMO.A.305 dalyje, CAMO.A.305 dalies a punkto 3–5 papunkčiuose ir b punkto 2 papunktyje nurodyti darbuotojai turi pakankamai išmanyti taikytinus trečiųjų šalių, kuriose orlaivis registruotas, įstatymus.“;

- f) T.A.708 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Nepaisant CAMO.A.315 dalies, jei orlaivio tinkamumas skraidyti užtikrinamas pagal šio priedo reikalavimus, organizacija:“;

- g) T.A.709 dalis pakeičiama taip:

„T.A.709 Dokumentai

Nepaisant CAMO.A.325 dalies, organizacija turi turėti taikomus orlaivio registravimo valstybei priimtus kiekvieno orlaivio, kurio tinkamumas skraidyti užtikrinamas pagal šio priedo reikalavimus, techninės priežiūros duomenis ir jais naudotis.“;

- h) T.A.711 ir T.A.712 dalys pakeičiamos taip:

„T.A.711 Teisės

Pagal Vc priedą (CAMO dalį) patvirtinta organizacija gali atlikti T.A.708 dalyje nustatytas užduotis dėl į jos oro vežėjo pažymėjimą įrašyto orlaivio, jei ji yra parengusi procedūras, kuriomis užtikrinama, kad būtų laikomasi šio priedo reikalavimų, ir tas procedūras yra patvirtinusi kompetentinga institucija.

T.A.712 Valdymo sistema

Be to, ko reikalaujama CAMO.A.200 dalyje, organizacija užtikrina atitiktį šio priedo reikalavimams.“;

- i) T.A.714, T.A.715 ir T.A.716 dalys pakeičiamos taip:

„T.A.714 Užrašų tvarkymas

Be to, ko reikalaujama CAMO.A.220 dalies a punkte, organizacija tvarko T.A.201 dalies 1 punkto j papunktyje nurodytus užrašus.

T.A.715 Nuolatinis patvirtinimo galiojimas

Nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti užtikrinančios organizacijos patvirtinimas toliau galioja, jei, be to, ko reikalaujama CAMO.A.135 dalyje, organizacija:

- a) laikosi taikomų šio priedo reikalavimų ir
- b) užtikrina, kad kompetentingos institucijos leidimą turintis asmuo galėtų patekti prie jos įrenginių ar orlaivių arba jam būtų prieinami su jos veikla, įskaitant visą veiklą, dėl kurios sudarytos subrangos sutartys, susiję dokumentai, kad jis galėtų nustatyti, ar laikomasi šio priedo.

T.A.716 Pažeidimai

a) Organizacija, gavusi pranešimą apie pažeidimus pagal T.B.705 dalį, imasi šių veiksmų:

- 1) nustato pagrindinę su reikalavimų nesilaikymu susijusio pažeidimo priežastį ar priežastis ir jį nulėmusius veiksnius;
- 2) parengia, priima ir įgyvendina taisomųjų veiksmų planą;
- 3) kompetentingai institucijai priimtinu būdu įrodo, kad pažeidimui ištaisyti buvo imtasi būtinų taisomųjų veiksmų.

b) A punkto 1–3 papunkčiuose nurodyti veiksmai atliekami per kompetentingos institucijos pagal T.B.705 dalį nustatytą laikotarpį.“;

(3) B skyrius iš dalies keičiamas taip:

a) antraštė pakeičiama taip:

„PAPILDOMA KOMPETENTINGŲ INSTITUCIJŲ DARBO TVARKA“;

b) G poskyrio antraštė pakeičiama taip:

„PAPILDOMI REIKALAVIMAI NEPERTRAUKIAMĄJĮ TINKAMUMĄ SKRAIDYTI UŽTIKRINANČIOMS ORGANIZACIJOMS, PATVIRTINTOMS PAGAL Vc PRIEDĄ (CAMO DALĮ)“;

c) T.B.702 dalis pakeičiama taip:

„T.B.702 Pradinio sertifikavimo procedūra

Be to, ko reikalaujama CAMO.B.310 dalyje, kompetentinga institucija patikrina ir nustato, ar tos procedūros atitinka šį priedą, ir patikrina, ar organizacija laikosi šio priedo reikalavimų.“;

d) T.B.704 ir T.B.705 dalys pakeičiamos taip:

„T.B.704 Nepertraukiamoji priežiūra

Be to, ko reikalaujama CAMO.B.305 dalyje, 1 straipsnio b punkte nurodytų orlaivių, kurių tinkamumą skraidyti užtikrina organizacija, atitinkamą imtį kompetentinga institucija tikrina per kiekvieną priežiūros planavimo ciklą.

T.B.705 Pažeidimai ir taisomieji veiksmai

Tikrindama, ar 1 straipsnio b punkte nurodytų orlaivių nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti užtikrinanti organizacija laikosi šio priedo reikalavimų, kompetentinga institucija taiko CAMO.B.350 dalies reikalavimus.“

VI PRIEDAS

„Vb PRIEDAS

(ML dalis)

TURINYS

ML.1

A SKYRIUS. TECHNINIAI REIKALAVIMAI

A POSKYRIS. BENDROSIOS NUOSTATOS

ML.A.101 Taikymo sritis

B POSKYRIS. ATSAKOMYBĖ

ML.A.201 Įsipareigojimai

ML.A.202 Pranešimas apie įvykį

C POSKYRIS. NEPERTRAUKIAMASIS TINKAMUMAS SKRAIDYTI

ML.A.301 Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užduotys

ML.A.302 Orlaivių techninės priežiūros programa

ML.A.303 Tinkamumo skraidyti nurodymai

ML.A.304 Keitimų ir remonto duomenys

ML.A.305 Orlaivio nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užrašų sistema

ML.A.307 Orlaivio nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užrašų perdavimas

D POSKYRIS. TECHNINĖS PRIEŽIŪROS STANDARTAI

ML.A.401 Techninės priežiūros duomenys

ML.A.402 Techninės priežiūros atlikimas

ML.A.403 Orlaivio defektai

E POSKYRIS. KOMPONENTAI

ML.A.501 Klasifikavimas ir montavimas

ML.A.502 Komponento techninė priežiūra

ML.A.503 Ribotos eksploataavimo trukmės komponentai

ML.A.504 Eksploatuoti netinkamų komponentų kontrolė

H POSKYRIS. IŠLEIDIMO EKSPLOATUOTI PAŽYMĖJIMAS (IEP)

ML.A.801 Orlaivio išleidimo eksploatuoti pažymėjimas

ML.A.802 Komponento išleidimo eksploatuoti pažymėjimas

ML.A.803 Piloto savininko leidimas

I POSKYRIS. TINKAMUMO SKRAIDYTI PATIKROS PAŽYMĖJIMAS (TSPP)

ML.A.901 Orlaivio tinkamumo skraidyti patikra

ML.A.902 Tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimo galiojimas

ML.A.903 Tinkamumo skraidyti patikros procesas

ML.A.904 Tinkamumo skraidyti patikros darbuotojų kvalifikacija

ML.A.905 Orlaivio registracijos perleidimas Sąjungoje

ML.A.906 Į Sąjungą importuoto orlaivio tinkamumo skraidyti patikra

ML.A.907 Pažeidimai

B SKYRIUS. KOMPETENTINGŲ INSTITUCIJŲ DARBO TVARKA

A POSKYRIS. BENDROSIOS NUOSTATOS

ML.B.101 Taikymo sritis

ML.B.102 Kompetentinga institucija

ML.B.104 Užrašų tvarkymas

ML.B.105 Abipusis keitimasis informacija

B POSKYRIS. ATSAKOMYBĖ

ML.B.201 Įsipareigojimai

C POSKYRIS. NEPERTRAUKIAMASIS TINKAMUMAS SKRAIDYTI

ML.B.302 Išlygos

ML.B.303 Orlaivio nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti kontrolė

ML.B.304 Pažymėjimo atšaukimas ir apribojimas, galiojimo sustabdymas

I POSKYRIS. TINKAMUMO SKRAIDYTI PATIKROS PAŽYMĖJIMAS (TSPP)

ML.B.902 Kompetentingos institucijos atliekama tinkamumo skraidyti patikra

ML.B.903 Pažeidimai

I priedėlis. Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo sutartis

II priedėlis. Ribota pilotui savininkui priklausanti techninė priežiūra

III priedėlis. Sudėtingos techninės priežiūros užduotys, kurias atlikus pilotas savininkas negali išleisti eksploatuoti

IV priedėlis. Tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimas (EASA 15c forma)

ML.1

a) Remiantis 3 straipsnio 2 dalimi, šis priedas (ML dalis) taikytinas toliau nurodytiems orlaiviams, kurie nėra sudėtingi varikliu varomi orlaiviai ir kurie nenurodyti pagal Reglamentą (EB) 1008/2008 licenciją įgijusio oro vežėjo pažymėjime:

1) lėktuvams, kurių didžiausia kilimo masė (MTOM) yra ne didesnė kaip 2 730 kg;

2) sukasparniams, kurių MTOM yra ne didesnė kaip 1 200 kg ir kurių pažymėjime nurodyta, kad jais gali skristi ne daugiau kaip 4 asmenys;

3) kitiems ELA2 kategorijos orlaiviams.

b) Šiame priede kompetentinga institucija yra orlaivio registravimo valstybės narės paskirta institucija.

c) Šiame priede vartojamų terminų apibrėžtys:

1) nepriklausomi už išleidimą atsakingi darbuotojai – už išleidimą atsakingi darbuotojai, kurie nedirba patvirtintos techninės priežiūros organizacijos vardu ir kurie laikosi:

i) III priedo (66 dalies) reikalavimų arba

ii) orlaivių, kuriems netaikomas III priedas (66 dalis), atveju – reikalavimų už išleidimą atsakingiems darbuotojams, galiojančių orlaivio registravimo valstybėje narėje;

2) techninės priežiūros organizacija – organizacija, kuriai patvirtinimas suteiktas pagal:

i) I priedo (M dalies) F poskyrį arba

ii) II priedo (145 dalies) A skyrių, arba

iii) Vd priedo (CAO dalies) A skyrių;

3) savininkas – asmuo, atsakingas už orlaivio nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti, įskaitant:

i) registruotąjį orlaivio savininką arba

ii) jei pasirašyta nuomos sutartis – nuomininką, arba

iii) operatorių.

A SKYRIUS

TECHNINIAI REIKALAVIMAI

A POSKYRIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

ML.A.101 Taikymo sritis

Šiame skyriuje nustatomos priemonės, kurių reikia imtis, kad būtų užtikrintas orlaivio tinkamumas skraidyti. Jame taip pat nustatomos sąlygos, kurių turi laikytis su orlaivio tinkamumu skraidyti susijusia veikla užsiimantys asmenys arba organizacijos.

B POSKYRIS

ATSAKOMYBĖ

ML.A.201 Įsipareigojimai

- a) Orlaivio savininkas yra atsakingas už orlaivio nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti ir užtikrina, kad orlaiviui nebūtų leista skristi, jei neįvykdomi visi šie reikalavimai:
  - 1) orlaivis yra tinkamas skraidyti;
  - 2) visa pritaikyta eksploatacinė bei avarinė įranga yra įmontuota laikantis nustatytų reikalavimų ir tinkama naudoti arba yra aiškiai pažymėta kaip netinkama eksploatuoti;
  - 3) tinkamumo skraidyti pažymėjimas galioja;
  - 4) orlaivio techninė priežiūra atliekama pagal ML.A.302 dalyje nurodytą orlaivio techninės priežiūros programą (OTPP).
- b) Nukrypstant nuo a) punkto, jei orlaivis nuomojamas, a) punkte nurodyti įsipareigojimai taikytini nuomininkui, jei jis nurodytas orlaivio registracijos dokumente arba nuomos sutartyje.
- c) Visi orlaivio ir jo komponentų techninę priežiūrą atliekantys asmenys ar organizacijos yra atsakingi už atliekamas techninės priežiūros užduotis.
- d) Orlaivio įgulos vadas yra atsakingas už tai, kad pagal nustatytus reikalavimus būtų atliktas priešskrydinis patikrinimas. Tokį patikrinimą atlieka pilotas arba kitas kvalifikuotas asmuo, tačiau jį nebūtinai turi atlikti patvirtinta techninės priežiūros organizacija arba už išleidimą atsakingi darbuotojai.
- e) Jei orlaivį eksploatuoja komercinės patvirtintos mokymo organizacijos (ATO) ir komercinės deklaruotosios mokymo organizacijos (DTO), nurodytos Reglamento (ES) Nr. 1178/2011 10a straipsnyje, arba jis nėra eksploatuojamas remiantis Reglamento (ES) Nr. 965/2012 VII priedu (NCO dalimi) arba yra eksploatuojamas remiantis Reglamento (ES) 2018/395 II priedo (BOP dalies) ADD poskyriu ar Reglamento (ES) 2018/1976 (*) II priedo (SAO dalies) DEC poskyriu, operatorius turi:
  - 1) būti patvirtintas kaip nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti užtikrinanti organizacija (CAMO) arba išplėstinių teisių tinkamumą skraidyti užtikrinanti organizacija (CAO) savo orlaivio nepertraukiamajam tinkamumui skraidyti užtikrinti pagal Vc priedą (CAMO dalį) ar Vd priedą (CAO dalį) arba sudaryti su tokia organizacija sutartį pagal šio priedo I priedėlyje pateiktą sutarties pavyzdį;
  - 2) užtikrinti, kad visą techninę priežiūrą atliktų pagal ML.1 dalies c) punkto 2) papunktį patvirtintos techninės priežiūros organizacijos;
  - 3) užtikrinti, kad būtų patenkinti a) punkto reikalavimai.
- f) Į e) punktą neįtrauktų orlaivių atveju, kad būtų patenkinti a) punkto reikalavimai, orlaivio savininkas gali pagal sutartį patikėti su nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimu susijusias užduotis organizacijai, kuri patvirtinta kaip CAMO arba CAO pagal Vc priedą (CAMO dalį) arba Vd priedą (CAO dalį). Tokiu atveju organizacija, su kuria sudaroma sutartis, prisiima atsakomybę už tinkamą minėtų užduočių atlikimą, ir pagal šio priedo I priedėlį sudaroma rašytinė sutartis. Jei savininkas sutarties su tokia organizacija nesudaro, jis atsako už tinkamą užduočių, susijusių su nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimu, atlikimą.
- g) Savininkas kompetentingai institucijai suteikia priegią prie orlaivio ir orlaivio užrašų, kad kompetentinga institucija galėtų nustatyti, ar orlaivis atitinka šio priedo reikalavimus.

(*) 2018 m. gruodžio 14 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/1976, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1139 nustatomos išsamios skrydžių sklandytuvais vykdymo taisyklės (OL L 326, 2018 12 20, p. 64)

ML.A.202 Pranešimas apie įvykį

- a) Nepažeidžiant II priede (145 dalyje) ir Vc priede (CAMO dalyje) išdėstytų ataskaitų teikimo reikalavimų, bet koks pagal ML.A.201 dalį atsakingas asmuo ar organizacija apie bet kokią nustatytą skrydžio saugai pavojų keliančią orlaivio arba komponento būklę praneša:
- 1) orlaivio registravimo valstybės narės paskirtai kompetentingai institucijai ir operatoriaus valstybės narės paskirtai kompetentingai institucijai, jei operatoriaus valstybė narė skiriasi nuo registravimo valstybės narės;
  - 2) už tipo projektą ar papildomą tipo projektą atsakingai organizacijai.
- b) A punkte nurodyti pranešimai teikiami a punkte nurodytos kompetentingos institucijos nustatytu būdu ir juose turi būti nurodoma visa pranešimą teikiančiam asmeniui arba organizacijai žinoma su būkle susijusi informacija.
- c) Jei orlaivio techninė priežiūra ar tinkamumo skraidyti patikra atliekama remiantis rašytine sutartimi, už šią veiklą atsakingas asmuo ar organizacija apie bet kokią a punkte nurodytą būklę praneša ir orlaivio savininkui, kitu atveju – atitinkamai CAMO ar CAO.
- d) Asmuo ar organizacija a ir c punktuose nurodytus pranešimus pateikia kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per 72 valandas nuo to laiko, kai asmuo ar organizacija nustato būklę, dėl kurios teikiamas pranešimas, nebent tai neįmanoma dėl išskirtinių aplinkybių.

C POSKYRIS**NEPERTRAUKIAMASIS TINKAMUMAS SKRAIDYTI****ML.A.301 Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užduotys**

Orlaivio nepertraukiamasis tinkamumas skraidyti ir eksploatacinės bei avarinės įrangos tinkamumas naudoti turi būti užtikrinami:

- a) atliekant priešskrydinį tikrinimą;
- b) pašalinant saugiam eksploatavimui turinčius įtakos visus defektus ir pažeidimus pagal ML.A.304 ir ML.A.401 dalyse (atsižvelgiant į tai, kas taikoma) nurodytus duomenis, kartu atsižvelgiant į minimalios įrangos sąrašą ir nuokrypių nuo konfigūracijos sąrašą, jeigu jie sudaryti;
- c) atliekant visą techninę priežiūrą pagal ML.A.302 dalyje nurodytą OTTP;
- d) įgyvendinant bet kurią iš šių taikytinų priemonių:
  - 1) tinkamumo skraidyti nurodymus;
  - 2) eksploatavimą užtikrinančius nurodymus, turinčius įtakos nepertraukiamajam tinkamumui skraidyti;
  - 3) Agentūros nustatytus nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti reikalavimus;
  - 4) priemonę, kurią kompetentinga institucija pareikalavo taikyti, kad būtų nedelsiant ištaisyti su sauga susiję pažeidimai;
- e) atliekant keitimą ir remontą pagal ML.A.304 dalį;
- f) atliekant su technine priežiūra susijusius bandomuosius skrydžius, jeigu būtina.

ML.A.302 Orlaivių techninės priežiūros programa

- a) Kiekvieno orlaivio techninė priežiūra organizuojama pagal OTTP.
- b) OTTP ir visus jos vėlesnius pateikimus:
  - 1) pagal ML.A.302 dalies c punkto 7 papunktį paskelbia savininkas, jei orlaivio nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti užtikrina ne CAMO ar CAO, arba
  - 2) patvirtina už orlaivio nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimą atsakinga CAMO arba CAO.

Pagal b punkto 1 papunktį OTTP skelbiantis savininkas arba pagal b punkto 2 papunktį OTTP tvirtinanti organizacija OTTP nuolat atnaujina.
- c) OTTP keliami reikalavimai:
  - 1) joje aiškiai įvardijamas orlaivio savininkas ir susijęs orlaivis, taip pat atitinkamas įmontuotas variklis bei oro sraigtas;

- 2) joje pateikiami:
  - a) užduotys ar tikrinimai, numatyti d punkte nurodytoje taikytinoje būtinausio tikrinimo programoje, arba
  - b) projekto patvirtinimo turėtojo pateikti nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti nurodymai);
- 3) joje savininko, CAMO ar CAO siūlymu gali būti numatyti techninės priežiūros veiksmai, papildantys tai, kas numatyta c punkto 2 papunktyje, arba techninės priežiūros veiksmai, taikytini kaip alternatyva tam, kas nurodyta c punkto 2 papunkčio b dalyje, kai jie jau patvirtinti arba paskelbti pagal b punktą. C punkto 2 papunkčio b dalyje nurodytoms priemonėms alternatyvūs techninės priežiūros veiksmai negali būti mažiau griežti nei numatyti taikytinoje būtinausio tikrinimo programoje;
- 4) joje pateikiama visa privaloma nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti informacija, kaip antai pasikartojantys tinkamumo skraidyti nurodymai, nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti nurodymų tinkamumo skraidyti apribojimų skyrius ir konkretūs techninės priežiūros reikalavimai, pateikti tipo pažymėjimo duomenų lape;
- 5) joje nurodomos visos papildomos techninės priežiūros užduotys, kurios turi būti atliktos atsižvelgiant į konkretų orlaivio tipą, orlaivio konfigūraciją ir operacijos tipą bei specifiką, ir atsižvelgiama bent į šiuos aspektus:
  - a) konkrečią įmontuotą įrangą ir orlaivio pakeitimus;
  - b) orlaivyje atliktą remontą;
  - c) ribotos eksploataavimo trukmės komponentus ir kritinius skrydžio saugos komponentus;
  - d) techninės priežiūros rekomendacijas, pavyzdžiui, dėl laikotarpių tarp dviejų kapitalinių remontų, pateiktas techninės priežiūros žurnaluose, techninės priežiūros raštuose ir kitoje neprivalomoje priežiūros darbų informacinėje medžiagoje;
  - e) taikytinus eksploataavimo nurodymus ar reikalavimus, susijusius su periodiniu tam tikros įrangos tikrinimu;
  - f) specialius naudojimo patvirtinimus;
  - g) orlaivio naudojimą ir naudojimo aplinką;
- 6) nurodoma, ar pilotai savininkai turi teisę atlikti techninę priežiūrą;
- 7) joje pateikiamas savininko pasirašytas pareiškimas (jei savininkas tokį paskelbė), kad ši OTTP yra skirta konkrečiai orlaivio registracijai ir kad jis yra visiškai atsakingas už tos programos turinį, ypač už visus nukrypimus nuo projekto patvirtinimo turėtojo rekomendacijų;
- 8) jei OTTP patvirtino CAMO ar CAO, ši organizacija ją pasirašo ir saugo užrašus, kuriuose pagrindžiamas bet koks nukrypimas nuo projekto patvirtinimo turėtojo rekomendacijų;
- 9) ji peržiūrima bent kartą per metus, įvertinant jos veiksmingumą, ir šią peržiūrą atlieka:
  - a) kartu su orlaivio tinkamumo skraidyti patikra – šią patikrą atliekantis asmuo arba
  - b) orlaivio nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti užtikrinanti CAMO ar CAO tais atvejais, kai OTTP peržiūra nėra atliekama kartu su tinkamumo skraidyti patikra.

Jei per peržiūrą nustatoma orlaivio trūkumų, susijusių su OTTP turiniu, atliekami atitinkami OTTP pakeitimai. Šiuo atveju peržiūrą atliekantis asmuo informuoja registravimo valstybės narės kompetentingą instituciją, jei jis nesutinka su savininko, CAMO ar CAO daromais OTTP pakeitimais. Kompetentinga institucija nusprendžia, kurie OTTP pakeitimai reikalingi, atsižvelgdama į atitinkamus pažeidimus ir prirėkus imdamasi veiksmų pagal ML B.304 dalį.

d) Būtinausio tikrinimo programai taikomi reikalavimai:

- 1) joje nurodomi šie tikrinimo intervalai:
  - a) lėktuvai, motorizuotieji turo sklandytuvai ir balionai tikrinami kasmet arba kas 100 eksploataavimo valandų, priklausomai nuo to, kuris terminas ankstesnis; šiam tikrinimo intervalui galima taikyti 1 mėnesio arba 10 val. paklaidą. Kitas intervalas skaičiuojamas nuo atlikto patikrinimo laiko;
  - b) sklandytuvai ir motorizuotieji sklandytuvai, išskyrus motorizuotuosius turo sklandytuvus, tikrinami kasmet; šiam tikrinimo intervalui galima taikyti 1 mėnesio paklaidą. Kitas intervalas skaičiuojamas nuo atlikto patikrinimo laiko;

2) į ją įtraukiama ši informacija, jei taikytina orlaivio tipui:

- a) pagal projekto patvirtinimo turėtojo reikalavimus būtini priežiūros darbai,
- b) ženklavimo tikrinimas;
- c) svėrimo duomenų peržiūra ir svėrimas pagal Reglamentą (ES) Nr. 965/2012, Reglamentą (ES) 2018/395 ir Reglamentą (ES) 2018/1976;
- d) atsakiklio (jei įrengtas) veikimo bandymas;
- e) orinio slėgio imtuvų sistemos naudojimo bandymas;
- f) lėktuvų:
  - i) galios ir sūkių per minutę, magnetų, degalų ir alyvos slėgio, variklio temperatūros tikrinimas;
  - ii) paskelbta mėginimo procedūra, jei varikliuose įrengtas automatizuotas variklio valdymas;
  - iii) sausojo karterio variklių, turbokompresorinių variklių ir skysčiu aušinamų variklių veikimo tikrinimas siekiant išsiaiškinti, ar nėra skysčio apytakos sutrikimų;
- g) toliau išvardytų sričių struktūrinių elementų, sistemų ir komponentų būklės ir pritvirtinimo tikrinimas:
  - i) lėktuvų:

sklandmens, salono ir pilotų kabinos, važiuoklės, sparno ir centrinės dalies, vairų, uodegos, avionikos ir elektros įrangos, jėgainės, sankabos ir pavarų dėžės, oro sraigto ir įvairių sistemų, pavyzdžiui, iššaunamųjų gelbėjimo priemonių sistemos;
  - ii) sklandytuvų ir motorizuotųjų sklandytuvų:

sklandmens, salono ir pilotų kabinos, važiuoklės, sparno ir centrinės dalies, uodegos, avionikos ir elektros įrangos, jėgainės (motorizuotųjų sklandytuvų) ir įvairių sistemų, pavyzdžiui, nuimamo balasto ir (arba) stabdymo parašiuoto ir jo išskleidimo valdymo, vandens balasto sistemos;
  - iii) karšto oro balionų:

kupolo, degiklio, gondolos, degalų talpų, įrangos ir prietaisų;
  - iv) dujinių oro balionų:

kupolo, gondolos, įrangos ir prietaisų.

Tol, kol šiame priede nenurodyta dirižablių ir sukasparnių būtiniausio tikrinimo programa, jų OTPP turi būti pagrįsta projekto patvirtinimo turėtojo išduotais nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti nurodymais, kaip nurodyta c punkto 2 papunkčio b dalyje.

e) Nukrypstant nuo b ir c punktų, savininko pareiškimas arba CAMO ar CAO patvirtinimas nebūtini ir OTPP dokumento pateikti nebūtina, jei įvykdytos šios sąlygos:

- 1) visų projekto patvirtinimo turėtojo pateiktų nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti nurodymų laikomasi be nukrypimų;
- 2) visų techninės priežiūros rekomendacijų, pavyzdžiui, dėl laikotarpių tarp dviejų kapitalinių remontų, pateiktų techninės priežiūros žurnaluose, techninės priežiūros raštuose ir kitoje neprivalomoje priežiūros darbų informacinėje medžiagoje, laikomasi be nukrypimų;
- 3) nereikia atlikti jokių papildomų techninės priežiūros užduočių, susijusių su:
  - a) konkrečia įmontuota įranga ir orlaivio pakeitimais;
  - b) orlaivyje atliekamu remontu;
  - c) ribotos eksploataavimo trukmės komponentais ir kritiniais skrydžio saugos komponentais;
  - d) specialiais naudojimo patvirtinimais;
  - e) orlaivio naudojimu ir naudojimo aplinka;
- 4) pilotams savininkams suteikta teisė atlikti pilotui savininkui priklausančią techninę priežiūrą.

Ši išlyga netaikoma, jei pilotas savininkas arba, jei orlaivis valdomas bendrosios nuosavybės teise, bet kuris iš pilotų savininkų neturi teisės atlikti pilotui savininkui priklausančios techninės priežiūros, nes tai turi būti nurodyta paskelbtoje ar patvirtintoje OTPP.

- f) Jei įvykdomos e punkto 1–4 papunkčiuose nurodytos sąlygos, orlaiviui taikytiną OTPP sudaro:
- 1) projekto patvirtinimo turėtojo pateikti nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti nurodymai;
  - 2) techninės priežiūros rekomendacijos, pavyzdžiui, dėl laikotarpių tarp dviejų kapitalinių remontų, pateiktos techninės priežiūros žurnaluose, techninės priežiūros raštuose ir kitoje neprivalomoje priežiūros darbų informacinėje medžiagoje;
  - 3) visa privaloma nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti informacija, kaip antai pasikartojantys tinkamumo skraidyti nurodymai, nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti nurodymų tinkamumo skraidyti apribojimų skyrius ir konkretūs techninės priežiūros reikalavimai, pateikti tipo pažymėjimo duomenų lape;
  - 4) užduotys, atliktinos pagal specialius veiklos ar oro erdvės nurodymus arba reikalavimus, susijusius su konkrečiais prietaisais ir įranga.

ML.A.303 Tinkamumo skraidyti nurodymai

Jeigu Agentūra nėra nustačiusi kitaip, visi taikomi tinkamumo skraidyti nurodymai turi būti vykdomi laikantis tų tinkamumo skraidyti nurodymų reikalavimų.

ML.A.304 Keitimų ir remonto duomenys

Orlaivį ar komponentą remontuojantis asmuo ar organizacija įvertina visus pažeidimus. Keitimai ir remontas atliekami, pasinaudojant, jei reikia:

- a) Agentūros patvirtintais duomenimis;
- b) Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedo (21 dalies) reikalavimus atitinkančios projektavimo organizacijos patvirtintais duomenimis;
- c) Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedo (21 dalies) 21.A.90B arba 21.A.431B dalyje nurodytuose reikalavimuose pateiktais duomenimis.

ML.A.305 Orlaivio nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užrašų sistema

- a) Užbaigus bet kokią techninę priežiūrą, orlaivio nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užrašų sistemoje daromas įrašas apie išleidimo eksploatuoti pažymėjimą (IEP), kurio reikalaujama pagal ML.A.801 dalį. Kiekvienas įrašas daromas kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo techninės priežiūros užduoties užbaigimo.
- b) Orlaivio nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užrašus sudaro orlaivio žurnalas, variklio žurnalas (-ai) arba variklio modulio eksploatavimo formuliarai, oro sraigto žurnalas (-ai) ir visų ribotos eksploatavimo trukmės komponentų eksploatavimo formuliarai, atsižvelgiant į poreikį.
- c) Orlaivio žurnaluose nurodomas orlaivio tipas ir registravimo ženklas, data bei bendra skrydžio trukmė ir skrydžio ciklai bei nusileidimai.
- d) Orlaivio nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užrašuose turi būti pateikta:
  - 1) su tinkamumo skraidyti nurodymais ir priemonėmis, kurias kompetentinga institucija įpareigojo taikyti, kad būtų nedelsiant ištaisyti su sauga susiję pažeidimai, susijusi dabartinė padėtis;
  - 2) su pakeitimais, remontu ir kitomis projekto patvirtinimo turėtojo techninės priežiūros rekomendacijomis susijusi dabartinė padėtis;
  - 3) dabartinė OTPP įgyvendinimo padėtis;
  - 4) dabartinė ribotos eksploatavimo trukmės komponentų būklė;
  - 5) galiojanti ataskaita apie masės ir sunkio centro nustatymą;
  - 6) galiojantis atidėtų techninės priežiūros darbų sąrašas.
- e) Be oficialaus išleidimo dokumento – EASA 1 formos, pateiktos I priedo (M dalies) II priedėlyje, arba lygiaverčių dokumentų, atitinkamame variklio arba oro sraigto žurnale, variklio modulio ar ribotos eksploatavimo trukmės komponento eksploatavimo formuliare pateikiama toliau nurodyta informacija apie visus įmontuotus komponentus, kaip antai variklį, oro sraigą, variklio modulį arba ribotos eksploatavimo trukmės komponentą:
  - 1) komponento identifikacinė informacija;
  - 2) orlaivio, variklio, oro sraigto, variklio modulio arba ribotos eksploatavimo trukmės komponento, kuriame buvo įmontuotas tam tikras komponentas, tipas, serijos numeris ir, jei taikoma, registracija bei informacija apie komponento įmontavimą ir išmontavimą;

- 3) data ir komponento suminis bendras skrydžio valandų, skrydžio ciklų ir tūpimų skaičius ir, jei svarbu konkrečiam komponentui, eksploataavimo kalendorinio laiko trukmė;
- 4) aktuali d punkte nurodyta informacija, taikoma komponentui.
- f) Už nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimą ir užduočių atlikimą pagal ML.A.201 dalį atsakingas asmuo ar organizacija turi kontroliuoti užrašus, kaip nurodyta ML.A.305 punkte, ir, gavęs prašymą, juos pateikia kompetentingai institucijai.
- g) Visi įrašai, daromi orlaivio nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užrašuose, turi būti aiškūs ir tikslūs. Jeigu būtina ištaisyti įrašą, jis ištaisomas taip, kad būtų galima aiškiai matyti pradinį įrašą.
- h) Savininkas užtikrina, kad būtų įdiegta šių užrašų saugojimo toliau nurodytą laiką sistema:
  - 1) orlaivio ir visų jame įmontuotų ribotos eksploataavimo trukmės komponentų visų išsamių techninės priežiūros užrašų – tol, kol juose įrašyta informacija pakeičiama nauja lygiavertės taikymo srities ir vienodo išsamumo informacija, tačiau ne trumpiau kaip 36 mėnesius nuo tos dienos, kai orlaivis arba komponentas buvo išleistas eksploatuoti;
  - 2) orlaivio bei visų jame įmontuotų ribotos eksploataavimo trukmės komponentų bendros eksploataavimo trukmės užrašų (t. y. informacijos apie valandas, kalendorinį laiką, ciklus ir tūpimus) – bent 12 mėnesių nuo tos dienos, kai orlaivį arba komponentą buvo nustota eksploatuoti visam laikui;
  - 3) ribotos eksploataavimo trukmės komponento eksploataavimo laiko (t. y. informacijos apie valandas, kalendorinį laiką, ciklus ir tūpimus) nuo paskutinės planinės techninės priežiūros – bent tol, kol planinės komponento techninės priežiūros darbus pakeičia kiti lygiavertės apimties ir vienodo išsamumo planinės techninės priežiūros darbai;
  - 4) dabartinės OTPP įgyvendinimo būklės – bent tol, kol planinės orlaivio arba komponento techninės priežiūros darbus pakeičia kiti lygiavertės apimties ir vienodo išsamumo planinės techninės priežiūros darbai;
  - 5) su orlaiviui ir komponentams taikomais tinkamumo skraidyti nurodymais susijusios dabartinės padėties – bent 12 mėnesių nuo tos dienos, kai orlaivį arba komponentą buvo nustota eksploatuoti visam laikui;
  - 6) išsamos informacijos apie orlaivio, variklio (-ių), oro sraigto (-ų) ir bet kokių kitų skrydžio saugai itin svarbių komponentų einamuosius keitimus ir remontą – bent 12 mėnesių nuo tos dienos, kai juos buvo nustota eksploatuoti visam laikui.

ML.A.307 Orlaivio nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užrašų perdavimas

- a) Orlaivį iš vieno savininko visam laikui perleidžiant kitam savininkui, perduodantis savininkas užtikrina, kad kartu būtų perduoti ir ML.A.305 dalyje nurodyti nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užrašai.
- b) Savininkas, sudarydamas sutartį su CAMO ar CAO dėl nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užduočių atlikimo, užtikrina, kad organizacijai, su kuria sudaroma sutartis, būtų perduoti ML.A.305 dalyje nurodyti nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užrašai.
- c) ML.A.305 dalies h punkte nustatyti užrašų laikymo laikotarpiai toliau taikomi naujam savininkui, CAMO ar CAO.

D POSKYRIS

TECHNINĖS PRIEŽIŪROS STANDARTAI

ML.A.401 Techninės priežiūros duomenys

- a) Orlaivio techninę priežiūrą atliekantis asmuo ar organizacija, atlikdamas techninę priežiūrą, naudoja tik taikytinus techninės priežiūros duomenis.
- b) Šiame priede taikytini techninės priežiūros duomenys:
  - 1) kompetentingos institucijos arba Agentūros parengti visi taikytini reikalavimai, procedūros, standartai arba informacija;
  - 2) visi taikytini tinkamumo skraidyti nurodymai;
  - 3) tipo bei papildomo tipo pažymėjimų turėtojų ir visų kitų šiuos duomenis pagal Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedą (21 dalį) skelbiančių organizacijų parengti taikytini nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti nurodymai;
  - 4) visi pagal 145.A.45 dalies d punktą parengti taikytini duomenys.

ML.A.402 Techninės priežiūros atlikimas

- a) Patvirtintos techninės priežiūros organizacijos techninę priežiūrą atlieka remdamosi I priedo (M dalies) F poskyriu, II priedu (145 dalimi) arba Vd priedu (CAO dalimi), atsižvelgiant į tai, kas taikoma.
- b) Jei techninė priežiūra atliekama ne pagal a punktą, techninę priežiūrą atliekantis asmuo turi:
- 1) būti kvalifikuotas atlikti užduotį, kaip reikalaujama šiame priede;
  - 2) užtikrinti, kad techninės priežiūros atlikimo vieta būtų gerai sutvarkyta, švari ir neužteršta;
  - 3) taikyti ML.A.401 dalyje nurodytuose techninės priežiūros duomenyse išdėstytus metodus, būdus, standartus ir nurodymus;
  - 4) naudoti ML.A.401 dalyje nurodytuose techninės priežiūros duomenyse nurodytą įrangą, įrankius bei medžiagas. Jeigu būtina, įrankiai ir įranga turi būti tikrinami ir kalibruojami pagal oficialiai pripažintą standartą;
  - 5) užtikrinti, kad techninė priežiūra būtų atliekama atsižvelgiant į visus su aplinka susijusius apribojimus, nustatytus ML.A.401 dalyje nurodytuose techninės priežiūros duomenyse;
  - 6) užtikrinti, kad atšiauriomis aplinkos sąlygomis arba ilgai atliekamai techninei priežiūrai būtų naudojami tinkami įrenginiai;
  - 7) užtikrinti kuo mažesnę daugybinių techninės priežiūros klaidų riziką ir tokių pačių techninės priežiūros klaidų kartojimo riziką;
  - 8) užtikrinti, kad atlikus ypatingos svarbos techninės priežiūros užduotį būtų taikomas klaidų pastebėjimo metodas;
  - 9) užbaigęs techninę priežiūrą, atlikti bendrą patikrinimą, skirtą užtikrinti, kad iš orlaivio arba komponento būtų išimti visi įrankiai, įranga ir visos pašalinės dalys bei medžiagos ir kad visos nuimtos priegos plokštės būtų vėl pritvirtintos;
  - 10) užtikrinti, kad būtų tinkamai užregistruoti su visa atlikta technine priežiūra susiję duomenys ir ji būtų tinkamai pagrįsta dokumentais.

ML.A.403 Orlaivio defektai

- a) Visi skrydžio saugai didelį pavojų keliantys orlaivio defektai turi būti pašalinti prieš kitą skrydį.
- b) Toliau nurodyti asmenys turi teisę nuspręsti, kad defektas nekelia didelio pavojaus skrydžio saugai ir todėl atidėti jo šalinimą:
- 1) pilotas – dėl neprivalomos orlaivio įrangos defektų;
  - 2) pilotas, remdamasis minimalios įrangos sąrašu, – dėl privalomos orlaivio įrangos defektų; priešingu atveju šių defektų šalinimą gali atidėti tik įgalioti už išleidimą atsakingi darbuotojai;
  - 3) pilotas – dėl b punkto 1 papunktyje ir b punkto 2 papunktyje nenurodytų defektų, jei įvykdytos visos šios sąlygos:
    - i) orlaiviai yra eksploatuojami pagal Reglamento (ES) Nr. 965/2012 VII priedą (NCO dalį) arba balionai ir sklandytuvai eksploatuojami ne pagal Reglamento (ES) 2018/395 II priedo (BOP dalies) ADD poskyrį arba ne pagal Reglamento (ES) 2018/1976 II priedo (SAO dalies) DEC poskyrį;
    - ii) pilotas defekto šalinimo atidėjimą suderino su orlaivio savininku arba, jei taikytina, su CAMO arba CAO, su kuria sudaryta sutartis;
  - 4) tinkamą kvalifikaciją turintys už išleidimą atsakingi darbuotojai – dėl kitų defektų, nenurodytų b punkto 1 ir 2 papunkčiuose, jei neįvykdytos 3 punkto i ir ii papunkčių sąlygos.
- c) Visi skrydžio saugai didelio pavojaus nekeliantys defektai turi būti pašalinami nedelsiant, kai tai įmanoma padaryti, nuo orlaivio defekto nustatymo pirmą kartą dienos ir atsižvelgiant į techninės priežiūros duomenyse nustatytus apribojimus.
- d) Visi prieš skrydį nepašalinti defektai turi būti užregistruoti ML.A.305 dalyje nurodytoje orlaivio nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užrašų sistemoje, ir šie įrašai turi būti prieinami pilotui.

E POSKYRIS
KOMONENTAI

ML.A.501 Klasifikavimas ir montavimas

- a) Jei kitaip nenurodyta šio reglamento I priedo (M dalies) F poskyryje, II priede (145 dalyje) ir Vd priede (CAO dalyje) ir Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priede (21 dalyje), komponentas gali būti įmontuojamas tik įvykdžius visas toliau išvardytas sąlygas:
- i) jo būklė atitinka nustatytus reikalavimus;
  - ii) jis nustatytu būdu išleistas eksploatuoti, naudojant EASA 1 formą, pateiktą I priedo (M dalies) II priedėlyje, arba lygiavertį dokumentą;
  - iii) jis paženklintas pagal Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedo (21 dalies) Q poskyrį.
- b) Prieš komponentą įmontuojant į orlaivį, asmuo arba patvirtinta techninės priežiūros organizacija turi įsitikinti, kad tam tikrą komponentą leidžiama įmontuoti, jeigu taikytini skirtingi pakeitimai arba tinkamumo skraidyti nurodymų konfigūracijos.
- c) Standartinės dalis į orlaivį arba komponentą galima įmontuoti tik tada, jeigu tos konkrečios standartinės dalys yra nurodytos techninės priežiūros duomenyse. Standartinės dalis galima įmontuoti tik tada, jeigu su jomis pateikiamas atitikties taikytinam standartui įrodymas ir jos atitinka atsekamumo reikalavimus.
- d) Žaliavinės ar naudojamosios medžiagos orlaivyje ar komponente naudojamos tik šiais atvejais:
- i) orlaivio ar komponento gamintojas leidžia naudoti žaliavines ar naudojamąsias medžiagas, nustatytas techninės priežiūros duomenyse arba I priedo (M dalies) F poskyryje, II priede (145 dalyje) arba Vd priede (CAO dalyje);
  - ii) tokios medžiagos atitinka taikytinas medžiagų specifikacijas ir atsekamumo reikalavimus;
  - iii) su tokiomis medžiagomis pateikiami dokumentai, kuriuose aiškiai nurodoma konkreti žaliava ar medžiaga, taip pat gamintojas ir tiekėjas ir pateikiama atitikties specifikacijai pareiškimas.
- e) Balionų atveju, jei konkrečiam kupolui tinka įvairūs gondolų, degiklių ir degalų balionų komplektai, juos montuojantis asmuo įsitikina, kad:
- 1) gondola, degiklis ir (arba) degalų balionai gali būti įmontuojami pagal tipo pažymėjimo duomenų lapą ir kitus jame nurodytus dokumentus;
  - 2) gondola, degiklis ir (arba) degalų balionai yra tinkami naudoti ir turimi tinkami jų techninės priežiūros užrašai.

ML.A.502 Komponento techninė priežiūra

- a) Pagal Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedo (21 dalies) 21.A.307 dalies c punktą savininko priimtų komponentų techninę priežiūrą atlieka bet koks asmuo ar organizacija, jei savininkas tuos komponentus pakartotinai priėmė pagal minėto priedo 21.A.307 dalies c punkte nurodytas sąlygas. Atlikus tokią techninę priežiūrą I priedo (M dalies) II priedėlyje pateikta EASA 1 forma neišduodama ir taikomi orlaivio išleidimo eksploatuoti reikalavimai.
- b) Komponentai išleidžiami eksploatuoti remiantis toliau pateikta lentele.

	Išleisti eksploatuoti, naudojant EASA 1 formą (pateiktą I priedo (M dalies) II priedėlyje)	Išleisti eksploatuoti orlaivio lygmeniu pagal ML.A.801 dalį (EASA 1 formos išduoti negalima)
Komponentai, kurių techninė priežiūra atliekama pagal komponentų techninės priežiūros duomenis (komponento gamintojo pateiktus duomenis)		
Techninė priežiūra, išskyrus kapitalinį remontą	Organizacijos, kvalifikuotos atlikti variklių techninę priežiūrą (variklių atveju) arba komponentų techninę priežiūrą (kitų komponentų atveju)	(i) Organizacijos, kvalifikuotos atlikti orlaivių techninę priežiūrą, ir (arba) (ii) nepriklausomi už išleidimą atsakingi darbuotojai
Komponentų, išskyrus variklius ir oro sraigtus, kapitalinis remontas	Organizacijos, kvalifikuotos atlikti komponentų techninę priežiūrą	Negalima

	Išleisti eksploatuoti, naudojant EASA 1 formą (pateiktą I priedo (M dalies) II priedėlyje)	Išleisti eksploatuoti orlaivio lygmeniu pagal ML.A.801 dalį (EASA 1 formos išduoti negalima)
CS-VLA, CS-22 ir LSA orlaivių variklių ir oro sraigtų kapitalinis remontas	Organizacijos, kvalifikuotos atlikti variklių techninę priežiūrą (variklių atveju) arba komponentų techninę priežiūrą (kitų komponentų atveju)	(iii) Organizacijos, kvalifikuotos atlikti orlaivių techninę priežiūrą, ir (arba) (iv) nepriklausomi už išleidimą atsakingi darbuotojai
Ne CS-VLA, CS-22 ir LSA orlaivių variklių ir oro sraigtų kapitalinis remontas	Organizacijos, kvalifikuotos atlikti variklių techninę priežiūrą (variklių atveju) arba komponentų techninę priežiūrą (kitų komponentų atveju)	Negalima
Komponentai, kurių techninė priežiūra atliekama pagal <u>orlaivių</u> techninės priežiūros duomenis (orlaivio gamintojo pateiktus duomenis)		
Visi komponentai ir visi techninės priežiūros tipai	Organizacijos, kvalifikuotos atlikti variklių techninę priežiūrą (variklių atveju) arba komponentų techninę priežiūrą (kitų komponentų atveju)	— Organizacijos, kvalifikuotos atlikti orlaivių techninę priežiūrą, ir (arba) — nepriklausomi už išleidimą atsakingi darbuotojai

ML.A.503 Ribotos eksploatavimo trukmės komponentai

- a) Sąvoka „ribotos eksploatavimo trukmės komponentai“ apima šiuos komponentus:
- 1) komponentus, kuriems galioja nustatyta eksploatavimo trukmė, kuriai pasibaigus jie nebeturėtų būti eksploatuojami;
  - 2) komponentus, kurių eksploatavimo trukmė ribota ir kuriai pasibaigus komponentams atliekama techninė priežiūra, kad jie vėl būtų tinkami eksploatuoti.
- b) Įmontuoti ribotos eksploatavimo trukmės komponentai neturi būti eksploatuojami ilgiau nei patvirtintą ribotą eksploatavimo laiką, nustatytą OTTP ir tinkamumo skraidyti nurodymuose, išskyrus ML.A.504 dalies c punkte numatytus atvejus.
- c) Patvirtinta eksploatavimo trukmė atitinkamai nurodoma kalendoriniu laiku, skrydžių valandomis, tūpimais arba ciklais.
- d) Patvirtintos ribotos eksploatavimo trukmės pabaigoje komponentas turi būti išimtas iš orlaivio ir atlikta jo techninė priežiūra arba jis turi būti pašalintas, jeigu tai nustatytos eksploatavimo trukmės komponentas.

ML.A.504 Eksploatuoti netinkamų komponentų kontrolė

- a) Komponentas laikomas netinkamu eksploatuoti esant bet kuriai iš šių aplinkybių:
- 1) pasibaigė OTTP nustatyta ribota komponento eksploatavimo trukmė;
  - 2) komponentas neatitinka taikomų tinkamumo skraidyti nurodymų ir kitų Agentūros įpareigotų laikytis nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti reikalavimų;
  - 3) nėra būtinos informacijos, į kurią atsižvelgiant būtų galima nustatyti komponento tinkamumo naudoti būklę arba tinkamumą būti įmontuotam;
  - 4) yra komponento defektų arba veikimo sutrikimų įrodymų;
  - 5) sutrinka komponento veikimas arba įvyksta avarija, galintys turėti įtakos jo tinkamumui eksploatuoti.
- b) Netinkami eksploatuoti komponentai identifikuojami kaip:
- 1) netinkami eksploatuoti komponentai ir laikomi saugioje vietoje, kur patvirtinta techninės priežiūros organizacija arba nepriklausomi už išleidimą atsakingi darbuotojai juos prižiūri tol, kol bus nuspręsta dėl būsimo tų komponentų statuso, arba
  - 2) komponentai, kurie netinkami eksploatuoti tam asmeniui ar organizacijai, kurie paskelbė komponentą netinkamu eksploatuoti, ir jie perduodami laikyti orlaivio savininkui, o toks perdavimas dokumentuojamas ML.A.305 dalyje nurodytoje orlaivių techninės priežiūros užrašų sistemoje.

- c) Komponentai, kurių nustatyta eksploataavimo trukmė yra pasibaigusi arba kurie turi nepataisomų defektų ar veikimo sutrikimų, priskiriami prie pakartotinai naudoti netinkamų komponentų ir jie neturi vėl patekti į komponentų tiekimo sistemą, jeigu nebuvo išplėsta nustatyta jų eksploataavimo trukmė arba jeigu pagal ML.A.304 dalį nebuvo patvirtintas sprendimas dėl remonto.
- d) Bet koks pagal ML.A.201 dalį atsakingas asmuo ar organizacija dėl c punkte nurodytų pakartotinai naudoti netinkamų komponentų imasi vieno iš šių veiksmų:
  - 1) šiuos komponentus laiko b punkto 1 papunktyje nurodytoje vietoje;
  - 2) pasirūpina, kad prieš atsisakant atsakomybės už komponentą, jis būtų sugadintas taip, jog ekonominiu atžvilgiu to komponento nebūtų tikslinga dar kartą panaudoti arba remontuoti.
- e) Nepaisant d punkto, pagal ML.A.201 dalį atsakingas asmuo arba organizacija atsakomybę už komponentus, priskirtus prie pakartotinai naudoti netinkamų komponentų, kurie nėra sugadinami, gali perleisti organizacijai, kuri juos naudotų mokymo ar tyrinėjimo tikslais.

H POSKYRIS

IŠLEIDIMO EKSPLOATUOTI PAŽYMĖJIMAS (IEP)

ML.A.801 Orlaivio išleidimo eksploatuoti pažymėjimas

- a) IEP išduodamas tinkamai atlikus reikiamą orlaivio techninę priežiūrą.
- b) IEP išduoda:
  - 1) atitinkami už išleidimą atsakingi darbuotojai patvirtintos techninės priežiūros organizacijos vardu arba
  - 2) nepriklausomi už išleidimą atsakingi darbuotojai arba
  - 3) pilotas savininkas pagal ML.A.803 dalį.
- c) Nukrypstant nuo b punkto, jeigu esant nenumatytiems aplinkybėms orlaiviui draudžiama pakilti iš vietos, kurioje nėra tinkamai patvirtintos techninės priežiūros organizacijos ir atitinkamų už išleidimą atsakingų darbuotojų, savininkas gali leisti bet kokiam asmeniui, turinčiam ne trumpesnę nei trejų metų atitinkamos techninės priežiūros patirtį ir tinkamas kvalifikacijas, atlikti orlaivio techninę priežiūrą pagal šio priedo D poskyryje nustatytus standartus ir orlaivį išleisti eksploatuoti. Šiuo atveju savininkas turi:
  - 1) turėti ir laikyti orlaivio užrašuose išsamią informaciją apie visus atliktus darbus ir pažymėjimą išdavusio asmens turimą kvalifikaciją;
  - 2) užtikrinti, kad tokia techninė priežiūra būtų iš naujo patikrinta ir orlaivis pagal ML.A.801 dalies b punktą išleistas eksploatuoti kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per 7 dienas arba, jei orlaiviai yra eksploatuojami pagal Reglamento (ES) Nr. 965/2012 VII priedą (NCO dalį) arba balionai yra eksploatuojami ne pagal Reglamento (ES) 2018/395 II priedo (BOP dalies) ADD poskyrį, arba sklandytuvai yra eksploatuojami ne pagal Reglamento (ES) 2018/1976 II priedo (SAO dalies) DEC poskyrį, – ne vėliau kaip per 30 dienų;
  - 3) per 7 dienas nuo tokio pažymėjimo išdavimo apie tai pranešti CAMO ar CAO, su kuria sudaryta sutartis, arba, jeigu tokia sutartis nesudaryta, – kompetentingai institucijai.
- d) Jeigu eksploatuoti išleidžiama pagal b punkto 1 ar 2 papunktį, už išleidimą atsakingiems darbuotojams techninės priežiūros užduotis atlikti gali padėti už išleidimą atsakingų darbuotojų nuolatos tiesiogiai prižiūrimas vienas arba daugiau asmenų.
- e) IEP turi būti bent šie duomenys:
  - 1) pagrindinė informacija apie atliktą techninę priežiūrą;
  - 2) techninės priežiūros darbų baigimo data;
  - 3) išleidimo eksploatuoti pažymėjimą išdavusios organizacijos ar asmens tapatybė, taip pat:
    - i) techninės priežiūros organizacijos ir IEP išdavusių už išleidimą atsakingų darbuotojų patvirtinimo nuoroda arba
    - ii) b punkto 2 papunktyje nurodytu atveju – IEP išdavusių už išleidimą atsakingų nepriklausomų darbuotojų tapatybė ir, jei taikoma, licencijos numeris;
  - 4) tinkamumo skraidyti ar eksploataavimo apribojimai, jei yra.

- f) Nukrypstant nuo b punkto ir neatsižvelgiant į g punktą, kai reikiamos techninės priežiūros baigti neįmanoma, IEP gali būti išduodamas su patvirtintais orlaivio apribojimais. Tokiu atveju IEP nurodoma, kad techninė priežiūra negalėjo būti baigta, taip pat nurodomi visi taikytini tinkamumo skraidyti ar eksploatavimo apribojimai, apie kuriuos informuoti reikalaujama pagal e punkto 4 papunktį.
- g) IEP neišduodamas, jeigu žinoma apie kokią nors pavojų skrydžio saugai keliantį šio priedo reikalavimų nesilaikymą.

ML.A.802 Komponento išleidimo eksploatuoti pažymėjimas

- a) Komponento IEP išduodamas tinkamai atlikus reikiamą orlaivio komponento techninę priežiūrą, kaip nustatyta ML.A.502 dalyje.
- b) I priedo (M dalies) II priedėlyje pateiktas oficialus išleidimo pažymėjimas, t. y. EASA I forma, yra komponento IEP, išskyrus atvejus, kai atlikus tokią techninę priežiūrą išleidžiama eksploatuoti orlaivio lygmeniu, kaip nurodyta ML.A.502 dalies b punkte.

ML.A.803 Piloto savininko leidimas

- a) Pilotui savininkui keliamus reikalavimus atitinkantis asmuo:
- 1) turi turėti galiojančią valstybės narės išduotą arba patvirtintą atitinkamo orlaivio tipo ar klasės kategorijos piloto licenciją arba lygiavertę licenciją;
  - 2) turi būti orlaivio savininkas arba bendrasavininkis. Savininkas privalo būti:
    - i) vienas iš registracijos formoje nurodytų fizinių asmenų arba
    - ii) laisvalaikio organizavimo veiklą vykdančio pelno nesiekiančio juridinio asmens narys, jeigu registracijos dokumente tas juridinis asmuo yra nurodomas kaip savininkas arba operatorius; tas narys turi tiesiogiai dalyvauti priimant juridinio asmens sprendimus ir būti paskirtas šio juridinio asmens atlikti pilotui savininkui priklausančią techninę priežiūrą.
- b) Jei orlaiviai yra eksploatuojami pagal Reglamento (ES) Nr. 965/2012 VII priedą (NCO dalį) arba balionai yra eksploatuojami ne pagal Reglamento (ES) 2018/395 II priedo (BOP dalies) ADD poskyrį, arba sklandytuvai yra eksploatuojami ne pagal Reglamento (ES) 2018/1976 II priedo (SAO dalies) DEC poskyrį, pilotas savininkas, atlikęs šio priedo II priedėlyje nurodytą ribotą pilotui savininkui priklausančią techninę priežiūrą, gali išduoti IEP.
- c) Įrašas apie IEP daromas orlaivio žurnaluose ir jame pateikiama pagrindinė informacija apie atliktą techninę priežiūrą bei naudotus techninės priežiūros duomenis, techninės priežiūros užbaigimo data ir pažymėjimą išdavusio piloto savininko tapatybę, parašas bei piloto licencijos (ar lygiavertčio dokumento) numeris.

I POSKYRIS

TINKAMUMO SKRAIDYTI PATIKROS PAŽYMĖJIMAS (TSPP)

ML.A.901 Orlaivio tinkamumo skraidyti patikra

Kad orlaivio tinkamumo skraidyti pažymėjimas (toliau – TSPP) galiotų, turi būti periodiškai atliekama orlaivio tinkamumo skraidyti patikra ir pildomi orlaivio nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užrašai.

- a) TSPP išduodamas pagal šio priedo IV priedėlį (EASA 15c formą), sėkmingai užbaigus tinkamumo skraidyti patikrą. TSPP galioja 1 metus.
- b) Pagal ML.A.903 dalį tinkamumo skraidyti patikrą atlieka ir TSPP išduoda:
- 1) kompetentinga institucija arba
  - 2) tinkamai patvirtinta CAMO ar CAO, arba
  - 3) patvirtinta techninės priežiūros organizacija, atliekanti OTPP numatytą patikrinimą kas 100 eksploatavimo valandų arba kasmet;

- 4) jei tai orlaiviai, eksploatuojami pagal Reglamento (ES) Nr. 965/2012 VII priedą (NCO dalį), arba balionai, eksploatuojami ne pagal Reglamento (ES) 2018/395 II priedo (BOP dalies) ADD poskyrį, arba sklandytuvai, eksploatuojami ne pagal Reglamento (ES) 2018/1976 II priedo (SAO dalies) DEC poskyrį, – nepriklausomi už išleidimą atsakingi darbuotojai, atliekantys OTPP numatytą patikrinimą kas 100 eksploatavimo valandų arba kasmet ir turintys:
- i) pagal III priedą (66 dalį) išduotą atitinkamiems orlaiviams skirtą licenciją arba, jei tiems konkreitiems orlaiviams III priedas (66 dalis) netaikytinas – nacionalinę už išleidimą atsakingų darbuotojų kvalifikaciją, galiojančią tiems orlaiviams;
  - ii) įgaliojimą, kurį suteikė:
    - A) kompetentinga institucija, išdavusi licenciją pagal III priedą (66 dalį) arba
    - B) jei III priedas (66 dalis) netaikytinas – kompetentinga institucija, atsakinga už nacionalinę už išleidimą atsakingų darbuotojų kvalifikaciją.
- Nepriklausomi už išleidimą atsakingi darbuotojai, turintys pagal III priedą (66 dalį) išduotą licenciją, gali atlikti tinkamumo skraidyti patikras ir išduoti TSPP bet kurioje valstybėje narėje registruotiems orlaiviams. Tačiau nacionalinę kvalifikaciją turintys nepriklausomi už išleidimą atsakingi darbuotojai tinkamumo skraidyti patikras atlieka ir TSPP išduoda tik tiems orlaiviams, kurie registruoti nacionalinę kvalifikaciją suteikusioje valstybėje narėje.
- Nacionalinę kvalifikaciją turinčių nepriklausomų už išleidimą atsakingų darbuotojų išduoti TSPP nėra abipusiai pripažįstami perkeliant orlaivį į kitą valstybę narę.
- Jei dėl tam tikrų aplinkybių kyla galimas pavojus saugai, kompetentinga institucija atlieka tinkamumo skraidyti patikrą ir pati išduoda TSPP.
- c) TSPP galiojimą ne daugiau kaip dukart iš eilės (kiekvieną kartą metams) gali pratęsti tinkamai patvirtinta CAMO ar CAO, jei laikomasi šių sąlygų:
- 1) per paskutinius 12 mėnesių ši CAMO ar CAO orlaivį nepertraukiamai prižiūrėjo;
  - 2) per paskutinius 12 mėnesių orlaivio techninę priežiūrą atliko patvirtintos techninės priežiūros organizacijos; tai apima pilotui savininkui priklausančias techninės priežiūros užduotis, kurias atliko ir orlaivį eksploatuoti išleido pilotas savininkas arba nepriklausomi už išleidimą atsakingi darbuotojai;
  - 3) CAMO ar CAO neturi įrodymų ar pagrindo manyti, kad orlaivis netinkamas skraidyti.
- CAMO ar CAO gali pratęsti galiojimą, nepriklausomai nuo to, kurie b punkte nurodyti darbuotojai ar organizacija išdavė TSPP pirmą kartą.
- d) Nukrypstant nuo c punkto, TSPP pratęsimas gali būti paankstintas ne daugiau nei 30 dienų, užtikrinant tinkamumo skraidyti patikros procedūrų tęstinumą, taip siekiant užtikrinti, kad orlaivis būtų prieinamas norint jame palikti TSPP originalą.
- e) Jeigu kompetentinga institucija pati atlieka tinkamumo skraidyti patikrą ir išduoda TSPP, savininkas kompetentingai institucijai:
- 1) pateikia kompetentingos institucijos prašomus dokumentus;
  - 2) suteikia tinkamas patalpas jos darbuotojams tinkamoje vietoje;
  - 3) jei reikia, užtikrina už išleidimą atsakingų darbuotojų pagalbą.

ML.A.902 Tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimo galiojimas

- a) TSPP nustoja galioti esant vienai iš šių sąlygų:
- 1) jo galiojimas sustabdomas arba jis atšaukiamas;
  - 2) sustabdomas tinkamumo skraidyti pažymėjimo galiojimas arba jis atšaukiamas;
  - 3) orlaivis neįrašytas į valstybės narės orlaivių registrą;
  - 4) sustabdomas tipo pažymėjimo, kuriuo remiantis buvo išduotas tinkamumo skraidyti pažymėjimas, galiojimas arba tipo pažymėjimas atšaukiamas.

- b) Orlaiviui neleidžiama pakilti, jei TSPP negalioja arba jei yra bet kurios iš šių aplinkybių:
- 1) orlaivio nepertraukiamasis tinkamumas skraidyti arba bet koks orlaivyje įmontuotas komponentas neatitinka šio priedo reikalavimų;
  - 2) orlaivis nebeatitinka Agentūros patvirtinto konstrukcijos tipo;
  - 3) orlaivis buvo eksploatuotas ilgiau, nei nustatyta patvirtintame orlaivio naudojimo vadove arba tinkamumo skraidyti pažymėjime, nesiimant atitinkamų veiksmų;
  - 4) buvo įvykusi orlaivio avarija arba buvo sutrikęs jo veikimas ir tai turėjo įtakos jo tinkamumui skraidyti, tačiau vėliau nebuvo imtasi atitinkamų veiksmų, kad būtų atkurtas orlaivio tinkamumas skraidyti;
  - 5) orlaivio ar bet kokio orlaivyje įmontuoto komponento pakeitimas ar remontas neatitinka Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedo (21 dalies) reikalavimų.
- c) Atsisakytas arba atšauktas TSPP gražinamas kompetentingai institucijai.

ML.A.903 Tinkamumo skraidyti patikros procesas

- a) Kad įvykdytų reikalavimą atlikti ML.A.901 dalyje numatytą orlaivio tinkamumo skraidyti patikrą, tinkamumo skraidyti patikros darbuotojai atlieka dokumentais pagrįstą orlaivio užrašų patikrinimą ir įvertina, ar:
- 1) tinkamai užregistruoti orlaivio sklandmens, variklio ir oro sraigto skraidytų valandų skaičius ir susiję skrydžio ciklai;
  - 2) orlaivio konfigūracijai yra taikomas orlaivio naudojimo vadovas ir jame atsispindi padėtis po paskutinio patikrinimo;
  - 3) orlaivyje atlikti visi pagal OTPP privalomi techninės priežiūros darbai;
  - 4) pašalinti visi žinomi defektai arba jų pašalinimas atidėtas nustatytu būdu;
  - 5) taikyti ir tinkamai užregistruoti visi galiojantys tinkamumo skraidyti nurodymai;
  - 6) visi orlaivio pakeitimai ir remonto darbai užregistruoti ir atitinka Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedo (21 dalies) reikalavimus;
  - 7) visi orlaivyje įmontuoti ribotos eksploatavimo trukmės komponentai yra tinkamai paženklinėti, užregistruoti ir nėra pasibaigusi jų patvirtinta ribota eksploatavimo trukmė;
  - 8) visi techninės priežiūros darbai patvirtinti pagal šio priedo reikalavimus;
  - 9) jei reikalaujama, einamasis pareiškimas dėl masės ir sunkio centro nustatymo atitinka orlaivio konfigūraciją ir yra galiojantis;
  - 10) orlaivis atitinka paskutinius Agentūros patvirtintus jo konstrukcijos tipo pakeitimus;
  - 11) jeigu reikalaujama, orlaivis turi esamą jo konfigūraciją atitinkantį triukšmo pažymėjimą pagal Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedo (21 dalies) I poskyrį.
- b) A punkte nurodyti tinkamumo skraidyti patikros darbuotojai atlieka fizinę orlaivio patikrą. Fizinę orlaivio patikrą atliekantiems tinkamumo skraidyti patikros darbuotojams, kurie neturi tinkamos kvalifikacijos pagal III priedą (66 dalį), turi padėti tokią kvalifikaciją turintys darbuotojai.
- c) Atlikdami fizinę orlaivio patikrą, tinkamumo skraidyti patikros darbuotojai turi užtikrinti, kad:
- 1) visi privalomi ženklai ir nurodomieji užrašai būtų tinkamose vietose;
  - 2) orlaivis atitiktų patvirtinto orlaivio naudojimo vadovo reikalavimus;
  - 3) orlaivio konfigūracija atitiktų patvirtintus dokumentus;
  - 4) nebūtų jokių akivaizdžių defektų, dėl kurių nebūtų imtasi veiksmų pagal ML.A.403 dalį;
  - 5) per dokumentais pagrįstą a punkte nurodytą užrašų patikrinimą nebūtų nustatyta jokių orlaivio ir užrašų neatitikties atvejų.
- d) Nukrypstant nuo ML.A.901 dalies a punkto, tinkamumo skraidyti patikra gali būti paankstinta ne daugiau nei 90 dienų, užtikrinant tinkamumo skraidyti patikros procedūrų tęstinumą ir taip sudarant sąlygas per techninės priežiūros darbų patikrą atlikti fizinį patikrinimą.

- e) IV priedėlyje pateiktas TSPP (EASA 15c forma) išduodamas tik:
  - 1) tinkamai įgaliotų tinkamumo skraidyti patikros darbuotojų;
  - 2) užbaigus visą tinkamumo skraidyti patikrą ir pašalinus visus nustatytus pažeidimus;
  - 3) tinkamai ištaisius visus pagal h punktą nustatytus OTTP trūkumus.
- f) Visų orlaiviui išduotų TSPP ir pratęsto galiojimo TSPP kopijos per 10 dienų turi būti nusiųstos to orlaivio registravimo valstybei narei.
- g) Tinkamumo skraidyti patikros užduočių negalima pavesti atlikti pagal subrangos sutartis.
- h) OTTP veiksmingumas pagal ML.A.302 c punkto 9 papunktį gali būti peržiūrimas tuo pat metu, kai atliekama tinkamumo skraidyti patikra. Šią peržiūrą atlieka tinkamumo skraidyti patikrą atlikęs asmuo. Jei per peržiūrą nustatoma orlaivio trūkumų, susijusių su OTTP turiniu, OTTP atitinkamai pataisoma. Peržiūrą atliekantis asmuo informuoja registravimo valstybės narės kompetentingą instituciją, jei jis nesutinka su savininko, CAMO ar CAO daromais OTTP pakeitimais. Tokiu atveju kompetentinga institucija nusprendžia, kurie OTTP pakeitimai reikalingi, atsižvelgdama į atitinkamus ML.B.903 dalyje nurodytus pažeidimus ir prireikus imdamasi veiksmų pagal ML.B.304 dalį.

ML.A.904 Tinkamumo skraidyti patikros darbuotojų kvalifikacija

- a) Kompetentingos institucijos vardu veikiantys tinkamumo skraidyti patikros darbuotojai turi turėti ML.B.902 dalyje nurodytą kvalifikaciją.
- b) I priedo (M dalies) F poskyryje, II priede (145 dalyje), Vc priede (CAMO dalyje) arba Vd priede (CAO dalyje) nurodytos organizacijos vardu veikiantys tinkamumo skraidyti patikros darbuotojai turi turėti atitinkamą I priedo (M dalies) F poskyryje, II priede (145 dalyje), Vc priede (CAMO dalyje) arba Vd priede (CAO dalyje) nustatytą kvalifikaciją.
- c) Tinkamumo skraidyti patikros darbuotojai, veikiantys savo vardu, kaip numatyta ML.A.901 dalies b punkto 4 papunktyje, turi turėti:
  - 1) pagal III priedą (66 dalį) išduotą atitinkamiems orlaiviams skirtą licenciją arba, jei tiems konkrečioms orlaiviams III priedas (66 dalis) netaikytinas – nacionalinę už išleidimą atsakingų darbuotojų kvalifikaciją, galiojančią tiems orlaiviams ir
  - 2) įgaliojimą, kurį suteikė:
    - i) kompetentinga institucija, išdavusi licenciją pagal III priedą (66 dalį) arba
    - ii) jei III priedas (66 dalis) netaikytinas – kompetentinga institucija, atsakinga už nacionalinę už išleidimą atsakingų darbuotojų kvalifikaciją.
- d) c punkto 2 dalyje nurodytą įgaliojimą kompetentinga institucija suteikia šiais atvejais:
  - 1) kompetentinga institucija įvertino, kad asmuo yra susipažinęs su tomis šio priedo dalimis, kurios susijusios su nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimu, tinkamumo skraidyti patikrų atlikimu ir TSPP išdavimu;
  - 2) prižiūrimas kompetentingos institucijos, asmuo tinkamai atliko tinkamumo skraidyti patikrą.

Įgaliojimas galioja 5 metus, jei jo turėtojas kasmet atlieka bent 1 tinkamumo skraidyti patikrą. Priešingu atveju tinkamumo skraidyti patikra turi būti iš naujo tinkamai atlikta prižiūrint kompetentingai institucijai.

Pasibaigus įgaliojimo galiojimo terminui, jis pratęsiamas dar 5 metams, iš naujo įvertinus atitiktį d punkto 1 ir 2 papunkčiams. Pratęsimų skaičius neribojamas.

Įgaliojimo turėtojas saugo visų atliktų tinkamumo skraidyti patikrų užrašus ir, gavęs prašymą, pateikia juos bet kokiai kompetentingai institucijai ir bet kokiam orlaivio savininkui, kurių užsakymu atliekama tinkamumo skraidyti patikra.

Kompetentinga institucija šį įgaliojimą gali bet kada atšaukti, jei ji nėra patenkinta jo turėtojo kompetencija arba įgaliojimo panaudojimu.

ML.A.905 Orlaivio registracijos perleidimas Sąjungoje

- a) Pareiškėjas, perleisdamas orlaivio registraciją Sąjungoje:
- 1) visų pirma buvusiai orlaivio valstybei narei praneša, kurioje valstybėje narėje orlaivis bus užregistruotas.
  - 2) paskui būsimos registracijos valstybei narei pateikia paraišką pagal Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedą (21 dalį) išduoti naują tinkamumo skraidyti pažymėjimą.
- b) Nepaisant ML.A.902 a punkto 3 papunkčio, ankstesnis TSPP galioja iki termino pabaigos, išskyrus atvejus, kai TSPP išdavė nepriklausomi už išleidimą atsakingi darbuotojai, pagal ML.A.901 dalies b punkto 4 papunktį turintys nacionalinę už išleidimą atsakingų darbuotojų kvalifikaciją; tokiu atveju taikoma ML.A.906 dalis.
- c) Nepaisant a ir b punktų, tais atvejais, kai orlaivis buvusioje valstybėje narėje buvo netinkamas skraidyti arba nustatyti orlaivio tinkamumo skraidyti būklės remiantis turimais užrašais neįmanoma, taikoma ML.A.906 dalis.

ML.A.906 Į Sąjungą importuoto orlaivio tinkamumo skraidyti patikra

- a) Perkeldamas į valstybės narės registrą orlaivį iš trečiosios valstybės, pareiškėjas:
- 1) registravimo valstybės narės kompetentingai institucijai pateikia paraišką pagal Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedą (21 dalį) išduoti naują tinkamumo skraidyti pažymėjimą;
  - 2) pasirūpina, kad nenaujiems orlaiviams pagal ML.A.901 dalį būtų tinkamai atlikta tinkamumo skraidyti patikra;
  - 3) pasirūpina, kad būtų atlikta visa techninė priežiūra, siekiant įvykdyti patvirtintos arba paskelbtos OTTP reikalavimus.
- b) Jei orlaivis atitinka taikytinus reikalavimus, kompetentinga institucija, CAMO ar CAO, techninės priežiūros organizacija arba nepriklausomi už išleidimą atsakingi darbuotojai, atliekantys tinkamumo skraidyti patikrą, kaip numatyta ML.A.901 dalies b punkte, išduoda TSPP ir jo kopiją pateikia registravimo valstybės narės kompetentingai institucijai.
- c) Savininkas registravimo valstybės narės kompetentingai institucijai užtikrina prieigą prie orlaivio, kad ši galėtų atlikti patikrą.
- d) Jei orlaivis atitinka Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedo (21 dalies) reikalavimus, registravimo valstybė narės kompetentinga institucija išduoda naują tinkamumo skraidyti pažymėjimą.

ML.A.907 Pažeidimai

- a) Pažeidimų kategorijos:
- 1) Pirmo lygio pažeidimas – nustatytas bet koks esminis šiame priede išdėstytų reikalavimų nesilaikymas, dėl kurio sumažėja saugos standartas ir kyla didelis pavojus skrydžio saugai.
  - 2) Antro lygio pažeidimas – nustatytas bet koks šiame priede išdėstytų reikalavimų nesilaikymas dėl kurio gali sumažėti saugos standartas ir kilti didelis pavojus skrydžio saugai.
- b) Pagal ML.A.201 dalį įsipareigojimus turintis asmuo arba organizacija, gavęs (-usi) pranešimą apie pažeidimus pagal ML.B.903 dalį, parengia ir kompetentingai institucijai per su ja suderintą laiką pateikia taisomųjų veiksmų planą, kuriuo siekiama užkirsti kelią pakartotiniam pažeidimui ir pašalinti pagrindinę pažeidimo priežastį.

B SKYRIUS**KOMPETENTINGŲ INSTITUCIJŲ DARBO TVARKA****A POSKYRIS****BENDROSIOS NUOSTATOS****ML.B.101 Taikymo sritis**

Šiame skyriuje nustatomi administraciniai reikalavimai, kurių turi laikytis už šio priedo A skyriaus taikymą ir vykdymo užtikrinimą atsakingos kompetentingos institucijos.

ML.B.102 Kompetentinga institucija

- a) Bendrosios nuostatos

Valstybė narė skiria kompetentingą instituciją, kurią įpareigoja išduoti, pratęsti, keisti ar atšaukti pažymėjimus arba sustabdyti jų galiojimą ir prižiūrėti nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti. Ši kompetentinga institucija parengia dokumentais pagrįstą darbo tvarką ir organizacijos struktūrą.

b) Ištekčiai

Darbuotojų turi būti tiek, kad jie galėtų įvykdyti šiame skyriuje nurodytus reikalavimus.

c) Kvalifikacija ir mokymas

Visi šiame priede nurodytą veiklą vykdančys darbuotojai turi turėti tinkamą kvalifikaciją, būti įgiję reikiamų žinių ir patirties ir būti išklause pradinio ir nuolatinio profesinio mokymo kursą, kad galėtų atlikti jiems skirtas užduotis.

d) Darbo tvarka

Kompetentinga institucija nustato darbo tvarką, užtikrinančią šio priedo reikalavimų vykdymą.

Darbo tvarka turi būti patikrinta ir pakeista, kad reikalavimai būtų vykdomi nuolatos.

ML.B.104 Užrašų tvarkymas

- a) Kompetentinga institucija nustato užrašų tvarkymo sistemą, leidžiančią tinkamai sekti kiekvieno pažymėjimo ir įgaliojimo išdavimo (suteikimo), galiojimo pratęsimo, keitimo, galiojimo sustabdymo arba atšaukimo procesą.
- b) Kiekvieno orlaivio priežiūros užrašai – bent šių dokumentų kopijos:
  - 1) orlaivio tinkamumo skraidyti pažymėjimo;
  - 2) TSPP;
  - 3) tiesiogiai valstybės narės atliktų tinkamumo skraidyti patikrų ataskaitų;
  - 4) visų svarbių su orlaiviu susijusių susirašinėjimo dokumentų;
  - 5) išsamios informacijos apie visas išlygas ir vykdymo užtikrinimo veiksmą (-us);
  - 6) visų dokumentų, kuriuos kompetentinga institucija patvirtino pagal šį priedą arba Reglamentą (ES) Nr. 965/2012.
- c) B punkte nurodyti užrašai laikomi dvejus metus nuo tos dienos, kai orlaivį nustota eksploatuoti visam laikui.
- d) Visi ML.B.104 dalyje nurodyti užrašai, gavus prašymą, pateikiami susipažinti bet kuriai kitai valstybei narei arba Agentūrai.

ML.B.105 Abipusis keitimasis informacija

- a) Siekdamas prisidėti prie aviacijos saugos gerinimo, kompetentingos institucijos pagal Reglamento (ES) 2018/1139 72 straipsnį keičiasi visa būtina informacija.
- b) Nepažeidžiant valstybių narių kompetencijos, jei galimas pavojus saugai išskyla keliomis valstybėmis narėmis, atitinkamos kompetentingos institucijos turi padėti viena kitai atlikti reikiamus priežiūros veiksmus.

B POSKYRIS

ATSAKOMYBĖ

ML.B.201 Įsipareigojimai

ML.1 dalies b punkte nurodyta kompetentinga institucija yra atsakinga už tikrinimų ir tyrimų atlikimą, kad būtų nustatyta, ar laikomasi šio priedo reikalavimų.

C POSKYRIS

NEPERTRAUKIAMASIS TINKAMUMAS SKRAIDYTI

ML.B.302 Išlygos

Visas pagal Reglamento (ES) 2018/1139 71 straipsnį suteiktas išlygas registruoja ir laiko kompetentinga institucija.

ML.B.303 Orlaivio nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti kontrolė

- a) Kompetentinga institucija, vadovaudamasi rizika grindžiamu metodu, parengia tikrinimo programą, pagal kurią stebima į jos registrą įrašytų orlaivių tinkamumo skraidyti būklė.
- b) Tikrinimo programa apima atrankinį orlaivio produktų tikrinimą ir visus pagrindinių tinkamumo skraidyti atžvilgiu reikšmingų rizikos elementų aspektus.

- c) Atliekant atrankinį produkto tikrinimą, tinkamumo skraidyti standartų laikymasis tikrinamas remiantis taikytiniais reikalavimais ir ieškoma pažeidimų.
- d) Visi pastebėti pažeidimai skirstomi į kategorijas pagal ML.B.903 dalį ir raštu patvirtinami pagal ML.A.201 dalį atsakingam asmeniui arba organizacijai. Kompetentinga institucija turi taikyti pažeidimų svarbos saugai analizės tvarką.
- e) Kompetentinga institucija registruoja visus pažeidimus ir jų ištaisymo veiksmus.
- f) Jeigu atliekant orlaivio stebėjimą randama įrodymų, kad nesilaikoma šio priedo ar kitų priedų reikalavimų, pažeidimo klausimas sprendžiamas kaip numatyta atitinkamame priede.
- g) Jei reikia deramiems reikalavimų vykdymo užtikrinimo veiksams užtikrinti, informacija apie nustatytą reikalavimų nesilaikymą viena kompetentinga institucija su kitomis kompetentingomis institucijomis keičiasi pagal f punktą.

ML.B.304 Pažymėjimo atšaukimas ir apribojimas, galiojimo sustabdymas

Kompetentinga institucija:

- a) iškilus galimam pavojus saugai, dėl pagrįstų priežasčių TSPP galiojimą sustabdo arba
- b) TSPP galiojimą sustabdo arba jį atšaukia pagal ML.B.903 dalies a punktą.

Kompetentinga institucija, pagal ML.A.904 suteikusi įgaliojimą atlikti tinkamumo skraidyti patikrą nepriklausomiems už išleidimą atsakingiems darbuotojams, tokį įgaliojimą atšaukia, jei įgaliojimo turėtojas tinkamumo skraidyti patikrą atlieka netinkamai arba įgaliojimu naudojasi ne pagal paskirtį.

I POSKYRIS

TINKAMUMO SKRAIDYTI PATIKROS PAŽYMĖJIMAS (TSPP)

ML.B.902 Kompetentingos institucijos atliekama tinkamumo skraidyti patikra

- a) Jeigu kompetentinga institucija atlieka tinkamumo skraidyti patikrą ir išduoda šio priedo IV priedėlyje pateiktą TSPP (EASA 15c forma), kompetentinga institucija tinkamumo skraidyti patikrą atlieka pagal ML.A.903 dalį.
- b) Tinkamumo skraidyti patikros atlikti kompetentinga institucija turi turėti reikiamus tinkamumo skraidyti patikros darbuotojus. Šie darbuotojai turi atitikti visus šiuos reikalavimus:
  - 1) turėti ne trumpesnę nei trejų metų patirtį užtikrinant nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti;
  - 2) turėti pagal III priedo (66 dalies) reikalavimus išduotą atitinkamą licenciją arba šalies pripažintą techninės priežiūros darbuotojo kvalifikaciją, atsižvelgiant į atitinkamą orlaivio kategoriją (kai Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 5 straipsnio 6 dalyje daroma nuoroda į nacionalines taisykles), arba aviacijos bakalauro ar lygiavertį laipsnį;
  - 3) būti išklause tinkamą techninės orlaivių priežiūros kursą;
  - 4) užimti pareigas, suteikiančias tam asmeniui teisę pasirašyti kompetentingos institucijos vardu.

Nepaisant 1–4 papunkčių, ML.B.902 dalies b punkto 2 papunktyje nurodytą reikalavimą galima pakeisti ketverių metų patirtimi užtikrinant nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti, kuri papildytų patirtį, kurios reikalaujama ML.B.902 dalies b punkto 1 papunktyje.

- c) Kompetentinga institucija tvarko visų tinkamumo skraidyti patikros darbuotojų duomenų užrašus, kuriuose pateikiama išsami informacija apie visas įgytas atitinkamas kvalifikacijas ir atitinkamos su nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimu susijusios patirties bei mokymo kursų santrauka.
- d) Atlikdama tinkamumo skraidyti patikrą, kompetentinga institucija turi turėti prieigą prie ML.A.305, ML.A.306 ir ML.A.401 dalyse nurodytų taikytinų duomenų.
- e) Tinkamumo skraidyti patikrą atliekantys darbuotojai, pagal nustatytus reikalavimus užbaigę tinkamumo skraidyti patikrą, išduoda IV priedėlyje pateiktą tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimą (EASA 15c forma).
- f) Jei dėl tam tikrų aplinkybių kyla galimas pavojus saugai, kompetentinga institucija atlieka tinkamumo skraidyti patikrą ir pati išduoda TSPP.

ML.B.903 Pažeidimai

Jeigu tikrinant orlaivį arba kitomis priemonėmis nustatoma įrodymų, patvirtinančių, kad nesilaikoma šio priedo reikalavimų, kompetentinga institucija:

- a) pirmo lygio pažeidimo atveju reikalauja, kad prieš kitą skrydį būtų imtasi tinkamų taisomųjų veiksmų, ir iškart atšaukia TSPP arba sustabdo jo galiojimą ir
  - b) antro lygio pažeidimo atveju nurodo atlikti pažeidimo pobūdį atitinkančius taisomuosius veiksmus.
-

I priedėlis

Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo sutartis

- a) Kai savininkas pagal M.A.201 dalį sudaro nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo užduočių atlikimo sutartį su CAMO ar CAO, abiejų sutarties šalių pasirašytos sutarties kopiją kompetentingos institucijos prašymu savininkas nusiunčia registravimo valstybės narės kompetentingai institucijai.
- b) Rengiant sutartį atsižvelgiama į šio priedo reikalavimus ir joje nustatomi sutartį pasirašiusių šalių įsipareigojimai orlaivio nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti atžvilgiu.
- c) Joje nurodoma bent ši informacija:
- 1) orlaivio registracijos duomenys, tipas ir serijos numeris;
  - 2) orlaivio savininko arba registruoto nuomininko pavadinimas arba išsami informacija apie įmonę, įskaitant adresą;
  - 3) išsami informacija apie CAMO ar CAO, su kuria sudaryta sutartis, įskaitant adresą;
  - 4) operacijos rūšis.
- d) Joje nustatoma:

„Savininkas paveda CAMO arba CAO užtikrinti orlaivio nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti, parengti ir patvirtinti techninės priežiūros programą ir pagal tą programą organizuoti orlaivio techninę priežiūrą.

Pagal šią sutartį abi pasirašiusios šalys įsipareigoja vykdyti atitinkamus šia sutartimi nustatytus įpareigojimus.

Savininkas pareiškia, kad jo turimomis žiniomis CAMO ar CAO teikiama visa informacija apie orlaivio nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti yra bei ateityje bus tiksli ir kad orlaivis nebus keičiamas be išankstinio CAMO ar CAO patvirtinimo.

Jeigu viena iš pasirašiusių šalių kaip nors pažeistų šios sutarties nuostatas, sutartis taptų niekine. Tokiu atveju savininkas prisiima visą atsakomybę už visas su orlaivio nepertraukiamuoju tinkamumu skraidyti susijusias užduotis ir per dvi savaites informuoja registravimo valstybės narės kompetentingą (-as) instituciją (-as) apie sutarties nutraukimą.“

- e) Jeigu savininkas su CAMO ar CAO sudaro sutartį pagal M.L.A.201 dalį, kiekviena sutarties šalis prisiima šiuos įsipareigojimus:

1) CAMO ar CAO įsipareigojimai:

- i) į savo patvirtinimo sąlygas įtraukti orlaivio tipą;
- ii) laikytis visų toliau išvardytų su orlaivio nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimu susijusių sąlygų:
  - A) parengti ir patvirtinti orlaivio OTTP;
  - B) patvirtinus OTTP, pateikti savininkui OTTP kopiją ir bet kokio nukrypimo nuo projekto patvirtinimo turėtojo rekomendacijų paaiškinimo kopiją;
  - C) organizuoti susijusių patikrinimą, pasinaudojant ankstesne orlaivio OTTP;
  - D) užtikrinti, kad visą techninę priežiūrą atliktų patvirtinta techninės priežiūros organizacija arba, jei leidžiama, nepriklausomi už išleidimą atsakingi darbuotojai;
  - E) užtikrinti, kad būtų taikomi visi taikytini tinkamumo skraidyti nurodymai;
  - F) užtikrinti, kad visus atliekant techninę priežiūrą ar tinkamumo skraidyti patikras nustatytus defektus arba defektus, apie kuriuos pranešė savininkas, pašalintų patvirtinta techninės priežiūros organizacija arba, jei leidžiama, nepriklausomi už išleidimą atsakingi darbuotojai;
  - G) derinti planinę techninę priežiūrą, tinkamumo skraidyti nurodymų taikymą, ribotos eksploataavimo trukmės dalių keitimą ir komponentų tikrinimo reikalavimus;

- H) kiekvieną kartą orlaivio savininkui pranešti apie tai, kad orlaivis turi būti pristatytas patvirtintai techninės priežiūros organizacijai arba, jei leidžiama, nepriklausomiems už išleidimą atsakingiems darbuotojams;
- I) tvarkyti ir archyvuoti visus techninius užrašus;
- iii) užtikrinti, kad visi orlaivio pakeitimai prieš juos įdiegiant būtų patvirtinami pagal Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedą (21 dalį);
- iv) užtikrinti, kad orlaivio remontas prieš jį atliekant būtų patvirtintas pagal Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedą (21 dalį);
- v) registravimo valstybės narės kompetentingai institucijai kas kartą pranešti, jeigu savininkas nepristato orlaivio techninei priežiūrai atlikti, kaip reikalauja CAMO ar CAO, su kuria sudaryta sutartis;
- vi) registravimo valstybės narės kompetentingai institucijai kas kartą pranešti, jeigu nesilaikoma šios sutarties;
- vii) užtikrinti, kad orlaivio tinkamumo skraidyti patikra būtų atlikta, kai būtina, ir užtikrinti, kad būtų išduotas TSPP;
- viii) išduoto arba pratęsto TSPP kopiją per 10 dienų išsiųsti registravimo valstybės narės kompetentingai institucijai;
- ix) teikti pranešimus apie visus įvykius, apie kuriuos privaloma pranešti pagal taikytinus reglamentus;
- x) jei viena iš šalių nutraukia šią sutartį, apie tai pranešti registravimo valstybės narės kompetentingai institucijai.

2) Savininko įsipareigojimai:

- i) bendrais bruožais suprasti OTTP;
- ii) bendrais bruožais suprasti šio priedo nuostatas;
- iii) pristatyti orlaivį techninei priežiūrai atlikti, kaip reikalauja CAMO arba CAO, su kuria sudaryta sutartis;
- iv) nekeisti orlaivio iš anksto nepasitarus su CAMO ar CAO, su kuria sudaryta sutartis;
- v) CAMO ar CAO, su kuria sudaryta sutartis, pranešti apie visus techninės priežiūros darbus, kurie išimties tvarka buvo atlikti nepranešus CAMO ar CAO, su kuria sudaryta sutartis, ir be jos kontrolės;
- vi) naudojant orlaivio žurnalą pranešti CAMO ar CAO, su kuria sudaryta sutartis, apie visus vykdant veiklą nustatytus defektus;
- vii) jei viena iš šalių nutraukia šią sutartį, apie tai pranešti registravimo valstybės narės kompetentingai institucijai;
- viii) jei orlaivis parduodamas, apie tai pranešti registravimo valstybės narės kompetentingai institucijai ir CAMO ar CAO, su kuria sudaryta sutartis;
- ix) teikti pranešimus apie visus įvykius, apie kuriuos privaloma pranešti pagal taikytinus reglamentus;
- x) CAMO ar CAO, su kuria sudaryta sutartis, reguliariai informuoti apie orlaivio skraidymo valandas ir teikti kitą su orlaivio naudojimu susijusią informaciją, dėl kurios susitarta su CAMO ar CAO, su kuria sudaryta sutartis;
- xi) atliekant pilotui savininkui priklausančią techninę priežiūrą, padaryti įrašą apie IEP orlaivio žurnaluose, kaip nurodyta M.L.A.803 dalies c punkte;
- xii) ne vėliau nei per 30 dienų nuo bet kokios pilotui savininkui priklausančios techninės priežiūros darbų pabaigos apie tai informuoti CAMO ar CAO, su kuria sudaryta sutartis.
-

*II priedėlis***Ribota pilotui savininkui priklausanti techninė priežiūra**

Be šiame priede išdėstytų reikalavimų, pilotas savininkas, imdamasis bet kokios techninės priežiūros užduoties, laikosi toliau nurodytų pagrindinių principų.

a) Kompetencija ir atsakomybė

- 1) Pilotas savininkas visada atsakingas už visus savo paties atliekamus techninės priežiūros darbus.
- 2) Pilotas savininkas visada turi turėti pakankamą kompetenciją užduočiai atlikti. Pilotas savininkas turi pats susipažinti su standartine orlaivio techninės priežiūros praktika ir OTPP.

b) Užduotys

Pilotas savininkas gali atlikti paprastas vizualines patikras ar veiksmus, kad įvertintų sklandmens, variklių, sistemų ir komponentų bendrą būklę, akivaizdžius pažeidimus ir įprastą veikimą.

Atlikus techninės priežiūros darbą, pilotas savininkas negali išleisti eksploatuoti esant bent vienai iš šių aplinkybių:

- 1) tai – ypatingos svarbos techninės priežiūros užduotis;
- 2) darbui atlikti reikia išmontuoti pagrindinius komponentus arba pagrindines sąrankas;
- 3) darbas atliekamas pagal tinkamumo skraidyti nurodymus arba tinkamumo skraidyti apribojimus, išskyrus atvejus, kai tai daryti konkrečiai leidžiama tinkamumo skraidyti nurodymuose arba tinkamumo skraidyti apribojimuose;
- 4) darbui atlikti reikalingi specialūs ar kalibruoti įrankiai (išskyrus dinamometrinių veržliaraktį ir apspaudimo įrankius);
- 5) darbui atlikti reikalinga bandymų įranga arba reikia atlikti specialius testus (pavyzdžiui, neardomuosius bandymus, sistemos bandymus arba aviacijos įrangos veikimo patikrinimą);
- 6) darbai apima bet kokius nenumatytus specialius patikrinimus (pavyzdžiui, sunkaus nusileidimo patikrinimą);
- 7) darbas turi poveikį sistemoms, kurios labai svarbios vykdant operacijas remiantis skrydžių pagal prietaisus taisyklėmis;
- 8) tai – sudėtinga techninės priežiūros užduotis pagal III priedėlį arba komponento techninės priežiūros užduotis pagal ML.A.502 dalies a arba b punktą;
- 9) tai – kas 100 eksploatavimo valandų arba kasmet atliekamo patikrinimo dalis (toliais atvejais techninės priežiūros užduotis derinama su tinkamumo skraidyti patikra, kurią atlieka techninės priežiūros organizacijos arba nepriklausomi už išleidimą atsakingi darbuotojai).

1–9 punktuose nurodytų kriterijų negali pakeisti ne tokie griežti nurodymai, parengti pagal ML.A.302 dalyje nurodytą OTPP.

Jokios orlaivio naudojimo vadove (ar kituose skrydžių vykdymo vadovuose) aprašytos užduotys, pavyzdžiui, orlaivio parengimas skrydžiui (sklandytuvo sparnų montavimas, patikrinimas prieš skrydį, oro baliono gondolos, degiklio, degalų balionų, kupolo montavimas ir pan.) nėra laikomos techninės priežiūros užduotimis, todėl joms IEP nereikalingas. Vis dėlto minėtas dalis montuojantis asmuo privalo užtikrinti, kad minėtas dalis būtų galima montuoti ir jos būtų tinkamos eksploatuoti.

c) Pilotui savininkui priklausančios techninės priežiūros užduočių vykdymas ir užrašai

Atliekant pilotui savininkui priklausančios techninės priežiūros užduotis, visada turi būti prieinami ML.A.401 dalyje nurodyti techninės priežiūros duomenys ir jų turi būti laikomasi. Duomenys, kuriais atlikdamas techninę priežiūrą remiasi pilotas savininkas, turi būti įtraukti į IEP pagal ML.A.803 dalies d punktą.

Pagal ML.A.305 dalies a punktą pilotas savininkas ne vėliau kaip per 30 dienų nuo pilotui savininkui priklausančios techninės priežiūros darbų pabaigos apie tai privalo informuoti CAMO arba CAO, su kuria sudaryta sutartis (jei ji sudaryta).

III priedėlis

Sudėtingos techninės priežiūros užduotys, kurias atlikus pilotas savininkas negali išleisti eksploatuoti

Toliau išvardytos sudėtingos techninės priežiūros užduotys, kurių atlikti pagal II priedėlį pilotas savininkas negali. Jas atlikus eksploatuoti išleidžia CAO arba nepriklausomi už išleidimą atsakingi darbuotojai:

- a) bet koks toliau nurodytų orlaivio sklandmens dalių keitimas, remontas arba pakeitimas kniedijant, klijuojant, laminuojant arba virinant:
- 1) dėžinio lonžerono;
  - 2) sparno stringerio arba stygos elemento;
  - 3) lonžerono;
  - 4) lonžerono juostos;
  - 5) santvarinio lonžerono elemento;
  - 6) lonžerono sienelės;
  - 7) skraidančiosios valtys korpuso arba plūdinio lėktuvo plūdės kilio arba šoninės briaunos;
  - 8) gofruotojo skardos lakšto suspaustojo elemento sparno arba uodegos paviršiuje;
  - 9) sparno pagrindinės briaunos;
  - 10) sparno arba uodegos paviršiaus atramos;
  - 11) variklio tvirtinimo;
  - 12) liemens lonžerono arba rėmo;
  - 13) šoninės, išilginės santvaros arba pertvaros elemento;
  - 14) sėdynės atramos sankabos arba laikiklio;
  - 15) sėdynės kreipiamųjų keitimas;
  - 16) važiuoklės spyrio arba atramos;
  - 17) ašies;
  - 18) rato;
  - 19) slidinės važiuoklės arba jos atramos, išskyrus mažo trinties koeficiento dangos;
- b) toliau išvardytų dalių keitimas arba remontas:
- 1) orlaivio arba plūdinio lėktuvo dangos, jeigu atliekant darbus turi būti naudojama atrama, pastoliai arba laikikliai;
  - 2) orlaivio dangos, kurią veikia slėginės apkrovos, jeigu dangos pažeidimas bet kokia kryptimi viršija 15 cm (6 colius);
  - 3) apkrovos veikiamų valdymo sistemos dalių, įskaitant vairalazdę, pedalą, veleną, kvadrantą, kreipiamąją svirtį, sukamąjį momentą perduodantį vamzdį, valdymo svirtį ir kaltinę arba lietinę laikanciąją atramą, tačiau išskyrus:
    - i) remontuojamos sandūros arba kabelio jungties iškalimą;
    - ii) trauklių antgalių, kurie pritvirtinti kniedėmis, keitimą;
  - 4) visų kitų a punkte neišvardytų konstrukcijos elementų, kuriuos gamintojas techninės priežiūros žinyne, konstrukcijos remonto žinyne arba nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti nurodymuose yra apibrėžęs kaip pirminę konstrukciją;
- c) šių stūmoklinio variklio techninės priežiūros darbų atlikimas:
- 1) stūmoklinio variklio išmontavimas ir sumontavimas iš naujo, išskyrus atvejus, kai tuo siekiama:
    - i) prieiti prie stūmoklių / cilindrų sąrankos arba
    - ii) nuimti užpakalinės orlaivio dalies papildomą dangtį, norint patikrinti ir (arba) pakeisti alyvos siurblio sąranką, jeigu į tokį darbą neįeina vidaus įrenginių išmontavimas ir sumontavimas iš naujo;
  - 2) žeminančių pavarų išardymas ir surinkimas iš naujo;

- 3) sandūrų virinimas ir litavimas, kiti, išskyrus nereikšmingus, išmetimo elementų sujungimo remonto darbai, atliekami tinkamai patvirtinto ar turinčio tokią teisę suvirintojo, tačiau išskyrus komponentų keitimą;
  - 4) elementų, kurie yra tiekiami juos išbandžius ant stendo, atskirų dalių ardymas, išskyrus elementų, kurie paprastai keičiami ar derinami techninio aptarnavimo vietoje, keitimą ar derinimą;
- d) oro sraigto balansavimas, išskyrus:
- 1) statinės pusiausvyros sertifikavimą, jeigu to reikalaujama techninės priežiūros vadove;
  - 2) sumontuotų oro sraigtų dinaminį balansavimą naudojant elektroninę balansavimo įrangą, jeigu tai leidžiama remiantis techninės priežiūros vadovu arba kitais patvirtintais tinkamumo skraidyti duomenimis;
- e) visos papildomos užduotys, kurioms reikia:
- 1) specialių įrankių, įrangos arba įrenginių; arba
  - 2) reikšmingų koordinavimo procedūrų, susijusių su ilga darbų trukme ir keleto asmenų dalyvavimu.
-

IV priedėlis

Tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimas – EASA 15c forma

PASTABA. Asmenys ir organizacijos, atliekantys tinkamumo skraidyti patikrą kartu su metiniu arba kas 100 eksploatavimo valandų atliekamu patikrinimu, išduodami ML.A.801 dalyje nurodytą IEP, kuris atitinka metinį arba kas 100 eksploatavimo valandų atliekamą patikrinimą, gali pasinaudoti kita šios formos puse.

TINKAMUMO SKRAIDYTI PATIKROS PAŽYMĖJIMAS (orlaiviams, atitinkantiems Vb priedo (ML dalies) reikalavimus)

TSPP nuoroda .....

Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1139

[KOMPETENTINGOS INSTITUCIJOS PAVADINIMAS]

arba

[PATVIRTINTOS ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS, ADRESAS ir PATVIRTINIMO NUORODA]

arba

[UŽ IŠLEIDIMĄ ATSAKINGO DARBUOTOJO VARDAS IR PAVARDĖ, LICENCIJOS PAGAL 66 DALĮ NUMERIS (ARBA NACIONALINIS ATITIKMUO)]

patvirtina, kad pagal Reglamentą (ES) Nr. 1321/2014 atliko šio orlaivio tinkamumo skraidyti patikrą:

Orlaivio gamintojas ..... Gamintojo žymuo .....

Orlaivio registracijos duomenys ..... Orlaivio serijos numeris .....

ir šis orlaivis patikros metu laikomas tinkamu skraidyti.

Išdavimo data ..... Galioja iki .....

Sklandmens skrydžio valandų skaičius patikros dieną (*) .....

Pasirašė ..... Įgaliojimo Nr. (jei taikytina) .....

Pirmas galiojimo pratęsimas. Orlaivis atitinka Vb priedo (ML dalies) ML.A.901 dalies c punkto reikalavimus.

Išdavimo data ..... Galioja iki .....

Sklandmens skrydžio valandų skaičius išdavimo dieną (*) .....

Pasirašė ..... Įgaliojimo Nr. ....

Įmonės pavadinimas ..... Patvirtinimo nuoroda .....

Antras galiojimo pratęsimas. Orlaivis atitinka Vb priedo (ML dalies) ML.A.901 dalies c punkto reikalavimus.

Išdavimo data ..... Galioja iki .....

Sklandmens skrydžio valandų skaičius išdavimo dieną (*) .....

Pasirašė ..... Įgaliojimo Nr. ....

Įmonės pavadinimas ..... Patvirtinimo nuoroda .....

(*) Išskyrus balionus ir dirižablius.

EASA 15c forma, 3 leidimas “

VII PRIEDAS

„VC PRIEDAS

(CAMO dalis)

TURINYS

A SKYRIUS. REIKALAVIMAI ORGANIZACIJAI

- CAMO.A.005 Taikymo sritis
- CAMO.A.105 Kompetentinga institucija
- CAMO.A.115 Paraiška išduoti organizacijos pažymėjimą
- CAMO.A.120 Atitikties užtikrinimo priemonės
- CAMO.A.125 Patvirtinimo sąlygos ir teisės
- CAMO.A.130 Organizacijos pakeitimai
- CAMO.A.135 Nuolatinis pažymėjimo galiojimas
- CAMO.A.140 Prieiga
- CAMO.A.150 Pažeidimai
- CAMO.A.155 Neatidėliotinas reagavimas į saugos problemą
- CAMO.A.160 Pranešimas apie įvykį
- CAMO.A.200 Valdymo sistema
- CAMO.A.202 Vidaus saugos pranešimų sistema
- CAMO.A.205 Ranga ir subranga
- CAMO.A.215 Įrenginiai
- CAMO.A.220 Užrašų tvarkymas
- CAMO.A.300 Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinynas
- CAMO.A.305 Reikalavimai darbuotojams
- CAMO.A.310 Tinkamumo skraidyti patikros darbuotojų kvalifikacija
- CAMO.A.315 Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimas
- CAMO.A.320 Tinkamumo skraidyti patikra
- CAMO.A.325 Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo duomenys

B SKYRIUS. REIKALAVIMAI INSTITUCIJAI

- CAMO.B.005 Taikymo sritis
- CAMO.B.115 Priežiūros dokumentai
- CAMO.B.120 Atitikties užtikrinimo priemonės
- CAMO.B.125 Agentūros informavimas
- CAMO.B.135 Neatidėliotinas reagavimas į saugos problemą
- CAMO.B.200 Valdymo sistema
- CAMO.B.205 Užduočių paskyrimas kompetentingiems subjektams
- CAMO.B.210 Valdymo sistemos pakeitimai
- CAMO.B.220 Užrašų tvarkymas
- CAMO.B.300 Priežiūros principai
- CAMO.B.305 Priežiūros programa
- CAMO.B.310 Pradinio sertifikavimo tvarka
- CAMO.B.330 Pakeitimai
- CAMO.B.350 Pažeidimai ir taisomieji veiksmai
- CAMO.B.355 Pažymėjimo galiojimo sustabdymas, pažymėjimo apribojimas ir atšaukimas

A SKYRIUS

REIKALAVIMAI ORGANIZACIJAI

CAMO.A.005 Taikymo sritis

Šiame skyriuje nustatomi reikalavimai, kuriuos turi atitikti organizacija, kad būtų pripažinta kvalifikuota išduoti orlaivio ir į jį įmontuoti skirtų komponentų nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo pažymėjimą ar pratęsti jo galiojimą.

CAMO.A.105 Kompetentinga institucija

Taikant šį priedą, kompetentinga institucija:

- (a) institucija, paskirta valstybės narės, kurioje yra tos organizacijos pagrindinė verslo vieta, jeigu patvirtinimas neįtrauktas į oro vežėjo pažymėjimą;
- (b) institucija, paskirta operatoriaus valstybės narės, jeigu patvirtinimas yra įtrauktas į oro vežėjo pažymėjimą;
- (c) Agentūra, jeigu organizacijos pagrindinė verslo vieta yra trečiojoje valstybėje.

CAMO.A.115 Paraiška išduoti organizacijos pažymėjimą

- a) Paraiška išduoti pažymėjimą arba iš dalies pakeisti esamą pažymėjimą pagal šį priedą pateikiama kompetentingos institucijos nustatyta forma ir būdu, atsižvelgiant į taikomus I priedo (M dalies), Vb priedo (ML dalies) ir šio priedo reikalavimus.
- b) Pareiškėjas, prašantis išduoti pradinį pažymėjimą pagal šį priedą, kompetentingai institucijai pateikia:
  - 1) išankstinio audito, kurį organizacija atliko pagal I priede (M dalyje), Vb priede (ML dalyje) ir šiame priede nustatytus reikalavimus, rezultatus;
  - 2) dokumentus, kuriais įrodoma, kaip jie įvykdys šiame reglamente nustatytus reikalavimus.

Šiuose dokumentuose nurodoma CAMO.A.130 dalyje numatyta procedūra, pagal kurią bus atliekami pakeitimai, kuriems nereikia išankstinio patvirtinimo, ir apie juos bus pranešama kompetentingai institucijai.

CAMO.A.120 Atitikties užtikrinimo priemonės

- a) Organizacija, siekdama užtikrinti atitiktį Reglamentui (ES) 2018/1139 ir jo deleguotiesiems bei įgyvendinimo aktams, gali taikyti Agentūros patvirtintoms priimtinioms atitikties užtikrinimo priemonėms alternatyvias atitikties užtikrinimo priemones.
- b) Jei organizacija nori taikyti alternatyvias atitikties užtikrinimo priemones, prieš jas taikydamą ji kompetentingai institucijai pateikia išsamų alternatyvių atitikties užtikrinimo priemonių aprašą. Į aprašą įtraukiami visi galintys būti svarbūs vadovų arba procedūrų patikslinimai ir vertinimas, kuriuo įrodoma atitiktis Reglamentui (ES) 2018/1139 ir jo deleguotiesiems bei įgyvendinimo aktams.

Organizacija šias alternatyvias atitikties užtikrinimo priemones gali taikyti tik gavusi išankstinį kompetentingos institucijos patvirtinimą ir CAMO.B.120 dalyje nurodytą pranešimą.

CAMO.A.125 Organizacijos patvirtinimo sąlygos ir teisės

- a) Patvirtinimas nurodomas I priedėlyje pateiktame pažymėjime, kurį išduoda kompetentinga institucija.
- b) Nepaisant a punkto, pagal Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 išduotas licencijas turintiems oro vežėjams patvirtinimas yra oro vežėjo pažymėjimo, kurį kompetentinga institucija išdavė dėl eksploatuojamo orlaivio, dalis.
- c) Darbo apimtis nurodoma nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyne, kaip numatyta CAMO.A.300 dalyje.
- d) Organizacija, patvirtinta remiantis šiuo priedu, gali:
  - 1) užtikrinti pažymėjime išvardytų orlaivių nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti, išskyrus orlaivius, kuriuos naudoja pagal Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 išduotas licencijas turintys oro vežėjai;
  - 2) užtikrinti tiek jos pažymėjime, tiek jos oro vežėjo pažymėjime išvardytų orlaivių, kuriuos naudoja pagal Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 išduotas licencijas turintys oro vežėjai, nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti;

- 3) organizuoti pažymėjime išvardytų ribotų nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo užduočių vykdymą su organizacija, su kuria sudaryta subrangos sutartis ir kuri dirba pagal jos valdymo sistemą;
  - 4) pratęsti tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimo galiojimą pagal I priedo (M dalies) M.A.901 dalies f punkte arba Vb priedo (ML dalies) ML.A.903 dalyje nurodytas sąlygas, atsižvelgiant į tai, kas taikoma.
- e) Pagal šį priedą patvirtintai organizacijai, kurios pagrindinė verslo vieta yra vienoje iš valstybių narių, gali būti suteiktas papildomas patvirtinimas atlikti tinkamumo skraidyti patikras pagal I priedo (M dalies) M.A.901 dalį arba Vb priedo (ML dalies) ML.A.903 dalį, atsižvelgiant į tai, kas taikoma, taip pat:
- 1) išduoti tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimą ir laiku pratęsti jo galiojimą pagal I priedo (M dalies) M.A.901 dalies c punkto 2 papunktyje ir e punkto 2 papunktyje arba Vb priedo (ML dalies) ML.A.903 dalyje (atsižvelgiant į tai, kas taikoma) nurodytas sąlygas;
  - 2) pateikti registravimo valstybės narės kompetentingai institucijai rekomendaciją dėl tinkamumo skraidyti patikros, remiantis I priedo (M dalies) M.A.901 dalies d punkte arba M.A.904 dalies b punkte nurodytomis sąlygomis.
- f) Organizacijai, turinčiai e punkte nurodytas teises, galima suteikti papildomą patvirtinimą išduoti skrydžio leidimą pagal Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedo (21 dalies) 21.A.711 dalies d punktą tam tikriems orlaiviams, kuriems organizacija yra patvirtinta išduoti tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimą, jeigu organizacija patvirtina atitiktą patvirtintoms skrydžio sąlygoms pagal CAMO.A.300 dalyje nurodytame nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyne nustatytą atitinkamą procedūrą.

CAMO.A.130 Organizacijos pakeitimai

- a) Iš anksto patvirtinti turi būti šie organizacijos pakeitimai:
- 1) pažymėjimo taikymo srities arba organizacijos patvirtinimo sąlygų pakeitimai;
  - 2) pagal CAMO.A.305 dalies a punkto 3–5 papunkčius ir b punkto 2 papunktį paskirtų darbuotojų pakeitimai;
  - 3) atskaitomybės ryšių tarp darbuotojų, paskirtų pagal CAMO.A.305 dalies a punkto 3–5 papunkčius ir b punkto 2 papunktį, ir atsakingo vadovo pakeitimai;
  - 4) pakeitimų, kuriems nebūtinai c punkte nurodytas išankstinis patvirtinimas, darymo tvarka.
- b) Dėl bet kokio pakeitimo, kuriam pagal Reglamentą (ES) 2018/1139 ir jo deleguotuosius bei įgyvendinimo aktus reikia išankstinio patvirtinimo, organizacija turi pateikti prašymą suteikti kompetentingos institucijos patvirtinimą ir jį gauti. Paraiška pateikiama prieš atliekant tokį pakeitimą, kad kompetentinga institucija galėtų nustatyti, ar toliau užtikrinama atitiktis Reglamentui (ES) 2018/1139 ir jo deleguotiesiems bei įgyvendinimo aktams, ir, jei reikia, atlikti organizacijos pažymėjimo ir susijusių prie jo pridėtų patvirtinimo sąlygų keitimus.
- Organizacija kompetentingai institucijai pateikia visus reikalingus dokumentus.
- Pakeitimas atliekamas tik gavus oficialų kompetentingos institucijos patvirtinimą pagal CAMO.B.330 dalį.
- Atlikdama tokius pakeitimus, organizacija laikosi kompetentingos institucijos nustatytų taikytinų sąlygų.
- c) Visi pakeitimai, kuriems nereikia išankstinio patvirtinimo, tvarkomi ir apie juos pranešama kompetentingai institucijai, kaip nustatyta CAMO.A.115 dalies b punkte nurodytoje ir kompetentingos institucijos pagal CAMO.B.310 dalies h punktą patvirtintoje procedūroje.

CAMO.A.135 Nuolatinis pažymėjimo galiojimas

- a) Organizacijos pažymėjimas galioja, jei užtikrinama atitiktis visoms šioms sąlygoms:
- 1) organizacija nuolat užtikrina atitiktį Reglamentui (ES) 2018/1139 ir jo deleguotiesiems bei įgyvendinimo aktams, atsižvelgdama į CAMO.B.350 dalyje nurodytas su pažeidimais susijusių veiksmų įgyvendinimo nuostatas;
  - 2) kompetentingai institucijai suteikiama prieiga prie organizacijos, kaip nurodyta CAMO.A.140 dalyje;
  - 3) pažymėjimo nebuvo atsisakyta ir jis nebuvo atšauktas.

- b) Panaikinus ar atšaukus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 licenciją įgijusio oro vežėjo pažymėjimą arba sustabdžius jo galiojimą, oro vežėjo pažymėjime nurodytų orlaivių registracijos atžvilgiu iš karto netenka galios organizacijos pažymėjimas, nebent kompetentinga institucija aiškiai nurodo kitaip.
- c) Jei pažymėjimas atšaukiamas arba jo atsisakoma, jis nedelsiant grąžinamas kompetentingai institucijai.

CAMO.A.140 Prieiga

Kad būtų galima nustatyti, ar laikomasi atitinkamų Reglamento (ES) 2018/1139 ir jo deleguotųjų bei įgyvendinimo aktų reikalavimų, organizacija bet kuriuo metu suteikia prieigą prie bet kurio įrenginio, orlaivio, dokumento, užrašų, duomenų, tvarkos ar bet kurių kitų su jos veikla, kuriai taikoma sertifikavimo prievolė ir kuri vykdoma pagal rangos / subrangos sutartį arba be tokios sutarties, susijusių dokumentų bet kuriam asmeniui, kurį įgaliojo viena iš šių institucijų:

- a) CAMO.A.105 dalyje apibrėžta kompetentinga institucija;
- b) pagal CAMO.B.300 dalies d arba e punktą veikianti institucija.

CAMO.A.150 Pažeidimai

- a) Gavusi pranešimą apie pažeidimus pagal CAMO.B.350 dalį, organizacija:
- 1) nustato pagrindinę (-es) neatitikties priežastį (-is) bei susijusius veiksnius;
  - 2) parengia taisomųjų veiksmų planą;
  - 3) kompetentingai institucijai priimtiniu būdu įrodo, kad taisomieji veiksmai vykdomi.
- b) Veiksmai, nurodyti a punkto 1, 2 ir 3 papunkčiuose, įvykdomi per laikotarpį, suderintą su CAMO.B.350 dalyje apibrėžta kompetentinga institucija.

CAMO.A.155 Neatidėliotinas reagavimas į saugos problemą

Organizacija:

- a) įgyvendina visas saugos priemones, kurių imtis pagal CAMO.B.135 dalį įpareigojo kompetentinga institucija;
- b) atsižvelgia į visą svarbią privalomą Agentūros pateiktą saugos informaciją.

CAMO.A.160 Pranešimas apie įvykį

- a) Taikydama savo valdymo sistemą, organizacija įdiegia pranešimų apie įvykius sistemą, atitinkančią Reglamento (ES) Nr. 376/2014 ir Įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/1018 reikalavimus (*).
- b) Nepažeisdama a punkto, organizacija užtikrina, kad kompetentingai organizacijai ir už orlaivio projektą atsakingai organizacijai būtų praneša apie bet kokią incidentą, veikimo sutrikimą, techninį defektą, techninių apribojimų viršijimą, įvykius, dėl kurių galėtų paaiškėti netiksli, neišsami arba neaiški pagal Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedą (21 dalį) nustatytuose duomenyse pateikta informacija, arba apie kitas neįprastas aplinkybes, dėl kurių kilo arba galėjo kilti pavojus saugiam orlaivio naudojimui, bet kurie nesukėlė avarijos arba pavojo incidento.
- c) Nepažeidžiant Reglamento (ES) Nr. 376/2014 ir Įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/1018, a ir b punktuose nurodyti pranešimai pateikiami kompetentingos institucijos nustatyta forma ir būdu; juose pateikiama visa susijusi informacija apie organizacijai žinomas aplinkybes.
- d) Pranešimai pateikiami kuo greičiau, tačiau bet kuriuo atveju per 72 val. nuo to laiko, kai organizacija nustato aplinkybes, su kuriomis susijęs šis pranešimas, nebent tai neįmanoma dėl išskirtinių aplinkybių.
- e) Jei taikoma, organizacija parengia pranešimą dėl tolesnių veiksmų, kurių ji ketina imtis, kad išvengtų panašių įvykių ateityje; ši informacija teikiama iš karto, kai tik tokie veiksmai nustatomi. Šis pranešimas pateikiamas kompetentingos institucijos nustatyta forma ir būdu.

(*) 2015 m. birželio 29 d. Reglamentas (ES) 2015/1018, kuriuo nustatomas civilinės aviacijos įvykių, apie kuriuos privaloma pranešti pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 376/2014, klasifikacinis sąrašas (OL L 163, 2015 6 30, p. 1).

CAMO.A.200 Valdymo sistema

- a) Organizacija sukuria, įdiegia ir taiko valdymo sistemą, apimančią:
- 1) aiškiai apibrėžtą atsakomybę ir atskaitomybę visoje organizacijoje, įskaitant tiesioginę su sauga susijusią atsakingo vadovo atskaitomybę;
  - 2) bendro organizacijos požiūrio į saugą ir saugos principų, t. y. saugos politikos, aprašymą;
  - 3) su organizacijos veikla susijusių pavojų aviacijos saugai nustatymą, vertinimą ir susijusios rizikos valdymą, įskaitant šios rizikos mažinimo veiksmus ir jų veiksmingumo tikrinimą;
  - 4) darbuotojų mokymo ir kompetencijos, kurie reikalingi jiems pavestoms užduotims atlikti, užtikrinimą;
  - 5) pagrindinių visos valdymo sistemos procesų dokumentavimą, įskaitant darbuotojų informavimo apie jų pareigas procesą ir dalinio šių dokumentų keitimo tvarką;
  - 6) organizacijos atitikties susijusiems reikalavimams stebėsenos funkciją. Atitikties stebėseną apima grįžtamosios informacijos apie pažeidimus teikimo atsakingam vadovui sistema, kuria užtikrinamas veiksmingas reikiamų taisomųjų veiksmų įgyvendinimas;
  - 7) visus papildomus šiame reglamente nustatytus reikalavimus.
- b) Ši valdymo sistema turi atitikti organizacijos dydį ir jos veiklos pobūdį bei sudėtingumą, atsižvelgiant į šiai veiklai būdingus pavojus ir susijusią riziką.
- c) Jei organizacija turi vieną ar keletą papildomų organizacijos pažymėjimų, patenkančių į Reglamento (ES) 2018/1139 ir jo deleguotųjų bei įgyvendinimo aktų taikymo sritį, valdymo sistema gali būti sujungta su pagal turimą (-us) papildomą (-us) pažymėjimą (-us) reikalaujama valdymo sistema.
- d) Nepaisant c punkto, šiame priede numatyta oro vežėjų, turinčių pagal Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 išduotas licencijas, valdymo sistema yra sudedamoji operatoriaus valdymo sistemos dalis.

CAMO.A.202 Vidaus saugos pranešimų sistema

- a) Įgyvendindama savo valdymo sistemą, organizacija nustato vidaus saugos pranešimų teikimo sistemą, kad būtų galima registruoti ir vertinti įvykius, apie kuriuos turi būti pranešta pagal CAMO.A.160 dalį.
- b) Ši sistema taip pat turėtų sudaryti galimybę registruoti ir vertinti klaidas, įvykius be padarinių bei pavojus, apie kuriuos pateiktas vidaus pranešimas ir kurie nepatenka į a punkto taikymo sritį.
- c) Taikydama šią sistemą, organizacija:
- 1) nustato bet kokių klaidų, įvykių be padarinių ir pavojų, apie kuriuos pranešta, priežastis bei susijusius veiksnius ir išnagrinėja juos taikydama saugos rizikos valdymo sistemą pagal CAMO.A.200 dalies a punkto 3 dalį;
  - 2) užtikrina, kad būtų įvertinta visa žinoma svarbi informacija apie klaidas, negalėjimą laikytis procedūrų, įvykius be padarinių bei pavojus ir nustato reikiamą informacijos platinimo būdą.
- d) Organizacija naudotis savo vidaus saugos pranešimų teikimo sistema suteikia galimybę bet kuriai organizacijai, su kuria sudaroma subrangos sutartis.
- e) Saugos tyrimų srityje organizacija bendradarbiauja su visomis kitomis organizacijomis, svariai prisidedančiomis prie jos nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo veiklos saugos.

CAMO.A.205 Ranga ir subranga

- a) Sudarydama rangos sutartis dėl techninės priežiūros ar subrangos sutartis dėl bet kurios savo nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo veiklos dalies, organizacija užtikrina, kad:
- 1) minėta veikla atitiktų taikytinus reikalavimus;
  - 2) visi su tokia ranga ar subranga susiję pavojai aviacijos saugai būtų įvertinti organizacijos valdymo sistemoje.

- b) Jei organizacija sudaro subrangos sutartį su kita organizacija dėl bet kurios savo nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo veiklos dalies, organizacija, su kuria sudaroma subrangos sutartis, dirba pagal organizacijos patvirtinimą. Organizacija užtikrina, kad kompetentingai institucijai, siekiančiai nustatyti, ar toliau užtikrinama atitiktis taikomiems reikalavimams, būtų suteikta prieiga prie organizacijos, su kuria sudaryta subrangos sutartis.

CAMO.A.215 Įrenginiai

Organizacija CAMO.A.305 dalyje nurodytiems darbuotojams tinkamose vietose suteikia tinkamas biuro patalpas.

CAMO.A.220 Užrašų tvarkymas

- a) Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo užrašai
- 1) Organizacija užtikrina, kad M.A.305, ML.A.305 dalyse ir, jei taikytina, M.A.306 dalyje nurodyti užrašai būtų saugomi.
  - 2) Organizacija registruoja visą informaciją apie atliekamus darbus.
  - 3) Jei organizacija turi CAMO.A.125 dalies e punkte numatytą teisę, ji turi saugoti kiekvieno išduoto arba, jei taikoma, pratęsto galiojimo tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimo ir rekomendacijos kopiją bei visus patvirtinamuosius dokumentus. Be to, organizacija turi saugoti visų tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimų, kurių galiojimą ji pratęsė pasinaudodama CAMO.A.125 dalies d punkto 4 papunktyje numatyta teise, kopijas.
  - 4) Jeigu organizacija turi CAMO.A.125 dalies f punkte nurodytą teisę, ji turi saugoti kiekvieno pagal Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedo (21 dalies) 21.A.729 dalies nuostatas išduoto skrydžio leidimo kopiją.
  - 5) Organizacija visų a punkto 2–4 papunkčiuose nurodytų užrašų kopijas turi saugoti trejus metus nuo atsakomybės už orlaivį pagal M.A.201 ar ML.A.201 dalį galutinio perleidimo kitam asmeniui ar organizacijai.
  - 6) Jeigu organizacija nutraukia savo veiklą, visi saugomi užrašai perduodami orlaivio savininkui.
- b) Valdymo sistemos, rangos ir subrangos dokumentai
- 1) Organizacija turi užtikrinti, kad būtų saugomi šie užrašai:
    - i) pagrindinių valdymo sistemos procesų, nurodytų CAMO.A.200 dalyje, užrašai;
    - ii) rangos ir subrangos sutartys, nurodytos CAMO.A.205 dalyje;
  - 2) valdymo sistemos užrašai, taip pat visos pagal CAMO.A.205 dalį sudarytos sutartys, saugomos ne trumpiau kaip penkerius metus.
- c) Užrašai apie darbuotojus
- 1) Organizacija turi užtikrinti, kad būtų saugomi šie užrašai:
    - i) darbuotojų, atliekančių nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo, atitikties stebėsenos ir saugos valdymo užduotis, kvalifikaciją ir patirtį patvirtinantys užrašai;
    - ii) visų tinkamumo skraidyti patikros darbuotojų, taip pat rekomendacijas ir skrydžio leidimus išduodančių darbuotojų kvalifikaciją ir patirtį patvirtinantys užrašai.
  - 2) Užrašuose apie visus tinkamumo skraidyti patikros darbuotojus, taip pat rekomendacijas ir skrydžio leidimus išduodančius darbuotojus turi būti informacija apie visas turimas atitinkamas kvalifikacijas, taip pat susijusios nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo patirties santrauka ir įgaliojimo kopija.
  - 3) Darbuotojų užrašai saugomi, kol asmuo dirba organizacijoje ir dar trejus metus jam išėjus iš organizacijos.

- d) Organizacija sukuria užrašų saugojimo sistemą, kurią taikydama gali tinkamai saugoti užrašus ir patikimai atsekti savo veiklą.
- e) Koku formatu saugomi užrašai, nurodoma organizacijos tvarkoje.
- f) Užrašai saugomi taip, kad jų nebūtų galima sugadinti, pakeisti ir pavogti.

CAMO.A.300 Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinynas

- a) Organizacija kompetentingai institucijai pateikia nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyną ir, kai taikytina, visus vadovus bei procedūras, kuriais remtasi; juose turi būti visa toliau nurodyta informacija:
  - 1) atsakingo vadovo pasirašytas pareiškimas, kuriuo patvirtinama, kad organizacija visą laiką dirbs pagal šį priedą, I priedą (M dalį) ir Vb priedą (ML dalį), atsižvelgiant į tai, kas taikoma, taip pat pagal patvirtintą nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyną. Jeigu atsakingas vadovas nėra vyriausiasis vykdomasis organizacijos pareigūnas, tada pareiškimą taip pat pasirašo tas vyriausiasis vykdomasis pareigūnas;
  - 2) organizacijos saugos politika, apibrėžta CAMO.A.200 dalies a punkto 2 papunktyje;
  - 3) organizacijos darbo apimtis, susijusi su patvirtinimo sąlygomis;
  - 4) bendras turimų darbo jėgos išteklių bei apsirūpinimo darbuotojais planavimo sistemos, kaip reikalaujama CAMO.A.305 dalies d punkte, aprašymas.
  - 5) CAMO.A.305 dalies a punkto 3–5 papunkčiuose, b punkto 2 papunktyje ir f punkte nurodyto (-ų) asmens (-ų) pareigos ir vardas (-ai) bei pavardė (-ės);
  - 6) pagal CAMO.A.305 dalies a punkto 3–5 papunkčius, b punkto 2 papunktį ir e bei f punktus paskirtų asmenų pareigos, atskaitomybė, atsakomybė ir įgaliojimai;
  - 7) organizacijos schema, parodanti atskaitomybės ir atsakomybės ryšius tarp visų CAMO.A.305 dalies a punkto 3–5 papunkčiuose, b punkto 2 papunktyje ir e bei f punktuose nurodytų ir su CAMO.A.200 dalies a punkto 1 papunkčiu susijusių asmenų;
  - 8) darbuotojų, įgaliotų išduoti CAMO.A.305 dalies e punkte nurodytus tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimus arba rekomendacijas, sąrašas, kuriame, kai taikytina, išvardijami darbuotojai, įgalioti išduoti skrydžio leidimus pagal CAMO.A.125 dalies c punktą;
  - 9) bendras įrenginių aprašas ir išdėstymas;
  - 10) CAMO.A.202 dalyje reikalaujamos vidaus saugos pranešimų teikimo sistemos aprašymas;
  - 11) procedūros, kuriose nurodoma, kaip organizacija užtikrina atitiktį šiam priedui, I priedui (M daliai) ir Vb priedui (ML daliai) (atsižvelgiant į tai, kas taikoma), visų pirma:
    - i) pagrindinių valdymo sistemos procesų, reikalaujamų CAMO.A.200 dalyje, dokumentai;
    - ii) procedūros, kuriose nurodoma, kaip organizacija kontroliuoja visą rangos bei subrangos veiklą, nurodytą CAMO.A.205 dalyje ir CAMO.A.315 dalies c punkte;
    - iii) nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo, tinkamumo skraidyti patikros ir skrydžio leidimų išdavimo procedūros (atsižvelgiant į tai, kas taikoma);
    - iv) procedūra, kurioje apibrėžiama pakeitimų, kuriems nebūtinai išankstinis patvirtinimas, aprėptis ir aprašoma, kaip tokie pakeitimai bus valdomi ir kaip apie juos bus pranešama, atsižvelgiant į CAMO.A.115 dalies b punkto ir CAMO.A.130 dalies c punkto reikalavimus;
    - v) nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyno pakeitimo procedūros;
  - 12) patvirtintų orlaivio techninės priežiūros programų, skirtų tiems orlaiviams, dėl kurių pagal M.A.201 ar ML.A.201 dalį pasirašyta nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo sutartis, sąrašas;
  - 13) pagal CAMO.A.315 dalies c punktą sudarytų sutarčių sąrašas;
  - 14) šiuo metu patvirtintų alternatyvių atitikties priemonių sąrašas.

- b) Pradinę nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyno redakciją tvirtina kompetentinga institucija. Jei būtina, jis turi būti keičiamas, siekiant, kad jame visa laiką būtų naujausi duomenys apie organizaciją.
- c) Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyno pakeitimai tvarkomi laikantis 11 papunkčio iv dalyje nurodytos procedūros. Bet kokie pakeitimai, nepatenkantys į šios procedūros taikymo sritį, taip pat su CAMO. A.130 dalies a punkte išvardytais pokyčiais susiję pakeitimai turi būti patvirtinti kompetentingos institucijos.

CAMO.A.305 Reikalavimai darbuotojams

- a) Organizacija skiria atsakingą vadovą, kuriam suteikiami tarnybiniai įgaliojimai užtikrinti, visa nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo veikla galėtų būti finansuojama ir vykdoma pagal Reglamentą (ES) 2018/1139 ir juo remiantis priimtus deleguotuosius bei įgyvendinimo aktus. Atsakingas vadovas:
  - 1) pasirūpina visais reikiama is štekliais, kad būtų užtikrintas nepertraukiamasis tinkamumas skraidyti pagal šį priedą, I priedą (M dalį) ir Vb priedą (ML dalį), atsižvelgiant į tai, kas taikoma, siekiant išlaikyti organizacijos patvirtinimo pažymėjimą;
  - 2) parengia ir įgyvendina CAMO.A.200 dalyje nurodytą saugos politiką;
  - 3) paskiria asmenį ar asmenų grupę, kurie turi užtikrinti, kad organizacija visada atitiktų šiame priede, I priede (M dalyje) ir Vb priede (ML dalyje) išdėstytus taikytinus nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo, tinkamumo skraidyti patikros ir skrydžio leidimų reikalavimus;
  - 4) paskiria asmenį ar asmenų grupę, kurie pagal valdymo sistemą atsako už atitikties stebėsenos funkcijos valdymą;
  - 5) paskiria asmenį ar asmenų grupę, kurie pagal valdymo sistemą vadovauja rengiant, administruojant ir prižiūrint veiksmingus saugos valdymo procesus;
  - 6) užtikrina, kad pagal CAMO.A.305 a punkto 3–5 papunkčius ir b punkto 2 papunktį paskirti asmenys ar asmenų grupė turėtų galimybę jį tiesiogiai tinkamai informuoti atitikties ir saugos klausimais;
  - 7) įrodo, kad yra iš esmės susipažinęs su šiuo reglamentu.
- b) Organizacijų, kurios yra patvirtintos ir kaip oro vežėjai, turintys licencijas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008, atsakingas vadovas taip pat:
  - 1) yra asmuo, paskirtas oro vežėjo atsakingu vadovu, kaip reikalaujama Reglamento (ES) Nr. 965/2012 III priedo (ORO dalies) ORO.GEN.210 dalies a punkte;
  - 2) paskiria už nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimą ir priežiūrą atsakingą asmenį, kuris negali būti pasamdytas pagal II priedą (145 dalį) patvirtintos organizacijos, su kuria operatorius yra sudaręs sutartį, nebent dėl to konkrečiai sutarta su kompetentinga institucija.
- c) Pagal CAMO.A.305 dalies a punkto 3–5 papunkčius ir b punkto 2 papunktį paskirtas asmuo arba asmenys privalo gebėti įrodyti, kad jie turi su orlaivio nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimu susijusių atitinkamų žinių, išsilavinimą ir pakankamos patirties, ir įrodyti, kad turi su šiuo reglamentu susijusių darbinių žinių. Toks asmuo (asmenys) yra atsakingas (-i) atsakingam vadovui.
- d) Organizacija turi turėti apsirūpinimo darbuotojais planavimo sistemą, idant užtikrintų, kad turės pakankamai tinkamos kvalifikacijos darbuotojų organizacijos veiklai pagal patvirtinimo sąlygas planuoti, vykdyti, prižiūrėti, tikrinti ir stebėti.
- e) Kad būtų patvirtinta atlikti tinkamumo skraidyti patikras ar teikti rekomendacijas pagal CAMO.A.125 dalies e punktą ir, jei taikytina, išduoti skrydžio leidimus pagal CAMO.A.125 dalies f punktą, organizacija turi turėti tinkamumo skraidyti patikros darbuotojus, kurių kvalifikacija ir įgaliojimai atitinka CAMO.A.310 dalies reikalavimus.
- f) Organizacijos, pratęsiančios tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimų galiojimą, kaip numatyta CAMO.A.125 dalies d punkto 4 papunktyje, skiria tai daryti įgaliotus asmenis.

- g) Organizacija nustatyta tvarka ir pagal su kompetentinga institucija suderintą standartą, nustato ir kontroliuoja darbuotojų, atliekančių atitikties stebėsenos, saugos valdymo, nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo, tinkamumo skraidyti patikrų ar rekomendacijų teikimo ir, jei taikytina, skrydžio leidimų išdavimo užduotis, kompetenciją. Be su darbo užduotimis susijusios būtinosios patirties, kompetencija turi apimti saugos valdymo bei žmogiškųjų veiksnių principų išmanymą, atsižvelgiant į asmens užduotis ir atsakomybę organizacijoje.

CAMO.A.310 Tinkamumo skraidyti patikros darbuotojų kvalifikacija

- a) Tinkamumo skraidyti darbuotojai, išduodantys tinkamumo skraidyti pažymėjimus ar rekomendacijas pagal CAMO.A.125 dalies e punktą ir, jei taikytina, išduodantys skrydžio leidimus pagal CAMO.A.125 f punktą, turi:
- 1) turėti ne trumpesnę nei penkerių metų patirtį užtikrinant nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti;
  - 2) būti įgiję III priede (66 dalyje) nustatytą atitinkamą licenciją ar aviacijos bakalauro laipsnį arba lygiavertį nacionalinį dokumentą;
  - 3) būti išklause oficialų techninės orlaivių priežiūros kursą;
  - 4) patvirtintoje organizacijoje būti ėję su atitinkama atsakomybe susijusias pareigas.
- b) Nepaisant a punkto 1, 3 ir 4 papunkčių, a punkto 2 papunktyje nustatytą reikalavimą leidžiama pakeisti penkerių metų patirtimi užtikrinant nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti, kuri papildytų a punkto 1 papunktyje reikalaujamą patirtį.
- c) Organizacijos paskirtiems tinkamumo skraidyti patikros darbuotojams ta organizacija leidimą gali išduoti tik tuo atveju, jei, prižiūrimi kompetentingos institucijos arba organizacijos įgaliotų tinkamumo skraidyti patikros darbuotojų, tie darbuotojai pagal nustatytus reikalavimus atlieka tinkamumo skraidyti patikrą ir juos oficialiai patvirtina kompetentinga institucija pagal kompetentingos institucijos patvirtintą nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyne numatytą procedūrą.
- d) Organizacija užtikrina, kad orlaivio tinkamumo skraidyti patikros darbuotojai galėtų įrodyti, kad jie yra įgiję naujos atitinkamos nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo patirties.

CAMO.A.315 Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimas

- a) Organizacija užtikrina, kad visas nepertraukiamasis tinkamumas skraidyti būtų atliekamas vadovaujantis I priedo (M dalies) A skyriaus C poskyriu arba Vb priedo (ML dalies) A skyriaus C poskyriu, atsižvelgiant į tai, kas taikoma.
- b) Kiekvieno prižiūrimo orlaivio atveju organizacija visų pirma:
- 1) užtikrina, kad būtų parengta orlaivio techninės priežiūros programa, įskaitant bet kokią taikytiną patikimumo programą, kaip reikalaujama M.A.302 arba ML.A.302 dalyje, atsižvelgiant į tai, kas taikoma, ir kad būtų kontroliuojamas jos įgyvendinimas;
  - 2) jei orlaivį naudoja ne pagal Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 licencijuoti oro vežėjai, pateikia orlaivio techninės priežiūros programos kopiją savininkui ar operatoriui, atsakingam pagal M.A.201 arba ML.A.201 dalį, atsižvelgiant į tai, kas taikoma;
  - 3) užtikrina, kad atliekant keitimus ir remontą naudojami duomenys atitiktų M.A.304 arba ML.A.304 dalies reikalavimus, atsižvelgiant į tai, kas taikoma;
  - 4) visų sudėtingų varikliu varomų orlaivių arba pagal Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 išduotas licencijas turinčių oro vežėjų naudojamų orlaivių atveju – nustato neprivalomų pakeitimų ir (arba) tikrinimų vertinimo tvarką ir nusprendžia dėl jų taikymo, pasinaudojant CAMO.A.200 dalies a punkto 3 papunktyje reikalaujamu taikyti organizacijos saugos rizikos valdymo procesu;
  - 5) užtikrina, kad orlaivis, jo variklis (-iai), oro sraigtas (-ai) ir komponentai prareikus būtų pristatyti pagal reikalavimus patvirtintai techninės priežiūros organizacijai, nurodytai I priedo (M dalies) F poskyryje, II priede (145 dalyje) ar Vd priede (CAO dalyje);
  - 6) užsako techninę priežiūrą, prižiūri veiklą ir koordinuoja susijusius sprendimus, taip užtikrindama, kad visa techninė priežiūra, skirta orlaivio tinkamumui skraidyti nustatyti, būtų tinkamai atliekama ir orlaivis būtų tinkamai išleidžiamas eksploatuoti.

- c) Jei organizacija nėra tinkamai patvirtinta pagal I priedo (M dalies) F poskyrį, II priedą (145 dalį) ar Vd priedą (CAO dalį), ji, konsultuodamasi su operatoriumi, administruoja M.A.201 dalies e punkto 3 papunktyje, f punkto 3 papunktyje, g punkto 3 papunktyje ir h punkto 3 papunktyje arba ML.A.201 dalyje nurodytas rašytines techninės priežiūros sutartis, siekdama užtikrinti, kad:
- 1) visą techninę priežiūrą atliktų tinkamai patvirtinta techninės priežiūros organizacija;
  - 2) būtų aiškiai nurodytos funkcijos, kurių reikalaujama pagal M.A.301 dalies a punkto 2, 3, 6 ir 7 papunkčius arba ML.A.301 dalį, atsižvelgiant į tai, kas taikoma.
- d) Nepaisant c punkto, sutartimi gali būti laikomi atskirų darbų užsakymai, teikiami techninės priežiūros organizacijai, jei:
- 1) orlaiviui reikia neplaninės priešskrydinės techninės priežiūros;
  - 2) atliekama komponento techninė priežiūra, įskaitant variklio ir oro sraigto techninę priežiūrą, jei taikoma.
- e) Organizacija užtikrina, kad užtikrinant nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti, taip pat vykdant bet kokią veiklą pagal rangos ar subrangos sutartis, būtų atsižvelgiama į žmogiškuosius veiksnius ir žmogaus galimybių ribas.

CAMO.A.320 Tinkamumo skraidyti patikra

Pagal CAMO.A.125 dalies e punktą patvirtinta organizacija tinkamumo skraidyti patikras atlieka pagal I priedo (M dalies) M.A.901 dalį arba Vb priedo (ML dalies) ML.A.903 dalį, atsižvelgiant į tai, kas taikoma.

CAMO.A.325 Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo duomenys

Organizacija, atlikdama CAMO.A.315 dalyje nurodytas nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo užduotis, pagal I priedo (M dalies) M.A.401 dalį turi turėti ir naudoti galiojančius naujausius techninės priežiūros duomenis. Šiuos duomenis gali teikti savininkas arba operatorius pagal tam tikrą su šiuo savininku ar operatoriumi sudarytą sutartį. Šiuo atveju nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti užtikrinanti organizacija šiuos duomenis saugo tik sutarties galiojimo laiką, išskyrus atvejus, kai CAMO.A.220 dalies a punkte nurodyta kitaip.

B SKYRIUS

REIKALAVIMAI INSTITUCIJAI

CAMO.B.005 Taikymo sritis

Šiame skyriuje nustatomi administraciniai ir valdymo sistemos reikalavimai, kurių turi laikytis už šio priedo A skyriaus taikymą ir vykdymo užtikrinimą atsakinga kompetentinga institucija.

CAMO.B.115 Priežiūros dokumentai

Kompetentinga institucija atitinkamiems darbuotojams pateikia visus teisės aktus, standartus, taisykles, technines publikacijas ir susijusius dokumentus, siekdama jiems sudaryti sąlygas vykdyti jiems paskirtas užduotis ir pareigas.

CAMO.B.120 Atitikties užtikrinimo priemonės

- a) Agentūra parengia priimtinas atitikties užtikrinimo priemones, kuriomis remiantis gali būti užtikrinta atitiktis Reglamentui (ES) 2018/1139 ir jo deleguotiesiems bei įgyvendinimo aktams.
- b) Alternatyviomis atitikties užtikrinimo priemonėmis gali būti užtikrinama atitiktis Reglamentui (ES) 2018/1139 ir jo deleguotiesiems bei įgyvendinimo aktams.
- c) Kompetentinga institucija sukuria sistemą, pagal kurią galėtų nuolat vertinti, ar visomis jos pačios arba jos prižiūrimų organizacijų taikomomis alternatyviomis atitikties užtikrinimo priemonėmis galima užtikrinti atitiktį Reglamentui (ES) 2018/1139 ir jo deleguotiesiems bei įgyvendinimo aktams.
- d) Kompetentinga institucija vertina visas pagal CAMO.A.120 dalį organizacijos pasiūlytas alternatyvias atitikties užtikrinimo priemones: analizuoja pateiktus dokumentus ir, jei reikia, atlieka organizacijos tikrinimą.

Nustačiusi, kad alternatyvios atitikties užtikrinimo priemonės atitinka Reglamento (ES) 2018/1139 ir jo deleguotųjų bei įgyvendinimo aktų reikalavimus, kompetentinga institucija, be reikalo nedelsdama:

- 1) praneša pareiškėjui, kad alternatyvias atitikties užtikrinimo priemones galima įgyvendinti, ir, jei taikoma, atitinkamai iš dalies pakeičia pareiškėjui suteiktą patvirtinimą arba išduotą pažymėjimą;
  - 2) praneša Agentūrai apie jų turinį ir prideda visų susijusių dokumentų kopijas.
- e) Jei siekdama užtikrinti atitiktį Reglamentui (ES) 2018/1139 ir jo deleguotiesiems bei įgyvendinimo aktams pati kompetentinga institucija taiko alternatyvias atitikties užtikrinimo priemones, ji:
- 1) jas pateikia visoms jos prižiūrimoms organizacijoms ir asmenims;
  - 2) be reikalo nedelsdama apie tai praneša Agentūrai.

Kompetentinga institucija pateikia Agentūrai išsamų alternatyvių atitikties užtikrinimo priemonių aprašą, įskaitant visus procedūrų patikslinimus, kurie gali būti svarbūs, ir pateikia vertinimą, iš kurio galima spręsti, kad jos atitinka Reglamento (ES) 2018/1139 ir jo deleguotųjų bei įgyvendinimo aktų reikalavimus.

CAMO.B.125 Agentūros informavimas

- a) Kompetentinga institucija be reikalo nedelsdama praneša Agentūrai apie visas taikant Reglamentą (ES) 2018/1139 ir jo deleguotuosius bei įgyvendinimo aktus kylančias svarbias problemas.
- b) Kompetentinga institucija, remdamasi pagal CAMO.A.160 dalį gautais pranešimais apie įvykius, Agentūrai pateikia saugos atžvilgiu svarbią informaciją.

CAMO.B.135 Neatidėliotinas reagavimas į saugos problemą

- a) Nepažeisdama Reglamento (ES) Nr. 376/2014 ir įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/1018 (*), kompetentinga institucija įdiegia sistemą, kurią taikydama galėtų tinkamai rinkti, analizuoti ir skleisti su sauga susijusią informaciją.
- b) Agentūra įdiegia sistemą, kurią taikydama galėtų tinkamai analizuoti visą gautą svarbią su sauga susijusią informaciją ir nedelsdama pateikti valstybėms narėms ir Komisijai visą informaciją, įskaitant rekomendacijas arba informaciją apie taisomuosius veiksmus, kurių joms būtina imtis, kad būtų laiku sureaguota į saugos problemą, susijusią su produktais, dalimis, prietaisais, asmenimis arba organizacijomis, kuriems taikomas Reglamentas (ES) 2018/1139 ir jo deleguotieji bei įgyvendinimo aktai.
- c) Gavusi a ir b punktuose nurodytą informaciją, kompetentinga institucija imasi tinkamų saugos problemos sprendimo priemonių.
- d) Apie priemones, kurių imamasi pagal c punktą, nedelsiant pranešama visiems asmenims arba organizacijoms, kurie jas turi taikyti laikydamiesi Reglamento (ES) 2018/1139 ir jo deleguotųjų bei įgyvendinimo aktų. Kompetentinga institucija apie šias priemones taip pat praneša Agentūrai ir, jei reikia imtis bendrų veiksmų, kitoms susijusioms valstybėms narėms.

CAMO.B.200 Valdymo sistema

- a) Kompetentinga institucija sukuria ir taiko valdymo sistemą, kurią sudaro bent:
  - 1) dokumentais pagrįsta politika ir procedūros, kuriomis apibūdinama jos organizacija, priemonės ir metodai, kuriais užtikrinama atitiktis Reglamentui (ES) 2018/1139 ir jo deleguotiesiems bei įgyvendinimo aktams. Procedūrų dokumentai atnaujinami ir jais remiamasi kaip pagrindiniais tos kompetentingos institucijos darbo dokumentais atliekant visas susijusias užduotis;
  - 2) pakankamas skaičius darbuotojų jos užduotims ir pareigoms vykdyti. Siekiant užtikrinti tinkamą visų užduočių atlikimą, turi būti įdiegta apsirūpinimo darbuotojais planavimo sistema;
  - 3) darbuotojai, turintys kvalifikaciją, reikalingą jiems paskirtoms užduotims atlikti, ir reikiamų žinių bei patirties, taip pat baigę pradinį ir periodinius mokymo kursus kompetencijai nuolat užtikrinti;
  - 4) tinkami įrenginiai ir biuro patalpos paskirtoms užduotims atlikti;

(*) 2015 m. birželio 29 d. Reglamentas (ES) 2015/1018, kuriuo nustatomas civilinės aviacijos įvykių, apie kuriuos privaloma pranešti pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 376/2014, klasifikacinis sąrašas (OL L 163, 2015 6 30, p. 1).

- 5) valdymo sistemos atitiktis susijusiems reikalavimams ir procedūrų tinkamumo stebėjimo funkcija, įskaitant vidaus audito proceso ir saugos rizikos valdymo proceso nustatymą. Atitiktis stebėseną apima grįžtamosios informacijos apie pažeidimus, nustatytus atliekant auditą, teikimo vyresniesiems kompetentingos institucijos vadovams sistema, kad būtų užtikrintas reikiamų taisomųjų veikslių įgyvendinimas;
  - 6) asmuo ar asmenų grupė, kuris (-i) už atitiktis stebėsenos funkciją būtų galutinai atsakingas (-a) vyresniesiems kompetentingos institucijos vadovams.
- b) Kompetentinga institucija kiekvienoje veiklos srityje, įskaitant valdymo sistemą, paskiria vieną arba kelis visapusiškai už atitinkamos (-ų) užduoties (-čių) valdymą atsakingus asmenis.
  - c) Kompetentinga institucija nustato dalyvavimo keičiantis visa būtina informacija su kitoms susijusioms kompetentingoms institucijoms ir teikiant savitarpio pagalbą procedūras, kurios apima visus pažeidimus, nustatytus prižiūrint vienos valstybės narės teritorijoje veiklą vykdančius, bet kitos valstybės narės kompetentingos institucijos arba Agentūros sertifikuotus asmenis ir organizacijas, ir su jais susijusius tolesnius veiksmus.
  - d) Standartizavimo tikslais Agentūrai ir, gavus prašymą, organizacijoms, kurioms taikomas šis reglamentas, pateikiama su valdymo sistema susijusių procedūrų ir jų pakeitimų kopija.

CAMO.B.205 Užduočių paskyrimas kompetentingiems subjektams

- a) Valstybės narės užduotis, susijusias su pradiniu asmenų arba organizacijų, kuriems taikomas Reglamentas (ES) 2018/1139 ir jo deleguotieji bei įgyvendinimo aktai, sertifikavimu arba nuolatine priežiūra, paskiria vykdyti tik kompetentingiems subjektams. Skirdama užduotis kompetentinga institucija užtikrina, kad:
  - 1) būtų įdiegta sistema, kurią taikant būtų galima iš pradžių ir nuolat vertinti, ar kompetentingas subjektas atitinka Reglamento (ES) 2018/1139 VI priedo „Kompetentingiems subjektams taikomi esminiai reikalavimai“ reikalavimus. Ši sistema ir vertinimo rezultatai turi būti pagrįsti dokumentais;
  - 2) būtų sudarytas dokumentais pagrįstas ir abiejų šalių atitinkamu valdymo lygmeniu patvirtintas susitarimas su kompetentingu subjektu, kuriame būtų aiškiai apibrėžta:
    - i) kokias užduotis reikia atlikti;
    - ii) kokias deklaracijas, ataskaitas ir užrašus reikia pateikti;
    - iii) kokių techninių sąlygų reikia laikytis vykdant šias užduotis;
    - iv) ką apima atitinkamas atsakomybės draudimas;
    - v) kaip saugoma informacija, gauta vykdant šias užduotis.
- b) Kompetentinga institucija užtikrina, kad CAMO.B.200 dalies a punkto 5 papunktyje reikalaujamas vidaus audito procesas ir saugos rizikos valdymo procesas apimtų visas jos vardu vykdomas sertifikavimo arba nuolatinės priežiūros užduotis.

CAMO.B.210 Valdymo sistemos pakeitimai

- a) Kompetentinga institucija įdiegia sistemą, kurią taikydama ji gali nustatyti pokyčius, turinčius įtakos jos gebėjimui atlikti savo užduotis ir vykdyti savo pareigas, nurodytas Reglamente (ES) 2018/1139 ir jo deleguotuose bei įgyvendinimo aktuose. Sistema turi sudaryti jai sąlygas imtis reikiamų veikslių užtikrinant, kad jos valdymo sistema išliktų tinkama ir veiksminga.
- b) Kompetentinga institucija laiku atnaujina savo valdymo sistemą, kad ji atitiktų visus Reglamento (ES) 2018/1139 ir jo deleguotųjų bei įgyvendinimo aktų pakeitimus ir taip būtų užtikrintas veiksmingas jų įgyvendinimas.
- c) Kompetentinga institucija praneša Agentūrai apie pakeitimus, turinčius įtakos jos gebėjimui atlikti savo užduotis ir vykdyti savo pareigas, nurodytas Reglamente (ES) 2018/1139 ir jo deleguotuose bei įgyvendinimo aktuose.

CAMO.B.220 Užrašų tvarkymas

- a) Kompetentinga institucija sukuria užrašų tvarkymo sistemą, kuri sudaro sąlygas saugoti, naudoti ir patikimai atsekti:
  - 1) valdymo sistemos politikos ir procedūrų dokumentus;
  - 2) jos darbuotojų mokymo, kvalifikacijų ir igaliojimo dokumentus;

- 3) užduočių, apimančių pagal CAMO.B.205 dalį reikalaujamus elementus, skyrimo dokumentus ir išsamius duomenis apie paskirtas užduotis;
  - 4) sertifikavimo procesų ir nuolatinės sertifikuotų organizacijų priežiūros dokumentus, įskaitant:
    - i) paraišką išduoti organizacijai pažymėjimą;
    - ii) kompetentingos institucijos nepertraukiamosios priežiūros programą, taip pat visus vertinimo, audito ir tikrinimo užrašus;
    - iii) organizacijos pažymėjimą, įskaitant visus jo pakeitimus;
    - iv) priežiūros programos kurioje nurodytos numatyto atlikti ir atlikto audito datos, kopiją;
    - v) visos oficialios korespondencijos kopijas;
    - vi) informaciją apie pažeidimus, taisomuosius veiksmus, jų atlikimo datą, bet kokias išimtis ir vykdymo užtikrinimo veiksmus;
    - vii) kitos kompetentingos institucijos pagal CAMO.B.300 dalies d punktą pateiktas vertinimo, audito ir tikrinimo ataskaitas;
    - viii) visų organizacijos nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinybų ar vadovų ir jų pakeitimų kopijas;
    - ix) visų kompetentingos institucijos patvirtintų kitų dokumentų kopijas;
  - 5) organizacijų pasiūlytų alternatyvių atitikties užtikrinimo priemonių vertinimą ir pranešimą apie jas Agentūrai, taip pat pačios kompetentingos institucijos taikomų alternatyvių atitikties užtikrinimo priemonių vertinimą;
  - 6) pagal CAMO.B.125 dalį teikiamą saugos informaciją ir informaciją apie tolesnes priemones;
  - 7) informaciją apie lankstumo nuostatų taikymą pagal Reglamentą (ES) 2018/1139 ir jo deleguotuosius bei įgyvendinimo aktus.
- b) Kompetentinga institucija tvarko visų savo išduotų organizacijų pažymėjimų sąrašą.
- c) Visi a ir b punktuose nurodyti užrašai saugomi ne trumpiau kaip penkerius metus, laikantis duomenų apsaugos įstatymų.
- d) Visi a ir b punktuose nurodyti užrašai turi būti pateikti prašymą pateikusiai kitos valstybės narės kompetentingai institucijai ar Agentūrai.

CAMO.B.300 Priežiūros principai

- a) Kompetentinga institucija tikrina:
- 1) prieš išduodama organizacijos pažymėjimą – atitiktį organizacijoms taikomiems atitinkamiems reikalavimams;
  - 2) nuolatinę jos sertifikuotų organizacijų atitiktį taikomiems reikalavimams;
  - 3) atitinkamų saugos priemonių, kurių imtis įpareigojo kompetentinga institucija, įgyvendinimą, kaip nustatyta CAMO.B.135 dalies c ir d punktuose.
- b) Atliekant šį tikrinimą:
- 1) naudojamosi dokumentais, kurie specialiai parengti siekiant už saugos priežiūrą atsakingiems darbuotojams pateikti jiems pavestų funkcijų vykdymo rekomendacijas;
  - 2) susijusioms organizacijoms pateikiami saugos priežiūros veiklos rezultatai;
  - 3) remiamasi vertinimais, auditu ir tikrinimais, įskaitant tuos, apie kuriuos nepranešama;
  - 4) kompetentingai institucijai pateikiami įrodymai, kurie būtini, kai reikia imtis tolesnių veiksmų, įskaitant CAMO.B.350 dalyje „Pažeidimai ir taisomieji veiksmai“ numatytas priemones.
- c) Priežiūros taikymo sritis, nurodyta a ir b punktuose, nustatoma remiantis ankstesnės priežiūros veiklos rezultatais ir saugos prioritetais.

- d) Jei organizacijos patalpos yra keliose valstybėse, CAMO.A.105 dalyje apibrėžta kompetentinga institucija gali susitarti, kad priežiūros užduotis atliktų valstybės (-ių) narės (-ių), kurioje (-iose) yra tos patalpos, kompetentinga (-os) institucija (-os) arba Agentūra, jei patalpos yra trečiojoje valstybėje. Visos organizacijos, kurioms taikomas toks susitarimas, informuojamos apie jo sudarymą ir taikymo sritį.
- e) Jei priežiūra atliekama kitoje valstybėje esančiose patalpose, CAMO.A.105 dalyje apibrėžta kompetentinga institucija, prieš atlikdama tokių patalpų auditą ar tikrinimą vietoje, informuoja minėtos valstybės kompetentingą instituciją, o jei organizacijos pagrindinė verslo vieta yra trečiojoje valstybėje, – Agentūrą.
- f) Kompetentinga institucija renka ir tvarko visą informaciją, kuri laikoma naudinga vykdant priežiūrą, įskaitant tikrinimus, apie kuriuos nepranešama.

CAMO.B.305 Priežiūros programa

- a) Kompetentinga institucija parengia ir taiko priežiūros programą, apimančią pagal CAMO.B.300 dalį reikalaujamą priežiūros veiklą.
- b) Priežiūros programa rengiama atsižvelgiant į konkretų organizacijos pobūdį, jos veiklos sudėtingumą, ankstesnės sertifikavimo ir (arba) priežiūros veiklos rezultatus ir pagrindžiama susijusios rizikos vertinimu. Į kiekvieną priežiūros planavimo ciklą įtraukiama:
  - 1) vertinimai, auditas ir tikrinimai, įskaitant tikrinimus, apie kuriuos nepranešama, jei taikoma:
    - i) valdymo sistemos vertinimai ir proceso auditas;
    - ii) produkto auditas, per kurį tikrinama atitinkama orlaivių, kuriuos prižiūri organizacija, imtis;
    - iii) atliktų tinkamumo skraidyti patikrų atranka;
    - iv) išduotų skrydžio leidimų atranka;
  - 2) atsakingo vadovo ir kompetentingos institucijos susitikimai, kuriais siekiama abi šalis informuoti svarbiais klausimais.
- c) Kompetentingos institucijos sertifikuotoms organizacijoms taikomas ne ilgesnis kaip 24 mėnesių priežiūros planavimo ciklas.
- d) Nepaisant c punkto, priežiūros planavimo ciklą galima pratęsti iki 36 mėnesių, jei kompetentinga institucija nustatė, kad per praėjusius 24 mėnesius:
  - 1) organizacija įrodė, kad ji veiksmingai nustato pavojus aviacijos saugai ir valdo su jais susijusią riziką;
  - 2) organizacija pagal CAMO.A.130 dalį nuolat įrodė, kad visapusiškai kontroliuoja visus pakeitimus;
  - 3) nenustatyta 1 lygio pažeidimų;
  - 4) visi taisomieji veiksmai įgyvendinti per kompetentingos institucijos priimtą arba pratęstą laikotarpį, kaip nustatyta CAMO.B.350 dalyje.Neatsižvelgiant į c punktą, priežiūros planavimo ciklo trukmė gali būti papildomai pratęsta iki daugiausia 48 mėnesių, jei, be pirmosios pastraipos 1–4 punktuose nurodytų sąlygų, organizacija nustatė, o kompetentinga organizacija patvirtino veiksmingą nuolatinio pranešimų teikimo kompetentingai institucijai apie pačios organizacijos saugos rodiklius ir reglamentavimo reikalavimų laikymąsi sistemą.
- e) Priežiūros planavimo ciklą galima sutrumpinti, jei yra įrodymų, kad organizacijos saugos rodikliai pablogėjo.
- f) Priežiūros programoje nurodomos būsimo ir jau atlikto audito, tikrinimų ir susitikimų datos.
- g) Pasibaigus kiekvienam priežiūros planavimo ciklui, kompetentinga institucija pateikia rekomendacinį pranešimą dėl patvirtinimo pratęsimo, kuriame atsižvelgiama į priežiūros rezultatus.

CAMO.B.310 Pradinio sertifikavimo tvarka

- a) Gavusi paraišką pirmą kartą išduoti organizacijai pažymėjimą, kompetentinga institucija tikrina organizacijos atitiktį taikomiems reikalavimams.
- b) Bent kartą per tyrimą dėl pradinio sertifikavimo surengiamas susitikimas su atsakingu organizacijos vadovu, kad būtų užtikrinta, jog jis visiškai supranta sertifikavimo proceso svarbą ir priežastį, dėl kurios organizacija pasirašo įsipareigojimą laikytis nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyne nustatytos tvarkos.
- c) Kompetentinga institucija registruoja visus pažeidimus, jų ištaisymo veiksmus ir rekomendacijas.
- d) Kompetentinga institucija raštu patvirtina visus pažeidimus, nustatytus atliekant organizacijos vertinimą. Jei vertinimas atliekamas pradinio sertifikavimo tikslu, kad pažymėjimas galėtų būti išduotas, organizacija turi kompetentingai institucijai įrodyti, kad visi pažeidimai ištaisyti.
- e) Įsitikinusi, kad organizacija atitinka taikomus reikalavimus, kompetentinga institucija:
  - (1) išduoda pažymėjimą, kaip nustatyta šio priedo I priedėlyje „EASA 14 forma“;
  - (2) oficialiai patvirtina nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyną.
- f) Pažymėjime (EASA 14 formoje) Agentūros nustatytu būdu nurodomas pažymėjimo nuorodos numeris.
- g) Pažymėjimas išduodamas neribotam laikui. Teisės ir veiklos, kurią organizacija yra patvirtinta vykdyti, sritis, įskaitant visus apribojimus (jei taikomi), nurodomos prie pažymėjimo pridedamose patvirtinimo sąlygose.
- h) Siekdama sudaryti organizacijai sąlygas įgyvendinti pakeitimus be išankstinio kompetentingos institucijos patvirtinimo pagal CAMO.A.130 dalies c punkto nuostatas, kompetentinga institucija patvirtina atitinkamą nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyne nustatytą procedūrą, pagal kurią apibrėžiama tokių pakeitimų aprėptis ir aprašoma, kaip tokie pakeitimai bus valdomi ir kaip apie juos bus pranešama.

CAMO.B.330 Pakeitimai

- a) Gavusi paraišką dėl pakeitimo, kuriam reikia išankstinio patvirtinimo, kompetentinga institucija, prieš suteikdama patvirtinimą, tikrina organizacijos atitiktį taikomiems reikalavimams.
- b) Kompetentinga institucija nurodo sąlygas, kuriomis organizacija gali veikti, kol vyksta pakeitimas, nebent kompetentinga institucija nustato, kad reikia sustabdyti organizacijos pažymėjimo galiojimą.
- c) Įsitikinusi, kad organizacija atitinka taikomus reikalavimus, kompetentinga institucija patvirtina pakeitimą.
- d) Jei organizacija įgyvendina pakeitimus, dėl kurių reikalingas išankstinis patvirtinimas, negavusi c punkte nurodyto kompetentingos institucijos patvirtinimo, kompetentinga institucija, nepažeisdama jokių papildomų vykdymo užtikrinimo priemonių, sustabdo organizacijos pažymėjimo galiojimą, pažymėjimą apriboja arba atšaukia.
- e) Jei pakeitimams nereikia išankstinio patvirtinimo, kompetentinga institucija įvertina organizacijos pagal CAMO.A.130 dalies c punktą atsiųstame pranešime pateiktą informaciją, siekdama patikrinti atitiktį taikomiems reikalavimams. Pastebėjusi bet kokią neatitiktį, kompetentinga institucija:
  - 1) apie ją praneša organizacijai ir prašo atlikti papildomus pakeitimus;
  - 2) jei tai 1 arba 2 lygio pažeidimas – veikia pagal CAMO.B.350 dalį.

CAMO.B.350 Pažeidimai ir taisomieji veiksmai

- a) Kompetentinga institucija įdiegia pažeidimų svarbos saugai analizės sistemą.
- b) Nustačiusi bet kokią reikšmingą neatitiktį taikomiems Reglamento (ES) 2018/1139 ir jo deleguotųjų bei įgyvendinimo aktų reikalavimams, organizacijos procedūroms ir vadovams arba patvirtinimo ar pažymėjimo sąlygoms, dėl kurios mažėja sauga arba kyla didelis pavojus skrydžio saugai, kompetentinga institucija konstatuoja 1 lygio pažeidimą.

- 1 lygio pažeidimais laikomi, pavyzdžiui, šie pažeidimai:
- 1) kompetentingai institucijai įprastomis darbo valandomis ir pateikus du raštiškus prašymus nesuteikiama CAMO. A.140 dalyje nurodyta prieiga prie organizacijos įrenginių;
  - 2) organizacijos pažymėjimas gautas arba jo galiojimas išlaikytas pateikus suklastotus įrodomuosius dokumentus;
  - 3) įrodoma neteisėta veikla arba nesąžiningas organizacijos pažymėjimo naudojimas;
  - 4) nėra atsakingo vadovo.
- c) Nustačiusi bet kokią neatitiktį taikomiems Reglamento (ES) 2018/1139 ir jo deleguotųjų bei įgyvendinimo aktų reikalavimams, organizacijos procedūroms ir vadovams arba patvirtinimo ar pažymėjimo sąlygoms, dėl kurios gali sumažėti sauga arba kilti pavojus skrydžio saugai, kompetentinga institucija konstatuoja 2 lygio pažeidimą.
- d) Kai pažeidimas nustatomas vykdant priežiūrą arba kitais būdais, kompetentinga institucija, nepažeisdama jokių papildomų Reglamente (ES) 2018/1139 ir jo deleguotuosiuose bei įgyvendinimo aktuose reikalaujamų veiksmų, raštu praneša apie pažeidimą organizacijai ir paprašo imtis taisomųjų veiksmų nustatytai (-oms) neatitiktčiai (-ims) ištaisyti. Jei pažeidimas tiesiogiai susijęs su orlaiviu, kompetentinga institucija informuoja apie tai valstybę, kurioje registruotas orlaivis.
- 1) Nustačiusi 1 lygio pažeidimus, kompetentinga institucija nedelsdama imasi atitinkamų veiksmų veiklai uždrausti arba apriboti ir, jei taikoma, imasi veiksmų pažymėjimui atšaukti arba, atsižvelgiant į 1 lygio pažeidimo dydį, jį visą ar jo dalį apriboti arba sustabdyti jo viso ar jo dalies galiojimą tol, kol organizacija sėkmingai įgyvendins taisomuosius veiksmus.
  - 2) Nustačiusi 2 lygio pažeidimus, kompetentinga institucija:
    - i) skiria organizacijai pažeidimo pobūdį atitinkantį taisomųjų veiksmų įgyvendinimo laikotarpį, kuris bet kuriuo atveju iš pradžių neviršija trijų mėnesių. Šis laikotarpis prasideda nuo rašytinio pranešimo organizacijai apie pažeidimą, kuriame reikalaujama imtis taisomųjų veiksmų nustatytai neatitiktčiai ištaisyti, pateikimo dienos. Pasibaigus šiam laikotarpiui, kompetentinga institucija, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį ir organizacijos rezultatus užtikrinant saugą praeityje, šį trijų mėnesių laikotarpį gali pratęsti, jei su ja suderinamas patenkinamas taisomųjų veiksmų planas;
    - ii) įvertina organizacijos pasiūlytus taisomuosius veiksmus bei įgyvendinimo planą ir jiems pritaria, jei vertinime padaroma išvada, kad jų pakanka neatitiktčiai (-ims) ištaisyti.
  - 3) Jei organizacija nepateikia priimtino taisomųjų veiksmų plano arba neįvykdo taisomųjų veiksmų per kompetentingos institucijos priimtą arba pratęstą laikotarpį, konstatuojamas 1 lygio pažeidimas ir imamasi d punkto 1 papunktyje nurodytų veiksmų.
  - 4) Kompetentinga institucija registruoja visus jos konstatuotus pažeidimus arba pažeidimus, apie kuriuos jai pranešta pagal e punktą, ir, jei taikoma, jos taikytas vykdymo užtikrinimo priemonės, taip pat visus taisomuosius veiksmus ir jų atlikimo datą.
- e) Nustačiusi bet kokią kitos valstybės narės kompetentingos institucijos arba Agentūros sertifikuotos organizacijos neatitiktį taikytiniams Reglamento (ES) 2018/1139 ir jo deleguotųjų bei įgyvendinimo aktų reikalavimams, pagal CAMO.B.300 dalies d punktą veikianti valstybės narės institucija, nepažeisdama jokių papildomų vykdymo užtikrinimo priemonių, informuoja tą kompetentingą instituciją ir nurodo pažeidimo lygį.

CAMO.B.355 Pažymėjimo galiojimo sustabdymas, pažymėjimo apribojimas ir atšaukimas

Kompetentinga institucija:

- a) jeigu išskyla galimas pavojus saugai, dėl pagrįstų priežasčių sustabdo pažymėjimo galiojimą;
- b) pagal CAMO.B.350 dalį pažymėjimo galiojimą sustabdo, pažymėjimą atšaukia arba apriboja;
- c) sustabdo pažymėjimo galiojimą, jei kompetentingos institucijos tikrintojams dėl valstybėje, kurioje yra patalpos, susidariusios saugumo padėties, per 24 mėnesių laikotarpį nepavyksta vykdyti priežiūros atliekant auditą vietoje.

I priedėlis

Nepetraukiamąjį tinkamumą užtikrinančios organizacijos pažymėjimas – EASA 14 forma

[VALSTYBĖ NARĖ (*)]

Europos Sąjungos valstybė narė (*)

NEPERTRAUKIAMĄJĮ TINKAMUMĄ SKRAIDYTI UŽTIKRINANČIOS ORGANIZACIJOS PAŽYMĖJIMAS

Nuoroda [VALSTYBĖS NARĖS KODAS (*)].CAMO.XXXX (Nr. AOC XX.XXXX)

Remdamasi 2018 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2018/1139 dėl bendrųjų civilinės aviacijos taisyklių, ir kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra, ir Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1321/2014 ir atsižvelgdama į toliau nustatytas sąlygas, [VALSTYBĖS NARĖS KOMPETENTINGA INSTITUCIJA (*)] patvirtina, kad:

[[MONĖS PAVADINIMAS IR ADRESAS]

yra nepetraukiamąjį tinkamumą skraidyti užtikrinanti organizacija pagal Komisijos reglamento (ES) Nr. 1321/2014 Vc priedo (CAMO dalies) A skyrių.

SĄLYGOS

1. Šis pažymėjimas taikomas atsižvelgiant į Komisijos reglamento (ES) Nr. 1321/2014 Vc priedo (CAMO dalies) A skyriuje nurodyto patvirtinto nepetraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyno darbo apimties skyriuje nurodytus taikymo srities apribojimus.
2. Šio pažymėjimo turėtojas privalo užtikrinti atitiktį pagal Komisijos reglamento (ES) Nr. 1321/2014 Vc priedą (CAMO dalį) patvirtintame nepetraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyne nurodytoms procedūroms.
3. Šis pažymėjimas galioja tol, kol patvirtinta nepetraukiamąjį tinkamumą skraidyti užtikrinanti organizacija atitinka Komisijos reglamento (ES) Nr. 1321/2014 I priedo (M dalies), Vb priedo (ML dalies) ir Vc priedo (CAMO dalies) reikalavimus.
4. Jeigu nepetraukiamąjį tinkamumą skraidyti užtikrinanti organizacija, remdamasi savo valdymo sistema, sudaro subrangos sutartį su viena ar keliomis organizacijomis dėl paslaugų teikimo, šis pažymėjimas toliau galioja su sąlyga, kad tokia (-ios) organizacija (-os) vykdo taikytinus sutartinius įsipareigojimus.
5. Jeigu laikomasi 1–4 punktuose nurodytų sąlygų, šis pažymėjimas galioja neribotą laiką, jeigu anksčiau pažymėjimo nebuvo atsisakyta, jis nebuvo pakeistas, jo galiojimas nebuvo sustabdytas arba jis nebuvo atšauktas.

Jeigu ši forma taip pat taikoma oro vežėjo pažymėjimo (OVP) turėtojams (pagal Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 išduotas licencijas turintiems oro vežėjams), be standartinio numerio, kartu su nuoroda pateikiamas OVP numeris, o 5 sąlyga pakeičiama toliau išdėstytomis papildomomis sąlygomis.

6. Šis pažymėjimas nesuteikia teisės eksploatuoti 1 sąlygoje nurodytų tipų orlaivių. Leidimas eksploatuoti orlaivį yra OVP.
7. Jeigu kompetentinga institucija aiškiai nenurodo kitaip, panaikinus ar atšaukus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 licenciją įgijusio oro vežėjo OVP arba sustabdžius jo galiojimą, šis pažymėjimas iš karto netenka galios OVP nurodytų orlaivių registracijos atžvilgiu.
8. Šis pažymėjimas galioja neribotą laiką, jei laikomasi pirmiau nurodytų sąlygų ir jei anksčiau pažymėjimo nebuvo atsisakyta, jis nebuvo pakeistas, jo galiojimas nebuvo sustabdytas arba jis nebuvo atšauktas.

Pirmojo išdavimo data .....

Pasirašė .....

Šio pakeitimo data ..... Pakeitimo Nr. ....

Kompetentingos institucijos vardu [VALSTYBĖS NARĖS KOMPETENTINGA INSTITUCIJA (*)]

... puslapis iš ...

(*) Arba EASA, jei EASA yra kompetentinga institucija.

2 puslapis iš 2

**NEPERTRAUKIAMĄJĮ TINKAMUMĄ SKRAIDYTI UŽTIKRINANČIOS ORGANIZACIJOS
PATVIRTINIMO SĄLYGOS**

Nuoroda [VALSTYBĖS NARĖS KODAS (*).CAMO.XXXX

(Nr. AOC XX.XXXX)

Organizacija [IMONĖS PAVADINIMAS IR ADRESAS]

Orlaivio tipas / serija / grupė	Leidžiama atlikti tinkamumo skraidyti patikrą	Leidžiama išduoti skrydžio leidimus	Organizacija (-os) subrangovė (-ės)
	[TAIP / NE] (***)	[TAIP / NE] (***)	
	[TAIP / NE] (***)	[TAIP / NE] (***)	
	[TAIP / NE] (***)	[TAIP / NE] (***)	
	[TAIP / NE] (***)	[TAIP / NE] (***)	

Patvirtinimo sąlygos taikytinos tik patvirtinto nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyno .....

Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyno nuoroda .....

Pirmojo leidimo data .....

Pasirašė .....

Pakeitimo data ..... Pakeitimo Nr. ....

Kompetentingos institucijos vardu: [VALSTYBĖS NARĖS KOMPETENTINGA INSTITUCIJA (*)]

EASA 14 forma, 5 leidimas

(*) Arba EASA, jei EASA yra kompetentinga institucija.

(**) Išbraukti, jei tai ne ES valstybė narė arba EASA.

(***) Išbraukti, jei organizacija nėra patvirtinta.“

VIII PRIEDAS

„Vd PRIEDAS

(CAO dalis)

TURINYS

CAO.1	Bendrosios nuostatos
A SKYRIUS – REIKALAVIMAI ORGANIZACIJAI	
CAO.A.010	Taikymo sritis
CAO.A.015	Paraiškos teikimas
CAO.A.017	Atitikties užtikrinimo priemonės
CAO.A.020	Patvirtinimo sąlygos
CAO.A.025	Išplėstinis tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinynas
CAO.A.030	Įrenginiai
CAO.A.035	Reikalavimai darbuotojams
CAO.A.040	Už išleidimą atsakingi darbuotojai
CAO.A.045	Tinkamumo skraidyti patikros darbuotojai
CAO.A.050	Komponentai, įranga ir įrankiai
CAO.A.055	Techninės priežiūros duomenys ir darbų užsakymai
CAO.A.060	Techninės priežiūros standartai
CAO.A.065	Orlaivio išleidimo eksploatuoti pažymėjimas
CAO.A.070	Komponento išleidimo eksploatuoti pažymėjimas
CAO.A.075	Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimas
CAO.A.080	Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo duomenys
CAO.A.085	Tinkamumo skraidyti patikra
CAO.A.090	Užrašų tvarkymas
CAO.A.095	Organizacijos teisės
CAO.A.100	Kokybės sistema ir organizacijos patikra
CAO.A.105	Organizacijos pakeitimai
CAO.A.110	Nuolatinis patvirtinimo galiojimas
CAO.A.115	Pažeidimai
B SKYRIUS – REIKALAVIMAI INSTITUCIJAI	
CAO.B.010	Taikymo sritis
CAO.B.015	Kompetentinga institucija
CAO.B.017	Atitikties užtikrinimo priemonės
CAO.B.020	Užrašų tvarkymas
CAO.B.025	Abipusis keitimasis informacija
CAO.B.030	Įsipareigojimai
CAO.B.035	Išlygos
CAO.B.040	Taikymas
CAO.B.045	Pradinis patvirtinimas
CAO.B.050	Patvirtinimo suteikimas

- CAO.B.055 Nepertraukiamoji priežiūra
  - CAO.B.060 Pažeidimai
  - CAO.B.065 Pakeitimai
  - CAO.B.070 Patvirtinimo galiojimo sustabdymas, patvirtinimo apribojimas ir atšaukimas
- I priedėlis – Išplėstinių teisių tinkamumą skraidyti užtikrinančios organizacijos (CAO) pažymėjimas

CAO.1 Bendrosios nuostatos

Šiame priede (CAO dalyje):

- 1) kompetentinga institucija:
  - a) organizacijų, kurių pagrindinė verslo vieta yra valstybėje narėje, kompetentinga institucija – tos valstybės narės paskirta institucija;
  - b) organizacijų, kurių pagrindinė verslo vieta yra trečiojoje šalyje, kompetentinga institucija – Agentūra;
- 2) savininkas – asmuo, atsakingas už orlaivio nuolatinį tinkamumą skraidyti, įskaitant šiuos asmenis:
  - i) registruotąjį orlaivio savininką;
  - ii) nuomininką, jei sudaryta nuomos sutartis;
  - iii) operatorių.

A SKYRIUS

REIKALAVIMAI ORGANIZACIJAI

CAO.A.010 Taikymo sritis

Šiame priede nustatomi reikalavimai, kurių turi laikytis išplėstinių teisių tinkamumą skraidyti užtikrinanti organizacija (CAO), kad pateikusi paraišką galėtų gauti orlaivio ir į jį įmontuoti skirtų komponentų techninės priežiūros ir nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti (naudoti) užtikrinimo patvirtinimą ir kad galėtų nuolat vykdyti šią veiklą, jei tokie orlaiviai nėra priskiriami prie sudėtingų varikliu varomų orlaivių ir nėra įtraukti į oro vežėjui, turinčiam pagal Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 išduotą licenciją, priklausantį oro vežėjo pažymėjimą.

CAO.A.015 Paraiškos teikimas

CAO paraiškas dėl jos patvirtinimo išdavimo arba keitimo kompetentingai institucijai teikia tos institucijos nustatyta forma bei būdu.

CAO.A.017 Atitikties užtikrinimo priemonės

- a) Siekdama įrodyti atitiktį Reglamentui (ES) 2018/1139 ir jo deleguotiesiems bei įgyvendinimo aktams, organizacija gali taikyti Agentūros patvirtintoms priimtinioms atitikties užtikrinimo priemonėms alternatyvias atitikties užtikrinimo priemones.
- b) Jei organizacija nori taikyti alternatyvias atitikties užtikrinimo priemones, prieš jas taikydama ji kompetentingai institucijai pateikia išsamų tų alternatyvių atitikties užtikrinimo priemonių aprašą. Į tą aprašą įtraukiamas vertinimas, iš kurio matyti alternatyvių atitikties užtikrinimo priemonių atitiktis Reglamentui (ES) 2018/1139 ir jo deleguotiesiems bei įgyvendinimo aktams.

Organizacija tas alternatyvias atitikties užtikrinimo priemones gali taikyti tik gavusi išankstinį kompetentingos institucijos patvirtinimą ir CAO.B.017 dalyje nurodytą pranešimą.

CAO.A.020 Patvirtinimo sąlygos

- a) Patvirtintą darbo apimtį CAO išsamiai aprašo CAO.A.025 dalyje nurodytame išplėstiniame tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyne.
  - 1) Darbo apimties, susijusios su lėktuvais, kurių didžiausia kilimo masė (MTOM) viršija 2 730 kg, ir sraigtasparniais, kurių MTOM viršija 1 200 kg arba kurių pažymėjime nurodyta, kad jais gali skristi daugiau kaip 4 asmenys, apraše nurodomi konkretūs orlaivių tipai. Šios darbo apimties pakeitimus patvirtina kompetentinga institucija, vadovaudamasi CAO.A.105 dalies a punktu ir CAO.B.065 dalies a punktu.

- 2) Darbo apimties, susijusios su sukomplektuotais turbininiais varikliais, apraše nurodomas variklių gamintojas, grupė, serija arba techninės priežiūros užduotis (-ys). Šios darbo apimties pakeitimus tvirtina kompetentinga institucija, vadovaudamasi CAO.A.105 dalies a punktu ir CAO.B.065 dalies a punktu.
- 3) CAO, kuri visoms techninės priežiūros užduotims planuoti ir vykdyti samdo tik vieną darbuotoją, negali būti suteiktos teisės atlikti šią techninę priežiūrą:
  - a) lėktuvų, kuriuose sumontuotas turbininis variklis (organizacijų, kvalifikuotų atlikti orlaivių techninę priežiūrą, atveju);
  - b) sraigtasparnių, kuriuose sumontuotas turbininis variklis arba daugiau nei vienas stūmoklinis variklis (organizacijų, kvalifikuotų atlikti orlaivių techninę priežiūrą, atveju);
  - c) ne mažiau kaip 450 arklio galių sukomplektuotų stūmoklinių variklių (organizacijų, kvalifikuotų atlikti variklių techninę priežiūrą, atveju) ir
  - d) sukomplektuotų turbininių variklių (organizacijų, kvalifikuotų atlikti variklių techninę priežiūrą, atveju).
- 4) Darbo apimtį, susijusią su kitais nei 1 punkte nurodyti orlaiviais, kitais nei sukomplektuoti turbininiai varikliai komponentais ir su neardomųjų bandymų specializuotomis paslaugomis, CAO kontroliuoja vadovaudamasi CAO. A.025 dalies a punkto 11 papunktyje nustatyta tvarka. Darbo apimtis, susijusi su kitų nei sukomplektuoti varikliai komponentų technine priežiūra, klasifikuojama pagal šias sistemos kategorijas:
  - (i) C1 – oro kondicionavimas ir viršslėgio sudarymas;
  - (ii) C2 – automatinis skrydžio valdymas;
  - (iii) C3 – ryšiai ir navigacija;
  - (iv) C4 – durys ir liukai;
  - (v) C5 – elektros energijos tiekimas ir apšvietimas;
  - (vi) C6 – įranga;
  - (vii) C7 – variklis;
  - (viii) C8 – vairai;
  - (ix) C9 – degalai;
  - (x) C10 – sraigtasparnis ir sraigtai;
  - (xi) C11 – sraigtasparnio pavara;
  - (xii) C12 – hidraulinė sistema;
  - (xiii) C13 – būklės rodmenų teikimo ir registravimo sistema;
  - (xiv) C14 – važiuoklė;
  - (xv) C15 – deguonies sistema;
  - (xvi) C16 – oro sraigtai;
  - (xvii) C17 – pneumatinė ir vakuuminė sistemos;
  - (xviii) C18 – apsauga nuo apledėjimo / lietaus / ugnies;
  - (xix) C19 – langai;
  - (xx) C20 – konstrukcinė įranga;
  - (xxi) C21 – vandens balastas ir
  - (xxii) C22 – varomosios galios didinimas.

Organizacijos, kurioms patvirtinimas suteikiamas pagal šį priedą, remiantis esamu organizacijos patvirtinimu, suteiktu pagal I priedo (M dalies) G ar F poskyrį arba II priedą (145 dalį) vadovaujantis 4 straipsnio 4 dalimi, į darbo apimties aprašą įtraukia visą informaciją, būtiną siekiant užtikrinti, kad jų teisės atitiktų esamame patvirtinime nurodytas teises.

- b) CAO patvirtinimas suteikiamas pagal šio priedo I priedėlyje pateiktą pavyzdį.
- c) CAO, remdamasi techninės priežiūros duomenimis, gali gaminti tam tikras dalis, skirtas naudoti atliekant darbus jos įrenginiuose, kaip nurodyta jos išplėstiniame tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyne.

CAO.A.025 Išplėstinis tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinynas

- a) CAO parengia žinyną, į kurį įtraukia bent šią informaciją:
- 1) atsakingo vadovo pasirašytą pareiškimą, kuriuo patvirtinama, kad organizacija visą laiką dirbs pagal šio priedo ir išplėstinio tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyno reikalavimus;
  - 2) išplėstinio tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyno apimamą darbo apimtį;
  - 3) CAO.A.035 dalies a ir b punktuose nurodyto (-ų) asmens (-ų) pareigas ir vardą (-us) bei pavardę (-es);
  - 4) organizacinę schemą, kurioje parodytos CAO.A.035 dalies a ir b punktuose nurodytų asmenų įsipareigojimų sąsajos;
  - 5) už išleidimą atsakingų darbuotojų (jei tokių yra) sąrašą, kuriame nurodoma tų darbuotojų patvirtinimo taikymo sritis;
  - 6) už orlaivių techninės priežiūros programų (OTPP) kūrimą ir tvirtinimą atsakingų darbuotojų (jei tokių yra) sąrašą, kuriame nurodoma tų darbuotojų patvirtinimo taikymo sritis;
  - 7) tinkamumo skraidyti patikros darbuotojų (jei tokių yra) sąrašą, kuriame nurodoma tų darbuotojų patvirtinimo taikymo sritis;
  - 8) už skrydžio leidimų išdavimą atsakingų darbuotojų (jei tokių yra) sąrašą;
  - 9) bendrą įrenginių aprašą ir išdėstymą;
  - 10) CAO taikytinas atitikties šio priedo reikalavimams užtikrinimo procedūras;
  - 11) išplėstinio tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyno pakeitimo procedūrą, kaip nurodyta CAO.A.105 dalies b punkte.
- b) Pirminę išplėstinio tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyno redakciją tvirtina kompetentinga institucija.
- c) Išplėstinio tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyno pakeitimai atliekami pagal CAO.A.105 dalį.

CAO.A.030 Įrenginiai

CAO pasirūpina, kad jai būtų parūpinti visi reikiami įrenginiai, įskaitant tinkamas biuro patalpas, kad ji galėtų atlikti visą suplanuotą darbą.

Be to, jei organizacijos patvirtinimo taikymo sritis apima techninės priežiūros veiklą, CAO užtikrina, kad:

- a) specializuotose dirbtuvėse, angaruose ir patalpose būtų užtikrinta tinkama apsauga nuo taršos ir nuo aplinkos poveikio;
- b) komponentams, įrangai, įrankiams ir medžiagoms būtų skirtos saugios saugyklos ir būtų laikomasi sąlygų, kuriomis būtų užtikrinama, kad netinkami naudoti komponentai ir medžiagos būtų atskirti nuo kitų komponentų, medžiagų, įrangos ir įrankių, kad būtų laikomasi gamintojo pateiktų saugojimo nurodymų ir kad į saugyklas galėtų patekti tik įgaliotieji darbuotojai.

CAO.A.035 Reikalavimai darbuotojams

- a) CAO paskiria atsakingą vadovą ir jam suteikia įgaliojimus užtikrinti galimybę finansuoti visą organizacijos veiklą, kad ji būtų vykdoma pagal šio priedo reikalavimus.
- b) Atsakingas vadovas paskiria asmenį arba asmenų grupę ir jam (jai) suteikia atsakomybę užtikrinti, kad CAO visada atitiktų šio priedo reikalavimus. Tas asmuo arba asmenys yra atskaitingas (-i) atsakingam vadovui.
- c) Visi b punkte nurodyti asmenys turi turėti jų funkcijoms atlikti reikalingų atitinkamų žinių, išsilavinimą ir patirties, susijusių su nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimu arba technine priežiūra.
- d) CAO turi turėti pakankamą skaičių tinkamos kvalifikacijos darbuotojų, kad galėtų atlikti suplanuotą darbą. CAO turi teisę laikinai samdyti darbuotojus pagal subrangos sutartį.
- e) CAO įvertina ir užregistruoja visų darbuotojų kvalifikaciją.
- f) Specialias užduotis, pvz., virinimą, arba neardomųjų bandymų tikrinimą, išskyrus paviršiaus įtrūkių tikrinimą, atliekančių darbuotojų kvalifikacija turi atitikti oficialiai pripažintą standartą.

CAO.A.040 Už išleidimą atsakingi darbuotojai

- a) Už išleidimą atsakingi darbuotojai turi atitikti 5 straipsnio reikalavimus. Šie darbuotojai savo išleidimo eksploatuoti teise naudojami tik tuo atveju, jei CAO yra įsitikinusi, kad jie:
- 1) laikosi III priedo (66 dalies) 66.A.20 dalies b punkto reikalavimų, išskyrus atvejus, kai 5 straipsnio 6 dalyje pateikiama nuoroda į valstybės narės teisės aktą, – tuomet jie turi laikytis tame teisės akte nustatytų reikalavimų;
  - 2) pakankamai išmano apie tam tikrą orlaivį arba orlaivio komponentą (-us), kurio (-ių) techninė priežiūra turi būti atlikta, arba tiek apie viena, tiek apie kita, ir organizacijos procedūras, kurių reikia laikytis atliekant tokią techninę priežiūrą.
- b) Nukrypstant nuo a punkto, jeigu nenumatytomis aplinkybėmis orlaiviui draudžiama pakilti ne pagrindinėje bazėje, o kitoje vietoje, kurioje nėra atitinkamų už išleidimą atsakingų darbuotojų, CAO, su kuria sudaryta techninės priežiūros teikimo sutartis, gali suteikti vienkartinį įgaliojimą išleisti eksploatuoti:
- 1) vienam iš savo darbuotojų, turinčių panašios technologijos, konstrukcijos ir sistemų orlaivio tipo kvalifikacijas, arba
  - 2) bet kokiam asmeniui, turinčiam ne mažiau kaip trejų metų techninės priežiūros patirties ir galiojančią ICAO išduotą orlaivių techninės priežiūros licenciją, skirtą orlaivio, kurį reikia išleisti eksploatuoti, tipui su sąlyga, kad toje vietoje nėra pagal šį priedą patvirtintos organizacijos ir kad CAO, su kuria sudaryta sutartis, yra gavusi ir turi dokumentais patvirtintų to asmens patirties įrodymų ir licenciją.

CAO apie vienkartinio įgaliojimo išleisti eksploatuoti suteikimą per 7 dienas nuo tokio įgaliojimo suteikimo dienos praneša kompetentingai institucijai. Vienkartinį įgaliojimą išleisti eksploatuoti suteikianti CAO užtikrina, kad techninė priežiūra, galinti turėti įtakos skrydžio saugai, būtų patikrinta pakartotinai.

- c) Nukrypstant nuo a punkto, teikdama techninės priežiūros paslaugas komercinę veiklą vykdančioms operatoriams, CAO gali pasitelkti už išleidimą atsakingus darbuotojus, kurių kvalifikacija atitinka toliau pateikiamus reikalavimus, su sąlyga, kad taiko atitinkamas procedūras, kurios turi būti patvirtintos kaip išplėstinio tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyno dalis:
- 1) jei taikomi pakartotinę priešskrydinę patikrą nustatantys tinkamumo skraidyti nurodymai (TSN), kuriuose aiškiai nustatyta, kad skrydžio įgula gali tuos TSN vykdyti, CAO, atsižvelgdama į turimą skrydžio įgulos nario licenciją, gali įgulos vadui suteikti ribotą už išleidimą atsakingiems darbuotojams suteikiamą įgaliojimą, jei CAO užtikrina, kad įgulos vadui buvo surengti pakankami praktinio mokymo kursai, kad šis galėtų TSN įvykdyti pagal reikalaujamą standartą;
  - 2) jei orlaivis eksploatuojamas toli nuo techninės priežiūros stoties, CAO, atsižvelgdama į turimą skrydžio įgulos nario licenciją, gali įgulos vadui suteikti ribotą už išleidimą atsakingiems darbuotojams suteikiamą įgaliojimą, jeigu organizacija užtikrina, kad įgulos vadui buvo surengti pakankami praktinio mokymo kursai, kad šis galėtų užduotį vykdyti pagal reikalaujamą standartą.
- d) CAO registruoja išsamius už išleidimą atsakingų darbuotojų duomenis ir nuolat atnaujina visų už išleidimą atsakingų darbuotojų sąrašą, kuriame nurodo jų patvirtinimo taikymo sritį; visi šie duomenys įtraukiami į organizacijos žinyną.

CAO.A.045 Tinkamumo skraidyti patikros darbuotojai

- a) Kad CAO būtų patvirtinta atlikti tinkamumo skraidyti patikras ir, jei taikoma, išduoti skrydžio leidimus, ji turi turėti atitinkamų tinkamumo skraidyti patikros darbuotojų, o jie turi atitikti visus šiuos reikalavimus:
- 1) būti įgiję ne mažiau kaip 1 metų patirties nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti srityje sklandytuvų ir oro balionų atveju ir ne mažiau kaip 3 metų patirties – visų kitų orlaivių atveju;
  - 2) turėti pagal šio reglamento 5 straipsnį išduotą atitinkamą licenciją arba aviacijos mokslo ar lygiavertį laipsnį, arba, be 1 punkte nurodytos patirties, būti papildomai įgiję ne mažiau kaip 2 metų patirties nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti srityje sklandytuvų ir oro balionų atveju ir ne mažiau kaip 4 metų patirties – visų kitų orlaivių atveju;
  - 3) būti išklause atitinkamą orlaivių techninės priežiūros kursą.

- b) Prieš suteikdama tinkamumo skraidyti patikros darbuotojams įgaliojimą atlikti tinkamumo skraidyti patikras, CAO paskiria asmenį, kuris turi atlikti orlaivio tinkamumo skraidyti patikrą prižiūrint kompetentingai institucijai arba asmeniui, jau turinčiam CAO įgaliojimą atlikti tinkamumo skraidyti patikros darbuotojo užduotis. Jei, kompetentingos institucijos nuomone, patikra atliekama tinkamai, ji oficialiai pripažįsta darbuotojus tinkamumo skraidyti patikros darbuotojais.
- c) CAO užtikrina, kad jos tinkamumo skraidyti patikros darbuotojai galėtų įrodyti turį tinkamos neseniai įgytos su nepertraukiamuoju tinkamumu skraidyti susijusios patirties.
- d) Kiekvienas tinkamumo skraidyti patikros darbuotojas įrašomas į išplėstiniame tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyne pateiktą sąrašą, kuriame nurodomas b punkte minimas įgaliojimas atlikti tinkamumo skraidyti patikrą.
- e) CAO tvarko visų savo tinkamumo skraidyti patikros darbuotojų duomenų užrašus, kuriuose pateikiama išsami informacija apie visas konkretaus asmens įgytas atitinkamas kvalifikacijas ir glaustas atitinkamos su nepertraukiamuoju tinkamumu skraidyti susijusios patirties bei mokymo kursų aprašymas, taip pat jo (jos) įgaliojimo kopija. Šiuos įrašus CAO laiko ne trumpiau kaip 2 metus nuo atitinkamo asmens darbo šioje organizacijoje pabaigos dienos.

CAO.A.050 Komponentai, įranga ir įrankiai

- a) CAO turi turėti:
  - 1) techninės priežiūros duomenų, nustatytų CAO.A.055 dalyje, aprašuose nurodytą įrangą ir įrankius arba išplėstiniame tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyne nurodytą patikrintą lygiavertę įrangą ir įrankius, kurie reikalingi kasdinei techninei priežiūrai atlikti atsižvelgiant į organizacijos patvirtinimo taikymo sritį;
  - 2) procedūrą, pagal kurią, kai reikia, užtikrinama prieiga prie visos kitos tik kartais naudojamos įrangos ir įrankių, reikalingų jos darbui atlikti.
- b) CAO užtikrina, kad jos naudojama įranga ir įrankiai būtų tikrinami ir kalibruojami pagal oficialiai pripažintą standartą. Ji tvarko informacijos apie tokį kalibravimą ir taikomus standartus įrašus ir laikosi CAO.A.090 dalies reikalavimų.
- c) CAO tikrina, klasifikuoja ir tinkamai atskiria visus gaunamus komponentus, vadovaudamasi I priedo (M dalies) M.A.501 ir M.A.504 dalimis arba Vb priedo (ML dalies) ML.A.501 ir ML.A.504 dalimis (atsižvelgiant į tai, kas taikoma).

CAO.A.055 Techninės priežiūros duomenys ir darbų užsakymai

- a) Atlikdama techninę priežiūrą, įskaitant keitimus ir remontą, CAO turi turėti ir naudoti taikytinus naujausius techninės priežiūros duomenis, nurodytus I priedo (M dalies) M.A.401 dalyje arba Vb priedo (ML dalies) ML.A.401 dalyje (atsižvelgiant į tai, kas taikoma). Tačiau, jeigu techninės priežiūros duomenis pateikia užsakovas, juos reikalaujama turėti tik tol, kol atliekamas darbas.
- b) Prieš pradėdant techninę priežiūrą, CAO ir techninę priežiūrą atlikti prašantis asmuo ar organizacija suderina raštišką darbo užsakymą, kad būtų aiškiai nustatyti atliktini techninės priežiūros darbai.

CAO.A.060 Techninės priežiūros standartai

Atlikdama techninę priežiūrą CAO turi laikytis visų šių reikalavimų:

- a) užtikrinti, kad visi techninę priežiūrą atliekantys asmenys turėtų šio priedo reikalavimus atitinkančią kvalifikaciją;
- b) užtikrinti, kad techninės priežiūros atlikimo vieta būtų tinkamai sutvarkyta ir švari (nepurvina ir neužteršta);
- c) taikyti CAO.A.055 dalyje nurodytuose techninės priežiūros duomenų aprašuose ir darbų užsakymuose nurodytus metodus, būdus, standartus ir nurodymus;
- d) naudoti CAO.A.050 dalyje nurodytus įrankius, įrangą ir medžiagas;
- e) užtikrinti, kad techninė priežiūra būtų atliekama atsižvelgiant į visus CAO.A.055 dalyje nurodytus techninės priežiūros duomenų aprašuose nustatytus su aplinka susijusius apribojimus;
- f) užtikrinti, kad atšiauriomis aplinkos sąlygomis arba ilgai atliekamai techninei priežiūrai būtų naudojami tinkami įrenginiai;
- g) užtikrinti kuo mažesnę daugybinių techninės priežiūros klaidų riziką ir atliekant tas pačias techninės priežiūros užduotis daromų klaidų kartojimo riziką;
- h) užtikrinti, kad atlikus ypatingos svarbos techninės priežiūros užduotį būtų taikomas klaidų pastebėjimo metodas;

- i) užbaigus techninę priežiūrą atlikti bendrą patikrinimą, skirtą užtikrinti, kad iš orlaivio ar komponento būtų išimti visi įrankiai, įranga ir visos pašalinės dalys bei medžiagos ir kad būtų vėl pritvirtintos visos nuimtos priemonės plokštės;
- j) užtikrinti, kad visa atlikta techninė priežiūra būtų tinkamai užregistruota ir patvirtinta dokumentais.

CAO.A.065 Orlaivio išleidimo eksploatuoti pažymėjimas

Užbaigus visą pagal šį priedą atliekamą orlaivio techninę priežiūrą, pagal I priedo (M dalies) M.A.801 dalį arba Vb priedo (ML dalies) ML.A.801 dalį (atsižvelgiant į tai, kas taikoma) išduodamas orlaivio išleidimo eksploatuoti pažymėjimas (IEP).

CAO.A.070 Komponento išleidimo eksploatuoti pažymėjimas

- a) Užbaigus visą pagal šį priedą atliekamą komponento techninę priežiūrą, pagal I priedo (M dalies) M.A.802 dalį arba Vb priedo (ML dalies) ML.A.802 dalį (atsižvelgiant į tai, kas taikoma) išduodamas komponento IEP. Pagal I priedo (M dalies) II priedėlį išduodama EASA 1 forma, išskyrus atvejus, numatytus I priedo (M dalies) M.A.502 dalies b ar d punktuose ir Vb priedo (ML dalies) ML.A.502 dalyje, ir komponentus, pagamintus pagal CAO.A.020 dalies c punktą.
- b) A punkte nurodyta EASA 1 forma gali būti parengta naudojantis kompiuterine duomenų baze.

CAO.A.075 Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimas

- a) Visas nepertraukiamasis tinkamumas skraidyti užtikrinamas laikantis I priedo (M dalies) C poskyrio arba Vb priedo (ML dalies) C poskyrio reikalavimų (atsižvelgiant į tai, kas taikoma).
- b) Dėl kiekvieno prižiūrimo orlaivio CAO:
  - 1) parengia ir tikrina prižiūrimo orlaivio techninės priežiūros programą ir:
    - i) jei orlaivis atitinka Vb priedo (ML dalies) reikalavimus, patvirtina OTTP ir jos pakeitimus arba,
    - ii) jei orlaivis atitinka I priedo (M dalies) reikalavimus, OTTP ir jos pakeitimus pateikia tvirtinti kompetentingai institucijai, išskyrus atvejus, kai taikoma netiesioginio tvirtinimo procedūra pagal I priedo (M dalies) M.A.302 dalies c punktą;
  - 2) OTTP kopiją pateikia savininkui;
  - 3) užtikrina, kad atliekant bet kokią keitimą ir remontą naudojami duomenys atitiktų M.A.304 arba ML.A.304 dalių (atsižvelgiant į tai, kas taikoma) reikalavimus;
  - 4) užtikrina, kad visa techninė priežiūra būtų atliekama pagal OTTP ir orlaivis būtų išleidžiamas eksploatuoti pagal I priedo (M dalies) A skyriaus H poskyrį, II priedo (145 dalies) A skyrių arba Vb priedo (ML dalies) A skyriaus H poskyrį (atsižvelgiant į tai, kas taikoma);
  - 5) užtikrina, kad būtų įgyvendinami visi įtakos nepertraukiamajam tinkamumui skraidyti turintys taikytini tinkamumo skraidyti ir eksploatavimo nurodymai;
  - 6) užtikrina, kad visus atliekant techninę priežiūrą nustatytus defektus arba defektus, apie kuriuos pranešta, pašalintų tinkamai patvirtinta techninės priežiūros organizacija arba nepriklausomi už išleidimą atsakingi darbuotojai;
  - 7) užtikrina, kad orlaivio techninę priežiūrą prareikus atliktų tinkamai patvirtinta organizacija arba nepriklausomi už išleidimą atsakingi darbuotojai;
  - 8) siekdama, kad darbas būtų atliekamas tinkamai, koordinuoja planinę techninę priežiūrą, TSN taikymą, ribotos eksploatavimo trukmės dalių keitimą ir komponentų tikrinimą;
  - 9) tvarko ir archyvuoja visus nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užrašus ir, jei taikoma, orlaivio techninių įrašų žurnalą;
  - 10) užtikrina, kad pareiškime apie masės ir sunkio centro nustatymą būtų nurodyta dabartinė orlaivio būklė.

CAO.A.080 Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo duomenys

Atlikdama nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užduotis, nurodytas CAMO.A.315 ir CAO.A.075 dalyse (atsižvelgiant į tai, kas taikoma), CAO turi turėti ir naudoti taikytinus naujausius techninės priežiūros duomenis, nurodytus atitinkamoje I priedo (M dalies) M.A.401 dalyje arba Vb priedo (ML dalies) ML.A.401 dalyje. Šiuos duomenis gali pateikti savininkas, atsižvelgdamas į sutartį, nurodytą M.A.201 dalies h punkto 2 papunktyje, i punkto 1 papunktyje, e arba f punktuose; tokiu atveju CAO tuos duomenis turi laikyti tik iki sutarties galiojimo pabaigos, išskyrus atvejus, kai tuos duomenis ji turi saugoti pagal CAO.A.090 dalies b punktą.

CAO.A.085 Tinkamumo skraidyti patikra

CAO visas tinkamumo skraidyti patikras atlieka vadovaudamasi I priedo (M dalies) M.A.903 dalimi arba Vb priedo (ML dalies) ML.A.903 dalimi (atsižvelgiant į tai, kas taikoma).

CAO.A.090 Užrašų tvarkymas

a) CAO laiko šiuos užrašus:

- 1) techninės priežiūros užrašus, būtinus siekiant įrodyti, kad išduodant IEP laikytasi visų šio priedo reikalavimų, ir, be kita ko, subrangovo pateiktus išleidimo eksploatuoti dokumentus; CAO orlaivio savininkui pateikia kiekvieno IEP kopiją ir visų konkrečių atliekant remontą ar keitimą naudotų remonto ar keitimo duomenų kopiją;
- 2) nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo užrašus, kurių reikalaujama pagal bet kurią iš šių nuostatų:
  - i) M.A.305 dalį ir, jei taikoma, I priedo (M dalies) M.A.306 dalį;
  - ii) Vb priedo (ML dalies) ML.A.305 dalį;
- 3) jei CAO turi CAO.A.095 dalies c punkte nurodytą teisę, ji turi laikyti kiekvieno pagal Vb priedo (ML dalies) ML.A.901 dalies a punktą išduoto tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimo ir pateiktos arba, jei taikytina, pratęsto galiojimo rekomendacijos kopiją ir visus patvirtinamuosius dokumentus;
- 4) jei CAO turi CAO.A.095 dalies d punkte nurodytą teisę, ji turi laikyti kiekvieno pagal Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedo (21 dalies) 21.A.729 dalį išduoto skrydžio leidimo kopiją.

b) CAO a punkto 1 papunktyje nurodytų užrašų kopiją ir visus susijusius techninės priežiūros duomenis laiko 3 metus nuo orlaivio ar orlaivio komponento, su kuriuo susijęs atliktas darbas, išleidimo eksploatuoti dienos.

c) CAO a punkto 2–4 papunkčiuose nurodytų užrašų kopiją laiko 2 metus nuo dienos, kurią galutinai nutraukiama orlaivio eksploatacija.

d) Visi užrašai laikomi taip, kad jų nebūtų galima sugadinti, pakeisti ir pavogti.

e) Visa techninės priežiūros užrašų atsarginei kopijai laikyti naudojama aparatinė įranga laikoma kitoje vietoje nei tų duomenų laikymo įranga ir tokioje aplinkoje, kad būtų užtikrinta gera tų duomenų būklė.

f) Jeigu pareiga užtikrinti orlaivio nepertraukiamą tinkamumą skraidyti perduodama kitai organizacijai arba asmeniui, visi pagal a punkto 2–4 papunkčius laikomi užrašai perduodami minėtai organizacijai arba asmeniui. Nuo pareigos perdavimo momento b ir c punktai taikomi tai organizacijai arba asmeniui.

g) Jei CAO nutraukia savo veiklą, visi laikomi užrašai perduodami tokia tvarka:

- 1) a punkto 1 papunktyje nurodyti užrašai perduodami paskutiniam atitinkamo orlaivio ar komponento savininkui ar užsakovui arba laikomi pagal kompetentingos institucijos nurodymus;
- 2) a punkto 2–4 papunkčiuose nurodyti užrašai perduodami orlaivio savininkui.

CAO.A.095 Organizacijos teisės

CAO turi toliau nurodytas teises.

a) Techninė priežiūra

- 1) Patvirtinimo pažymėjime ir išplėstiniame tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyne nustatytose vietose atlikti techninę visų orlaivių arba komponentų, dėl kurių ji buvo patvirtinta, priežiūrą.

- 2) Organizuoti specializuotų paslaugų teikimą kitoje organizacijoje, įgijusioje tinkamą kvalifikaciją, prižiūrint CAO, laikantis išplėstiniame tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyne nustatytų ir kompetentingos institucijos patvirtintų procedūrų.
  - 3) Atlikti visų orlaivių ar komponentų, dėl kurių ji yra patvirtinta, techninę priežiūrą bet kurioje vietoje, kurioje tokią priežiūrą pririekia atlikti, nes orlaivis tampa netinkamas eksploatuoti arba, laikantis išplėstiniame tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyne nustatytų sąlygų, reikia atlikti atsitiktinę techninę priežiūrą.
  - 4) Užbaigus techninę priežiūrą, pagal CAO.A.065 arba CAO.A.070 dalį išduoti išleidimo eksploatuoti pažymėjimus.
- b) Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimas
- 1) Užtikrinti orlaivio, dėl kurio ji yra patvirtinta, nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti.
  - 2) Pagal ML.A.302 dalies b punkto 2 papunktį tvirtinti orlaivio, prižiūrimo pagal Vb priedą (ML dalį), techninės priežiūros programą.
  - 3) Vykdyti ribotas nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo užduotis kartu su organizacija, su kuria sudaryta sutartis ir kuri dirba pagal jos kokybės sistemą, kaip numatyta patvirtinimo pažymėjime.
  - 4) Pagal I priedo (M dalies) M.A.901 dalies f punktą arba Vb priedo (ML dalies) ML.A.901 dalies c punktą pratęsti kompetentingos institucijos, kitos CAO arba CAMO išduoto tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimo galiojimą.
- c) Tinkamumo skraidyti patikra
- 1) CAO, kurios pagrindinė verslo vieta yra vienoje iš valstybių narių ir į kurios patvirtinimą įtrauktos b punkte nurodytos teisės, gali būti patvirtinta atlikti tinkamumo skraidyti patikras pagal I priedo (M dalies) M.A.901 dalį arba Vb priedo (ML dalies) ML.A.903 dalį (atsižvelgiant į tai, kas taikoma) ir:
    - i) išduoti susijusį tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimą arba pateikti rekomendaciją dėl tokio pažymėjimo išdavimo;
    - ii) pratęsti turimo tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimo galiojimą.
  - 2) CAO, kurios pagrindinė verslo vieta yra vienoje iš valstybių narių ir į kurios patvirtinimą įtrauktos a punkte nurodytos teisės, gali būti patvirtinta atlikti tinkamumo skraidyti patikras pagal Vb priedo (ML dalies) ML.A.903 dalį ir išduoti susijusį tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimą.
- d) Skrydžio leidimas
- CAO, kurios pagrindinė verslo vieta yra vienoje iš valstybių narių ir į kurios patvirtinimą įtrauktos c punkte nurodytos teisės, gali būti patvirtinta išduoti skrydžio leidimą pagal Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedo (21 dalies) 21.A.711 dalies d punktą tiems orlaiviams, kuriems ji gali išduoti tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimą, kai ji patvirtina atitiktį patvirtintoms skrydžio sąlygoms, laikydamasi atitinkamos išplėstiniame tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyne nustatytos procedūros.
- e) CAO gali būti patvirtinta naudotis viena ar daugiau teisių.

CAO.A.100 Kokybės sistema ir organizacijos patikra

- a) Tam, kad CAO nuolat laikytųsi šio priedo reikalavimų, ji turi įdiegti kokybės sistemą ir paskirti kokybės užtikrinimo darbuotoją.
- b) Kokybės sistema yra skirta kontroliuoti, kaip vykdoma organizacijos veikla, kuriai taikomas šis priedas. Ji visų pirma yra skirta kontroliuoti, ar:
  - 1) visa ta veikla vykdoma pagal patvirtintas procedūras;
  - 2) visos techninės priežiūros užduotys, dėl kurių sudaryta sutartis, atliekamos pagal tą sutartį;
  - 3) organizacija nuolat laikosi šio priedo reikalavimų.
- c) Saugomi tokios kontrolės užrašai turi apimti bent dvejų pastarųjų metų duomenis.
- d) Jei CAO patvirtintai organizacijai suteikiamas papildomas patvirtinimas pagal kitą nei šis priedą, kokybės sistemą galima derinti su kita sistema, kurią reikalaujama taikyti pagal tą kitą priedą.

- e) CAO laikoma maža CAO, jei ji atitinka vieną iš šių sąlygų:
- (1) CAO veiklos sritis apima tik orlaivius, kuriems taikoma ML dalis;
  - (2) techninę priežiūrą CAO atlieka ne daugiau kaip 10 visu etatu dirbančių darbuotojų;
  - (3) nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo veiklą CAO atlieka ne daugiau kaip 5 visu etatu dirbantys darbuotojai.
- f) Gavus kompetentingos institucijos patvirtinimą, mažoje CAO vietoj kokybės sistemos taikymo gali būti atliekamos reguliarios organizacijos patikros. Tokiu atveju CAO negali nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo užduočių pagal sutartį pavesti atlikti kitoms šalims.

CAO.A.105 Organizacijos pakeitimai

- a) Kad kompetentinga institucija galėtų nustatyti, ar nuolat laikomasi šios dalies reikalavimų, patvirtinta techninės priežiūros organizacija iš anksto, prieš atlikdama pakeitimus, kompetentingai institucijai praneša apie visus pasiūlymus atlikti bet kuriuos iš šių pakeitimų:
- 1) pakeitimus, turinčius įtakos informacijai, pateiktai I priedėlyje nustatytame patvirtinimo pažymėjime, ir šiame priede išdėstytoms patvirtinimo sąlygoms;
  - 2) asmenų, nurodytų CAO.A.035 dalies a ir b punktuose, pakeitimus;
  - 3) orlaivių tipų, patenkančių į CAO.A.020 dalies a punkto 1 papunktyje nurodytą darbo apimtį, pakeitimus, jei darbo apimtis susijusi su lėktuvais, kurių MTOM viršija 2 730 kg, ir sraigtasparniais, kurių MTOM viršija 1 200 kg arba kurių pažymėjime nurodyta, kad jais gali skristi daugiau kaip 4 asmenys;
  - 4) darbo apimties, nurodytos CAO.A.020 dalies a punkto 2 papunktyje, pakeitimus, jei ji susijusi su sukomplektuotais turbininiais varikliais;
  - 5) kontrolės procedūros, nurodytos šios dalies b punkte, pakeitimus.
- b) Visus kitus pakeitimus, susijusius su vietomis, įrenginiais, įranga, įrankiais, medžiagomis, procedūromis, darbo apimtimi ir darbuotojais, CAO kontroliuoja taikydama išplėstiniame tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyne nustatytą kontrolės procedūrą. CAO tokių pakeitimų aprašą ir atitinkamus išplėstinio tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyne pakeitimus per penkiolika dienų nuo pakeitimo dienos pateikia kompetentingai institucijai.

CAO.A.110 Nuolatinis patvirtinimo galiojimas

- a) Patvirtinimas suteikiamas neribotam laikui ir galioja, jei:
- 1) organizacija nuolat laikosi šio priedo reikalavimų, visų pirma dėl veiksmų, susijusių su pažeidimais, kurių imamasi pagal CAO.A.115 dalį;
  - 2) kompetentingai institucijai suteikiama galimybė patikrinti, ar organizacija nuolat laikosi šio priedo reikalavimų;
  - 3) kompetentinga institucija patvirtinimo neatsisakė arba neatšaukė.
- b) Organizacija patvirtinimo pažymėjimą, kurio atsisakė arba kurį atšaukė, grąžina kompetentingai institucijai.

CAO.A.115 Pažeidimai

- a) Pirmo lygio pažeidimas – esminis CAO dalies reikalavimų nesilaikymas, dėl kurio sumažėja saugos standartas ir kuris kelia didelį pavojų skrydžio saugai.
- b) Antro lygio pažeidimas – CAO dalies reikalavimų nesilaikymas, dėl kurio gali sumažėti saugos standartas ir kuris gali kelti pavojų skrydžio saugai.
- c) Gavusi pranešimą apie pažeidimą pagal CAO.B.060 dalį, CAO patvirtina taisomųjų veiksmų planą ir kompetentingai institucijai priimtiniu būdu įrodo, kad ėmėsi reikiamų taisomųjų veiksmų pažeidimui per tos institucijos nustatytą laikotarpį pašalinti.

B SKYRIUS

REIKALAVIMAI INSTITUCIJAI

CAO.B.010 Taikymo sritis

Šiame skyriuje nustatomi administraciniai reikalavimai, kurių turi laikytis kompetentingos institucijos, vykdydamos su A skyriuje išdėstytais organizacijoms keliamais reikalavimais susijusią veiklą.

CAO.B.017 Atitikties užtikrinimo priemonės

- a) Agentūra parengia priimtinas atitikties užtikrinimo priemones, kuriomis remiantis gali būti įrodoma atitiktis Reglamentui (ES) 2018/1139 ir jo deleguotiesiems bei įgyvendinimo aktams.
- b) Atitiktis Reglamentui (ES) 2018/1139 ir jo deleguotiesiems bei įgyvendinimo aktams gali būti įrodoma alternatyviomis atitikties užtikrinimo priemonėmis.
- c) Kompetentinga institucija sukuria sistemą, pagal kurią nuolat vertina, ar visomis jos prižiūrimų organizacijų taikomomis alternatyviomis atitikties užtikrinimo priemonėmis galima užtikrinti atitiktį Reglamentui (ES) 2018/1139 ir jo deleguotiesiems bei įgyvendinimo aktams.
- d) Kompetentinga institucija vertina visas pagal CAO.A.017 dalį organizacijos pasiūlytas alternatyvias atitikties užtikrinimo priemones: analizuoja pateiktus dokumentus ir, jei reikia, atlieka organizacijos patikrinimą.

Nustačiusi, kad alternatyvios atitikties užtikrinimo priemonės atitinka Reglamento (ES) 2018/1139 ir jo deleguotųjų bei įgyvendinimo aktų reikalavimus, kompetentinga institucija, be reikalo nedelsdama:

- 1) praneša pareiškėjui, kad alternatyvios atitikties užtikrinimo priemonės gali būti taikomos, ir, jei taikytina, atitinkamai iš dalies pakeičia pareiškėjui suteiktą patvirtinimą arba išduotą pažymėjimą;
- 2) praneša Agentūrai apie jų turinį ir prideda visų susijusių dokumentų kopijas.

CAO.B.020 Užrašų tvarkymas

- a) Kompetentinga institucija nustato užrašų tvarkymo sistemą, leidžiančią tinkamai sekti užrašų apie kiekvieno pažymėjimo išdavimą ir išduoto pažymėjimo galiojimo pratęsimą ar sustabdymą arba pažymėjimo keitimą ar atšaukimą tvarkymo procesą.
- b) Kompetentingos institucijos užrašai, tvarkomi atliekant pagal šį priedą patvirtintų organizacijų priežiūrą, apima bent:
  - 1) paraišką suteikti organizacijai patvirtinimą;
  - 2) organizacijos patvirtinimo pažymėjimą, įskaitant visus jo pakeitimus;
  - 3) organizacijos audito programos, kurioje nurodytos atlikto ir numatyto atlikti audito datos, kopiją;
  - 4) nepertraukiamosios priežiūros užrašus, įskaitant visus audito užrašus, numatytus CAO.B.055 dalyje;
  - 5) visus pažeidimus, jiems pašalinti reikalingus veiksmus ir rekomendacijas;
  - 6) visos susijusios korespondencijos su organizacija kopijas;
  - 7) informaciją apie išlygas, suteiktas pagal CAO.B.035 dalį, ir reikalavimų vykdymo užtikrinimo veiksmus;
  - 8) visas kitų kompetentingų institucijų ataskaitas, susijusias su organizacijos priežiūra;
  - 9) išplėstinį tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyną ir jo pakeitimus;
  - 10) visų kitų kompetentingos institucijos patvirtintų dokumentų kopijas.
- c) B punkte išvardyti užrašai laikomi ne trumpiau nei 5 metus.
- d) Gavus prašymą, visi užrašai pateikiami susipažinti kitos valstybės narės kompetentingai institucijai arba Agentūrai.

CAO.B.025 Abipusis keitimasis informacija

- a) Kompetentingos institucijos keičiasi informacija, kuri reikalinga jų užduotims pagal šį reglamentą atlikti.
- b) Jei galimas pavojus saugai iškyla keliose valstybėse narėse, atitinkamos kompetentingos institucijos turi padėti viena kitai atlikti reikiamus priežiūros veiksmus.

CAO.B.030 Įsipareigojimai

Kompetentinga institucija atlieka reikiamus tikrinimus ir tyrimus, per kuriuos siekia patikrinti, ar organizacijos, už kurias ji yra atsakinga pagal CAO.1 dalį, laikosi šio priedo A skyriaus reikalavimų, ir užtikrinti tų reikalavimų laikymąsi.

CAO.B.035 Išlygos

Jei valstybė narė, vadovaudamasi Reglamento (ES) 2018/1139 71 straipsnio 2 dalimi, suteikia išlygą, pagal kurią leidžiama netaikyti šio priedo reikalavimų, kompetentinga institucija šią išlygą užregistruoja. Šiuos užrašus ji laiko, kaip nurodyta CAO.B.020 dalies b punkto 6 papunktyje.

CAO.B.040 Taikymas

Jeigu CAO įrenginiai yra keliose valstybėse narėse, pradinio sertifikavimo procedūra ir nepertraukiamoji patvirtinimo priežiūra atliekamos bendradarbiaujant su valstybių narių, kurių teritorijoje yra kiti įrenginiai, paskirtomis kompetentingomis institucijomis.

CAO.B.045 Pradinio sertifikavimo procedūra

- a) Nustačius, kad organizacija laikosi CAO.A.035 dalies a ir b punktuose išdėstytų reikalavimų, kompetentinga institucija oficialiai praneša pareiškėjui apie darbuotojų patvirtinimą.
- b) Kompetentinga institucija užtikrina, kad išplėstiniame tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyne nurodytos procedūros atitiktų A skyrių ir kad atsakingas vadovas būtų pasirašęs CAO.A.025 dalies a punkto 1 papunktyje nurodytą įsipareigojimų pareiškimą.
- c) Kompetentinga institucija patikrina, ar organizacija laikosi A skyriaus reikalavimų.
- d) Kompetentinga institucija bent kartą per patvirtinimo tikslu atliekamą tikrinimą surengia susitikimą su atsakingu vadovu siekdama užtikrinti, kad šis tinkamai supranta patvirtinimo ir CAO.A.025 dalies a punkto 1 papunktyje nurodyto pareiškimo svarbą.
- e) Apie visus pažeidimus, nustatytus pagal CAO.B.060 dalį, raštu pranešama pareiškėjo organizacijai.
- g) Kai organizacija pašalina visus pažeidimus, kompetentinga institucija juos baigia nagrinėti ir suteikia patvirtinimą.
- h) Nukrypstant nuo a–g punktų ir CAO.B.050 dalies a punkto, organizacijoms, kurios teikia paraišką suteikti patvirtinimą pagal šį priedą, remdamosi turimu organizacijos patvirtinimu, suteiktu pagal I priedo (M dalies) F arba G poskyrį arba II priedą (145 dalį), kompetentinga institucija, vadovaudamasi 4 straipsnio 4 dalimi:
  - 1) suteikia patvirtinimą pagal šį priedą, naudodama šio priedo I priedėlyje nustatytą EASA 3-CAO formą;
  - 2) per dvejus metus nuo 1 papunktyje nurodyto patvirtinimo suteikimo dienos patikrina, ar atitinkama organizacija laikosi su turimomis teisėmis susijusių šio priedo reikalavimų.

CAO.B.050 Pradinio pažymėjimo išdavimas

- a) Kompetentinga institucija, nustačiusi, kad pareiškėjas laikosi CAO.B.045 dalies reikalavimų, naudodamasi I priedėlyje nustatyta EASA 3-CAO forma išduoda pažymėjimą ir jame nurodo patvirtinimo sąlygas.
- b) Kompetentinga institucija į jį įtraukia CAO nuorodos numerį, kaip nurodyta I priedėlyje pateiktoje EASA 3-CAO formoje.

CAO.B.055 Nepertraukiamoji priežiūra

- a) Kompetentinga institucija parengia ir nuolat atnaušina priežiūros programą, kurioje nurodomos visos CAO, kurioms ji yra išdavusi pažymėjimą, ir tose CAO atlikto bei suplanuoto atlikti audito datos.
- b) Kompetentinga institucija kiekvienos CAO, kuriai ji yra suteikusi patvirtinimą, auditą atlieka ne rečiau kaip kas 24 mėnesius. Per tą auditą pagrindinis dėmesys visų pirma skiriamas organizacijos pakeitimams, apie kuriuos jai buvo pranešta CAO.A.105 dalies b punkte nurodyta tvarka.
- c) Atitinkama orlaivių, kuriuos prižiūri reikiamą patvirtinimą turinti CAO, imtis turi būti tikrinama kas 24 mėnesius. Imties dydį nustato kompetentinga institucija, atsižvelgdama į ankstesnio audito ir ankstesnių produkto patikrinimų rezultatus.
- d) Kompetentinga institucija raštu praneša CAO apie visus per tą auditą nustatytus pažeidimus.
- e) Kompetentinga institucija registruoja visus per tą auditą nustatytus pažeidimus, visus jiems pašalinti reikalingus veiksmus ir visas pateiktas rekomendacijas.
- f) Kompetentinga institucija bent kartą per 24 mėnesius surengia susitikimą su CAO atsakingu vadovu.

CAO.B.060 Pažeidimai

- a) Jeigu atliekant auditą arba kitomis priemonėmis aptinkama įrodymų, iš kurių matyti, kad nesilaikoma CAO dalies reikalavimų, kompetentinga institucija imasi šių veiksmų:
  - 1) jei tai pirmo lygio pažeidimai, kompetentinga institucija nedelsdama imasi veiksmų, kad, atsižvelgiant į pirmo lygio pažeidimo dydį, CAO patvirtinimas būtų atšauktas ar apribotas arba jo galiojimas būtų iš dalies ar visiškai sustabdytas tol, kol organizacija sėkmingai įgyvendins taisomuosius veiksmus; ir
  - 2) jei tai antro lygio pažeidimai, kompetentinga institucija, atsižvelgdama pažeidimo pobūdį, suteikia ne ilgesnį kaip 3 mėnesių laikotarpį, per kurį turi būti imtasi taisomųjų veiksmų; tam tikromis aplinkybėmis šio pradinio laikotarpio pabaigoje kompetentinga institucija, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį, šį 3 mėnesių laikotarpį gali pratęsti, jeigu pateikiamas nustatytus reikalavimus atitinkantis taisomųjų veiksmų planas.
- b) Jeigu kompetentingos institucijos nustatyto tvarkaraščio nesilaikoma, ši imasi veiksmų patvirtinimo galiojimui visiškai arba iš dalies sustabdyti.

CAO.B.065 Pakeitimai

- a) Gavusi pagal CAO.A.105 dalies a punktą teikiamą pakeitimo paraišką, kompetentinga institucija, prieš suteikdama pakeitimo patvirtinimą, patikrina, ar organizacija laikosi taikomų reikalavimų.
- b) Kompetentinga institucija gali nurodyti sąlygas, kuriomis CAO turi vykdyti veiklą tuo metu, kai atliekamas pakeitimas, nebent kompetentinga institucija nusprendžia, kad dėl pakeitimų pobūdžio ar masto organizacijos pažymėjimo galiojimas turi būti sustabdytas.
- c) Jei atliekami pakeitimai, dėl kurių išankstinio patvirtinimo nereikalaujama, kompetentinga institucija, atlikdama priežiūros veiklą, įvertina, ar CAO laikosi CAO.A.105 dalies b punkte nustatytos patvirtintos kontrolės procedūros ir taikomų reikalavimų.

CAO.B.070 Patvirtinimo galiojimo sustabdymas, patvirtinimo apribojimas ir atšaukimas

Kompetentinga institucija:

- a) iškilus galimam pavojui saugai, dėl pagrįstų priežasčių patvirtinimo galiojimą sustabdo arba
  - b) patvirtinimo galiojimą sustabdo arba patvirtinimą apriboja ar atšaukia pagal CAO.B.060 dalį.
-

I priedėlis

Išplėstinių teisių tinkamumą skraidyti užtikrinančios organizacijos (CAO) pažymėjimas – EASA 3-CAO forma

- (a) Atsižvelgiant į kompetentingos institucijos suteiktą (-as) patvirtinimo klasę (-es) ir kvalifikaciją (-as), išplėstiniame tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyne nustatytoje darbo apimtyje tiksliai apibrėžiamos patvirtinimo ribos. Todėl svarbu, kad patvirtinimo klasė (-ės) ir kvalifikacija (-os) atitiktų organizacijos darbo apimtį.
- (b) CAO, **kvalifikuota atlikti orlaivių techninę priežiūrą**, gali atlikti orlaivio ir visų komponentų (įskaitant variklius) techninę priežiūrą pagal orlaivio techninės priežiūros duomenis arba, jeigu tam pritarė kompetentinga institucija, pagal komponentų techninės priežiūros duomenis tik jei tie komponentai yra įmontuoti orlaivyje. Vis dėlto CAO, **kvalifikuota atlikti orlaivių techninę priežiūrą**, gali laikinai išmontuoti komponentą, kurio techninę priežiūrą turi atlikti, kad būtų lengviau jį pasiekti, išskyrus tuos atvejus, kai dėl tokio išmontavimo prireikia atlikti papildomą techninę priežiūrą, kuri negali būti atliekama pagal b punkto reikalavimus. Tokiu atveju taikoma išplėstiniame tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyne nustatyta ir kompetentingos institucijos patvirtintina kontrolės procedūra.
- (c) CAO, **kvalifikuota atlikti variklių (turbinių, stūmoklinių ar elektrinių) techninę priežiūrą**, gali atlikti neįmontuoto variklio ir jo komponentų techninę priežiūrą pagal variklio techninės priežiūros duomenis arba, jeigu tam pritarė kompetentinga institucija, pagal komponentų techninės priežiūros duomenis tik jei tie komponentai yra įmontuoti variklyje. Vis dėlto CAO, **kvalifikuota atlikti variklių techninę priežiūrą**, gali laikinai išmontuoti komponentą, kurio techninę priežiūrą turi atlikti, kad būtų lengviau jį pasiekti, išskyrus tuos atvejus, kai dėl tokio išmontavimo prireikia atlikti papildomą techninę priežiūrą, kuri negali būti atliekama pagal c punkto reikalavimus. Be to, CAO, **kvalifikuota atlikti variklių techninę priežiūrą**, laikydamosi išplėstiniame tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyne nustatytos ir kompetentingos institucijos patvirtintos kontrolės procedūros, gali atlikti įmontuoto variklio techninę priežiūrą angare ir priešskrydinę techninę priežiūrą.
- (d) CAO, **kvalifikuota atlikti komponentų (išskyrus sukomplektuotus variklius) techninę priežiūrą**, gali atlikti neįmontuotų komponentų (išskyrus sukomplektuotus variklius), skirtų įmontuoti į orlaivį arba variklį, techninę priežiūrą. Be to, ši CAO, laikydamosi išplėstiniame tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyne nustatytos ir kompetentingos institucijos patvirtintos kontrolės procedūros, gali atlikti įmontuoto komponento (išskyrus sukomplektuotus variklius) techninę priežiūrą angare ar variklių techninės priežiūros įrenginyje ir priešskrydinę techninę priežiūrą.
- (e) **Neardomųjų bandymų kvalifikacija** – atskira kvalifikacija, nebūtinai susijusi su konkrečiu orlaiviu, varikliu ar kitu komponentu. Šią kvalifikaciją privalo turėti tik CAO, kuri neardomuosius bandymus, kaip konkrečią užduotį, atlieka kitos organizacijos pavedimu. CAO, patvirtinta kaip kvalifikuota atlikti orlaivių, variklių ar komponentų techninę priežiūrą, gali atlikti produktų, kurių techninę priežiūrą ji atlieka, neardomuosius bandymus neturėdama neardomųjų bandymų kvalifikacijos, jei neardomųjų bandymų procedūros yra įtrauktos į išplėstinį tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyną.

1 puslapis iš 2

[VALSTYBĖ NARĖ (*)]

Europos Sąjungos valstybė narė (**)

IŠPLĖSTINIŲ TEISIŲ TINKAMUMĄ SKRAIDYTI UŽTIKRINANČIOS ORGANIZACIJOS PAŽYMĖJIMAS

Nuoroda [VALSTYBĖS NARĖS KODAS (*)].CAO.[XXXX]

Remdamasi 2018 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2018/1139 dėl bendrųjų civilinės aviacijos taisyklių, kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra, ir Reglamentu (ES) Nr. 1321/2014 ir atsižvelgdama į toliau nustatytas sąlygas, [VALSTYBĖS NARĖS KOMPETENTINGA INSTITUCIJA (*)] patvirtina, kad:

[[MONĖS PAVADINIMAS IR ADRESAS]

yra išplėstinių teisių tinkamumą skraidyti užtikrinanti organizacija, atitinkanti Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 Vd priedo (CAO dalies) A skyrių.

SĄLYGOS:

- a) šis patvirtinimas taikomas laikantis pridedamose patvirtinimo sąlygose ir Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 Vd priedo (CAO dalies) A skyriuje nurodyto patvirtinto išplėstinio tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyno darbo apimties skyriuje nurodytų apribojimų;
- b) pagal šį patvirtinimą privaloma laikytis patvirtintame išplėstiniame tinkamumo skraidyti patvirtinimo žinyne nurodytų procedūrų;
- c) šis patvirtinimas galioja tol, kol patvirtinta išplėstinių teisių tinkamumą skraidyti užtikrinanti organizacija atitinka Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 Vd priedą (CAO dalį);
- d) jeigu patvirtinta išplėstinių teisių tinkamumą skraidyti užtikrinanti organizacija, remdamasi savo kokybės sistema, sudaro sutartį su viena ar keliomis organizacijomis dėl paslaugų teikimo, šis patvirtinimas toliau galioja su sąlyga, kad tokia (-os) organizacija (-os) vykdo taikomus sutartinius įsipareigojimus; ir
- e) šis patvirtinimas galioja neribotą laiką, jei laikomasi nurodytų sąlygų ir jei anksčiau patvirtinimo nebuvo atsisakyta, jis nebuvo pakeistas, jo galiojimas nebuvo sustabdytas arba jis nebuvo atšauktas.

Patvirtinimo pažymėjimo pirmojo išdavimo data .....

Šio patvirtinimo pažymėjimo pakeitimo data .....

Pakeitimo Nr. ....

Pasirašė .....

Kompetentingos institucijos vardu [VALSTYBĖS NARĖS KOMPETENTINGA INSTITUCIJA (*)]

(*) Arba EASA, jeigu EASA yra kompetentinga institucija.

(**) Išbraukti, jei tai ne ES valstybė narė arba EASA.

2 puslapis iš 2

IŠPLĖSTINIŲ TEISIŲ TINKAMUMĄ SKRAIDYTI UŽTIKRINANČIOS ORGANIZACIJOS PATVIRTINIMO SĄLYGOS

Nuoroda [VALSTYBĖS NARĖS KODAS (*)].CAO.XXXX

Organizacija [[MONĖS PAVADINIMAS IR ADRESAS]

KLASĖ	KATEGORIJA	TEISĖS (***)
ORLAIVIAI (**)	Lėktuvai – kiti nei sudėtingi varikliu varomi orlaiviai (**)	☐ Techninė priežiūra ☐ Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimas ☐ Tinkamumo skraidyti patikra ☐ Skrydžio leidimas
	Lėktuvai, kurių maksimali kilimo masė (MTOM) neviršija 2 730 kg (**)	☐ Techninė priežiūra ☐ Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimas ☐ Tinkamumo skraidyti patikra ☐ Skrydžio leidimas
	Sraigasparniai – kiti nei sudėtingi varikliu varomi orlaiviai (**)	☐ Techninė priežiūra ☐ Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimas ☐ Tinkamumo skraidyti patikra ☐ Skrydžio leidimas
	Sraigasparniai, kurių MTOM neviršija 1 200 kg ir kurių pažymėjime nurodyta, kad jais gali skristi ne daugiau kaip 4 asmenys (**)	☐ Techninė priežiūra ☐ Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimas ☐ Tinkamumo skraidyti patikra ☐ Skrydžio leidimas
	Dirižabliai (**)	☐ Techninė priežiūra ☐ Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimas ☐ Tinkamumo skraidyti patikra ☐ Skrydžio leidimas
	Oro balionai (**)	☐ Techninė priežiūra ☐ Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimas ☐ Tinkamumo skraidyti patikra ☐ Skrydžio leidimas
	Sklandytuvai (**)	☐ Techninė priežiūra ☐ Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimas ☐ Tinkamumo skraidyti patikra ☐ Skrydžio leidimas
KOMPONENTAI (**)	Sukomplektuoti turbininiai varikliai (**)	☐ Techninė priežiūra
	Sukomplektuoti stūmokliniai varikliai (**)	
	Elektriniai varikliai (**)	
	Kiti komponentai, išskyrus sukomplektuotus variklius (**)	
SPECIALIZUOTOS PASLAUGOS (**)	Neardomieji bandymai (**)	☐ Neardomieji bandymai Nurodyti konkrečius neardomųjų bandymų metodus

APRIBOJIMAI

(nurodyti tik organizacijoms, kvalifikuotoms atlikti lėktuvų, sraigasparnių ar sukomplektuotų variklių techninę priežiūrą, jei tose organizacijose visas techninės priežiūros užduotis planuoja ir atlieka tik vienas žmogus)

Į darbo apimtį neįtraukiama ši techninė priežiūra (**):

- lėktuvų, kuriuose sumontuotas turbininis variklis, techninė priežiūra;
- sraigasparnių, kuriuose sumontuotas turbininis variklis arba daugiau nei vienas stūmoklinis variklis, techninė priežiūra ir
- ne mažiau kaip 450 arklio galių sukomplektuotų stūmoklinių variklių, taip pat sukomplektuotų turbininių variklių techninė priežiūra.

Pagal kokybės sistemą dirbančių organizacijų sąrašas (**)

Šios patvirtinimo sąlygos taikomos tik patvirtinto išplėstinio tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyno darbo apimties skyriuje nurodytiems produktams, dalims, prietaisams ir veiklos rūšims.

Nuoroda į išplėstinį tinkamumo skraidyti užtikrinimo žinyną .....

Žinyno pirmojo leidimo data .....

Paskutinio patvirtinto pakeitimo data ..... Pakeitimo Nr. ....

Pasirašė .....

Kompetentingos institucijos vardu [VALSTYBĖS NARĖS KOMPETENTINGA INSTITUCIJA (*)]

(*) Arba EASA, jeigu EASA yra kompetentinga institucija.

(**) Išbraukti, jei organizacija nėra patvirtinta.

(***) Įrašyti tinkamą variantą.

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2019/1384**2019 m. liepos 24 d.**

kuriuo dėl oro vežėjo pažymėjime išvardytų orlaivių naudojimo nekomerciniams ir specialiesiems skrydžiams, su technine priežiūra susijusių bandomųjų skrydžių veiklos reikalavimų nustatymo, nekomercinių skrydžių su mažesne keleivių salono įgula taisyklių nustatymo ir skrydžių vykdymo reikalavimų redakcinio atnaujinimo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 965/2012 ir (ES) Nr. 1321/2014

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2018 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1139 dėl bendrųjų civilinės aviacijos taisyklių, ir kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra, iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2111/2005, (EB) Nr. 1008/2008, (ES) Nr. 996/2010, (ES) Nr. 376/2014 ir direktyvos 2014/30/ES ir 2014/53/ES bei panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 552/2004 ir (EB) Nr. 216/2008 bei Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3922/91 ⁽¹⁾, ypač į jo 17 straipsnio 1 dalį ir 31 straipsnį,

kadangi:

- (1) Komisijos reglamentu (ES) Nr. 965/2012 ⁽²⁾ nustatytos išsamios komercinio oro transporto taisyklės, taikomos nekomerciniams skrydžiams sudėtingais varikliu varomais orlaiviais ir kitais orlaiviais, kurie nėra sudėtingi varikliu varomai orlaiviai, komerciniams ir nekomerciniams specialiesiems skrydžiams, taip pat tam tikriems didelės rizikos komerciniams specialiesiems skrydžiams. Tose taisyklėse neatsižvelgiama į tai, kad tuo pačiu orlaiviu per jo naudojimo laiką galima vykdyti kelių tipų skrydžius;
- (2) todėl, kad komerciniams skrydžiams naudojamu orlaiviu būtų galima vykdyti nekomercinius arba specialiuosius skrydžius, turi būti nustatytos naujos tokių orlaivių nepertraukiamo naudojimo taisyklės. Tos taisyklės turėtų būti pakankamai lanksčios, kad nekomercinius arba specializuotus skrydžius vykdančys vežėjai galėtų naudoti tą patį orlaivį ir jo nereikėtų išbraukti iš oro vežėjo pažymėjimo (OVP). Ši nauja veiklos sistema taip pat turėtų užtikrinti sklandų įgyvendinimą ir veiksmingą tokių skrydžių priežiūrą nepabloginant jų saugos;
- (3) vadovaujantis Reglamentu (ES) Nr. 965/2012, įvairias veiklos procedūras, kurias OVP turėtojas taiko įvairiems savo nekomerciniams skrydžiams, turi patvirtinti kompetentinga institucija. Tuo reikalavimu OVP turėtojams ir nekomerciniams vežėjams, vykdančiams to paties tipo skrydžius, sudaromos nevienodos sąlygos, todėl siekiant užtikrinti reguliavimo nuoseklumą tas reikalavimas turėtų būti panaikintas;
- (4) remdamasi saugos rekomendacijomis ir valstybių narių bei suinteresuotųjų subjektų atsiliepimais, taip pat per standartizacijos patikrinimus surinkta informacija, Komisija mano, kad Reglamentas (ES) Nr. 965/2012 turėtų būti atnaujintas atsižvelgiant į pažangiausias įvairių skrydžių vykdymo reikalavimus ir geriausią praktiką. Turėtų būti padaryta redakcinių pakeitimų, atnaujinant kelias panaikintų reglamentų, būtent Komisijos reglamento (ES) Nr. 2042/2003 ⁽³⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 216/2008 ⁽⁴⁾, nuorodas. Be to, reikėtų aiškiau išdėstyti kelias galiojančias nuostatas;

⁽¹⁾ OL L 212, 2018 8 22, p. 1.

⁽²⁾ 2012 m. spalio 5 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 965/2012, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su orlaivių naudojimu skrydžiams susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros (OL L 296, 2012 10 25, p. 1).

⁽³⁾ 2003 m. lapkričio 20 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 2042/2003 dėl orlaivių nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti ir aviacijos produktų, dalių bei prietaisų tinkamumo naudoti ir šias užduotis atliekančių organizacijų bei darbuotojų patvirtinimo (OL L 315, 2003 11 28, p. 1).

⁽⁴⁾ 2008 m. vasario 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 216/2008 dėl bendrųjų taisyklių civilinės aviacijos srityje ir įsteigiantis Europos aviacijos saugos agentūrą, panaikinantį Tarybos direktyvą 91/670/EEB, Reglamentą (EB) Nr. 1592/2002 ir Direktyvą 2004/36/EB (OL L 79, 2008 3 19, p. 1).

- (5) vykdamt skrydžius orlaiviais, kurių techninė priežiūra ką tik buvo atlikta ne iki galo arba netinkamai, taip pat skrydžius siekiant patikrinti, ar tinkamai atlikta orlaivio techninė priežiūra (su technine priežiūra susijusius bandomuosius skrydžius), įvyko avarių ir incidentų ore. Turint omenyje 2008 m. lapkričio 27 d. „Airbus A320–232“ avarią jūroje prie Kanė paplūdimio (Prancūzija), Reglamentas (ES) Nr. 965/2012 turėtų būti iš dalies pakeistas siekiant tiksliau apibrėžti tą skrydžių kategoriją ir nustatyti, kai reikia, būtinuosius skrydžio įgulos reikalavimus ir tvarką, kurios turi būti laikomasi pasireniant tokiems skrydžiams ir juos vykdamt;
- (6) be to, turėtų būti nustatyti ne tokie griežti reikalavimai nekomerciniams skrydžiams be keleivių salono įgulos, vykdomiems orlaiviais, kurių didžiausia eksploatacinė keleivių krėslų konfigūracija (MOPSC) yra daugiau kaip 19 krėslų ir kuriais skraidinama ne daugiau kaip 19 keleivių, jei įvykdytos tam tikros sąlygos. Vežėjams tuos ne tokius griežtus reikalavimus turėtų būti leidžiama taikyti tik kartu su tinkamomis tokių skrydžių rizikos mažinimo priemonėmis;
- (7) Reglamente (ES) Nr. 965/2012 reikalaujama, kad komerciniai oro vežėjai atliktų priešskrydinį keleivių instruktažą ir pateiktų jiems saugos instruktažo korteles, kuriose paveiksluokais paaiškinta, kaip veikia avarinė įranga, ir nurodyti avariniai išėjimai, kuriais keleiviams gali prirreikti pasinaudoti. Reglamente (ES) Nr. 965/2012 turėtų būti pateikta nauja termino „avarinis išėjimas“ apibrėžtis;
- (8) todėl Reglamentas (ES) Nr. 965/2012 turėtų būti iš dalies pakeistas pagal šio reglamento I priedą;
- (9) komerciniams skrydžiams naudojamą orlaivį pradėjus naudoti nekomerciniams arba specialiesiems skrydžiams, už tokio orlaivio nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti turėtų ir toliau būti atsakingas OVP turėtojas. Todėl Komisijos reglamento (ES) Nr. 1321/2014 ⁽⁵⁾ I priedas (M dalis) ir Vb priedas (ML dalis) turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeisti;
- (10) Agentūra parengė įgyvendinimo taisyklių projektus ir pagal Reglamento (ES) 2018/1139 75 ir 76 straipsnius pateikė juos Komisijai kaip nuomones ⁽⁶⁾;
- (11) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Reglamento (ES) 2018/1139 127 straipsnyje nurodyto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 965/2012 pakeitimai

Reglamentas (ES) Nr. 965/2012 iš dalies keičiamas taip:

1. 2 straipsnio 7 punktą pakeičiamas taip:

„7. specialusis skrydis – nekomercinis skrydis, per kurį orlaivis naudojamas vykdyti specialiai veiklai, pvz., žemės ūkio, statybos, fotografavimo, tyrimo, stebėjimo ir patruliavimo, reklamos ore veiklai ar su technine priežiūra susijusiam bandomajam skrydžiui;“;

2. 6 straipsnio 3 dalies b punktą pakeičiamas taip:

„b) skrydžiai be keleivių ar krovinių, kuriuos vykdamt lėktuvus arba sraigasparnis tik perskraidinamas atnaujinimo, remonto, apžiūros, pristatymo, eksporto ar panašiais tikslais, jei orlaivis nenurodytas oro vežėjo pažymėjime arba deklaracijoje.“;

⁽⁵⁾ 2014 m. lapkričio 26 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1321/2014 dėl orlaivių nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti ir aviacijos produktų, dalių bei prietaisų tinkamumo naudoti ir šias užduotis atliekančių organizacijų bei darbuotojų patvirtinimo (OL L 362, 2014 12 17, p. 1).

⁽⁶⁾ 2017 m. birželio 29 d. Europos aviacijos saugos agentūros nuomonė Nr. 4/2017 dėl Komisijos reglamento dėl pasirengimo skrydžiams ir nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti taisyklių persvarstymo projekto ir 2017 m. kovo 7 d. Nuomonė Nr. 1/2017 dėl Komisijos reglamento dėl skrydžių vykdymo taisyklių dėl su technine priežiūra susijusių bandomųjų skrydžių persvarstymo projekto.

3. įterpiamas 9aa straipsnis:

„9aa straipsnis

Su technine priežiūra susijusių bandomųjų skrydžių įgulos reikalavimai

Pilotui, iki 2019 m. rugpjūčio 20 d. vykdžiusiam su technine priežiūra susijusio bandomojo skrydžio, kuris pagal VIII priedo SPO.SPEC.MCF.100 dalyje pateiktą apibrėžtį yra A lygmens su technine priežiūra susijęs bandomasis skrydis, įgulos vado pareigas, ši patirtis įskaitoma to priedo SPO.SPEC.MCF.115 dalies a punkto 1 papunkčio reikalavimų laikymosi tikslu. Tokiu atveju vežėjas užtikrina, kad įgulos vado pareigas einantis pilotas būtų instruktuotas apie visus nustatytus veiklos praktikos, nustatytos iki 2019 m. rugpjūčio 20 d., ir šio reglamento VII priedo E skyriaus 5 ir 6 skirsniuose nustatytų įpareigojimų skirtumus, taip pat skirtumus, atsiradusius dėl atitinkamų vežėjo nustatytų procedūrų.“;

4. I, II, III, IV, V, VI, VII ir VIII priedai iš dalies keičiami pagal šio reglamento I priedą;

2 straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 pakeitimai

Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 I priedas (M dalis) ir Vb priedas (ML dalis) iš dalies keičiami pagal šio reglamento II priedą.

3 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2019 m. liepos 24 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
Jean-Claude JUNCKER

I PRIEDAS

Reglamento (ES) Nr. 965/2012 I, II, III, IV, V, VI, VII ir VIII priedai iš dalies keičiami taip:

1) I priedas (DEF dalis) iš dalies keičiamas taip:

a) 17 punktas pakeičiamas taip:

„17. A kategorijos sraigasparnis – kelių variklių sraigasparnis su sertifikavimo specifikacijose nurodytomis konstrukcinio variklių ir sistemų atskyrimo savybėmis, galintis sugedus varikliui saugiai tęsti skrydį arba saugiai nutraukti kilimą pagal kilimo ir tūpimo duomenis, numatytus laikantis kritinio variklio gedimo sampratos, pagal kurią užtikrinamas pakankamas skirtasis paviršiaus plotas ir pakankamos naudojimo galimybės.“;

b) įterpiamas 45a punktas:

„45a. Avarinis išėjimas – įrengta išėjimo iš orlaivio vieta, kurioje yra grindų lygio durys, evakuacinis langas ar kito tipo išėjimas, pvz., liukas pilotų kabinoje arba išėjimas uodegos aptake, užtikrinanti galimybę lengviausiai evakuotis per tinkamą laikotarpį iš keleivių salono ir pilotų kabinos.“;

c) įterpiamas 48a punktas:

„48a. Skrydžio įgulos narys – licencijuotas įgulos narys, kuris yra įgaliotas tarnybinių skrydžio laiką vykdyti orlaivio naudojimui būtinas pareigas.“;

d) įterpiamas 49a punktas:

„49a. Skrydžių paslaugų darbuotojas, arba skrydžių dispečeris, – vežėjo paskirtas tinkamai kvalifikuotas asmuo, kuris teikia pagalbą ir (arba) instruktažą įgulos vadui, kad šis galėtų saugiai vykdyti skrydį.“;

e) įterpiamas 76a punktas:

„76a. Su technine priežiūra susijęs bandomasis skrydis (MCF) – orlaivio, kuriam išduotas tinkamumo skraidyti pažymėjimas arba leidimas skraidyti, skrydis, kuris vykdomas siekiant nustatyti gedimus arba patikrinti vienos ar daugiau sistemų, dalių ar prietaisų veikimą po techninės priežiūros, jei sistemų, dalių ar prietaisų veikimo negalima nustatyti atliekant patikrinimus ant žemės, ir kuris vykdomas bet kuriomis iš šių aplinkybių:

a) kai reikalaujama orlaivio techninės priežiūros žurnale (AMM) arba remiantis bet kuriais kitais techninės priežiūros duomenimis, pateiktais projekto patvirtinimo turėtojo, atsakingo už orlaivio nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti;

b) po techninės priežiūros, kai reikalauja vežėjas arba pasiūlo organizacija, atsakinga už orlaivio nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti;

c) kai reikalauja techninės priežiūros organizacija, siekdama patikrinti, ar sėkmingai pašalintas gedimas;

d) siekiant izoliuoti arba nustatyti gedimą.“;

f) įterpiami 95a ir 95b punktai:

„95a. darbuotojų gabenimo įtaisų sistema (PCDS) – iš vieno ar daugiau įtaisų sudaryta sistema, kabinama ant keliamojo arba krovinio kablio arba tvirtinama prie sukaspurnio konstrukcijos vykdamas žmogaus išorėje skrydžius (HEC) arba sraigaspurnių keliamuosius skrydžius (HHO). Įtaisų konstrukcija ir savybės yra pritaikytos žmonėms gabenti sraigaspurnio išorėje, pvz., saugos diržas su greituoju atkabikliu arba be jo, pakabinimo diržas su karabinu, standus krepšys arba narvas;

95b. paprasta darbuotojų gabenimo įtaisų sistema (paprasta PCDS) – PCDS, atitinkanti šias sąlygas:

- a) atitinka darnųjį standartą pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/425 (*) arba Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/42/EB (**);
- b) skirta apsaugoti ne daugiau kaip vienam asmeniui (pvz., keltuvo arba krovinio kablo operatoriui, užduoties specialistui ar fotografui) kabinoje arba ne daugiau kaip dviem asmenims už kabinos ribų;
- c) yra ne standžioji konstrukcija, kaip antai narvas, platforma ar krepšys.

(*) 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/425 dėl asmeninių apsaugos priemonių, kuriuo panaikinama Tarybos direktyva 89/686/EEB (OL L 81, 2016 3 31, p. 51).

(**) 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/42/EB dėl mašinų, iš dalies keičianti Direktyvą 95/16/EB (OL L 157, 2006 6 9, p. 24).“;

g) įterpiamas 103b punktas:

„103b. Skrydžių taisyklės – taisyklės, nustatytos Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 923/2012 (*);

(*) 2012 m. rugsėjo 26 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 923/2012, kuriuo nustatomos bendrosios skrydžių taisyklės ir veiklos nuostatos dėl oro navigacijos paslaugų ir procedūrų ir iš dalies keičiami Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1035/2011 ir reglamentai (EB) Nr. 1265/2007, (EB) Nr. 1794/2006, (EB) Nr. 730/2006, (EB) Nr. 1033/2006 ir (ES) Nr. 255/2010 (OL L 281, 2012 10 13, p. 1).“

2) II priedas (ARO dalis) iš dalies keičiamas taip:

a) ARO.GEN.120 dalis iš dalies keičiama taip:

i) a, b ir c punktai pakeičiami taip:

„a) Agentūra parengia priimtinas atitikties užtikrinimo priemones (AMC), kuriomis remiantis gali būti įrodoma atitiktis Reglamentui (ES) 2018/1139 ir jo deleguotiesiems bei įgyvendinimo aktams.

b) Atitiktis Reglamentui (ES) 2018/1139 ir jo deleguotiesiems bei įgyvendinimo aktams gali būti užtikrinama alternatyviomis atitikties užtikrinimo priemonėmis.

c) Kompetentinga institucija sukuria sistemą, pagal kurią galėtų nuolat vertinti, ar jos pačios, jos prižiūrimų organizacijų ir asmenų taikomos alternatyvios atitikties užtikrinimo priemonės atitinka Reglamentą (ES) 2018/1139 ir jo deleguotuosius bei įgyvendinimo aktus. Į tą sistemą įtraukiama tvarka, kuria reglamentuojamas patvirtintų alternatyvių atitikties užtikrinimo priemonių apribojimas, atšaukimas ar pakeitimai, jei kompetentinga institucija įrodo, kad tos alternatyvios atitikties užtikrinimo priemonės neatitinka Reglamento (ES) 2018/1139 ir juo remiantis priimtų deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų.“;

ii) d punkto trečios pastraipos 3 punktas išbraukiamas;

b) ARO.GEN.135 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) Nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 376/2014 (*) taikymui, kompetentinga institucija įdiegia sistemą, kurią taikydama galėtų tinkamai rinkti, analizuoti ir skleisti su sauga susijusią informaciją.

(*) 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 376/2014 dėl pranešimo apie civilinės aviacijos įvykius, jų analizės ir tolesnės veiklos, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 996/2010 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/42/EB ir Komisijos reglamentai (EB) Nr. 1321/2007 ir (EB) Nr. 1330/2007 (OL L 122, 2014 4 24, p. 18).“;

c) ARO.GEN.300 dalies a punkto 2 papunktis pakeičiamas taip:

„2. nuolatinę jos sertifikuotų organizacijų, organizacijų, kurių deklaraciją ji gavo, ir specialiųjų skrydžių, kurių leidimą ji išdavė, atitiktį taikytiniams reikalavimams;“;

d) ARO.GEN.350 dalies d punkto 4 papunktis pakeičiamas taip:

„4. Kompetentinga institucija registruoja visus jos konstatuotus pažeidimus arba pažeidimus, apie kuriuos jai pranešta pagal e punktą, ir, jei taikoma, jos taikytas vykdymo užtikrinimo priemonės, taip pat visus taisomuosius veiksmus ir su pažeidimais susijusių veiksmų atlikimo datą.“;

e) ARO.OPS.110 dalis iš dalies keičiama taip:

i) a punkto 3 papunktis pakeičiamas taip:

„3. ORO.AOC.110 dalies e punkto reikalavimų, jei orlaivis bet kuriam vežėjui išnuomojamas pagal nuomos be įgulos sutartį, išskyrus III priedo ORO.GEN.310 dalyje nurodytus atvejus;“;

ii) b punktas iš dalies keičiamas taip:

— 2 punktas pakeičiamas taip:

„2. nuomotojui pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2111/2005 (*) taikomas draudimas vykdyti veiklą;

(*) 2005 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2111/2005 dėl oro vežėjų, kuriems taikomas draudimas vykdyti veiklą Bendrijoje, Bendrijos sąrašo sudarymo ir oro transporto keleivių informavimo apie skrydį vykdančio oro vežėjo tapatybę bei panaikinantis Direktyvos 2004/36/EB 9 straipsnį (OL L 344, 2005 12 27, p. 15).“;

— pridedamas 3 punktas:

„3. laikinai sustabdomas leidimo, išduoto pagal Komisijos reglamentą (ES) Nr. 452/2014 (*), galiojimas, leidimas atšaukiamas arba jo atsisakoma.

(*) 2014 m. balandžio 29 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 452/2014, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su orlaivių naudojimu skrydžiams, vykdomiems trečiųjų šalių vežėjų, susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros (OL L 133, 2014 5 6, p. 12).“;

iii) d punkto 1 ir 2 papunkčiai pakeičiami taip:

„1. veiksmai būtų tinkamai derinami su kompetentinga institucija, pagal Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1321/2014 (*) atsakinga už nuolatinę orlaivio priežiūrą arba už orlaivio naudojimą, jei tai nėra ta pati institucija;

2. orlaivis būtų laikui išbrauktas iš vežėjo AOC, išskyrus III priedo ORO.GEN.310 dalyje nurodytus atvejus.

(*) 2014 m. lapkričio 26 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1321/2014 dėl orlaivių nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti ir aviacijos produktų, dalių bei prietaisų tinkamumo naudoti ir šias užduotis atliekančių organizacijų bei darbuotojų patvirtinimo (OL L 362, 2014 12 17, p. 1).“;

f) ARO.OPS.150 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) Jei rizikos vertinimas ir SOP tenkina vežėjo kompetentingą instituciją, ji išduoda leidimą, kaip nustatyta IV priedėlyje. Leidimas gali būti išduotas ribotam arba neribotam laikotarpiui. Leidime nurodomos sąlygos, kuriomis vežėjui leidžiama vykdyti vieną ar daugiau didelės rizikos komercinių specialiuųjų skrydžių.“;

g) ARO.OPS.200 dalies b punkto 2 papunktis pakeičiamas taip:

„2. specialiųjų patvirtinimų sąraše, kaip nustatyta III priedėlyje nekomerciniams ir specialiesiems skrydžiams.“;

h) ARO.RAMP.105 dalies b punkto 5 papunktis pakeičiamas taip:

„5. orlaiviai, kuriais trečiosios šalies vežėjas pirmą kartą vykdo skrydžius į teritoriją, kurioje galioja Sutarties nuostatos, jeje ar iš jos arba kurio leidimas, išduotas pagal Reglamentą (ES) Nr. 425/2014, yra ribotas arba kurio galiojimas atkurtas po galiojimo sustabdymo ar atšaukimo.“;

- i) ARO.RAMP.115 dalies b punkto 3 papunktis pakeičiamas taip:
„3. palaikyti savo kvalifikaciją dalyvaudami kartotiniuose mokymuose ir atlikdami ne mažiau kaip 12 patikrinimų per kalendorinius metus.“;
- j) ARO.RAMP.125 dalis iš dalies keičiama taip:
i) a punktas pakeičiamas taip:
„a) Patikrinimai perone atliekami standartiniu būdu.“;
ii) c punktas pakeičiamas taip:
„c) Užbaigus patikrinimą perone, apie patikrinimo perone rezultatus informuojamas igulos vadas arba, kai jo nėra, kitas skrydžio igulos narys arba vežėjo atstovas.“;
- k) ARO.RAMP.140 dalies d punkto 2 papunktis pakeičiamas taip:
„2. jis gavo leidimą skraidyti pagal Reglamentą (ES) Nr. 748/2012, jei orlaivis registruotas valstybėje narėje.“;
- l) ARO.RAMP.150 dalies a punkto 1 papunktis pakeičiamas taip:
„1. ARO.RAMP.145 dalyje nurodyta informacija.“;
- m) I–IV priedėliai pakeičiami taip:

„I priedėlis

ORO VEŽĖJO PAŽYMĖJIMAS (Oro vežėjų tvirtinimo aprašas)		
Skrydžių tipai: Komercinis oro transportas (CAT) ☐ Keleiviai ☐ Kroviniai ☐ Kita ⁽¹⁾ : _____		
(4)	Vežėjo valstybė ⁽²⁾	(5)
	Išduodančioji institucija ⁽³⁾	
AOC # ⁽⁶⁾ :	Vežėjo pavadinimas ⁽⁷⁾	Vežėjo kontaktiniai punktai ⁽⁹⁾ : Kontaktinė informacija, kuria naudojantis galima nedelsiant susisiekti su vežėjo vadovybe, pateikta _____ ⁽¹²⁾ .
	Veiklos vykdytojo komercinis pavadinimas ⁽⁸⁾	
	Vežėjo adresas ⁽¹⁰⁾ :	
	Telefonas ⁽¹¹⁾ :	
	Faksas:	
	E. paštas:	
Šiuo pažymėjimu patvirtinama, kad _____ ⁽¹³⁾ leidžiama vykdyti komercinius skrydžius, nurodytus pridėtose skrydžių vykdymo specifikacijose, laikantis skrydžių vykdymo vadovo, Reglamento (ES) 2018/1139 V priedo ir jo deleguotųjų bei įgyvendinimo aktų.		
Išdavimo data ⁽¹⁴⁾ :	Vardas, pavardė ir parašas ⁽¹⁵⁾ :	
	Pareigos:	
⁽¹⁾ Nurodomas kito tipo vežimas. ⁽²⁾ Įrašomas vežėjo valstybės pavadinimas. ⁽³⁾ Įrašomas išduodančiosios kompetentingos institucijos pavadinimas. ⁽⁴⁾ Pildo kompetentinga institucija. ⁽⁵⁾ Pildo kompetentinga institucija. ⁽⁶⁾ Kompetentingos institucijos suteikto patvirtinimo nuoroda. ⁽⁷⁾ Įrašomas registruotas vežėjo pavadinimas. ⁽⁸⁾ Vežėjo komercinis pavadinimas, jei skiriasi. Prieš komercinį pavadinimą įrašoma „Vykdantis veiklą kaip“.		

Kompleksinės PBN skrydžių navigacijos specifikacijos ⁽¹⁶⁾	☐	☐		(17)
Minimalūs navigacijos galimybių techniniai reikalavimai	☐	☐		
Skrydžiai vieno turbininio variklio lėktuvu naktį arba IMC (SET-IMC)	☐	☐	(18)	
Sraigatasparnių skrydžiai naudojantis naktinio matymo sistemomis	☐	☐		
Sraigatasparnių keliamieji skrydžiai	☐	☐		
Sraigatasparnių skubios medicinos pagalbos skrydžiai	☐	☐		
Sraigatasparnių skrydžiai virš jūros	☐	☐		
Keleivių salono įgulos narių mokymas ⁽¹⁹⁾	☐	☐		
CC atestacijos pažymėjimo išdavimas ⁽²⁰⁾	☐	☐		
B tipo EFB taikomųjų programų naudojimas	☐	☐	(21)	
Nepertraukiamasis tinkamumas skraidyti	☐	☐	(22)	
Kita ⁽²³⁾				

(1) Kompetentingos institucijos telefono ir fakso numeriai su šalies kodu. Nurodomas e. pašto adresas, jei yra.

(2) Įrašomas atitinkamo oro vežėjo pažymėjimo (AOC) numeris.

(3) Įrašomas registruotas vežėjo pavadinimas ir komercinis pavadinimas, jei skiriasi. Prieš komercinį pavadinimą įrašoma „Vykdantis veiklą kaip“.

(4) Skrydžių vykdymo specifikacijų išdavimo data (metai, mėnuo, diena) ir kompetentingos institucijos atstovo parašas.

(5) Įrašomas orlaivio markės, modelio ir serijos arba pagrindinės serijos, jei serija ženklinama, ženklas pagal ICAO sistemą (pvz., „Boeing-737-3K2“ arba „Boeing-777-232“).

(6) Registracijos ženklai, nurodyti skrydžių vykdymo specifikacijose arba skrydžių vykdymo vadove. Pastaruoju atveju atitinkamose skrydžių vykdymo specifikacijose turi būti nuoroda į atitinkamą skrydžių vykdymo vadovo puslapį. Jei orlaivio modeliui taikomi ne visi specialieji patvirtinimai, orlaivio registracijos ženklus galima įrašyti į atitinkamo specialiojo patvirtinimo pastabų skiltį.

(7) Nurodomas kito tipo vežimas (pvz., greitosios medicinos pagalbos skrydžiai).

(8) Nurodoma geografinė teritorija (-os), kurioje leidžiama vykdyti skrydžius (pagal geografines koordinatas arba konkrečius maršrutus, skrydžio informacijos regioną, arba šalių ar regionų sienas).

(9) Taikomų specialiųjų apribojimų sąrašas (pvz., tik VFR, tik dieną ir kt.).

(10) Šioje skiltyje išvardijami kiekvieno patvirtinimo ar patvirtinimo tipo (pagal atitinkamus kriterijus) liberaliausieji kriterijai.

(11) Įrašoma taikoma tikslinio artėjimo tūpti kategorija: LTS CAT I, CAT II, OTS CAT II, CAT IIIA, CAT IIIB arba CAT IIIC. Įrašomas mažiausias kilimo ir tūpimo tako matomumo nuotolis (RVR) metrais ir apsisprendimo aukštis (DA/H) pėdomis. Kiekvienai iš išvardytų artėjimo tūpti kategorijų skiriama po vieną eilutę.

(12) Įrašomas patvirtintas mažiausias kilimo RVR metrais. Jei suteikti skirtingi patvirtinimai, kiekvienam iš jų galima skirti po eilutę.

(13) Langelį „netaikoma“ galima pažymėti tik jei orlaivio didžiausias skrydžio aukštis mažesnis už FL290.

(14) Padidinto nuotolio skrydžiai (ETOPS) šiuo metu taikomi tik dviejų variklių orlaiviams. Todėl, jei orlaivio modelis turi daugiau arba mažiau kaip du variklius, galima pažymėti langelį „netaikoma“.

(15) Taip pat galima nurodyti kilimo ir tūpimo slenksčio atstumą (jūrmylėmis) ir variklio tipą.

- (16) Nustatytų charakteristikų navigacija (PBN): kiekvienam kompleksinės PBN specialiajam patvirtinimui (pvz., RNP AR APCH) skiriama po vieną eilutę, o atitinkami apribojimai nurodomi skiltyse „Specifikacijos“ ir (arba) „Pastabos“. Konkretų RNP AR APCH procedūrų specialiuosius patvirtinimus galima nurodyti skrydžių vykdymo specifikacijose arba skrydžių vykdymo vadove. Pastaruoju atveju atitinkamose skrydžių vykdymo specifikacijose turi būti nuoroda į atitinkamą skrydžių vykdymo vadovo puslapį.
- (17) Nurodyti, ar konkretus patvirtinimas galioja tik tam tikriems kilimo ir tūpimo tako galams ir (arba) aerodromams.
- (18) Įrašyti konkretų sklandmenį arba variklių derinį.
- (19) Patvirtinimas rengti mokymo kursą ir egzaminus, kurį turi baigti ir kuriuos turi išlaikyti prašymo išduoti Reglamento (ES) Nr. 1178/2011 V priede (CC dalyje) nurodytą keleivių salono igulos nario atestacijos pažymėjimą teikėjai.
- (20) Patvirtinimas išduoti Reglamento (ES) Nr. 1178/2011 V priede (CC dalyje) nurodytus keleivių salono igulos narių atestacijos pažymėjimus.
- (21) Pateikiamas B tipo EFB taikomųjų programų sąrašas ir nuoroda į EFB aparatinę įrangą (nešiojamųjų EFB atveju). Tas sąrašas pateikiamas skrydžių vykdymo specifikacijose arba skrydžių vykdymo vadove. Pastaruoju atveju atitinkamose skrydžių vykdymo specifikacijose turi būti nuoroda į atitinkamą skrydžių vykdymo vadovo puslapį.
- (22) Asmens arba organizacijos, atsakingų už užtikrinimą, kad pagal Reglamentą (ES) Nr. 1321/2014 būtų nuolat išlaikomas orlaivio nepertraukiamasis tinkamumas skraidyti, atitinkamai vardas ir pavardė arba pavadinimas.
- (23) Čia galima įrašyti kitus patvirtinimus ar duomenis, skiriant po vieną eilutę (arba kelias eilutes) vienam leidimui (pvz., trumpo tūpimo skrydžiai, status artėjimo tūpti skrydžiai, sraigtasparnių skrydžiai ir viešojo intereso vietą ir iš jos, sraigtasparnių skrydžiai virš ne tankiai apgyvendintame rajone esančios nepalankios aplinkos, sraigtasparnių skrydžiai be saugaus priverstinio tūpimo galimybės, skrydžiai didesniais posvyrio kampais, didžiausias atstumas nuo tinkamo aerodromo dviejų variklių lėktuvams be ETOPS patvirtinimo).

EASA 139 forma, 5 leidimas

III priedėlis

Specialiųjų patvirtinimų sąrašas

Nekomerciniai skrydžiai

Specialieji skrydžiai

(pagal patvirtinime nurodytas ir skrydžių vykdymo vadove arba piloto skrydžių vykdymo vadove pateiktas sąlygas)

Išduodančioji institucija ⁽¹⁾ :		
Specialiųjų patvirtinimų sąrašas ⁽²⁾ :		
Vežėjo pavadinimas:		
Data ⁽³⁾ :		
Parašas:		
Orlaivio modelis ir registracijos žymenys ⁽⁴⁾ :		
Specialiųjų skrydžių tipai (SPO), jei taikoma:		
☐ ⁽⁵⁾ ...		
Specialieji patvirtinimai ⁽⁶⁾ :	Specifikacija ⁽⁷⁾	Pastabos
...		
...		

...		
...		
(1) Įrašomas pavadinimas ir kontaktinė informacija. (2) Įrašomas atitinkamas numeris. (3) Specialiųjų patvirtinimų suteikimo data (metai, mėnuo, diena) ir kompetentingos institucijos atstovo parašas. (4) Įrašomas orlaivio markės, modelio ir serijos arba pagrindinės serijos, jei serija ženklinama, ženklas pagal Komercinės aviacijos saugos grupės (CAST)/ICAO sistemą (pvz., „Boeing-737-3K2“ arba „Boeing-777-232“). CAST/ICAO taksonomija pateikta http://www.intlaviationstandards.org/. Registracijos ženklai išvardijami specialiųjų patvirtinimų sąraše arba skrydžių vykdymo vadove. Pastaruoju atveju specialiųjų patvirtinimų sąraše turi būti nuoroda į atitinkamą skrydžių vykdymo vadovo puslapį. (5) Nurodomas skrydžio tipas, pvz., žemės ūkio, statybos, fotografijos, tyrimo, stebėjimo ir patruliavimo, reklamos ore, su technine priežiūra susiję bandomieji skrydžiai. (6) Šioje skiltyje išvardijami visi patvirtinti skrydžiai, pvz., pavojingųjų krovinių vežimo, LVO, RVSM, PBN, MNPS, HOFO. (7) Šioje skiltyje išvardijami kiekvieno patvirtinimo liberaliausieji kriterijai, pvz., CAT II apsisprendimo aukštis ir mažiausiai RVR.		

EASA 140 FORMA, 2 leidimas

IV priedėlis

DIDELĖS RIZIKOS KOMERCINIŲ SPECIALIŲJŲ SKRYDŽIŲ LEIDIMAS	
Išduodančioji institucija: ⁽¹⁾	
Leidimo Nr.: ⁽²⁾	
Vežėjo pavadinimas: ⁽³⁾	
Vežėjo adresas: ⁽⁴⁾	
Telefonas: ⁽⁵⁾	
Faksas:	
E. paštas:	
Orlaivio modelis ir registracijos žymenys: ⁽⁶⁾	
Leidžiami specialieji skrydžiai: ⁽⁷⁾	
Zona arba skrydžių erdvės dalis, kurioje leidžiama vykdyti skrydžius: ⁽⁸⁾	
Specialieji apribojimai: ⁽⁹⁾	
Patvirtinama, kad _____ leidžiama vykdyti didelės rizikos komercinių (-ius) specialiųjų (-iuosius) skrydžių (-džius) pagal šį leidimą, standartinės vežėjo veiklos procedūras, Reglamento (ES) 2018/1139 V priedą ir jo deleguotuosius bei įgyvendinimo aktus.	
Išdavimo data ⁽¹⁰⁾ :	Vardas, pavardė ir parašas ⁽¹¹⁾ : Pareigos:
(1) Kompetentingos institucijos pavadinimas ir kontaktiniai duomenys. (2) Įrašomas atitinkamas leidimo numeris. (3) Įrašomas registruotas vežėjo pavadinimas ir komercinis pavadinimas, jei skiriasi. Prieš komercinį pavadinimą įrašoma „Vykdantis veiklą kaip“. (4) Pagrindinės vežėjo verslo vietos adresas. (5) Pagrindinės vežėjo verslo vietos telefono ir fakso numeriai su šalies kodu. Nurodomas e. pašto adresas, jei yra.	

- (6) Įrašomas orlaivio markės, modelio ir serijos arba pagrindinės serijos, jei serija ženklinama, ženklas pagal Komerčinės aviacijos saugos grupės (CAST)/ICAO sistemą (pvz., „Boeing-737-3K2“ arba „Boeing-777-232“). CAST/ICAO taksonomija pateikta <http://www.intlaviationstandards.org>. Registracijos ženklai išvardijami specialiųjų patvirtinimų sąraše arba skrydžių vykdymo vadove. Pastaruoju atveju specialiųjų patvirtinimų sąraše turi būti nuoroda į atitinkamą skrydžių vykdymo vadovo puslapį.
- (7) Nurodomas skrydžio tipas, pvz., žemės ūkio, statybos, fotografijos, tyrimo, stebėjimo ir patruliavimo, reklamos ore, su technine priežiūra susiję bandomieji skrydžiai.
- (8) Nurodoma geografinė teritorija (-os), kurioje leidžiama vykdyti skrydžius (pagal geografines koordinates arba skrydžio informacijos regioną, arba šalių ar regionų sienas).
- (9) Taikomų specialiųjų apribojimų sąrašas (pvz., tik VFR, tik dieną ir kt.).
- (10) Leidimo išdavimo data (metai, mėnuo, diena).
- (11) Kompetentingos institucijos atstovo pareigos, vardas, pavardė ir parašas. Be to, leidime gali būti dedamas oficialus antspaudas.

EASA 151 FORMA, 2 leidimas“;

n) V ir VI priedėliai išbraukiami.

3) III priedas (ORO dalis) iš dalies keičiamas taip:

a) ORO.GEN.110 dalies h punktas pakeičiamas taip:

„h) Vežėjas, siekdamas užtikrinti, kad būtų laikomasi skrydžių vykdymo vadove nurodytų skrydžių vykdymo procedūrų, sukuria kiekvieno tipo orlaivio kontrolinį sąrašą, kuriuo įgulos nariai naudosis visais skrydžio etapais įprastomis, neįprastomis ir avarinėmis sąlygomis. Rengiant kontrolinius sąrašus ir jais naudojantis laikomasi žmoniškojo veiksnio principų ir atsižvelgiama į naujausius aktualius projekto patvirtinimo turėtojo dokumentus.“;

b) ORO.GEN.135 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) Vežėjo pažymėjimas galioja, jei įvykdytos visos šios sąlygos:

1. vežėjas tebevykdo atitinkamus Reglamento (ES) 2018/1139 ir jo deleguotųjų bei įgyvendinimo aktų reikalavimus, atsižvelgdamas į šio priedo ORO.GEN.150 dalyje nurodytas su pažeidimais susijusių veiksmų įgyvendinimo nuostatas;
2. kompetentingai institucijai vežėjas suteikia šio priedo ORO.GEN.140 dalyje apibrėžtą prieigą, kad būtų galima nustatyti, ar ir toliau laikomasi atitinkamų Reglamento (ES) 2018/1139 ir jo deleguotųjų bei įgyvendinimo aktų reikalavimų;
3. pažymėjimo nebuvo atsisakyta ir jis nebuvo atšauktas.“;

c) ORO.GEN.140 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) Kad būtų galima nustatyti, ar laikomasi atitinkamų Reglamento (ES) 2018/1139 ir jo deleguotųjų bei įgyvendinimo aktų reikalavimų, vežėjas visuomet suteikia prieigą prie bet kurio įrenginio, orlaivio, dokumento, įrašų, duomenų, tvarkos arba bet kurių kitų su jo sutartine arba nesutartine veikla, kuriai taikoma sertifikavimo, SPO leidimo ar deklaravimo prievolė, susijusių dokumentų kiekvienam asmeniui, kurį įgaliojo viena iš šių institucijų:

1. šio reglamento III priedo ORO.GEN.105 dalyje apibrėžta kompetentinga institucija;
2. pagal šio reglamento II priedo ARO.GEN.300 dalies d punkto, ARO.GEN.300 dalies e punkto arba RAMP skyriaus nuostatas veikianti institucija.“;

d) ORO.GEN.160 dalis iš dalies keičiama taip:

i) a punktas pakeičiamas taip:

„a) Vežėjas kompetentingai institucijai ir bet kuriai kitai organizacijai, kurią informuoti reikalauja vežėjo valstybė, praneša apie kiekvieną avariją, pavojingą incidentą ar įvykį, apibrėžtus Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 996/2010 (*) ir Reglamente (ES) Nr. 376/2014.

(*) 2010 m. spalio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 996/2010 dėl civilinės aviacijos avarijų ir incidentų tyrimo ir prevencijos, kuriuo panaikinama Direktyva 94/56/EB (OL L 295, 2010 11 12, p. 35).“;

ii) c punktas pakeičiamas taip:

„c) Nepažeidžiant Reglamento (ES) Nr. 996/2010 ir Reglamento (ES) Nr. 376/2014, a ir b punktuose nurodyti pranešimai pateikiami kompetentingos institucijos nustatyta forma ir būdu; juose pateikiama visa susijusi informacija apie vežėjui žinomas aplinkybes.“;

e) ORO.GEN.205 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) Sudarydamas sutartį dėl bet kurios paslaugos ar produkto, sudarančio (-ios) jo veiklos dalį, arba juos pirkdamas vežėjas užtikrina visus šiuos dalykus:

1. kad paslaugos arba produktai, dėl kurių sudaroma sutartis arba kurie perkami, atitiktų taikomus reikalavimus;
2. kad į visus su paslaugomis arba produktais, dėl kurių sudaroma sutartis arba kurie perkami, susijusius pavojus aviacijos saugai būtų atsižvelgta vežėjo valdymo sistemoje.“;

f) GEN skyrius papildomas 3 skirsniu:

„3 skirsnis

Papildomi organizaciniai reikalavimai

ORO.GEN.310 AOC išvardytų orlaivių naudojimas nekomerciniams ir specialiesiems skrydžiams

a) Vežėjo AOC įrašytas orlaivis gali likti įtraukas į AOC, jei jis naudojamas bet kuriomis iš šių aplinkybių:

1. jį naudoja pats AOC turėtojas specialiesiems skrydžiams pagal VIII priedą (SPO dalį);
2. jį naudoja kiti vežėjai nekomerciniams skrydžiams varikliu varomais orlaiviais arba specialiesiems skrydžiams, vykdomiems pagal VI priedą (NCC dalį), VII priedą (NCO dalį) arba VIII priedą (SPO dalį), su sąlyga, kad orlaivis naudojamas ne ilgesnį kaip 30 dienų nenutrūkstamą laikotarpį.

b) Kai orlaivis naudojamas pagal a punkto 2 papunktį, orlaivį teikiantis AOC turėtojas ir orlaivį naudojantis vežėjas nustato procedūrą, kuria:

1. aiškiai nustatoma, kuris vežėjas atsakingas už vadovavimą kiekvienam skrydžiui, ir apibūdinama, kaip vadovavimą skrydžiams vienas vežėjas perduoda kitam;
2. apibūdinama perdavimo procedūra, pagal kurią orlaivis grąžinamas AOC turėtojui.

Ta procedūra įtraukiama į kiekvieno vežėjo skrydžių vykdymo vadovą arba į AOC turėtojo ir orlaivį naudojančio vežėjo sutartį pagal a punkto 2 papunktį. AOC turėtojas nustato tokios sutarties šabloną. Tokios sutartys registruojamos pagal ORO.GEN.220 dalį.

AOC turėtojas ir pagal a punkto 2 papunktį orlaivį naudojantis vežėjas užtikrina, kad apie procedūrą būtų informuoti atitinkami darbuotojai.

- c) AOC turėtojas b punkte nurodytos procedūros aprašą pateikia iš anksto tvirtinti kompetentingai institucijai.
- AOC turėtojas su kompetentinga institucija susitaria dėl informacijos apie vadovavimo skrydžiams perdavimus pagal ORO.GEN.130 dalies c punktą perdavimo priemonių ir dažnumo.
- d) Pagal a punktą naudojamo orlaivio nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti pagal Reglamentą (ES) Nr. 1321/2014 užtikrina organizacija, atsakinga už į AOC įtraukto orlaivio nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti.
- e) AOC turėtojas, teikiantis orlaivį pagal a punktą:
1. savo skrydžių vykdymo vadove nurodo teikiamų orlaivių registravimo ženklus ir tais orlaiviais vykdomų skrydžių tipus;
  2. kol orlaivis nebus grąžintas AOC turėtojui, jis nuolat informuojamas, kuris vežėjas kiekvienu momentu vadovauja skrydžiams, ir registruoja tą informaciją;
  3. užtikrina, kad jo pavojingumo nustatymo, rizikos vertinimo ir mažinimo priemonėmis būtų atsižvelgta į visus tais orlaiviais vykdomus skrydžius.
- f) Vykdydamas skrydžius pagal VI priedą (NCC dalį) ir VIII priedą (SPO dalį), vežėjas, naudojantis orlaivį pagal a punktą, užtikrina visus šiuos dalykus:
1. kad kiekvienas skrydis, vykdomas jam vadovaujant, būtų užregistruotas orlaivio techninių įrašų žurnalo sistemoje;
  2. kad nebūtų daroma orlaivio sistemų arba konfigūracijos pakeitimų;
  3. kad apie kiekvieną trūkumą arba techninį gedimą, įvykusį jam vadovaujant skrydžiui, būtų pranešta AOC turėtojo nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti užtikrinančiai organizacijai;
  4. kad AOC turėtojas gautų kiekvienos įvykio ataskaitos, susijusios su orlaiviu vykdomais skrydžiais ir parengtos pagal Reglamentą (ES) Nr. 376/2014 ir Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2015/1018 (*), kopiją.

(*) 2015 m. birželio 29 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/1018, kuriuo nustatomas civilinės aviacijos įvykių, apie kuriuos privaloma pranešti pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 376/2014, klasifikacinis sąrašas (OL L 163, 2015 6 30, p. 1).“;

- g) ORO.AOC.110 dalies c punktas pakeičiamas taip:

„Išsinuomojimas pagal nuomos su įgula sutartį

- c) Prašymo patvirtinti galimybę pagal nuomos su įgula sutartį išsinuomoti trečiosios šalies vežėjo orlaivį teikėjas kompetentingai institucijai įrodo visus šiuos dalykus:
1. kad trečiosios šalies vežėjas turi galiojantį AOC, išduotą pagal Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos 6 priedą;
  2. kad su nepertraukiamuoju tinkamumu skraidyti ir skrydžių vykdymu susiję trečiosios šalies vežėjo saugos standartai yra lygiaverčiai taikomiems Reglamentu (ES) Nr. 1321/2014 ir šiuo reglamentu nustatytiems reikalavimams;
  3. kad orlaivis turi standartinį CofA, išduotą pagal Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos 8 priedą.“;

- h) ORO.AOC.125 dalis pakeičiama taip:

„ORO.AOC.125 AOC turėtojo vykdomi nekomerciniai skrydžiai į jo AOC įtrauktais orlaiviais

- a) AOC turėtojas gali vykdyti nekomercinius skrydžius pagal VI priedą (NCC dalį) arba VII priedą (NCO dalį) į jo AOC skrydžių vykdymo specifikacijas arba į jo skrydžių vykdymo vadovą įtrauktais orlaiviais su sąlyga, kad AOC turėtojas tokius skrydžius yra išsamiai aprašęs skrydžių vykdymo vadove, įskaitant šiuos dalykus:
1. taikomų reikalavimų nurodymą;

2. aiškų visų veiklos procedūrų, taikomų vykdant komercinius ir nekomercinius skrydžius, skirtumų aprašymą;
  3. užtikrinimo, kad visi skrydžius vykdančios darbuotojai būtų visiškai susipažinę su atitinkama tvarka, priemonės.
- b) AOC turėtojas laikosi:
1. VIII priedo (SPO dalies) reikalavimų vykdydamas su technine priežiūra susijusius bandomuosius skrydžius sudėtingais varikliu varomais orlaiviais;
  2. VII priedo (NCO dalies) reikalavimų vykdydamas su technine priežiūra susijusius bandomuosius skrydžius orlaiviais, kurie nėra sudėtingi varikliu varomi orlaiviai.
- c) Nereikalaujama, kad AOC turėtojas, vykdamas a ir b punktuose nurodytus skrydžius, pateiktų deklaraciją pagal šį priedą.
- d) Savo skrydžių vykdymo vadove nurodytą skrydžio tipą AOC turėtojas nurodo su skrydžiu susijusiuose dokumentuose (operatyviniame skrydžio plane, krovinio važtaraštyje ir kituose lygiaverčiuose dokumentuose).“;
- i) ORO.AOC.135 dalies a punktas pakeičiamas taip:
- „a) Pagal ORO.GEN.210 dalies b punktą vežėjas paskiria darbuotojus, atsakingus už šių sričių valdymą ir priežiūrą:
1. skrydžių;
  2. įgulos narių mokymo;
  3. ant žemės atliekamų operacijų;
  4. nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti arba nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti valdymo sutarties pagal Reglamentą (ES) Nr. 1321/2014, jei tokia sutartis sudaryta.“;
- j) ORO.SPO.100 dalies c punktas pakeičiamas taip:
- „c) Komercinius specialiuosius skrydžius vykdamas vežėjas turi gauti išankstinę kompetentingos institucijos patvirtinimą ir laikytis toliau nurodytų sąlygų:
1. jei nuomojasi trečiosios šalies vežėjo orlaivį su įgula, užtikrina:
    - i) kad su nepertraukiamuoju tinkamumu skraidyti ir skrydžių vykdymu susiję trečiosios šalies vežėjo saugos standartai yra lygiaverčiai taikomiems Reglamentu (ES) Nr. 1321/2014 (*) ir šiuo reglamentu nustatytiems reikalavimams;
    - ii) kad trečiosios šalies vežėjo orlaivis turi standartinį CofA, išduotą pagal Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos 8 priedą;
    - iii) kad nuomos su įgula trukmė neviršytų septynių mėnesių bet kuriuo nenutrūkstamu 12 mėnesių laikotarpiu;
  2. jei nuomojasi trečiojoje šalyje registruotą orlaivį be įgulos, užtikrina:
    - i) kad yra nustatytas skrydžių vykdymo poreikis, kurio negalima patenkinti išsinuomojant Sąjungoje registruotą orlaivį;
    - ii) kad nuomos be įgulos trukmė neviršytų septynių mėnesių bet kuriuo nenutrūkstamu 12 mėnesių laikotarpiu;
    - iii) kad su nepertraukiamuoju tinkamumu skraidyti susiję trečiosios šalies orlaivio saugos standartai yra lygiaverčiai taikomiems Reglamentu (ES) Nr. 1321/2014 ir šiuo reglamentu nustatytiems reikalavimams;
    - iv) kad orlaivis įrengtas pagal VIII priedą (SPO dalį).
- (*) 2014 m. lapkričio 26 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1321/2014 dėl orlaivių nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti ir aviacijos produktų, dalių bei prietaisų tinkamumo naudoti ir šias užduotis atliekančių organizacijų bei darbuotojų patvirtinimo (OL L 362, 2014 12 17, p. 1).“;
- k) ORO.CC.100 dalis pakeičiama taip:
- „ORO.CC.100 Keleivių salono įgulos narių skaičius ir sudėtis**
- a) Vykdamas skrydį orlaiviu, kuriuo didžiausia eksploatacinė keleivių krėslų konfigūracija yra daugiau kaip 19 krėslų, kai vežamas bent vienas keleivis, paskiriamas bent vienas keleivių salono įgulos narys.

- b) Kad būtų laikomasi a punkto, mažiausias keleivių salono įgulos narių skaičius turi atitikti didžiausią iš šių skaičių:
1. keleivių salono įgulos narių skaičių, vežėjo taikomai orlaivio keleivių salono konfigūracijai nustatytą sertifikuojant orlaivį pagal taikomas sertifikavimo specifikacijas;
  2. jei 1 papunktyje nurodytas skaičius nenustatytas, keleivių salono įgulos narių skaičių, nustatytą sertifikuojant pagal didžiausią sertifikuotą keleivių salono krėslų konfigūraciją, atėmus iš to skaičiaus po 1 kiekvienai iki maksimalios sertifikuotos konfigūracijos trūkstamai 50-iai keleivių krėslų;
  3. vieną keleivių salono įgulos narį kiekvienai 50-iai keleivių krėslų (arba to skaičiaus daliai), įrengtų tame pačiame orlaivio, kuris bus naudojamas, denyje.
- c) Skrydžiams, kuriuose keleivių salono įgulą sudaro daugiau kaip vienas narys, vežėjas paskiria vieną įgulos vadui arba orlaivio vadui atskaitingą keleivių salono įgulos narį.
- d) Nukrypstant nuo a punkto, nekomerciniai skrydžiai orlaiviu, kurio didžiausia eksploatacinė keleivių krėslų konfigūracija yra daugiau kaip 19 krėslų, gali būti vykdomi be pareigas einančių keleivių salono įgulos narių, jei tai iš anksto patvirtina kompetentinga institucija. Norėdamas gauti patvirtinimą, vežėjas užtikrina, kad būtų įvykdytos visos šios sąlygos:
1. orlaivyje yra ne daugiau kaip 19 keleivių;
  2. vežėjas yra parengęs to skrydžio vykdymo tvarką.“
- l) ORO.CC.205 dalis pakeičiama taip:

„ORO.CC.205 Keleivių salono įgulos narių skaičiaus sumažinimas per ant žemės atliekamas operacijas ir nenumatytomis aplinkybėmis

- a) Jei orlaivyje yra keleivių, keleivių salone turi būti bent mažiausias pagal ORO.CC.100 dalį reikalaujamas pasirengusių veikti keleivių salono įgulos narių skaičius.
- b) Nukrypstant nuo a punkto, mažiausias keleivių salono įgulos narių skaičius gali būti sumažintas bet kuriuo iš šių atvejų:
1. per įprastas ant žemės atliekamas operacijas, kai neatliekamas degalų papildymas arba išleidimas orlaiviui esant savo stovėjimo vietoje;
  2. nenumatytomis aplinkybėmis, jei sumažėja vežamų keleivių skaičius. Šiuo atveju po skrydžio kompetentingai institucijai pateikiama ataskaita;
  3. siekiant užtikrinti galimybę pailsėti skrydžio kreiserinio etapo metu, pagal ORO.FTL.205 dalies e punktą arba taikant vežėjo įgyvendintą nuovargio mažinimo priemonę.
- c) Taikant b punkto 1 ir 2 papunkčius, vežėjo skrydžių vykdymo vadove nustatyta tvarka turi užtikrinti, kad:
1. su mažesne keleivių salono įgula būtų pasiektas lygiavertis saugos lygis, ypač evakuojant keleivius;
  2. nepaisant mažesnio keleivių salono įgulos narių skaičiaus, pagal ORO.CC.200 dalį būtų paskirtas vyresnysis keleivių salono įgulos narys;
  3. kiekvienai 50-iai keleivių (arba to skaičiaus daliai), esančių tame pačiame orlaivio denyje, būtinas bent vienas keleivių salono įgulos narys;
  4. jei tai įprastos ant žemės atliekamos operacijos, kai orlaivyje turi būti daugiau kaip vienas keleivių salono įgulos narys, pagal 3 papunktį nustatytas skaičius padidinimas vienu keleivių salono įgulos nariu kiekvienai grindų lygyje esančių avarinių išėjimų porai.
- d) Taikant b punkto 3 papunktį, vežėjas:
1. atlieka rizikos vertinimą, kad nustatytų keleivių salono įgulos narių, kurie skrydžio kreiserinio etapo metu visą laiką turi būti pasirengę veikti, skaičių;
  2. nustato sumažėjusio įgulos narių, kurie skrydžio kreiserinio etapo metu yra pasirengę veikti, skaičiaus poveikio mažinimo priemones;

3. skrydžių vykdymo vadove nustato konkrečią tvarką, įskaitant vyresniojo keleivių salono įgulos nario poilsio skrydžio metu tvarką, kuri užtikrintų, kad keleiviai visuomet būtų tinkamai aptarnaujami ir visos neįprastos ir avarinės situacijos efektyviai valdomos;
4. skrydžio laiko specifikacijos schemeje pagal ORO.FTL.125 dalį nustato sąlygas, kuriomis keleivių salono įgulos nariams galima ilsėtis skrydžio metu.“;

m) I priedėlis pakeičiamas taip:

„I priedėlis

DEKLARACIJA					
pagal Komisijos reglamentą (ES) Nr. 965/2012 dėl orlaivių naudojimo skrydžiams					
Vežėjas					
Pavadinimas:					
Vežėjo pagrindinė verslo vieta arba, jei vežėjas pagrindinės verslo vietos neturi, jo įsisteigimo arba buvimo vieta, ir vieta, iš kurios vadovaujama skrydžiams:					
Atsakingo vadovo vardas, pavardė ir duomenys ryšiams					
Orlaivio naudojimas skrydžiams					
Naudojimo pradžios data arba pakeitimo taikymo data:					
Informacija apie orlaivį, naudojamą ir nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti užtikrinančią organizaciją ⁽¹⁾ :					
Orlaivio MSN	Orlaivio tipas	Orlaivio registracijos numeris ⁽²⁾	Pagrindinė bazė	Skrydžių tipas (-ai) ⁽³⁾	Organizacija, atsakinga už orlaivio nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti valdymą ⁽⁴⁾
Kai taikoma, išsamūs turimų patvirtinimų duomenys (pridedamas specialiųjų patvirtinimų, įskaitant, jei taikoma, trečiosios šalies išduotus specialiuosius patvirtinimus, sąrašas).					
Kai taikoma, išsamūs turimo leidimo vykdyti specialiuosius skrydžius duomenys (pridedami leidimai, jei yra)					
Kai taikoma, alternatyvių atitikties užtikrinimo priemonių sąrašas su nuorodomis į susijusias priimtinas atitikties užtikrinimo priemones, kurios jomis pakeičiamos (pridedamos alternatyvios atitikties užtikrinimo priemonės).					
Pareiškimai					
☐ Vežėjas laikosi ir toliau laikysis esminių reikalavimų, nustatytų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1139 V priede, ir Reglamento (ES) Nr. 965/2012 reikalavimų.					
☐ Valdymo sistemos dokumentai, įskaitant skrydžių vykdymo vadovą, atitinka Reglamento (ES) Nr. 965/2012 III priedo (ORO dalies), V priedo (SPA dalies), VI priedo (NCC dalies) arba VIII priedo (SPO dalies) reikalavimus, ir visi skrydžiai bus vykdomi laikantis skrydžių vykdymo vadovo nuostatų, kaip reikalaujama to reglamento III priedo ORO.GEN.110 dalies b punkte.					

☐ Visi naudojami orlaiviai turi galiojantį tinkamumo skraidyti pažymėjimą pagal Komisijos reglamentą (ES) Nr. 748/2012 arba atitinka konkrečius tinkamumo skraidyti reikalavimus, taikomus trečiojoje šalyje registruotam orlaiviui, naudojamam pagal nuomos sutartį.
☐ Visi skrydžio įgulos nariai turi licenciją pagal Komisijos reglamento (ES) Nr. 1178/2011 I priedą, kaip reikalaujama Reglamento (ES) Nr. 965/2012 III priedo ORO.FC.100 dalies c punkte, ir, kai taikoma, keleivių salono įgulos nariai yra išmokyti pagal Reglamento (ES) Nr. 965/2012 III priedo CC skyrių.
☐ (Jei taikoma) Vežėjas yra užtikrinęs ir įrodęs atitiktį pripažintam pramonės standartui. Nuoroda į standartą: Sertifikavimo įstaiga: Paskutinio atitikties reikalavimams audito data:
☐ Vežėjas kompetentingai institucijai praneš apie pasikeitusias aplinkybes, nuo kurių priklauso šia deklaracija kompetentingai institucijai deklaruojamas Reglamento (ES) 2018/1139 V priedo esminių reikalavimų ir Reglamento (ES) 965/2012 reikalavimų laikymasis, taip pat apie visus pokyčius, susijusius su informacija ir alternatyvių atitikties užtikrinimo priemonių sąrašais, įrašytais į šią deklaraciją arba pridėtais prie jos, kaip reikalaujama Reglamento (ES) Nr. 965/2012 III priedo ORO.GEN.120 dalies a punkte.
☐ Vežėjas patvirtina, kad šioje deklaracijoje pateikta informacija yra teisinga.
Data, atsakingo vadovo vardas, pavardė ir parašas
(¹) Jei deklaracijos laukelyje nepakanka vietos informacijai pateikti, ją galima pateikti atskirame priede. Priede turi būti data ir parašas.   (²) Jei orlaivį yra užregistravęs ir AOC turėtojas, nurodyti AOC turėtojo AOC numerį.   (³) „Skrydžių tipas (-ai)“ reiškia orlaiviu vykdomų skrydžių tipą, pvz., nekomerciniai skrydžiai arba specialieji skrydžiai, kaip antai aerofotografavimo, reklamos ore, žiniasklaidos, televizijos ar kino veiklos, parašiutininkų skraidinimo, šuolių su uždelstiniu parašiu išskleidimu skrydžiai, su technine priežiūra susiję bandomieji skrydžiai.   (⁴) Informacijoje apie organizaciją, atsakingą už nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimą, nurodomas organizacijos pavadinimas, adresas ir patvirtinimo numeris.“;

(4) IV priedas (CAT dalis) iš dalies keičiamas taip:

a) CAT.GEN.MPA.105 dalis iš dalies keičiama taip:

i) a punktas iš dalies keičiamas taip:

— 12 ir 13 papunkčiai pakeičiami taip:

„12. užtikrina, kad būtų atlikta patikra prieš skrydį, laikantis Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 I priedo (M dalies) reikalavimų;

13. įsitikina, kad reikiama avarinė įranga yra lengvai prieinama, kad ją būtų galima iškart naudoti;“;

— pridedamas 14 papunktis:

„14. baigęs skrydį orlaivio techninių įrašų žurnale arba kelionės žurnale užregistruoja naudojimo duomenis ir visus žinomus ar įtariamus orlaivio defektus, kad būtų užtikrinta nuolatinė skrydžių sauga.“;

ii) pridedamas e punktas:

„e) Orlaivio vadas nedelsdamas praneša atitinkamam oro eismo paslaugų (ATS) skyriui apie bet kokias pastebėtas pavojingas meteorologines arba skrydžio sąlygas, galinčias turėti įtakos kitų orlaivių saugai.“;

- b) CAT.GEN.MPA.150 dalis pakeičiama taip:

„CAT.GEN.MPA.150 Priverstinis tūpimas ant vandens. Lėktuvai

Vežėjas lėktuvą, kurio keleivių krėslų konfigūracija viršija 30, skrydžiams virš vandens, kai nuotolis nuo avariniam tūpimui tinkančios sausumos yra didesnis kaip 120 minučių skrydžio kreiseriniu greičiu arba 400 jūrmylių (priklausomai nuo to, kuris atstumas yra mažesnis), naudoja tik jei lėktuvas atitinka priverstinio tūpimo ant vandens reikalavimus, nustatytus taikomoje sertifikavimo specifikacijoje ar specifikacijose.“;

- c) CAT.GEN.MPA.180 dalies a punkto 10 papunktis pakeičiamas taip:

„10. orlaivio techninių įrašų žurnalą pagal Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 I priedą (M dali)“;

- d) CAT.GEN.MPA.210 dalis pakeičiama taip:

„CAT.GEN.MPA.210 Avariją patyrusio orlaivio buvimo vietos nustatymas. Lėktuvai

Šiuose lėktuvuose turi būti patikimos automatinės priemonės, kurios padėtų po avarijos, per kurią lėktuvas stipriai apgadinamas, tiksliai nustatyti skrydžio pabaigos taško vietą:

1. visuose didesnės nei 27 000 kg MCTOM lėktuvuose, kurių didžiausia eksploatacinė keleivių krėslų konfigūracija yra daugiau kaip 19 krėslų, o pirmas individualus CofA išduotas 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau;
2. visuose didesnės nei 45 500 kg MCTOM lėktuvuose, kurių pirmas individualus CofA išduotas 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau.“;

- e) CAT.OP.MPA.170 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) būtų pateikiamos saugos instruktažo kortelės, kuriose piešiniais paaiškinama, kaip veikia saugos ir avarinė įranga, ir nurodyti avariniai išėjimai, kuriais keleiviams gali prireikti pasinaudoti.“;

- f) CAT.OP.MPA.320 dalis pakeičiama taip:

„CAT.OP.MPA.320 Lėktuvų kategorijos

- a) Lėktuvų kategorijos nustatomos pagal oro greitį ties slenkščiu (V_{AT}), kuris lygus smukos greičiui (V_{SO}), padaugintam iš 1,3, arba vieno g (sunkio jėgos) smukos greičiui (V_{S1g}), padaugintam iš 1,23, kai tūpimo konfigūracija yra didžiausiosios sertifikuotos tūpimo masės. Jei turimos abi – V_{SO} ir V_{S1g} – vertės, naudojama didesnioji gauta V_{AT} vertė.

- b) Taikomos lėktuvų kategorijos, nurodytos toliau esančioje lentelėje.

1 lentelė. Lėktuvų kategorijos pagal V_{AT} vertes

Lėktuvo kategorija	V_{AT}
A	Mažiau kaip 91 mazgas
B	Nuo 91 iki 120 mazgų
C	Nuo 121 iki 140 mazgų
D	Nuo 141 iki 165 mazgų
E	Nuo 166 iki 210 mazgų

- c) Tūpimo konfigūracija, į kurią turi būti atsižvelgta, nurodoma skrydžių vykdymo vadove.

- d) Vežėjas nustatydamas V_{AT} gali taikyti mažesnę tūpimo masę, jei ją patvirtina kompetentinga institucija. Tokia mažesnė tūpimo masė turi būti nuolatinė vertė, nepriklausanti nuo kintančių kasdienių skrydžių sąlygų.“;

- g) CAT.IDE.A.100 dalies b punktas pakeičiamas taip:
- „b) Prietaisai ir įranga, kurių nereikalaujama pagal šį priedą (CAT dalį), taip pat visa kita įranga, kurios nereikalaujama pagal šį reglamentą, bet kuri yra orlaivyje vykdant skrydį, turi atitikti šiuos reikalavimus:
1. šių prietaisų, įrangos ar reikmenų teikiama informacija skrydžio įgulos nariai nesinaudoja tam, kad užtikrintų atitikti Reglamento (ES) 2018/1139 II priedo arba šio priedo CAT.IDE.A.330, CAT.IDE.A.335, CAT.IDE.A.340 bei CAT.IDE.A.345 dalių reikalavimams;
  2. prietaisai ir įranga, net sutrikę ar sugedę, neturi paveikti lėktuvo tinkamumo skraidyti.“;
- h) CAT.IDE.A.105 dalies b punktas pakeičiamas taip:
- „b) vežėjui kompetentinga institucija leido naudotis lėktuvu laikantis pagrindinio Minimalios įrangos sąrašo (MMEL) apribojimų pagal III priedo ORO.MLR.105 dalies j punktą.“;
- i) CAT.IDE.A.125 dalis iš dalies keičiama taip:
- i) a punkto 1 papunkčio iii papunktis pakeičiamas taip:
- „iii) barometrinio aukščio;“;
- ii) b punkto 1 papunktis pakeičiamas taip:
- „1. barometrinio aukščio;“;
- j) CAT.IDE.A.130 dalis iš dalies keičiama taip:
- i) b punktas pakeičiamas taip:
- „b) Dvi barometrinio aukščio matavimo ir rodymo priemonės.“;
- ii) h punkto 1 papunktis pakeičiamas taip:
- „1. barometrinio aukščio;“;
- k) CAT.IDE.A.205 dalis iš dalies keičiama taip:
- i) a punkto 3 papunktis pakeičiamas taip:
- „3. jei tai lėktuvai, kurių MCTOM ne didesnė kaip 5 700 kg ir MOPSC ne daugiau kaip devyni krėsiai, o pirmas individualus CofA išduotas 2015 m. balandžio 8 d. arba vėliau – saugos diržas su viršutinės liemens dalies suvaržymo sistema kiekviename keleivio krėsle ir sulaikomieji diržai kiekvienoje miegamojoje vietoje;“;
- ii) b punkto 3 papunktis pakeičiamas taip:
- „3. skrydžio įgulos narių krėsluose ir kiekviename krėsle šalia piloto krėslo turėti vieną iš šių dalykų:
- i) du perpetinius diržus ir saugos diržą, kuri galima naudoti atskirai;
  - ii) įstrižą perpetinį diržą ir saugos diržą, kuri galima naudoti atskirai, lėktuvuose:
    - A) kurių MCTOM yra ne didesnė kaip 5 700 kg, o MOPSC ne daugiau kaip devyni krėsiai ir kurie atitinka taikomoje sertifikavimo specifikacijoje nustatytas dinamines avarinio tūpimo sąlygas;
    - B) kurių MCTOM yra ne didesnė kaip 5 700 kg, o MOPSC ne daugiau kaip devyni krėsiai ir kurie neatitinka taikomoje sertifikavimo specifikacijoje nustatytų dinaminį avarinio tūpimo sąlygų, o jų pirmas individualus CofA išduotas iki 2014 m. spalio 28 d.;
    - C) sertifikuotuose pagal CS-VLA arba lygiavertį ir CS-LSA arba lygiavertį.“;
- l) CAT.IDE.A.245 dalies d punktas pakeičiamas taip:
- „d) Lėktuvuose įrengiama papildoma nešiojamoji PBE, esanti šalia CAT.IDE.A.250 dalies b ir c punktuose nurodyto rankinio gesintuvo arba šalia įėjimo į krovinių skyrių, jei rankinis gesintuvas yra krovinių skyriuje.“;

m) CAT.IDE.A.275 dalies c ir d punktai pakeičiami taip:

- „c) Lėktuvuose, kurių MOPSC ne daugiau kaip 19 krėslų ir kurių tipo pažymėjimas išduotas pagal Agentūros sertifikavimo specifikaciją, a punkte nurodytoje avarinio apšvietimo sistemoje turi būti b punkto 1, 2 ir 3 papunkčiuose nurodyta įranga.
- d) Lėktuvuose, kurių MOPSC ne daugiau kaip 19 krėslų ir kurie nėra sertifikuoti pagal Agentūros sertifikavimo specifikaciją, a punkte nurodytoje avarinio apšvietimo sistemoje turi būti b punkto 1 papunktyje nurodyta įranga.“;

n) CAT.IDE.A.285 dalies c punktas pakeičiamas taip:

„c) Vandens lėktuvuose, kuriais vykdomi skrydžiai virš vandens, turi būti:

- (1) jūrinis inkaras ir kita įranga, užtikrinanti galimybę švartuotis, prisitvirtinti inkaru ar manevruoti vandenyje, atitinkanti vandens lėktuvo dydį, masę ir valdymo charakteristikas;
- (2) jei taikoma, įranga, skleidžianti garso signalus, nurodytus Tarptautinėse laivų susidūrimo jūroje prevencijos taisyklėse.“;

o) CAT.IDE.A.345 dalies c punktas pakeičiamas taip:

„c) Nepaisant b punkto, lėktuvuose, naudojamuose trumpiems vežimo skrydžiams Šiaurės Atlanto aukštojoje (NAT HLA) oro erdvėje ir nekertančiuose Šiaurės Atlanto, įrengiama bent viena tolimojo ryšio sistema, jei atitinkamai oro erdvei yra paskelbtų alternatyvių ryšio procedūrų.“;

p) CAT.IDE.H.100 dalis iš dalies keičiama taip:

i) a punktas pakeičiamas taip:

„a) Šiame skyriuje reikalaujami prietaisai ir įranga tvirtinami pagal taikytinus tinkamumo skraidyti reikalavimus, išskyrus šiuos elementus:

1. atskirus nešiojamuosius žiburius;
2. tikslaus laiko prietaisą;
3. schemų laikiklį;
4. pirmosios pagalbos vaistinėlę;
5. megafonus;
6. gelbėjimosi ir signalinę įrangą;
7. plūdriuosius inkarus ir švartavimo įrangą;
8. vaikų saugos priemones.“;

ii) b punktas pakeičiamas taip:

„b) Prietaisai ir įranga, kurių nereikalaujama pagal šį priedą (CAT dalį), taip pat visa kita įranga, kurios nereikalaujama pagal šį reglamentą, bet kuri yra orlaivyje vykdamas skrydį, turi atitikti šiuos reikalavimus:

1. šių prietaisų, įrangos ar reikmenų teikiama informacija skrydžio įgulos nariai nesinaudoja tam, kad užtikrintų atitiktį Reglamento (ES) 2018/1139 II priedo arba šio priedo CAT.IDE.H.330, CAT.IDE.H.335, CAT.IDE.H.340 bei CAT.IDE.H.345 dalių reikalavimams;
2. prietaisai ir įranga, net sutrikę ar sugedę, neturi paveikti sraigatvartavimo tinkamumo skraidyti.“;

q) CAT.IDE.H.105 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) vežėjui kompetentinga institucija leido naudotis sraigatvartavimu laikantis MMEL apribojimų pagal III priedo ORO.MLR.105 dalies j punktą.“;

- r) CAT.IDE.H.125 dalis iš dalies keičiama taip:
- i) a punkto 1 papunkčio iii papunktis pakeičiamas taip:
„iii) barometrinio aukščio;“;
  - ii) b punkto 1 papunktis pakeičiamas taip:
„1. barometrinio aukščio;“;
- s) CAT.IDE.H.130 dalis iš dalies keičiama taip:
- i) b punktas pakeičiamas taip:
„b) Dvi barometrinio aukščio matavimo ir rodymo priemonės. Kai tai vienintelio piloto skrydžiai pagal VFR naktį, vienas barometrinis aukščiamatis gali būti pakeistas radijo aukščiamatė.“;
  - ii) h punkto 1 papunktis pakeičiamas taip:
„1. barometrinio aukščio;“;
- t) CAT.IDE.H.315 dalies a punktas pakeičiamas taip:
- „a) jūrinis inkaras ir kita įranga, užtikrinanti galimybę švartuotis, prisitvirtinti inkaru ar manevruoti vandenyje, atitinkanti sraigtasparnio dydį, masę ir valdymo charakteristikas, ir“;
- u) CAT.IDE.H.320 dalis pakeičiama taip:

„CAT.IDE.H.320 Visi sraigtasparniai, kuriais vykdomi skrydžiai virš vandens. Priverstinis tūpimas ant vandens

- a) Sraigtasparniai, kuriais vykdomos 1 arba 2 klasės operacijos, naudojami skrydžiams virš vandens nepalankioje aplinkoje tokiu atstumu nuo sausumos, kuris atitinka daugiau kaip 10 minučių skrydį įprastu kreiseriniu greičiu, projektuojami tūpti ant vandens arba jų priverstinis tūpimas ant vandens sertifikuojamas pagal atitinkamą sertifikavimo specifikaciją.
  - b) Sraigtasparniai projektuojami tūpti ant vandens arba jų priverstinis tūpimas ant vandens sertifikuojamas pagal atitinkamą sertifikavimo specifikaciją, arba juose įrengiama avarinė plūduriavimo įranga, kai jais skrydžiai vykdomi:
    - 1. kaip 1 arba 2 klasės operacijos virš vandens palankioje aplinkoje tokiu atstumu nuo sausumos, kuris atitinka daugiau kaip 10 minučių skrydį įprastu kreiseriniu greičiu;
    - 2. kaip 2 klasės operacijos, kai kylama nuo vandens ir tupiama ant jo, išskyrus sraigtasparnių avarinių medicinos tarnybų (HEMS) skrydžius, kai poveikiui HEMS skrydžių erdvės dalyje, esančioje tankiai apgyvendintame rajone, sumažinti tupiama ant vandens ir kylama nuo jo;
    - 3. kaip 3 klasės operacijos virš vandens tolesniu nei saugaus priverstinio tūpimo atstumu nuo sausumos.“;
- 5) V priedas (SPA dalis) iš dalies keičiamas taip:
- a) SPA.GEN.100 dalis pakeičiama taip:

„SPA.GEN.100 Kompetentinga institucija

- a) Specialųjį patvirtinimą suteikianti kompetentinga institucija yra:
  - 1. komerciniam vežėjui – valstybės narės, kurioje yra pagrindinė vežėjo verslo vieta, institucija;
  - 2. nekomerciniam vežėjui – valstybės, kurioje yra pagrindinė vežėjo verslo vieta, jo įsisteigimo arba buvimo vieta, institucija.

b) Nepaisant a punkto 2 papunkčio, trečiojoje šalyje registruotą orlaivį naudojančiam nekomerciniam vežėjui netaikomi šio priedo reikalavimai dėl toliau išvardytų procedūrų patvirtinimo, jei tuos patvirtinimus suteikė trečioji šalis, kuri yra registravimo valstybė:

1. nustatytų charakteristikų navigacijos (PBN);
2. minimalių navigacijos galimybių techninių reikalavimų (MNPS);
3. sumažinto vertikaliojo skirstymo minimumų (RVSM) oro erdvėje;
4. skrydžiams prasto matomumo sąlygomis (LVO).“;

b) SPA.DG.110 dalies e punktas pakeičiamas taip:

„e) užtikrina, kad įgulos vadui arba orlaivio vadui pateiktos informacijos kopija būtų saugoma ant žemės ir kad ta kopija arba joje esanti informacija būtų lengvai prieinama skrydžių paslaugų darbuotojui, skrydžių dispečeriui arba už jų skrydžių vykdymo veiklos dalį atsakingam paskirtam darbuotojui ant žemės, kol bus baigtas skrydis, su kuriuo ta informacija susijusi.“;

c) SPA.NVIS.110 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) *Radio aukščiamatis*. Sraigtasparnyje turi būti įrengtas radijo aukščiamatis, galintis skleisti visais skrydžio su NVIS etapais iškart atpažįstamus signalus: girdimąjį signalą kai nusileidžiama žemiau nustatyto aukščio ir girdimąjį bei regimąjį signalus pasiekus pilotą pasirinktą aukštį.“;

d) SPA.HHO.110 dalis pakeičiama taip:

„SPA.HHO.110 HHO įrangos reikalavimai

a) Visai sraigtasparnio keliamajai įrangai, kuri nėra paprasta PCDS, įskaitant visą radijo įrangą, kuria užtikrinama atitiktis SPA.HHO.115 dalies reikalavimams, taip pat visoms paskesnėms tos įrangos modifikacijoms turi būti gautas tinkamumo skraidyti patvirtinimas, atitinkantis numatytą funkciją. Pagalbinė įranga turi būti suprojektuota ir tinkamai išbandyta pagal kompetentingos institucijos reikalavimus.

b) Vežėjas, bendradarbiaudamas su gamintoju, parengia HHO įrangos ir sistemų techninės priežiūros instrukcijas ir įtraukia jas į Reglamente (ES) Nr. 1321/2014 numatytą vežėjo sraigtasparnio techninės priežiūros programą.“;

6) VI priedas (NCC dalis) iš dalies keičiamas taip:

a) NCC.GEN.100 dalis pakeičiama taip:

„NCC.GEN.100 Kompetentinga institucija

Kompetentinga institucija yra valstybės narės, kurioje yra pagrindinė vežėjo verslo vieta, jo įsisteigimo arba buvimo vieta, paskirta institucija.“

b) įrašoma ši NCC.GEN.101 dalis:

„NCC.GEN.101 Papildomi reikalavimai skrydžių mokymo organizacijoms

Patvirtintos mokymo organizacijos, kurios privalo laikytis šio priedo reikalavimų, turi laikytis atitinkamai ir III priedo ORO.GEN.310 dalies reikalavimų.“;

c) NCC.IDE.A.100 dalies c punktas pakeičiamas taip:

„c) Prietaisai ir įranga ar reikmenys, kurių nereikalaujama pagal šį priedą, taip pat visa kita įranga, kurios nereikalaujama pagal šį reglamentą, bet kuri yra orlaivyje vykdamas skrydį, turi atitikti šiuos reikalavimus:

1. šių prietaisų, įrangos ar reikmenų teikiama informacija skrydžio įgulos nariai nesinaudoja tam, kad užtikrintų atitiktį Reglamento (ES) 2018/1139 II priedo arba šio priedo NCC.IDE.A.245 ir NCC.IDE.A.250 dalių reikalavimams;
2. prietaisai ir įranga, net sutrikę ar sugedę, neturi paveikti lėktuvo tinkamumo skraidyti.“;

- d) NCC.IDE.A.105 dalies b punktas pakeičiamas taip:
- „b) vežėjui kompetentinga institucija leido naudotis lėktuvu laikantis pagrindinio Minimalios įrangos sąrašo (MMEL) apribojimų pagal III priedo ORO.MLR.105 dalies j punktą arba“;
- e) NCC.IDE.A.120 dalis iš dalies keičiama taip:
- i) a punkto 3 papunktis pakeičiamas taip:
- „3. barometrinis aukštis;“;
- ii) c punkto 1 papunktis pakeičiamas taip:
- „1. barometrinis aukštis;“;
- f) NCC.IDE.A.125 dalis iš dalies keičiama taip:
- i) a punkto 3 papunktis pakeičiamas taip:
- „3. barometrinis aukštis;“;
- ii) c punkto 1 papunktis pakeičiamas taip:
- „1. barometrinis aukštis;“;
- iii) h punktas pakeičiamas taip:
- „h) nuo pagrindinės elektros generavimo sistemos nepriklausomas avarinis maitinimas, užtikrinantis galimybę bent 30 minučių naudoti ir apšviesti padėties erdvėje rodymo sistemą. Avarinis maitinimas turi įsijungti automatiškai, kai visiškai sugenda pagrindinė elektros energijos gamybos sistema, o prietaisai turi rodyti arba prietaisų skyde turi būti rodoma, kad aviahorizontas veikia naudodamas avarinį maitinimą.“;
- g) NCC.IDE.A.180 dalies b punktas pakeičiamas taip:
- „b) Saugos diržas su viršutinės liemens dalies suvaržymo sistema turi:
1. turėti vieną atsegimo įtaisą;
  2. mažiausiajam būtinam keleivių salono įgulos narių skaičiui skirtuose krėsluose turėti du perpetinius diržus ir saugos diržą, kuri galima naudoti atskirai;
  3. skrydžio įgulos narių krėsluose ir kiekviename krėslė šalia piloto krėslė turėti vieną iš šių dalykų:
    - i) du perpetinius diržus ir saugos diržą, kuri galima naudoti atskirai;
    - ii) įstrižą perpetinį diržą ir saugos diržą, kuri galima naudoti atskirai, lėktuvuose:
      - A) kurių MCTOM yra ne didesnė kaip 5 700 kg, o MOPSC ne daugiau kaip devyni krėslai ir kurie atitinka taikomoje sertifikavimo specifikacijoje nustatytas dinamines avarinio tūpimo sąlygas;
      - B) kurių MCTOM yra ne didesnė kaip 5 700 kg, o MOPSC ne daugiau kaip devyni krėslai ir kurie neatitinka taikomoje sertifikavimo specifikacijoje nustatytų dinaminį avarinio tūpimo sąlygų, o jų pirmas individualus CofA išduotas iki 2016 m. rugpjūčio 25 d.“;
- h) NCC.IDE.A.250 dalis papildoma e punktu:
- „e) Lėktuvuose įrengiama stebėjimo įranga pagal taikomus oro erdvės reikalavimus.“;
- i) NCC.IDE.H.100 dalies c punktas pakeičiamas taip:
- „c) Prietaisai ir įranga ar reikmenys, kurių nereikalaujama pagal šį priedą, taip pat visa kita įranga, kurios nereikalaujama pagal šį reglamentą, bet kuri yra orlaivyje vykdam skrydį, turi atitikti šiuos reikalavimus:
1. šių prietaisų, įrangos ar reikmenų teikiama informacija skrydžio įgulos nariai nesinaudoja tam, kad užtikrintų atitiktį Reglamento (ES) 2018/1139 II priedo arba šio priedo NCC.IDE.H.245 ir NCC.IDE.H.250 dalių reikalavimams;
  2. prietaisai ir įranga, net sutrikę ar sugedę, neturi paveikti sraigtasparnio tinkamumo skraidyti.“;

- j) NCC.IDE.H.105 dalies b punktas pakeičiamas taip:
„b) vežėjui kompetentinga institucija leido naudotis sraigtasparniu laikantis pagrindinio Minimalios įrangos sąrašo (MMEL) apribojimų pagal III priedo ORO.MLR.105 dalies j punktą arba“;
- k) NCC.IDE.H.120 dalis iš dalies keičiama taip:
i) a punkto 3 papunktis pakeičiamas taip:
„3. barometrinis aukštis;“;
ii) c punkto 1 papunktis pakeičiamas taip:
„1. barometrinis aukštis;“;
- l) NCC.IDE.H.125 dalis iš dalies keičiama taip:
i) a punkto 3 papunktis pakeičiamas taip:
„3. barometrinis aukštis;“;
ii) c punkto 1 papunktis pakeičiamas taip:
„1. barometrinis aukštis;“;
- m) NCC.IDE.H.235 dalis pakeičiama taip:

„NCC.IDE.H.235 Visi sraigtasparniai, kuriais vykdomi skrydžiai virš vandens. Priverstinis tūpimas ant vandens

Sraigtasparniai, kuriais vykdomi skrydžiai virš vandens nepalankioje aplinkoje tokiu atstumu nuo sausumos, kuris atitinka daugiau kaip 10 minučių skrydį įprastu kreiseriniu greičiu, turi būti suprojektuoti tūpti ant vandens arba sertifikuoti priverstinai tūpti ant vandens pagal atitinkamas sertifikavimo specifikacijas, arba juose turi būti įrengta avarinė plūduriavimo įranga.“

- n) NCC.IDE.H.250 dalis papildoma e punktu:
„e) Sraigtasparniuose įrengiama stebėjimo įranga pagal taikomus oro erdvės reikalavimus.“;
- 7) VII priedas (NCO dalis) iš dalies keičiamas taip:
a) NCO.GEN.100 dalies b punktas pakeičiamas taip:
„b) Jei orlaivis registruotas trečiojoje šalyje, kompetentinga institucija yra valstybės narė, kurioje yra pagrindinė vežėjo verslo vieta, įsisteigimo arba buvimo vieta, paskirta institucija.“;
- b) įrašoma NCO.GEN.104 dalis:

„NCO.GEN.104 NCO vežėjo AOC išvardytų orlaivių naudojimas

- a) NCO vežėjas gali naudoti savo AOC išvardytus orlaivius, kurie nėra sudėtingi varikliu varomi orlaiviai, vykdyti nekomerciniams skrydžiams pagal šį priedą.
- b) NCO vežėjas, naudojantis orlaivį pagal a punktą, nustato procedūrą, kurioje:
1. aiškiai apibūdinama, kaip vadovavimą orlaivio skrydžiams AOC turėtojas perduoda NCO vežėjui ir atvirkščiai, kaip nurodyta III priedo ORO.GEN.310 dalyje;
  2. apibūdinama perdavimo procedūra, pagal kurią orlaivis grąžinamas AOC turėtojui.
- Ta procedūra įtraukiama į AOC turėtojo ir NCO vežėjo sutartį.
- NCO vežėjas užtikrina, kad apie procedūrą būtų informuoti atitinkami darbuotojai.
- c) Pagal a punktą naudojamo orlaivio nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti pagal Reglamentą (ES) Nr. 1321/2014 užtikrina organizacija, atsakinga už į AOC įtraukto orlaivio nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti.
- d) NCO vežėjas, naudojantis orlaivį pagal a punktą, užtikrina:
1. kad kiekvienas skrydis, vykdomas jam vadovaujant, būtų užregistruotas orlaivio techninių įrašų žurnalo sistemoje;
  2. kad nebūtų daroma orlaivio sistemų arba konfigūracijos pakeitimų;

3. kad apie kiekvieną trūkumą arba techninį gedimą, įvykusį jam vadovaujant orlaivio skrydžiui, iškart po skrydžio būtų pranešta c punkte nurodytai organizacijai;
  4. kad AOC turėtojas gautų kiekvienos įvykio ataskaitos, susijusios su orlaiviu vykdomais skrydžiais ir parengtos pagal Reglamentą (ES) Nr. 376/2014 ir Reglamentą (ES) 2015/1018, kopiją.“;
- d) NCO.IDE.A.100 dalies b ir c punktai pakeičiami taip:
- „b) Įrangos patvirtinimo nereikia šiems pagal šį skyrių būtiniams elementams:
1. atsarginiams lydiesiems saugikliams;
  2. atskiriems nešiojamiesiems žiburiams;
  3. tikslaus laiko prietaisui;
  4. pirmosios pagalbos vaistinėlei;
  5. gelbėjimosi ir signalinei įrangai;
  6. plūdriesiems inkarams ir švartavimo įrangai;
  7. vaiko saugos priemonei;
  8. paprastai PCDS, kuria užduoties specialistas naudojasi kaip apsaugos priemone.
- c) Prietaisai ir įranga, kurių nereikalaujama pagal VII priedą (NCO dalį), taip pat visa kita įranga, kurios nereikalaujama pagal šį reglamentą, bet kuri yra orlaivyje vykdamas skrydį, turi atitikti šiuos reikalavimus:
1. šių prietaisų ar įrangos teikiama informacija skrydžio įgulos nariai nesinaudoja tam, kad užtikrintų atitiktį Reglamento (ES) 2018/1139 II priedo arba šio reglamento VII priedo NCO.IDE.A.190 ir NCO.IDE.A.195 dalių reikalavimams;
  2. prietaisai ir įranga, net sutrikę ar sugedę, neturi paveikti lėktuvo tinkamumo skraidyti.“;
- e) NCO.IDE.A.120 dalies a punkto 3 papunktis pakeičiamas taip:
- „3. barometrinis aukštis;“;
- f) NCO.IDE.A.125 dalies a punkto 3 papunktis pakeičiamas taip:
- „3. barometrinis aukštis;“;
- g) NCO.IDE.A.140 dalies a punkto 2 papunktis pakeičiamas taip:
- „2. saugos diržas kiekviename krėsele ir kiekvienos miegamosios vietos sulaikomieji diržai;“;
- h) NCO.IDE.A.195 dalis papildoma e punktu:
- „e) Lėktuvuose įrengiama stebėjimo įranga pagal taikomus oro erdvės reikalavimus.“;
- i) NCO.IDE.H.100 dalies b ir c punktai pakeičiami taip:
- „b) Įrangos patvirtinimo nereikia šiems pagal šį skyrių būtiniams elementams:
1. atskiriems nešiojamiesiems žiburiams;
  2. tikslaus laiko prietaisui;
  3. pirmosios pagalbos vaistinėlei;
  4. gelbėjimosi ir signalinei įrangai;
  5. plūdriesiems inkarams ir švartavimo įrangai;
  6. vaiko saugos priemonei;
  7. paprastai PCDS, kuria užduoties specialistas naudojasi kaip apsaugos priemone.

- c) Prietaisai ir įranga ar reikmenys, kurių nereikalaujama pagal VII priedą (NCO dalį), taip pat visa kita įranga, kurios nereikalaujama pagal šį reglamentą, bet kuri yra orlaivyje vykdant skrydį, turi atitikti šiuos reikalavimus:
1. tų prietaisų, įrangos ar reikmenų teikiama informacija skrydžio įgulos nariai nesinaudoja tam, kad užtikrintų atitikti Reglamento (ES) 2018/1139 II priedo arba šio reglamento VII priedo NCO.IDE.H.190 ir NCO.IDE.H.195 dalių reikalavimams;
  2. prietaisai ir įranga ar reikmenys, net sutrikę ar sugedę, neturi paveikti sraigasparnio tinkamumo skraidyti.“;
- j) NCO.IDE.H.120 dalies a punkto 3 papunktis pakeičiamas taip:
- „3. barometrinis aukštis;“;
- k) NCO.IDE.H.125 dalies a punkto 3 papunktis pakeičiamas taip:
- „3. barometrinis aukštis;“;
- l) NCO.IDE.H.140 dalies a punkto 1 ir 2 papunkčiai pakeičiami taip:
- „1. krėslas arba miegamoji vieta kiekvienam orlaivyje esančiam ne jaunesniam kaip 24 mėnesių amžiaus žmogui arba darbo vieta kiekvienam orlaivio įgulos nariui arba užduoties specialistui;
  2. saugos diržas kiekviename keleivio krėsele ir sulaikomieji diržai kiekvienoje miegamojoje vietoje, taip pat kiekvienos darbo vietos apsaugos įtaisas;“;
- m) NCO.IDE.H.185 dalis pakeičiama taip:

„NCO.IDE.H.185 Visi sraigasparniai, kuriais vykdomi skrydžiai virš vandens. Priverstinis tūpimas ant vandens

Sraigasparniai, kuriais vykdomi skrydžiai virš vandens nepalankioje aplinkoje didesniu nei 50 jūrmylių atstumu nuo kranto, turi būti:

- a) suprojektuoti tūpti ant vandens pagal atitinkamas sertifikavimo specifikacijas arba
  - b) sertifikuoti priverstinai tūpti ant vandens pagal atitinkamas sertifikavimo specifikacijas, arba
  - c) turėti avarinę plūduriavimo įrangą.“;
- n) NCO.IDE.H.195 dalis papildoma e punktu:
- „e) Sraigasparniuose įrengiama stebėjimo įranga pagal taikomus oro erdvės reikalavimus.“;
- o) NCO.SPEC.HEC.105 dalies b punktas pakeičiamas taip:
- „b) Visai sraigasparnio keliamajai ir krovinių kablių įrangai, kuri nėra paprasta PCDS, taip pat bet kokioms paskesnėms modifikacijoms reikia gauti numatytą funkciją atitinkantį tinkamumo skraidyti patvirtinimą.“;
- p) NCO.SPEC.PAR.120 dalis pakeičiama taip:

„NCO.SPEC.PAR.120 Pavojingųjų krovinių vežimas ir išleidimas

Nepaisant NCO.SPEC.160 dalies, vykdant parodomuosius parašytų skrydžius virš tankiai apgyvendintų miestų, miestelių, gyvenviečių rajonų arba virš lauke susirinkusių žmonių, parašutinininkai gali vežtis dūmų uodegos prietaisus, jei tie prietaisai pagaminti tuo tikslu.“;

- q) E skyrius papildomas 6 skirsniu:

„6 SKIRSNIS

Su technine priežiūra susiję bandomieji skrydžiai (MCF)

NCO.SPEC.MCF.100 Su technine priežiūra susijusių bandomųjų skrydžių lygiai

Prieš atlikdamas su technine priežiūra susijusių bandomųjų skrydį, vežėjas nustato taikomą su technine priežiūra susijusio bandomojo skrydžio lygį:

- a) su technine priežiūra susijęs bandomasis skrydis yra A lygio, kai per jį numatoma taikyti orlaivio naudojimo vadove nustatytas neįprastas arba avarines procedūras arba kai skrydis būtinas atsarginės sistemos ar kitų saugos įtaisų veikimui išbandyti;

- b) bet kuris ne A lygio su technine priežiūra susijęs bandomasis skrydis yra B lygio.

NCO.SPEC.MCF.105 Eksploataciniai apribojimai

- a) Nukrypstant nuo šio priedo NCO.GEN.105 dalies a punkto 4 papunkčio, su technine priežiūra susijęs bandomasis skrydis gali būti atliekamas orlaiviu, kuris pagal Komisijos reglamento (ES) Nr. 1321/2014 I priedo M.A.801 dalies g punktą arba 145.A.50 dalies e punktą buvo išleistas eksploatuoti atlikus ne visus užsakytus techninės priežiūros darbus.
- b) Nukrypstant nuo NCO.IDE.A.105 arba NCO.IDE.H.105 dalies, įgulos vadas gali vykdyti skrydį, kai skrydžiui būtina įranga ar funkcijos neveikia arba jų nėra, jei ta neveikianti arba nesanti įranga ar funkcijos yra nurodytos NCO.SPEC.MCF.110 dalyje nurodytame kontroliniame sąraše.

NCO.SPEC.MCF.110 Kontrolinis sąrašas ir saugos instruktažas

- a) NCO.SPEC.105 dalyje nurodytas kontrolinis sąrašas prareikus atnaujinamas prieš kiekvieną su technine priežiūra susijusį bandomąjį skrydį ir jame atsižvelgiama į procedūras, kurių numatyta laikytis per konkretų su technine priežiūra susijusį bandomąjį skrydį.
- b) Nepaisant NCO.SPEC.125 dalies b punkto, užduoties specialisto instruktažą būtina atlikti prieš kiekvieną su technine priežiūra susijusį bandomąjį skrydį.

NCO.SPEC.MCF.120 Skrydžio įgulos reikalavimai

Parinkdamas skrydžio įgulos narį su technine priežiūra susijusiam bandomajam skrydžiui, vežėjas atsižvelgia į orlaivio sudėtingumą ir NCO.SPEC.MCF.100 dalyje apibrėžtą su technine priežiūra susijusio bandomojo skrydžio lygį.

NCO.SPEC.MCF.125 Įgulos sudėtis ir asmenys orlaivyje

- a) Prieš kiekvieną numatomą su technine priežiūra susijusį bandomąjį skrydį įgulos vadas, atsižvelgdamas į numatomą įgulos narių arba užduočių specialistų darbo krūvį ir rizikos vertinimą, nustato, ar reikia papildomų įgulos narių ir (arba) užduočių specialistų.
- b) Įgulos vadas užtikrina, kad A lygio su technine priežiūra susijusio bandomojo skrydžio metu orlaivyje nebūtų kitų, nei reikalaujama pagal a punktą, asmenų.

NCO.SPEC.MCF.130 Skrydžio metu imituojamos neįprastos arba avarinės procedūros

Nukrypstant nuo NCO.SPEC.145 punkto, įgulos vadas gali imituoti situacijas, kuriose reikia taikyti neįprastas avarines procedūras su orlaivyje esančiu užduočių specialistu, jei imituoti reikia siekiant numatyto skrydžio tikslo ir jei toks poreikis buvo nustatytas NCO.SPEC.MCF.110 dalyje nurodytame kontroliniame sąraše arba veiklos procedūrose.

NCO.SPEC.MCF.140 Sistemos ir įranga

Kai su technine priežiūra susijusį bandomąjį skrydį numatoma vykdyti tinkamam sistemos ar įrangos veikimui patikrinti, ta sistema ar įranga identifikuojama kaip galinti būti nepatikima, ir prieš skrydį susitariama dėl tinkamų poveikio mažinimo priemonių, kad būtų kuo labiau sumažinta rizika skrydžio saugai.“;

- 8) VIII priedas (SPO dalis) iš dalies keičiamas taip:

- a) SPO.GEN.005 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) Šis priedas taikomas specialiesiems skrydžiams, per kuriuos orlaivis naudojamas vykdyti specialiai veiklai, pvz., žemės ūkio, statybos, fotografijos, tyrimo, stebėjimo ir patruliavimo, reklamos ore veiklai arba su technine priežiūra susijusiems bandomiesiems skrydžiams.“

b) SPO.GEN.100 dalis pakeičiama taip:

„SPO.GEN.100 Kompetentinga institucija

Kompetentinga institucija yra valstybės narės, kurioje yra pagrindinė vežėjo verslo vieta, jo įsisteigimo arba buvimo vieta, paskirta institucija.“

c) SPO.POL.110 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) Vežėjas nustato masės ir balanso sistemą, kad būtų nustatyti šie kiekvieno skrydžio ar skrydžių serijos parametrai:

1. orlaivio grynoji naudojimo masė;
2. vežamosios krovos masė;
3. degalų krovos masė;
4. orlaivio krova ir jos paskirstymas;
5. kilimo, tūpimo ir nulinė degalų masė,
6. taikomos orlaivio CG padėtys.“;

d) SPO.IDE.A.100 dalies b ir c punktai pakeičiami taip:

„b) Įrangos patvirtinimo nereikia šiems pagal šį skyrių būtiniams elementams:

1. atsarginiams lyudiesiems saugikliams;
2. atskiriems nešiojamiesiems žiburiams;
3. tikslaus laiko prietaisui;
4. schemų laikikliui;
5. pirmosios pagalbos vaistinėlėms;
6. gelbėjimosi ir signalinei įrangai;
7. plūdriesiems inkarams ir švartavimo įrangai;
8. paprastai PCDS, kuria užduoties specialistas naudojasi kaip apsaugos priemone.

c) Prietaisai, įranga ar reikmenys, kurių nereikalaujama pagal šį priedą (SPO dalį), taip pat visa kita įranga, kurios nereikalaujama pagal šį reglamentą, bet kuri yra orlaivyje vykdant skrydį, turi atitikti šiuos reikalavimus:

1. tų prietaisų, įrangos ar reikmenų teikiama informacija skrydžio įgulos nariai nesinaudoja tam, kad užtikrintų atitikti Reglamento (ES) 2018/1139 II priedo arba šio priedo SPO.IDE.A.215 ir SPO.IDE.A.220 dalių reikalavimams;
2. prietaisai, įranga ar reikmenys, net sutrikę ar sugedę, neturi paveikti lėktuvo tinkamumo skraidyti.“;

e) SPO.IDE.A.105 dalis pakeičiama taip:

„SPO.IDE.A.105 Minimali skrydžio įranga

Jei neveikia kuris nors numatytam lėktuvo skrydžiui būtinas prietaisas, įrenginys ar funkcija arba tokio prietaiso, įrangos ar funkcijos nėra, skrydis nepradedamas, nebent įvykdyta kuri nors iš šių sąlygų:

- a) lėktuvus naudojamas pagal minimalios įrangos sąrašą (MEL);
- b) vežėjui, naudojančiam sudėtingus variklius varomus lėktuvus arba naudojančiam bet kurio lėktuvus komerciniams skrydžiams, kompetentinga institucija leido naudotis lėktuvu laikantis pagrindinio Minimalios įrangos sąrašo (MMEL) apribojimų pagal III priedo ORO.MLR.105 dalies j punktą;
- c) lėktuvui taikomas leidimas skraidyti, išduotas pagal taikytinus tinkamumo skraidyti reikalavimus.“;

- f) SPO.IDE.A.120 dalis iš dalies keičiama taip:
- i) a punkto 3 papunktis pakeičiamas taip:
„3. barometrinis aukštis;“;
  - ii) e punkto 1 papunktis pakeičiamas taip:
„1. barometrinis aukštis;“;
- g) SPO.IDE.A.125 dalis iš dalies keičiama taip:
- i) a punkto 3 papunktis pakeičiamas taip:
„3. barometrinis aukštis;“;
  - ii) c punkto 1 papunktis pakeičiamas taip:
„1. barometrinis aukštis;“;
  - iii) e punkto 4 papunktis pakeičiamas taip:
„4. nuo pagrindinės elektros gamybos sistemos nepriklausomas avarinis maitinimas, užtikrinantis galimybę bent 30 minučių naudoti ir apšviesti padėties erdvėje rodymo sistemą. Avarinis maitinimas turi išsijungti automatiškai, kai visiškai sugenda pagrindinė elektros energijos gamybos sistema, o prietaisas turi rodyti arba prietaisų skyde turi būti rodoma, kad aviahorizontas veikia naudodamas avarinį maitinimą.“;
- h) SPO.IDE.A.160 dalies e punktas pakeičiamas taip:
- „e) pagal d punktą reikalaujamas saugos diržas su viršutinės liemens dalies suvaržymo sistema turi:
- 1. turėti vieną atsegimo įtaisą;
  - 2. skrydžio įgulos narių krėsluose ir kiekviename krėslė šalia piloto krėslė turėti vieną iš šių dalykų:
    - i) du perpetinius diržus ir saugos diržą, kurį galima naudoti atskirai;
    - ii) įstrižą perpetinį diržą ir saugos diržą, kurį galima naudoti atskirai, lėktuvuose:
      - A) kurių MCTOM yra ne didesnė kaip 5 700 kg, o MOPSC ne daugiau kaip devyni krėslai ir kurie atitinka taikomoje sertifikavimo specifikacijoje nustatytas dinamines avarinio tūpimo sąlygas;
      - B) kurių MCTOM yra ne didesnė kaip 5 700 kg, o MOPSC ne daugiau kaip devyni krėslai ir kurie neatitinka taikomoje sertifikavimo specifikacijoje nustatytų dinaminio tūpimo sąlygų, o jų pirmas individualus CofA išduotas iki 2016 m. rugpjūčio 25 d.“;
- i) SPO.IDE.A.220 dalis papildoma e punktu:
- „e) Lėktuvuose įrengiama stebėjimo įranga pagal taikomus oro erdvės reikalavimus.“;
- j) SPO.IDE.H.100 dalis iš dalies keičiama taip:
- i) b punktas pakeičiamas taip:
„b) Įrangos patvirtinimo nereikia šiems pagal šį skyrių būtiniams elementams:
    - 1. atskiriems nešiojamiesiems žiburiams;
    - 2. tikslaus laiko prietaisui;
    - 3. pirmosios pagalbos vaistinėlei;
    - 4. gelbėjimosi ir signalinei įrangai;
    - 5. plūdriesiems inkarams ir švartavimo įrangai;
    - 6. vaiko saugos priemonei;
    - 7. paprastai PCDS, kuria užduoties specialistas naudojasi kaip apsaugos priemone.“;

ii) c punktas pakeičiamas taip:

„c) Prietaisai, įranga ar reikmenys, kurių nereikalaujama pagal šį priedą (SPO dalį), taip pat visa kita įranga, kurios nereikalaujama pagal šį reglamentą, bet kuri yra orlaivyje vykdant skrydį, turi atitikti šiuos reikalavimus:

1. tų prietaisų, įrangos ar reikmenų teikiama informacija skrydžio įgulos nariai nesinaudoja tam, kad užtikrintų atitiktį Reglamento (ES) 2018/1139 II priedo arba šio priedo SPO.IDE.H.215 ir SPO.IDE.H.220 dalių reikalavimams;
2. prietaisai, įranga ar reikmenys, net sutrikę ar sugedę, neturi paveikti sraigtasparnio tinkamumo skraidyti.“;

k) SPO.IDE.H.105 dalis pakeičiama taip:

„SPO.IDE.H.105 Minimali skrydžio įranga

Jei neveikia kuris nors numatytam sraigtasparnio skrydžiui būtinas prietaisas, įrenginys ar funkcija arba tokio prietaiso, įrangos ar funkcijos nėra, skrydis nepradedamas, nebent įvykdyta kuri nors iš šių sąlygų:

- a) sraigtasparnis naudojamas pagal minimalios įrangos sąrašą (MEL);
- b) vežėjui, naudojančiam sudėtingus variklius varomus sraigtasparnius arba naudojančiam bet kuriuos sraigtasparnius komerciniams skrydžiams, kompetentinga institucija leido naudotis sraigtasparniu laikantis pagrindinio Minimalios įrangos sąrašo (MMEL) apribojimų pagal III priedo ORO.MLR.105 dalies j punktą;
- c) sraigtasparniui taikomas leidimas skraidyti, išduotas pagal taikytinus tinkamumo skraidyti reikalavimus.“;

l) SPO.IDE.H.120 dalis iš dalies keičiama taip:

i) a punkto 3 papunktis pakeičiamas taip:

„3. barometrinis aukštis;“;

ii) d punkto 1 papunktis pakeičiamas taip:

„1. barometrinis aukštis;“;

m) SPO.IDE.H.125 dalis iš dalies keičiama taip:

i) a punkto 3 papunktis pakeičiamas taip:

„3. barometrinis aukštis;“;

ii) c punkto 1 papunktis pakeičiamas taip:

„1. barometrinis aukštis;“;

n) SPO.IDE.H.220 dalis papildoma e punktu:

„e) Sraigtasparniuose įrengiama stebėjimo įranga pagal taikomus oro erdvės reikalavimus.“;

o) SPO.SPEC.HESLO.100 dalis pakeičiama taip:

„SPO.SPEC.HESLO.100 Standartinės veiklos procedūros

HESLO standartinėse veiklos procedūrose nurodoma:

- a) jei taikoma, įranga, kurią reikia turėti skrydžio metu, įskaitant jos naudojimo apribojimus ir atitinkamus MEL įrašus;
- b) įgulos sudėtis ir įgulos narių bei užduočių specialistų patirties reikalavimai;
- c) atitinkamas teorijos ir praktinis įgulos narių mokymas atlikti savo užduotis, atitinkamas užduočių specialistų mokymas atlikti savo užduotis ir asmenų, teikiančių tokį mokymą įgulos nariams ir užduočių specialistams, kvalifikacija ir skyrimas;
- d) įgulos narių ir užduočių specialistų pareigos ir atsakomybė;
- e) sraigtasparnio naudojimo galimybių kriterijai, kuriuos būtina įvykdyti, kad būtų galima vykdyti HESLO skrydžius;
- f) įprastos, neįprastos ir avarinės procedūros.“;

- p) SPO.SPEC.HEC.100 dalis pakeičiama taip:

„SPO.SPEC.HEC.100 Standartinės veiklos procedūros

HESLO standartinėse veiklos procedūrose nurodoma:

- a) jei taikoma, įranga, kurią reikia turėti skrydžio metu, įskaitant jos naudojimo apribojimus ir atitinkamus MEL įrašus;
  - b) įgulos sudėtis ir įgulos narių bei užduočių specialistų patirties reikalavimai;
  - c) atitinkamas teorijos ir praktinis įgulos narių mokymas atlikti savo užduotis, atitinkamas užduočių specialistų mokymas atlikti savo užduotis ir asmenų, teikiančių tokį mokymą įgulos nariams ir užduočių specialistams, kvalifikacija ir skyrimas;
  - d) įgulos narių ir užduočių specialistų pareigos ir atsakomybė;
  - e) sraigtasparnio naudojimo galimybių kriterijai, kuriuos būtina įvykdyti, kad būtų galima vykdyti HEC skrydžius;
  - f) įprastos, neįprastos ir avarinės procedūros.“;
- q) SPO.SPEC.HEC.105 dalies b punktas pakeičiamas taip:
- „b) Visai sraigtasparnio keliamajai ir krovinių kablių įrangai, kuri nėra paprasta PCDS, taip pat bet kokioms paskesnėms modifikacijoms reikia gauti numatytą funkciją atitinkantį tinkamumo skraidyti patvirtinimą.“;
- r) SPO.SPEC.PAR.125 dalis pakeičiama taip:

„SPO.SPEC.PAR.125 Pavojingųjų krovinių išleidimas

Nepaisant SPO.GEN.155 dalies, vykdamas parodomuosius parašytų skrydžius virš tankiai apgyvendintų miestų, miestelių, gyvenviečių rajonų arba virš lauke susirinkusių žmonių, parašutinininkai gali išsokti iš orlaivio turėdami dūmų uodegos prietaisus, jei šie prietaisai pagaminti tuo tikslu.“;

- s) E skyrius papildomas 5 skirsniu:

„5 SKIRSNIS

Su technine priežiūra susiję bandomieji skrydžiai (MCF)

SPO.SPEC.MCF.100 Su technine priežiūra susijusių bandomųjų skrydžių lygiai

Prieš atlikdamas su technine priežiūra susijusį bandomąjį skrydį, vežėjas nustato taikomą su technine priežiūra susijusio bandomojo skrydžio lygį:

- a) su technine priežiūra susijęs bandomasis skrydis yra A lygio, kai per jį numatoma taikyti orlaivio naudojimo vadove nustatytas neįprastas arba avarines procedūras arba kai jis būtinas atsarginės sistemos ar kitų saugos įtaisų veikimui išbandyti;
- b) bet kuris ne A lygio su technine priežiūra susijęs bandomasis skrydis yra B lygio.

SPO.SPEC.MCF.105 Su technine priežiūra susijusio A lygio bandomojo skrydžio programa

Prieš vykdydamas su technine priežiūra susijusį A lygio bandomąjį skrydį sudėtingu varikliu varomu orlaiviu, vežėjas parengia ir dokumentuoja skrydžio programą.

SPO.SPEC.MCF.110 Su technine priežiūra susijusio A lygio bandomojo skrydžio vykdymo vadovas

Vežėjas, vykdamas su technine priežiūra susijusį A lygio bandomąjį skrydį:

- a) aprašo tuos skrydžius ir susijusias procedūras III priedo ORO.MLR.100 dalyje nurodytame skrydžių vykdymo vadove arba specialiaame su technine priežiūra susijusio skrydžio vykdymo vadove;
- b) vadovą prirėkus atnaujina;

- c) visus susijusius darbuotojus informuoja apie vadovą ir jų pareigoms svarbius jo pakeitimus;
- d) vadovą ir jo atnaujinimus pateikia kompetentingai institucijai.

SPO.SPEC.MCF.115 Su technine priežiūra susijusio A lygio bandomojo skrydžio įgulos reikalavimai

- a) Vežėjas parenka tinkamus skrydžio įgulos narius, atsižvelgdamas į orlaivio sudėtingumą ir su technine priežiūra susijusio bandomojo skrydžio lygį. Parinkdamas skrydžio įgulos narius su technine priežiūra susijusiam A lygio bandomajam skrydžiui sudėtingu varikliu varomu orlaiviu, vežėjas užtikrina visus šiuos dalykus:
  - 1. kad įgulos vadas būtų išėjęs mokymo kursą pagal SPO.SPEC.MCF.120 dalį; jei mokymo kursas buvo atliktas treniruokliu, pilotas, prieš vykdydamas su technine priežiūra susijusio A lygio bandomojo skrydžio įgulos vado pareigas, turi atlikti bent vieną su technine priežiūra susijusį A lygio bandomąjį skrydį kaip stebintis pilotas arba kaip stebėtojas;
  - 2. kad įgulos vadas būtų skraidęs tos pačios, kaip orlaivio, kuriuo numatoma vykdyti skrydį, kategorijos orlaiviu bent 1 000 valandų skrydžio laiko, iš kurių bent 400 valandų – kaip sudėtingo varikliu varomo orlaivio įgulos vadas ir bent 50 valandų – to konkretaus tipo orlaiviu.

Nepaisant pirmosios pastraipos 2 punkto, jei vežėjas pradeda savo skrydžiams naudoti naujo tipo orlaivius ir yra įvertinęs piloto kvalifikaciją pagal nustatytą vertinimo procedūrą, jis gali pasirinkti mažiau nei 50 valandų skrydžių konkretaus tipo orlaiviais patirties turintį pilotą.

- b) Laikoma, kad pilotai, turintys skrydžio bandymo kvalifikaciją pagal Reglamentą (ES) Nr. 1178/2011, visiškai atitinka a punkto 1 papunkčio mokymo kurso reikalavimą, jei yra įgiję reikiamą pradinį ir kartotinį įgulos išteklių valdymo mokymą pagal III priedo ORO.FC.115 ir ORO.FC.215 dalis.
- c) Įgulos vadas negali vykdyti su technine priežiūra susijusio A lygio bandomojo skrydžio, jei per pastaruosius 36 mėnesius nėra vykdęs su technine priežiūra susijusio A lygio bandomojo skrydžio.
- d) Su technine priežiūra susijusio A lygio bandomojo skrydžio įgulos vado igūdžių atnaujinimo reikalavimas įvykdomas atlikus su technine priežiūra susijusį A lygio bandomąjį skrydį kaip stebėtoju ar pilotui stebėtoju arba atlikus su technine priežiūra susijusį A lygio bandomąjį skrydį treniruokliu einant įgulos vado pareigas.

SPO.SPEC.MCF.120 Su technine priežiūra susijusių A lygio bandomųjų skrydžių įgulos narių mokymo kursas

- a) Su technine priežiūra susijusiam A lygio bandomajam skrydžiui būtinas mokymo kursas atliekamas pagal išsamią programą.
- b) Mokymo kurso metu skrydžio mokymas atliekamas vienu iš šių būdų:
  - 1. treniruokliu, kuris mokymo tikslais tinkamai atspindi orlaivio ir jo sistemų reakciją į atliekamus patikrinimus;
  - 2. vykdant skrydį orlaiviu, per kurį demonstruojama su technine priežiūra susijusio bandomojo skrydžio technika.
- c) Vienos kategorijos orlaiviu atliktas mokymo kursas laikomas galiojančiu visiems tos kategorijos orlaivių tipams.
- d) Atsižvelgdamas į mokymui naudojamą orlaivį ir orlaivį, kuriuo bus vykdomas su technine priežiūra susijęs bandomasis skrydis, vežėjas nustato, ar reikia skirtumų mokymo arba supažindinamojo mokymo ir aprašo tokio mokymo turinį.

SPO.SPEC.MCF.125 Įgulos sudėtis ir asmenys orlaivyje

- a) Vežėjas nustato papildomų užduočių specialistų poreikio nustatymo tvarką.
- b) Su technine priežiūra susijusio A lygio bandomojo skrydžio vykdymo vadove vežėjas nustato kitų asmenų buvimo orlaivyje politiką.

- c) Vykdamas su technine priežiūra susijusį A lygio bandomąjį skrydį pilotų kabinoje turi būti užduoties specialistas arba papildomas pilotas, padedantis skrydžio įgulos nariams, nebent dėl orlaivio konfigūracijos tai neįmanoma arba vežėjas, atsižvelgdamas į skrydžio įgulos narių darbo krūvį pagal skrydžio programą, gali pagrįsti, kad skrydžio įgulos nariams papildomos pagalbos nereikia.

SPO.SPEC.MCF.130 Skrydžio metu imituojamos neįprastos arba avarinės procedūros

Nukrypstant nuo SPO.OP.185 dalies, užduoties specialistas gali būti orlaivyje, kuriuo vykdomas su technine priežiūra susijęs A lygio bandomasis skrydis, jei jo reikia atsižvelgiant į skrydžio tikslą ir jis yra nurodytas skrydžio programoje.

SPO.SPEC.MCF.135 Skrydžio laiko apribojimai ir poilsio reikalavimai

Vežėjai, kuriems taikomas III priedo (ORO dalies) FTL skyrius, skirdami su technine priežiūra susijusio skrydžio įgulos narius, taiko to skyriaus nuostatas.

SPO.SPEC.MCF.140 Sistemos ir įranga

Kai su technine priežiūra susijusį bandomąjį skrydį numatoma vykdyti tinkamam sistemos ar įrangos veikimui patikrinti, ta sistema ar įranga identifikuojama kaip galinti būti nepatikima, ir prieš skrydį susitariama dėl tinkamų poveikio mažinimo priemonių, kad būtų kuo labiau sumažinta rizika skrydžio saugai.

SPO.SPEC.MCF.145 Kabinos pokalbių savirašis, skrydžio duomenų savirašis ir duomenų saito įrašymo reikalavimai AOC turėtojams

Vykdamas su technine priežiūra susijusį skrydį orlaiviu, kuris paprastai naudojamas komerciniams skrydžiams, ir toliau taikomos IV priedo (CAT dalies) nuostatos dėl kabinos pokalbių savirašių (CVR), skrydžio duomenų savirašių (FDR) ir duomenų saito savirašių (DLR).“

—

II PRIEDAS

Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 I ir Vb priedai iš dalies keičiami taip:

1) I priedo (M dalies) M.A.201 punktas papildomas k papunkčiu:

„k) Jei į oro vežėjo pažymėjimą įrašytas orlaivis naudojamas nekomerciniams arba specialiesiems skrydžiams pagal Reglamento (ES) Nr. 965/2012 III priedo ORO.GEN.310 dalį arba VII priedo NCO.GEN.104 dalį, vežėjas užtikrina, kad su nepertraukiamuoju tinkamumu skraidyti susijusias užduotis atliktų atitinkamai oro vežėjo pažymėjimo turėtojo pagal Vc priedą (CAMO dalį) patvirtinta nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti užtikrinanti organizacija arba pagal Vd priedą (CAO dalį) patvirtinta išplėstinių teisių tinkamumą skraidyti užtikrinanti organizacija.“;

2) Vb priedo (ML dalies) ML.A.201 punktas papildomas h papunkčiu:

„h) Jei į oro vežėjo pažymėjimą įrašytas orlaivis naudojamas nekomerciniams arba specialiesiems skrydžiams pagal Reglamento (ES) Nr. 965/2012 III priedo ORO.GEN.310 dalį arba VII priedo NCO.GEN.104 dalį, vežėjas užtikrina, kad su nepertraukiamuoju tinkamumu skraidyti susijusias užduotis atliktų atitinkamai oro vežėjo pažymėjimo turėtojo pagal Vc priedą (CAMO dalį) patvirtinta nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti užtikrinanti organizacija arba pagal Vd priedą (CAO dalį) patvirtinta išplėstinių teisių tinkamumą skraidyti užtikrinanti organizacija.“

SPRENDIMAI

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2019/1385

2019 m. rugsėjo 3 d.

kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimo 2014/709/ES dėl gyvūnų sveikatos kontrolės priemonių, susijusių su afrikinio kiaulių maru tam tikrose valstybėse narėse, priedas

(pranešta dokumentu Nr. C(2019) 6432)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 1989 m. gruodžio 11 d. Tarybos direktyvą 89/662/EEB dėl veterinarinių patikrinimų, taikomų Bendrijos vidaus prekyboje, siekiant sukurti vidaus rinką ⁽¹⁾, ypač į jos 9 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 1990 m. birželio 26 d. Tarybos direktyvą 90/425/EEB dėl Sąjungos vidaus prekyboje tam tikrais gyvūnais ir produktais taikomų veterinarinių patikrinimų, siekiant užbaigti vidaus rinkos kūrimą ⁽²⁾, ypač į jos 10 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos direktyvą 2002/99/EB, nustatančią gyvūnų sveikatos taisykles, reglamentuojančias žmonėms skirtų gyvūninės kilmės produktų gamybą, perdirbimą, paskirstymą ir importą ⁽³⁾, ypač į jos 4 straipsnio 3 dalį,

kadangi:

- (1) Komisijos įgyvendinimo sprendime 2014/709/ES ⁽⁴⁾ nustatytos gyvūnų sveikatos kontrolės priemonės, susijusios su afrikinio kiaulių maru tam tikrose valstybėse narėse, kuriose nustatyta patvirtintų tos ligos atvejų naminių arba laukinių kiaulių populiacijoje (toliau – susijusios valstybės narės). To įgyvendinimo sprendimo priedo I–IV dalyse nustatytos ir išvardytos tam tikros susijusių valstybių narių sritys, išskirstytos pagal dėl šios ligos susiklosčiusia epizootine padėtimi grindžiamos rizikos lygį. Įgyvendinimo sprendimo 2014/709/ES priedas buvo kelis kartus iš dalies pakeistas, kad jame būtų atsižvelgta į Sąjungos epizootinės padėties, susijusios su afrikinio kiaulių maru, pokyčius. Įgyvendinimo sprendimo 2014/709/ES priedas buvo paskutinį kartą iš dalies pakeistas Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2019/1373 ⁽⁵⁾ po afrikinio kiaulių maro atvejų Bulgarijoje, Lenkijoje ir Slovakijoje;
- (2) po Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2019/1373 priėmimo dienos buvo nustatyta kitų afrikinio kiaulių maro atvejų laukinių ir naminių kiaulių populiacijose Lenkijoje, Lietuvoje, Rumunijoje, Bulgarijoje ir Vengrijoje. Po šių naujausių šios ligos atvejų ir atsižvelgiant į esamą epizootinę padėtį Sąjungoje šių penkių valstybių narių skirstymas į regionus buvo iš naujo įvertintas ir atnaujintas. Be to, rizikos valdymo priemonės taip pat buvo iš naujo įvertintos ir atnaujintos. Į šiuos pokyčius turi būti atsižvelgta Įgyvendinimo sprendimo 2014/709/ES priede;
- (3) 2019 m. rugpjūčio mėn. trys afrikinio kiaulių maro atvejai laukinių kiaulių populiacijoje nustatyti Lenkijos Elbingo, Gižycko ir Radomo rajonuose, esančiuose srityse, kurios šiuo metu įtrauktos į Įgyvendinimo sprendimo 2014/709/ES priedo I dalį. Dėl šių afrikinio kiaulių maro atvejų padidėja rizikos lygis ir į tai reikėtų atsižvelgti tame priede. Todėl šios afrikinio kiaulių maro paveiktos Lenkijos sritys turėtų būti įtrauktos į Įgyvendinimo sprendimo 2014/709/ES priedo II dalį, o ne į I dalį;

⁽¹⁾ OLL 395, 1989 12 30, p. 13.

⁽²⁾ OLL 224, 1990 8 18, p. 29.

⁽³⁾ OLL 18, 2003 1 23, p. 11.

⁽⁴⁾ 2014 m. spalio 9 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas 2014/709/ES dėl gyvūnų sveikatos kontrolės priemonių, susijusių su afrikinio kiaulių maru tam tikrose valstybėse narėse, ir kuriuo panaikinamas Įgyvendinimo sprendimas 2014/178/ES (OL L 295, 2014 10 11, p. 63).

⁽⁵⁾ 2019 m. rugpjūčio 22 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2019/1373, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimo 2014/709/ES dėl gyvūnų sveikatos kontrolės priemonių, susijusių su afrikinio kiaulių maru tam tikrose valstybėse narėse, priedas (OLL 220, 2019 8 23, p. 6).

- (4) 2019 m. rugpjūčio mėn. vienas afrikinio kiaulių maro protrūkis naminių kiaulių populiacijoje nustatytas Lenkijos Olštyno rajone, esančiame srityje, kuri šiuo metu įtraukta į Igyvendinimo sprendimo 2014/709/ES priedo II dalį. Dėl šio afrikinio kiaulių maro protrūkio padidėja rizikos lygis ir į tai reikėtų atsižvelgti tame priede. Todėl ši afrikinio kiaulių maro paveikta Lenkijos sritis turėtų būti įtraukta į Igyvendinimo sprendimo 2014/709/ES priedo III dalį, o ne į II dalį;
- (5) 2019 m. rugpjūčio mėn. vienas afrikinio kiaulių maro atvejis laukinių kiaulių populiacijoje nustatytas Lietuvos Rietavo savivaldybėje, esančioje srityje, kuri šiuo metu įtraukta į Igyvendinimo sprendimo 2014/709/ES priedo I dalį. Dėl šio afrikinio kiaulių maro atvejo padidėja rizikos lygis ir į tai reikėtų atsižvelgti tame priede. Todėl ši afrikinio kiaulių maro paveikta Lietuvos sritis turėtų būti įtraukta į Igyvendinimo sprendimo 2014/709/ES priedo II dalį, o ne į I dalį;
- (6) 2019 m. rugpjūčio mėn. vienas afrikinio kiaulių maro atvejis laukinių kiaulių populiacijoje nustatytas Lietuvos Šilutės savivaldybėje, kuri yra už šiuo metu į Igyvendinimo sprendimo 2014/709/ES priedo I dalį įtrauktų sričių ribų. Dėl šio afrikinio kiaulių maro atvejo padidėja rizikos lygis ir į tai reikėtų atsižvelgti tame priede. Todėl ši afrikinio kiaulių maro paveikta Lietuvos sritis turėtų būti įtraukta į Igyvendinimo sprendimo 2014/709/ES priedo II dalį;
- (7) 2019 m. rugpjūčio mėn. vienas afrikinio kiaulių maro protrūkis naminių kiaulių populiacijoje nustatytas Rumunijos Hunedoaros apskrityje, esančioje srityje, kuri šiuo metu įtraukta į Igyvendinimo sprendimo 2014/709/ES priedo I dalį. Dėl šio afrikinio kiaulių maro protrūkio padidėja rizikos lygis ir į tai reikėtų atsižvelgti tame priede. Todėl ši afrikinio kiaulių maro paveikta Rumunijos sritis turėtų būti įtraukta į Igyvendinimo sprendimo 2014/709/ES priedo III dalį, o ne į I dalį;
- (8) 2019 m. rugpjūčio mėn. vienas afrikinio kiaulių maro atvejis laukinių kiaulių populiacijoje nustatytas Bulgarijos Sofijos srities regione, esančiame srityje, kuri įtraukta į III dalį, labai netoli srities, kuri įtraukta į Igyvendinimo sprendimo 2014/709/ES priedo I dalį. Dėl šio afrikinio kiaulių maro atvejo padidėja rizikos lygis ir į tai reikėtų atsižvelgti tame priede. Todėl ši afrikinio kiaulių maro paveikta Bulgarijos sritis turėtų būti įtraukta į Igyvendinimo sprendimo 2014/709/ES priedo II dalį, o ne į I dalį;
- (9) 2019 m. rugpjūčio mėn. penki afrikinio kiaulių maro atvejai laukinių kiaulių populiacijoje nustatyti Vengrijos Boršodo-Abaujaus-Zemplėno ir Hevešo apskrityse, esančiose srityse, kurios šiuo metu įtrauktos į Igyvendinimo sprendimo 2014/709/ES priedo I dalį. Dėl šių afrikinio kiaulių maro atvejų padidėja rizikos lygis ir į tai reikėtų atsižvelgti tame priede. Todėl šios afrikinio kiaulių maro paveiktos Vengrijos sritys turėtų būti įtrauktos į Igyvendinimo sprendimo 2014/709/ES priedo II dalį, o ne į I dalį;
- (10) siekiant atsižvelgti į naujausią epizootinę afrikinio kiaulių maro raidą Sąjungoje ir aktyviai kovoti su rizika, susijusia su šios ligos plitimu, turėtų būti nustatytos naujos pakankamo dydžio didelės rizikos zonos Lenkijoje, Lietuvoje, Rumunijoje, Bulgarijoje ir Vengrijoje ir jos turėtų būti tinkamai įtrauktos į Igyvendinimo sprendimo 2014/709/ES priedo I, II ir III dalių sąrašus. Todėl Igyvendinimo sprendimo 2014/709/ES priedas turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (11) šiame sprendime nustatytos priemonės atitinka Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Igyvendinimo sprendimo 2014/709/ES priedas pakeičiamas šio sprendimo priedo tekstu.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2019 m. rugsėjo 3 d.

Komisijos vardu
Vytenis ANDRIUKAITIS
Komisijos narys

PRIEDAS

Igyvendinimo sprendimo 2014/709/ES priedas pakeičiamas taip:

„PRIEDAS

I DALIS

1. Belgija

Šios Belgijos sritys:

in Luxembourg province:

— the area is delimited clockwise by:

- Frontière avec la France,
- Rue Mersinhat,
- La N818jusque son intersection avec la N83,
- La N83 jusque son intersection avec la N884,
- La N884 jusque son intersection avec la N824,
- La N824 jusque son intersection avec Le Routeux,
- Le Routeux,
- Rue d'Orgéo,
- Rue de la Vierre,
- Rue du Bout-d'en-Bas,
- Rue Sous l'Eglise,
- Rue Notre-Dame,
- Rue du Centre,
- La N845 jusque son intersection avec la N85,
- La N85 jusque son intersection avec la N40,
- La N40 jusque son intersection avec la N802,
- La N802 jusque son intersection avec la N825,
- La N825 jusque son intersection avec la E25-E411,
- La E25-E411jusque son intersection avec la N40,
- N40: Burnaimont, Rue de Luxembourg, Rue Ranci, Rue de la Chapelle,
- Rue du Tombois,
- Rue Du Pierroy,
- Rue Saint-Orban,
- Rue Saint-Aubain,
- Rue des Cottages,
- Rue de Relune,
- Rue de Rulune,
- Route de l'Ermitage,
- N87: Route de Habay,
- Chemin des Ecoliers,
- Le Routy,
- Rue Burgknapp,
- Rue de la Halte,
- Rue du Centre,
- Rue de l'Eglise,
- Rue du Marquisat,
- Rue de la Carrière,
- Rue de la Lorraine,

- Rue du Beynert,
- Millewée,
- Rue du Tram,
- Millewée,
- N4: Route de Bastogne, Avenue de Longwy, Route de Luxembourg,
- Frontière avec le Grand-Duché de Luxembourg,
- Frontière avec la France,
- La N87 jusque son intersection avec la N871 au niveau de Rouvroy,
- La N871 jusque son intersection avec la N88,
- La N88 jusque son intersection avec la rue Baillet Latour,
- La rue Baillet Latour jusque son intersection avec la N811,
- La N811 jusque son intersection avec la N88,
- La N88 jusque son intersection avec la N883 au niveau d'Aubange,
- La N883 jusque son intersection avec la N81 au niveau d'Aubange,
- La N81 jusque son intersection avec la E25-E411,
- La E25-E411 jusque son intersection avec la N40,
- La N40 jusque son intersection avec la rue du Fet,
- Rue du Fet,
- Rue de l'Accord jusque son intersection avec la rue de la Gaume,
- Rue de la Gaume jusque son intersection avec la rue des Bruyères,
- Rue des Bruyères,
- Rue de Neufchâteau,
- Rue de la Motte,
- La N894 jusque son intersection avec la N85,
- La N85 jusque son intersection avec la frontière avec la France.

2. Bulgarija

Šios Bulgarijos sritys:

- the whole region of Gabrovo,
- the whole region of Haskovo,
- the whole region of Kardzhali,
- the whole region of Sliven,
- the whole region of Stara Zagora.

3. Estija

Šios Estijos sritys:

- Hiiu maakond.

4. Vengrija

Šios Vengrijos sritys:

- Békés megye 950150, 950250, 950350, 950450, 950750, 950850, 951460, 951550, 951650, 951750, 956250 956350 és 956450 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Hajdú-Bihar megye 900750, 901250, 901260, 901270, 901350, 901551, 901560, 901570, 901580, 901590, 901650, 901660, 902450, 902550, 902650, 902660, 902670, 902750, 903250, 903650, 903750, 903850, 903950, 903960, 904050, 904060, 904150, 904250, 904350, 904750, 904760, 904850, 904860, 904950, 904960, 905050, 905060, 905070, 905080, 905150, 905250, 905260, 905350, 905360, 905450 és 905550 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Heves megye 702550, 703360, 704150, 704250, 704350, 704450, 704550, 704650, 704750 és 705350 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,

- Jász-Nagykun-Szolnok megye 750150, 750160, 750250, 750260, 750350, 750450, 750460, 750550, 750750, 750850, 751250, 751260, 751850, 751950, 752850, 753550, 753650, 753660, 753750, 753850, 753950, 753960, 754050, 754150, 754250, 754360, 754370, 754450, 754550, 754560, 754570, 754650, 754750, 754850, 754950 és 755650 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Nógrád megye 552010, 552150, 552250, 552350, 552450, 552460, 552520, 552550, 552610, 552620, 552710, 552850, 552860, 552950, 552970, 553050, 553110, 553250, 553260, 553350, 553650, 553750, 553850, 553910 és 554050 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Pest megye 571250, 571350, 571550, 571610, 571750, 571760, 572250, 572350, 572550, 572850, 572950, 573360, 573450, 575050, 576050, 577150, 577250, 579750, 580050 és 580450 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Szabolcs-Szatmár-Bereg megye 851950, 852350, 852450, 852550, 852750, 853560, 853650, 853751, 853850, 853950, 853960, 854050, 854150, 854250, 854350, 855350, 855450, 855550, 855650, 855660 és 855850 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe.

5. Latvija

Šios Latvijos sritys:

- Aizputes novads Cīravas pagasta daļa uz ziemeļiem no autoceļa 1192, Lažas pagasta daļa uz ziemeļrietumiem no autoceļa 1199 un uz ziemeļiem no Padures autoceļa,
- Alsungas novads,
- Durbes novads Dunalkas pagasta daļa uz rietumiem no autoceļiem P112, 1193 un 1192, un Tadaikū pagasts,
- Kuldīgas novads Gudenieku pagasts,
- Pāvilostas novads,
- Stopiņu novads daļa, kas atrodas uz rietumiem no autoceļa V36, P4 un P5, Acones ielas, Dauguļupes ielas un Dauguļupītes,
- Ventspils novads Jūrkalnes pagasts,
- Grobiņas novads,
- Rucavas novads Dunikas pagasts.

6. Lietuva

Šios Lietuvos sritys:

- Klaipėdos rajono savivaldybės: Agluonėnų, Priekulės, Veiviržėnų, Judrėnų, Endrijevų ir Vėžaičių seniūnijos,
- Plungės rajono savivaldybės: Alsėdžių, Babrungo, Kulių, Nausodžio, Paukštakių, Platelių, Plungės miesto, Šateikių ir Žemaičių Kalvarijos seniūnijos,
- Skuodo rajono savivaldybė.

7. Lenkija

Šios Lenkijos sritys:

w województwie warmińsko-mazurskim:

- powiat szczycieński,
- powiat nidzicki,
- powiat działdowski,
- gminy Giętrwałd, Purda, Stawiguda, Jonkowo, Olsztynek i miasto Olsztyn w powiecie olsztyńskim,
- gminy Łukta, Miłomłyn, Dąbrówno, Grunwald i Ostróda z miastem Ostróda w powiecie ostródzkim,
- gminy Kisielice, Susz, Iława z miastem Iława, Lubawa z miastem Lubawa, w powiecie iławskim,

w województwie podlaskim:

- gminy Rudka, Wyszki, część gminy Brańsk położona na północ od linii od linii wyznaczonej przez drogę nr 66 biegnącą od wschodniej granicy gminy do granicy miasta Brańsk i miasto Brańsk w powiecie bielskim,
- gmina Poświętne w powiecie białostockim,
- gminy Kulesze Kościelne, Nowe Piekuty, Szepietowo, Wysokie Mazowieckie z miastem Wysokie Mazowieckie, Czyżew w powiecie wysokomazowieckim,

- gminy Miastkowo, Nowogród, Śniadowo i Zbójna w powiecie łomżyńskim,
  - powiat zambrowski,
- w województwie mazowieckim:
- powiat ostrołęcki,
  - powiat miejski Ostrołęka,
  - gminy Bielsk, Brudzeń Duży, Drobin, Gąbin, Łąck, Nowy Duninów, Radzanowo, Słupno i Stara Biaław powiecie plockim,
  - powiat miejski Płock,
  - powiat sierpecki,
  - powiat żuromiński,
  - gminy Andrzejewo, Brok, Małkinia Górna, Stary Lubotyń, Szulborze Wielkie, Wąsewo, Zareby Kościelne i Ostrów Mazowiecka z miastem Ostrów Mazowiecka w powiecie ostrowskim,
  - gminy Dzierzgowo, Lipowiec Kościelny, miasto Mława, Radzanów, Szreńsk, Szydłowo i Wieczfnia Kościelna, w powiecie mławskim,
  - powiat przasnyski,
  - powiat makowski,
  - gminy Gzy, Obyrte, Zatory, Pułtusk i część gminy Winnica położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Bielany, Winnica i Pokrzywnica w powiecie pułtuskim,
  - gminy Brańszczyk, Długosiodło, Rząśnik, Wyszków, Zabrodzie i część gminy Somianka położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 62 w powiecie wyszkowskim,
  - gminy Puszcza Mariańska, Wiskitki i miasto Żyrardów w powiecie żyrdowskim,
  - gminy Błędów, Nowe Miasto nad Pilicą i Mogielnica w powiecie grójeckim,
  - gminy Stara Błotnica, Wyśmierzyce i Radzanów w powiecie białobrzeskim,
  - gminy Iłża, Jedlińsk, Kowala, Przytyk, Skaryszew, Wierzbica, Wolanów i Zakrzew w powiecie radomskim,
  - powiat miejski Radom,
  - powiat szydłowiecki,
  - powiat przysuski,
  - gminy Kazanów i Przyłęk w powiecie zwolenkim,
  - gminy Ciepiałów, Chotcza, Lipsko, Rzecznów i Sienno w powiecie lipskim,
  - powiat gostyniński,
- w województwie lubelskim:
- gminy Bełżyce, Borzechów, Bychawa, Niedrzwica Duża, Konopnica, Strzyżewice, Wysokie, Wojciechów i Zakrzew w powiecie lubelskim,
  - gminy Kraśnik z miastem Kraśnik, Szastarka, Trzydnik Duży, Wilkołaz, Zakrzówek i część gminy Urzędów położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 833 w powiecie kraśnickim,
  - gminy Batorz, Godziszów, Janów Lubelski, Modliborzyce i Potok Wielki w powiecie janowskim,
  - gmina Potok Górny w powiecie biłgorajskim,
- w województwie podkarpackim:
- gminy Wielkie Oczy i Lubaczów z miastem Lubaczów w powiecie lubaczowskim,
  - gminy Laszki, Wiązownica, Radymno z miastem Radymno i gmina wiejska Jarosław w powiecie jarosławskim,
  - gminy Bojanów, Pysznica, Zaleszany i miasto Stalowa Wola w powiecie stalowowolskim,
  - powiat tarnobrzeski,
  - gmina Sieniawa i Tryńcza w powiecie przeworskim,
  - powiat leżajski,
  - powiat niżański,
- w województwie świętokrzyskim:
- gminy Lipnik, Opatów, Wojciechowice, Sadowie i część gminy Ożarów położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 74 w powiecie opatowskim,
  - powiat sandomierski,

- gmina Brody w powiecie starachowickim,
  - powiat ostrowiecki,
- w województwie łódzkim:
- gminy Kocierzew Południowy, Kiernozia, Chaśno, część gminy wiejskiej Łowicz położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 92 i Nieborów w powiecie łowickim,
  - gminy Biała Rawska, Regnów i Sadowice w powiecie rawskim
  - gminy Bolimów, Kowiesy, Nowy Kawęczyn i Skierniewice w powiecie skierniewickim,
  - powiat miejski Skierniewice,
- w województwie pomorskim:
- powiat nowodworski,
  - gminy Lichnowy, Miłoradz, Nowy Staw, Malbork z miastem Malbork w powiecie malborskim,
  - gminy Mikołajki Pomorskie, Stary Targ i Sztum w powiecie sztumskim,
  - powiat gdański,
  - Miasto Gdańsk,
  - powiat tczewski,
  - powiat kwidzyński.

8. Rumunija

Šios Rumunijos sritys:

- Județul Alba,
- Județul Cluj,
- Județul Harghita,
- Județul Iași cu restul comunelor care nu sunt incluse in partea II,
- Județul Neamț,
- Județul Suceava,
- Județul Mureș,
- Județul Sibiu,
- Județul Caraș-Severin.

9. Slovakija

Šios Slovakijos sritys:

- the whole district of Kosice-okolie (including its urban areas),
- the whole district of Vrenov nad Toplou,
- the whole district of Humenné,
- the whole district of Snina,
- the whole district of Sobrance,
- in the district of Michalovce, the whole municipalities of Tušice, Moravany, Pozdišovce, Michalovce, Zalužice, Lúčky,Závodka, Hnojné,, Poruba pod Vihorlatom, Jovsa, Kusín, Klokočov, Kaluža, Vinné, Trnava pri Laborci, Oreské, Staré, Zbudza, Petrovce nad Laborcom, Lesné, Suché, Rakovec nad Ondavou, Nacina Ves, Voľa, Pusté Čemerné and Strážske.

II DALIS

1. Belgija

Šios Belgijos sritys:

in Luxembourg province:

- the area is delimited clockwise by:
- La frontière avec la France au niveau de Florenville,

- La N85 jusque son intersection avec la N894 au niveau de Florenville,
- La N894 jusque son intersection avec la rue de la Motte,
- La rue de la Motte jusque son intersection avec la rue de Neufchâteau,
- La rue de Neufchâteau,
- La rue des Bruyères jusque son intersection avec la rue de la Gaume,
- La rue de la Gaume jusque son intersection avec la rue de l'Accord,
- La rue de l'Accord,
- La rue du Fet,
- La N40 jusque son intersection avec la E25-E411,
- La E25-E411 jusque son intersection avec la N81 au niveau de Weyler,
- La N81 jusque son intersection avec la N883 au niveau d'Aubange,
- La N883 jusque son intersection avec la N88 au niveau d'Aubange,
- La N88 jusque son intersection avec la N811,
- La N811 jusque son intersection avec la rue Baillet Latour,
- La rue Baillet Latour jusque son intersection avec la N88,
- La N88 jusque son intersection avec la N871,
- La N871 jusque son intersection avec la N87 au niveau de Rouvroy,
- La N87 jusque son intersection avec la frontière avec la France.

2. Bulgarija

Šios Bulgarijos sritys:

- the whole region of Pernik,
- the whole region of Kyustendil,
- the whole region of Dobrich,
- the whole region of Plovdiv,
- the whole region of Pazardzhik,
- the whole region of Shumen,
- the whole region of Smolyan,
- the whole region of Varna,
- the whole region of Burgas excluding the areas in Part III,
- the whole region of Veliko Tarnovo excluding the areas in Part III.

3. Estija

Šios Estijos sritys:

- Eesti Vabariik (välja arvatud Hiiu maakond).

4. Vengrija

Šios Vengrijos sritys:

- Borsod-Abaúj-Zemplén megye 650100, 650200, 650300, 650400, 650500, 650600, 650700, 650800, 650900, 651000, 651100, 651200, 651300, 651400, 651500, 651610, 651700, 651801, 651802, 651803, 651900, 652000, 652100, 652200, 652300, 652601, 652602, 652603, 652700, 652900, 653000, 653100, 653200, 653300, 653401, 653403, 653500, 653600, 653700, 653800, 653900, 654000, 654201, 654202, 654301, 654302, 654400, 654501, 654502, 654600, 654700, 654800, 654900, 655000, 655100, 655200, 655300, 655400, 655500, 655600, 655700, 655800, 655901, 655902, 656000, 656100, 656200, 656300, 656400, 656600, 656701, 656702, 656800, 656900, 657010, 657100, 657300, 657400, 657500, 657600, 657700, 657800, 657900, 658000, 658100, 658201, 658202, 658310, 658401, 658402, 658403, 658404, 658500, 658600, 658700, 658801, 658802, 658901, 658902, 659000, 659100, 659210, 659220, 659300, 659400, 659500, 659601, 659602, 659701, 659800, 659901, 660000, 660100, 660200, 660400, 660501, 660502, 660600 és 660800, valamint 652400, 652500 és 652800 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,

- Hajdú-Bihar megye 900150, 900250, 900350, 900450, 900550, 900650, 900660, 900670, 901850, 900850, 900860, 900930, 900950, 901050, 901150, 901450, 901750, 901950, 902050, 902150, 902250, 902350, 902850, 902860, 902950, 902960, 903050, 903150, 903350, 903360, 903370, 903450, 903550, 904450, 904460, 904550 és 904650 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Heves megye 700150, 700250, 700260, 700350, 700450, 700460, 700550, 700650, 700750, 700850, 700860, 700950, 701050, 701111, 701150, 701250, 701350, 701550, 701560, 701650, 701750, 701850, 701950, 702050, 702150, 702250, 702260, 702350, 702450, 702750, 702850, 702950, 703050, 703150, 703250, 703350, 703370, 703450, 703550, 703610, 703750, 703850, 703950, 704050, 704850, 704950, 705050, 705150, 705250, 705450, 705510 és 705610 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Jász-Nagykun-Szolnok megye 750650, 750950, 751050, 751150, 751160, 751350, 751360, 751450, 751460, 751470, 751550, 751650, 751750, 752150, 752250, 752350, 752450, 752460, 752550, 752560, 752650, 752750, 752950, 753060, 753070, 753150, 753250, 753310, 753450, 755550 és 755750 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Nógrád megye 550110, 550120, 550130, 550210, 550310, 550320, 550450, 550460, 550510, 550610, 550710, 550810, 550950, 551010, 551150, 551160, 551250, 551350, 551360, 551450, 551460, 551550, 551650, 551710, 551810, 551821, 552360 és 552960 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Szabolcs-Szatmár-Bereg megye 850950, 851050, 851150, 851250, 851350, 851450, 851550, 851560, 851650, 851660, 851751, 851752, 852850, 852860, 852950, 852960, 853050, 853150, 853160, 853250, 853260, 853350, 853360, 853450, 853550, 854450, 854550, 854560, 854650, 854660, 854750, 854850, 854860, 854870, 854950, 855050, 855150, 855250, 855460, 855750, 855950, 855960, 856051, 856150, 856250, 856260, 856350, 856360, 856450, 856550, 856650, 856750, 856760, 856850, 856950, 857050, 857150, 857350, 857450, 857650, valamint 850150, 850250, 850260, 850350, 850450, 850550, 852050, 852150, 852250, 857550, 850650, 850850, 851851 és 851852 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe.

5. Latvija

Šios Latvijas sritis:

- Ādažu novads,
- Aizputes novads Kalvenes pagasts pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa A9,
- Aglonas novads,
- Aizkraukles novads,
- Aknīstes novads,
- Alojās novads,
- Alūksnes novads,
- Amatas novads,
- Apes novads,
- Auces novads,
- Babītes novads,
- Baldones novads,
- Baltinavas novads,
- Balvu novads,
- Bauskas novads,
- Beverīnas novads,
- Brocēnu novads Blīdenes pagasts, Remtes pagasta daļa uz austrumiem no autoceļa 1154 un P109,
- Burtnieku novads,
- Carnikavas novads,
- Cēsu novads,
- Cesvaines novads,
- Ciblas novads,
- Dagdas novads,
- Daugavpils novads,
- Dobeles novads,

- Dundagas novads,
- Durbes novada Durbes pagasta daļa uz dienvidiem no dzelzceļa līnijas Jelgava-Liepāja,
- Engures novads,
- Ērgļu novads,
- Garkalnes novads,
- Gulbenes novads,
- Iecavas novads,
- Ikšķiles novads,
- Ilūkstes novads,
- Inčukalna novads,
- Jaunjelgavas novads,
- Jaunpiebalgas novads,
- Jaunpils novads,
- Jēkabpils novads,
- Jelgavas novads,
- Kandavas novads,
- Kārsavas novads,
- Ķeguma novads,
- Ķekavas novads,
- Kocēnu novads,
- Kokneses novads,
- Krāslavas novads,
- Krimuldas novads,
- Krustpils novads,
- Kuldīgas novada Ēdoles, Īvandes, Padures, Rendas, Kabiles, Rumbas, Kurmāles, Pelču, Snēpeles, Turlavas, Laidu un Vārmes pagasts, Kuldīgas pilsēta,
- Lielvārdes novads,
- Līgatnes novads,
- Limbažu novads,
- Līvānu novads,
- Lubānas novads,
- Ludzas novads,
- Madonas novads,
- Mālpils novads,
- Mārupes novads,
- Mazsalacas novads,
- Mērsraga novads,
- Naukšēnu novads,
- Neretas novads,
- Ogres novads,
- Olaines novads,
- Ozolnieku novads,
- Pārgaujas novads,
- Pļaviņu novads,
- Preiļu novads,
- Priekules novads,

- Priekuļu novads,
- Raunas novads,
- republikas pilsēta Daugavpils,
- republikas pilsēta Jelgava,
- republikas pilsēta Jēkabpils,
- republikas pilsēta Jūrmala,
- republikas pilsēta Rēzekne,
- republikas pilsēta Valmiera,
- Rēzeknes novads,
- Riebiņu novads,
- Rojas novads,
- Ropažu novads,
- Rugāju novads,
- Rundāles novads,
- Rūjienas novads,
- Salacgrīvas novads,
- Salas novads,
- Salaspils novads,
- Saldus novada Novadnieku, Kursīšu, Zvārdes, Pampāļu, Šķēdes, Nīgrandes, Zaņas, Ezeres, Rubas, Jaunauces un Vadakstes pagasts,
- Saulkrastu novads,
- Sējas novads,
- Siguldas novads,
- Skrīveru novads,
- Skrundas novads,
- Smiltenes novads,
- Stopiņu novada daļa, kas atrodas uz austrumiem no autoceļa V36, P4 un P5, Acones ielas, Dauguļupes ielas un Dauguļupītes,
- Strenču novads,
- Talsu novads,
- Tērvetes novads,
- Tukuma novads,
- Vaiņodes novads,
- Valkas novads,
- Varakļānu novads,
- Vārkavas novads,
- Vecpiebalgas novads,
- Vecumnieku novads,
- Ventspils novada Ances, Tārgales, Popes, Vārves, Užavas, Piltenes, Puzes, Ziru, Ugāles, Usmas un Zlēku pagasts, Piltenes pilsēta,
- Viesītes novads,
- Viļakas novads,
- Viļānu novads,
- Zilupes novads.

6. Lietuva

Šios Lietuvos sritys:

- Alytaus miesto savivaldybė,
- Alytaus rajono savivaldybė: Alytaus, Alovės, Butrimonių, Daugų, Nemunaičio, Pivašiūnų, Punios, Raitininkų seniūnijos,
- Anykščių rajono savivaldybė,
- Akmenės rajono savivaldybė: Ventos ir Papilės seniūnijos,
- Biržų miesto savivaldybė,
- Biržų rajono savivaldybė,
- Druskininkų savivaldybė,
- Elektrėnų savivaldybė,
- Ignalinos rajono savivaldybė,
- Jonavos rajono savivaldybė,
- Joniškio rajono savivaldybė: Kepalių, Kriukų, Saugėlaukio ir Satkūnų seniūnijos,
- Jurbarko rajono savivaldybė,
- Kaišiadorių rajono savivaldybė,
- Kalvarijos savivaldybė: Akmenynų, Liubavo, Kalvarijos seniūnijos dalis į pietus nuo kelio Nr. 131 ir į pietus nuo kelio Nr. 200 ir Sangrūdų seniūnijos,
- Kauno miesto savivaldybė,
- Kauno rajono savivaldybė: Babtų, Batniavos, Čekiškės, Domeikavos, Garliavos, Garliavos apylinkių, Karmėlavos, Kulautuvos, Lapių, Linksmakalnio, Neveronių, Raudondvario, Roku, Samylų, Taurakiemio, Užliedžių, Vandžiogalos, Vilkijos ir Vilkijos apylinkių seniūnijos,
- Kelmės rajono savivaldybė, Kėdainių rajono savivaldybė,
- Kupiškio rajono savivaldybė,
- Lazdijų rajono savivaldybė: Būdviečio, Kapčiamieščio, Kučiūnų ir Noragėlių seniūnijos,
- Marijampolės savivaldybė: Degučių, Mokolų ir Narto seniūnijos,
- Mažeikių rajono savivaldybė: Šerkšnėnų, Sedos ir Židikų seniūnijos,
- Molėtų rajono savivaldybė,
- Pagėgių savivaldybė,
- Pakruojo rajono savivaldybė,
- Panevėžio rajono savivaldybė,
- Panevėžio miesto savivaldybė,
- Pasvalio rajono savivaldybė,
- Radviliškio rajono savivaldybė,
- Rietavo savivaldybė,
- Prienų rajono savivaldybė: Stakliškių ir Veiverių seniūnijos,
- Plungės rajono savivaldybė: Žlibinų ir Stalgėnų seniūnijos,
- Raseinių rajono savivaldybė,
- Rokiškio rajono savivaldybė,
- Šakių rajono savivaldybė: Barzdų, Griškabūdžio, Kidulių, Kudirkos Naumiesčio, Lekėčių, Sintautų, Slavikų, Sudargo, Žvirgždaičių seniūnijos ir Kriūkų seniūnijos dalis į rytus nuo kelio Nr. 3804, Lukšių seniūnijos dalis į rytus nuo kelio Nr. 3804, Šakių seniūnijos dalis į pietus nuo kelio Nr. 140 ir į pietvakarius nuo kelio Nr. 137
- Šalčininkų rajono savivaldybė,
- Šiaulių miesto savivaldybė,
- Šiaulių rajono savivaldybė: Šiaulių kaimiškoji seniūnija,
- Šilutės rajono savivaldybė,
- Širvintų rajono savivaldybė,

- Šilalės rajono savivaldybė,
- Švenčionių rajono savivaldybė,
- Tauragės rajono savivaldybė,
- Telsių rajono savivaldybė,
- Trakų rajono savivaldybė,
- Ukmergės rajono savivaldybė,
- Utenos rajono savivaldybė,
- Varėnos rajono savivaldybė,
- Vilniaus miesto savivaldybė,
- Vilniaus rajono savivaldybė,
- Vilkaviškio rajono savivaldybė: Bartninkų, Gražiškių, Keturvalakių, Kybartų, Klausučių, Pajevonio, Šeimenos, Vilkaviškio miesto, Virbalio, Vištyčio seniūnijos,
- Visagino savivaldybė,
- Zarasų rajono savivaldybė.

7. Lenkija

Šios Lenkijos sritys:

w województwie warmińsko-mazurskim:

- gminy Kalinowo, Prostki i gmina wiejska Elk w powiecie elckim,
- gminy Elbląg, Gronowo Elbląskie, Milejewo, Młynary, Markusy, Rychliki i Tolkmicko w powiecie elbląskim,
- powiat miejski Elbląg,
- powiat gołdapski,
- gmina Wieliczki w powiecie oleckim,
- powiat piski,
- gmina Górowo Iławeckie z miastem Górowo Iławeckie w powiecie bartoszyckim,
- gminy Biskupiec, Świątki i część gminy Barczewo położona na południe od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie olsztyńskim,
- gmina Miłakowo, część gminy Małdyty położona na południowy – zachód od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od Olsztyna do Elbląga i część gminy Morąg położona na południe od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od Olsztyna do Elbląga w powiecie ostródzkim,
- część gminy Ryn położona na południe od linii wyznaczonej przez linię kolejową łączącą miejscowości Giżycko i Kętrzyn w powiecie giżyckim,
- gminy Braniewo i miasto Braniewo, Frombork, Lelkowo, Pieniężno, Płoskinia oraz część gminy Wilczęta położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 509 w powiecie braniewskim,
- gmina Reszel, część gminy Kętrzyn położona na południe od linii kolejowej łączącej miejscowości Giżycko i Kętrzyn biegnącej do granicy miasta Kętrzyn, na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 591 biegnącą od miasta Kętrzyn do północnej granicy gminy oraz na zachód i na południe od zachodniej i południowej granicy miasta Kętrzyn, miasto Kętrzyn i część gminy Korsze położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od wschodniej granicy łączącą miejscowości Krelikiejmy i Sątoczno i na wschód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Sątoczno, Sajna Wielka biegnącą do skrzyżowania z drogą nr 590 w miejscowości Glitajny, a następnie na wschód od drogi nr 590 do skrzyżowania z drogą nr 592 i na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 592 biegnącą od zachodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 590 w powiecie kętrzyńskim,
- gminy Lubomino, Orneta część gminy Lidzbark Warmiński położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 51 i miasto Lidzbark Warmiński w powiecie lidzbarskim,
- powiat mrągowski,
- gmina Zalewo w powiecie iławskim,

w województwie podlaskim:

- powiat grajewski,
- powiat moniecki,

- powiat sejneński,
  - gminy Łomża, Piątnica, Jedwabne, Przytuły i Wiznaw powiecie łomżyńskim,
  - powiat miejski Łomża,
  - gminy Dziadkowice, Grodzisk, Mielnik, Nurzec-Stacja i Siemiatycze z miastem Siemiatycze w powiecie siemiatyckim,
  - gminy Białowieża, Czyże, Narew, Narewka, Hajnówka z miastem Hajnówka i część gminy Dubicze Cerkiewne położona na północny wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 1654B w powiecie hajnowskim,
  - gminy Klukowo, Kobylin-Borzymy i Sokoły w powiecie wysokomazowieckim,
  - powiat kolneński z miastem Kolno,
  - gminy Czarna Białostocka, Dobrzyniewo Duże, Gródek, Juchnowiec Kościelny, Łapy, Michałowo, Supraśl, Suraż, Turośń Kościelna, Tykocin, Wasilków, Zabłudów, Zawady i Choroszcz w powiecie białostockim,
  - miasto Bielsk Podlaski, część gminy Bielsk Podlaski położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 19 biegnącą od południowo-zachodniej granicy gminy do granicy miasta Bielsk Podlaski, na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 689 biegnącą od wschodniej granicy gminy do wschodniej granicy miasta Bielsk Podlaski oraz na północ i północny zachód od granicy miasta Bielsk Podlaski, część gminy Boćki położona na zachód od linii od linii wyznaczonej przez drogę nr 19 i część gminy Brańsk położona na południe od linii od linii wyznaczonej przez drogę nr 66 biegnącą od wschodniej granicy gminy do granicy miasta Brańsk w powiecie bielskim,
  - powiat suwalski,
  - powiat miejski Suwałki,
  - powiat augustowski,
  - powiat sokólski,
  - powiat miejski Białystok,
- w województwie mazowieckim:
- gminy Korczew, Kotuń, Paprotnia, Przesmyki, Wodynie, Skórzec, Mokobody, Mordy, Siedlce, Suchożebry i Zbuczyn w powiecie siedleckim,
  - powiat miejski Siedlce,
  - gminy Bielany, Ceranów, Kosów Lacki, Repki i gmina wiejska Sokołów Podlaski w powiecie sokołowskim,
  - powiat węgrowski,
  - powiat łosicki,
  - gminy Grudusk, Opinogóra Górna, Gołymin-Ośrodek i część gminy Gliniojeck położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 7 w powiecie ciechanowskim,
  - powiat sochaczewski,
  - gminy Policzna, Tczów i Zwoleń w powiecie zwoleńskim,
  - gminy Garbatka – Letnisko, Gniewoszków i Sieciechów w powiecie kozienickim,
  - gmina Solec nad Wisłą w powiecie lipskim,
  - gminy Gózd, Jastrzębia, Jedlnia Letnisko i Pionki z miastem Pionki w powiecie radomskim,
  - gminy Bodzanów, Bulkowo, Starożreby i Słubice w powiecie plockim,
  - powiat nowodworski,
  - powiat płoński,
  - gminy Pokrzywnica, Świercze i część gminy Winnica położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Bielany, Winnica i Pokrzywnica w powiecie pułtuskim,
  - powiat wołomiński,
  - część gminy Somianka położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 62 w powiecie wyszkowskim,
  - gminy Borowie, Garwolin z miastem Garwolin, Górzno, Miastków Kościelny, Parysów, Pilawa, Trojanów, Zelechów, część gminy Wilga położona na północ od linii wyznaczonej przez rzekę Wilga biegnącą od wschodniej granicy gminy do ujścia do rzeki Wisły w powiecie garwolińskim,
  - gmina Boguty – Pianki w powiecie ostrowskim,
  - gminy Stupsk, Wiśniewo i część gminy Strzegowo położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 7 w powiecie mławskim,

- powiat otwocki,
- powiat warszawski zachodni,
- powiat legionowski,
- powiat piaseczyński,
- powiat pruszkowski,
- gminy Belsk Duży, Goszczyn, Chynów, Grójec, Jasieniec, Pniewy i Warka w powiecie grójeckim,
- powiat grodziski,
- gminy Mszczonów i Radziejowice w powiecie żyrardowskim,
- gminy Białobrzegi i Promna w powiecie białobrzeskim,
- powiat miejski Warszawa,

w województwie lubelskim:

- gminy Janów Podlaski, Kodeń, Tucznia, Leśna Podlaska, Rossosz, Łomazy, Konstantynów, Piszczac, Rokitno, Biała Podlaska, Zalesie, Terespol z miastem Terespol, Drelów, Międzyrzec Podlaski z miastem Międzyrzec Podlaski w powiecie bialskim,
- powiat miejski Biała Podlaska,
- gminy Aleksandrów, Biłgoraj z miastem Biłgoraj, Biszczka, Józefów, Księżpol, Łukowa, Obsza i Tarnogród część gminy Frampol położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 74, część gminy Goraj położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 835, część gminy Tereszpol położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 858, część gminy Turobin położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 835 w powiecie biłgorajskim,
- gminy Chrzanów i Dzwola w powiecie janowskim,
- powiat puławski,
- powiat rycki,
- gminy Stoczek Łukowski z miastem Stoczek Łukowski, Wola Mysłowska, Trzebieszów, Stanin, część gminy wiejskiej Łuków położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 63 biegnącą od północnej granicy gminy do granicy miasta Łuków i na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 806 biegnącą od wschodniej granicy miasta Łuków do wschodniej granicy gminy wiejskiej Łuków i miasto Łuków w powiecie łukowskim,
- gminy Jabłonna, Krzczonów i Garbów w powiecie lubelskim,
- gminy Rybczewice i Piaski w powiecie świdnickim,
- gmina Fajslawice, część gminy Żółkiewka położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 842 i część gminy Łopiennik Górny położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 17 w powiecie krasnostawskim,
- gminy Dołhobyczów, Mircze, Trzeszczany, Werbkowice i część gminy wiejskiej Hrubieszów położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 844 oraz na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 74 i miasto Hrubieszów w powiecie hrubieszowskim,
- gminy Krynice, Rachanie, Tarnawatka, Łaszczów, Telatyn, Tyszowce i Ulhówek w powiecie tomaszowskim,
- część gminy Wojsławice położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od północnej granicy gminy przez miejscowość Wojsławice do południowej granicy gminy w powiecie chełmskim,
- gmina Adamów, Miączyn, Sitno, Komarów-Osada, Krasnobród, Łabunie, Zamość, Grabowiec, część gminy Zwierzyniec położona na południowy-wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 858 i część gminy Skierbieszów położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 843 w powiecie zamojskim,
- powiat miejski Zamość,
- gminy Annapol, Dzierzkowice, Gościeradów i część gminy Urzędów położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 833 w powiecie krańickim,
- powiat opolski,

w województwie podkarpackim:

- gminy Radomyśl nad Sanem i Zaklików w powiecie stalowowolskim,
- gminy Horyniec-Zdrój, Cieszanów, Oleszyce i Stary Dzików w powiecie lubaczowskim,
- gmina Adamówka w powiecie przeworskim,

w województwie pomorskim:

- gminy Dzierzgoń i Stary Dzierzgoń w powiecie sztumskim,
- gmina Stare Pole w powiecie malborskim,

w województwie świętokrzyskim:

- gmina Tarłów i część gminy Ożarów położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 74 w powiecie opatowskim.

8. Rumunija

Šios Rumunijos sritys:

- Restul județului Maramureș care nu a fost inclus în Partea III cu următoarele comune:
  - Comuna Vișeu de Sus,
  - Comuna Moisei,
  - Comuna Borșa,
  - Comuna Oarța de Jos,
  - Comuna Suceu de Sus,
  - Comuna Coroieni,
  - Comuna Târgu Lăpuș,
  - Comuna Vima Mică,
  - Comuna Boiu Mare,
  - Comuna Valea Chioarului,
  - Comuna Ulmeni,
  - Comuna Băsești,
  - Comuna Baia Mare,
  - Comuna Tăuții Magherăuș,
  - Comuna Cicărlău,
  - Comuna Seini,
  - Comuna Ardușat,
  - Comuna Farcasa,
  - Comuna Salsig,
  - Comuna Asuaju de Sus,
  - Comuna Băița de sub Codru,
  - Comuna Bicz,
  - Comuna Grosi,
  - Comuna Recea,
  - Comuna Baia Sprie,
  - Comuna Sisesti,
  - Comuna Cernesti,
  - Copalnic Mănăstur,
  - Comuna Dumbrăvița,
  - Comuna Cupseni,
  - Comuna Șomcuța Mare,
  - Comuna Sacaleșeni,
  - Comuna Remetea Chioarului,
  - Comuna Mireșu Mare,
  - Comuna Ariniș,
- Județul Bistrița-Năsăud,

- Județul Iași cu următoarele comune:
  - Bivolari,
  - Trifești,
  - Probota,
  - Movileni,
  - Țigănași,
  - Popricani,
  - Victoria,
  - Golăești,
  - Aroneanu,
  - Iași,
  - Rediu,
  - Miroslava,
  - Bârnova,
  - Ciurea,
  - Mogosești,
  - Grajduri,
  - Scânteia,
  - Scheia,
  - Dobrovăț,
  - Schitu Duca,
  - Tușora,
  - Tomești,
  - Bosia,
  - Prisăcani,
  - Osoi,
  - Costuleni,
  - Răducăneni,
  - Dolhești,
  - Gorban,
  - Ciortești,
  - Moșna,
  - Cozmești,
  - Grozești,
  - Holboca.

III DALIS

1. Bulgarija

Šios Bulgarijos sritys:

the whole region of Blagoevgrad,

the whole region of Montana,

the whole region of Ruse,

the whole region of Razgrad,

the whole region of Silistra,

the whole region of Pleven,

the whole region of Vratza,

- the whole region of Vidin,
the whole region of Targovishte,
the whole region of Lovech,
the whole region of Sofia city,
the whole region of Sofia Province,
in the region of Veliko Tarnovo:
— the whole municipality of Svishtov,
— the whole municipality of Pavlikeni
— the whole municipality of Polski Trambesh
— the whole municipality of Strajitsa,
in Burgas region:
— the whole municipality of Burgas,
— the whole municipality of Kameno,
— the whole municipality of Malko Tarnovo,
— the whole municipality of Primorsko,
— the whole municipality of Sozopol,
— the whole municipality of Sredets,
— the whole municipality of Tsarevo.

2. Latvija

Šios Latvijos sritys:

- Aizputes novada Aizputes pagasts, Cīravas pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa 1192, Kazdangas pagasts, Kalvenes pagasta daļa uz ziemeļiem no autoceļa A9, Lažas pagasta dienvidaustrumu daļa un pagasta daļa uz dienvidaustrumiem no autoceļa 1199 un uz dienvidiem no Padures autoceļa, Aizputes pilsēta,
- Durbes novada Vecpils pagasts, Durbes pagasta daļa uz ziemeļiem no dzelzceļa līnijas Jelgava-Liepāja, Dunalkas pagasta daļa uz austrumiem no autoceļiem P112, 1193 un 1192, Durbes pilsēta,
- Brocēnu novada Cieceres un Gaiķu pagasts, Remtes pagasta daļa uz rietumiem no autoceļa 1154 un P109, Brocēnu pilsēta,
- Saldus novada Saldus, Zirņu, Lutriņu un Jaunlutriņu pagasts, Saldus pilsēta.

3. Lietuva

Šios Lietuvos sritys:

- Akmenės rajono savivaldybė: Akmenės, Kruopių, Naujosios Akmenės kaimiškoji ir Naujosios Akmenės miesto seniūnijos,
- Alytaus rajono savivaldybė: Simno sen, Krokialaukio ir Miroslavo seniūnijos,
- Birštono savivaldybė,
- Joniškio rajono savivaldybė: Gaižaičių, Gataučių, Joniškio, Rudiškių, Skaistgirio, Žagarės seniūnijos,
- Kalvarijos savivaldybė: Kalvarijos seniūnijos dalis į šiaurę nuo kelio Nr. 131 ir į šiaurę nuo kelio Nr. 200,
- Kauno rajono savivaldybė: Akademijos, Alšėnų, Ežerėlio, Kačerginės, Ringaudų ir Zapyškio seniūnijos,
- Kazlų Rudos savivaldybė: Antanavo, Kazlų Rudos, Jankų ir Plutiškių seniūnijos,
- Lazdijų rajono savivaldybė: Krosnos, Lazdijų miesto, Lazdijų, Seirijų, Šeštokų, Šventežerio ir Veisiejų seniūnijos,
- Marijampolės savivaldybė: Gudelių, Igliaukos, Liudvinavo, Marijampolės, Sasnavos ir Šunskų seniūnijos,
- Mažeikių rajono savivaldybės: Laižuvos, Mažeikių apylinkės, Mažeikių, Reivyčių, Tirkšlių ir Viekšnių seniūnijos,
- Prienų rajono savivaldybė: Ašmintos, Balbieriškio, Išlaužo, Jiezno, Naujosios Ūtos, Pakuonio, Prienų ir Šilavotos seniūnijos,
- Šakių rajono savivaldybė: Gelgaudiškio ir Plokščių seniūnijos ir Kriūkų seniūnijos dalis į vakarus nuo kelio Nr. 3804, Lukšių seniūnijos dalis į vakarus nuo kelio Nr. 3804, Šakių seniūnijos dalis į šiaurę nuo kelio Nr. 140 ir į šiaurės rytus nuo kelio Nr. 137,
- Šiaulių rajono savivaldybės: Bubių, Ginkūnų, Gruzdžių, Kairių, Kuršėnų kaimiškoji, Kuršėnų miesto, Kužių, Meškuičių, Raudėnų ir Šakynos seniūnijos,

- Šakių rajono savivaldybė: Gelgaudiškio ir Plokščių seniūnijos ir Kriūkų seniūnijos dalis į vakarus nuo kelio Nr. 3804, Lukšių seniūnijos dalis į vakarus nuo kelio Nr. 3804, Šakių seniūnijos dalis į šiaurę nuo kelio Nr. 140 ir į šiaurės rytus nuo kelio Nr. 137,
- Vilkaviškio rajono savivaldybės: Gižų ir Pilviškių seniūnijos.

4. Lenkija

Šios Lenkijos sritys:

w województwie warmińsko-mazurskim:

- Gminy Bisztynek, Sępólno i Bartoszyce z miastem Bartoszyce w powiecie bartoszyckim,
- gmina Kiwity i część gminy Lidzbark Warmiński położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 51 w powiecie lidzbarskim,
- gminy Srokowo, Barciany, część gminy Kętrzyn położona na północ od linii kolejowej łączącej miejscowości Giżycko i Kętrzyn biegnącej do granicy miasta Kętrzyn oraz na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 591 biegnącą od miasta Kętrzyn do północnej granicy gminy i część gminy Korsze położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od wschodniej granicy łączącą miejscowości Kreliekiejmy i Sątoczno i na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Sątoczno, Sajna Wielka biegnącą do skrzyżowania z drogą nr 590 w miejscowości Glitajny, a następnie na zachód od drogi nr 590 do skrzyżowania z drogą nr 592 i na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 592 biegnącą od zachodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 590 w powiecie kętrzyńskim,
- gmina Stare Juchy w powiecie ełckim,
- część gminy Wilczęta położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 509 w powiecie braniewskim,
- część gminy Morąg położona na północ od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od Olsztyna do Elbląga, część gminy Małdyty położona na północny – wschód od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od Olsztyna do Elbląga w powiecie ostródzkim,
- gminy Godkowo i Pasłęk w powiecie elbląskim,
- gminy Kowale Oleckie, Olecko i Świętajno w powiecie oleckim,
- powiat węgorzewski,
- gminy Kruklanki, Wydmyny, Miłki, Giżycko z miastem Giżycko i część gminy Ryn położona na północ od linii kolejowej łączącej miejscowości Giżycko i Kętrzyn w powiecie giżyckim,
- gminy Jeziorany, Kolno, Dywity, Dobrze Miasto i część gminy Barczewo położona na północ od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie olsztyńskim,

w województwie podlaskim:

- gmina Orla, część gminy Bielsk Podlaski położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 19 biegnącą od południowo-zachodniej granicy gminy do granicy miasta Bielsk Podlaski i na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 689 biegnącą od wschodniej granicy gminy do wschodniej granicy miasta Bielsk Podlaski i część gminy Boćki położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 19 w powiecie bielskim,
- gminy Kleszczele, Czeremcha i część gminy Dubicze Cerkiewne położona na południowy zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 1654B w powiecie hajnowskim,
- gminy Perlejewo, Drohiczyn i Milejczyce w powiecie siemiatyckim,
- gmina Ciechanowiec w powiecie wysokomazowieckim,

w województwie mazowieckim:

- gminy Domanice i Wiśniew w powiecie siedleckim,
- gminy Łaskarzew z miastem Łaskarzew, Maciejowice, Sobolew i część gminy Wilga położona na południe od linii wyznaczonej przez rzekę Wilga biegnącą od wschodniej granicy gminy do ujścia dorzeczki Wisły w powiecie garwolińskim,
- powiat miński,
- gminy Jabłonna Lacka, Sabnie i Sterdyń w powiecie sokołowskim,
- gminy Ojrzeń, Sońsk, Regimin, Ciechanów z miastem Ciechanów i część gminy Gliniojeck położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 7 w powiecie ciechanowskim,
- część gminy Strzegowo położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 7 w powiecie mławskim,
- gmina Nur w powiecie ostrowskim,
- gminy Grabów nad Pilicą, Magnuszew, Głowaczów, Kozienice w powiecie kozienickim,

- gmina Stromiec w powiecie białobrzeskim,
  - gminy Czerwińsk nad Wisłą i Naruszewo w powiecie płońskim,
  - gminy Wyszogród i Mała Wieś w powiecie plockim,
- w województwie lubelskim:
- gminy Bełzec, Jarczów, Lubicza Królewska, Susiec, Tomaszów Lubelski i miasto Tomaszów Lubelski w powiecie tomaszowskim,
  - gminy Białopole, Dubienka, Chełm, Leśniowice, Wierzbica, Sawin, Ruda Huta, Dorohusk, Kamień, Rejowiec, Rejowiec Fabryczny z miastem Rejowiec Fabryczny, Siedliszcze, Żmudź i część gminy Wojsławice położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od północnej granicy gminy do miejscowości Wojsławice do południowej granicy gminy w powiecie chełmskim,
  - powiat miejski Chełm,
  - gminy Izbica, Gorzków, Rudnik, Krańciczyn, Krasnystaw z miastem Krasnystaw, Siennica Różana i część gminy Łopiennik Górny położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 17, część gminy Żółkiewka położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 842 w powiecie krasnostawskim,
  - gmina Stary Zamość, Radecznica, Szczebrzeszyn, Sułów, Nielisz, część gminy Skierbieszów położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 843, część gminy Zwierzyniec położona na północny-zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 858 powiecie zamojskim,
  - część gminy Frampol położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 74, część gminy Goraj położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 835, część gminy Terespol położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 858, część gminy Turobin położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 835 w powiecie biłgorajskim,
  - gminy Hanna, Hańsk, Wola Uhruska, Urszulin, Stary Brus, Wiryki i gmina wiejska Włodawa w powiecie włodawskim,
  - powiat łęczyński,
  - gmina Trawniki w powiecie świdnickim,
  - gminy Sławatycze, Sosnówka i Wisznice w powiecie bialskim,
  - gminy Adamów, Krzywdka, Serokomla, Wojcieszków i część gminy wiejskiej Łuków położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 63 biegnącą od północnej granicy gminy do granicy miasta Łuków, a następnie na północ, zachód, południe i wschód od linii stanowiącej północną, zachodnią, południową i wschodnią granicę miasta Łuków do jej przecięcia się z drogą nr 806 i na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 806 biegnącą od wschodniej granicy miasta Łuków do wschodniej granicy gminy wiejskiej Łuków w powiecie łukowskim,
  - powiat parczewski,
  - powiat radzyński,
  - powiat lubartowski,
  - gminy Horodło, Uchanie, Niedźwiada i część gminy wiejskiej Hrubieszów położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 844 biegnącą od zachodniej granicy gminy wiejskiej Hrubieszów do granicy miasta Hrubieszów oraz na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 74 biegnącą od wschodniej granicy miasta Hrubieszów do wschodniej granicy gminy wiejskiej Hrubieszów w powiecie hrubieszowskim,
  - gminy Głusk, Jastków, Niemce i Wólka w powiecie lubelskim,
  - gminy Mełgiew i miasto Świdnik w powiecie świdnickim,
  - powiat miejski Lublin,
- w województwie podkarpackim:
- gmina Narol w powiecie lubaczowskim.

5. Rumunija

Šios Rumunijos sritys:

- Zona oraşului Bucureşti,
- Judeţul Constanţa,
- Judeţul Satu Mare,
- Judeţul Tulcea,
- Judeţul Bacău,

- Județul Bihor,
- Județul Brăila,
- Județul Buzău,
- Județul Călărași,
- Județul Dâmbovița,
- Județul Galați,
- Județul Giurgiu,
- Județul Ialomița,
- Județul Ilfov,
- Județul Prahova,
- Județul Sălaj,
- Județul Vaslui,
- Județul Vrancea,
- Județul Teleorman,
- Partea din județul Maramureș cu următoarele delimitări:
  - Comuna Petrova,
  - Comuna Bistra,
  - Comuna Repedea,
  - Comuna Poienile de sub Munte,
  - Comuna Vișeu e Jos,
  - Comuna Ruscova,
  - Comuna Leordina,
  - Comuna Rozavlea,
  - Comuna Strâmtura,
  - Comuna Bârsana,
  - Comuna Rona de Sus,
  - Comuna Rona de Jos,
  - Comuna Bocoiu Mare,
  - Comuna Sighetu Marmației,
  - Comuna Sarasau,
  - Comuna Câmpulung la Tisa,
  - Comuna Săpânța,
  - Comuna Remeti,
  - Comuna Giulești,
  - Comuna Ocna Șugatag,
  - Comuna Desești,
  - Comuna Budești,
  - Comuna Băiuț,
  - Comuna Cavnic,
  - Comuna Lăpuș,
  - Comuna Dragomirești,
  - Comuna Ieud,
  - Comuna Saliștea de Sus,
  - Comuna Săcel,
  - Comuna Călinești,

- Comuna Vadu Izei,
- Comuna Botiza,
- Comuna Bogdan Vodă,
- Localitatea Groșii Țibileșului, comuna Suciu de Sus,
- Localitatea Vișeu de Mijloc, comuna Vișeu de Sus,
- Localitatea Vișeu de Sus, comuna Vișeu de Sus.
- Județul Mehedinți,
- Județul Gorj,
- Județul Argeș,
- Județul Olt,
- Județul Dolj,
- Județul Arad,
- Județul Timiș,
- Județul Covasna,
- Județul Brașov,
- Județul Botoșani,
- Județul Vâlcea,
- Județul Hunedoara.

6. Slovakija

Šios Slovakijos sritys:

- the whole district of Trebisov,
- in the district of Michalovce, the whole municipalities of the district not already included in Part I.

IV DALIS

Italija

Šios Italijos sritys:

- tutto il territorio della Sardegna.“
-

ISSN 1977-0723 (elektroninis leidimas)
ISSN 1725-5120 (popierinis leidimas)

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LIUKSEMBURGAS

LT